

Förslag till Ålands budget för år 2023

Innehåll

En bred väg framåt	6
1. Nystartens fem fokusområden (2021-2024)	7
Fokusområde 1 - Jobb, utbildning, företagande och andra meningsfulla sysselsättningar	7
Fokusområde 2 - Exportföretagande inom digitala tjänster	8
Fokusområde 3 - Grön kraft på export.....	9
Fokusområde 4 - Vi välkomnar fler	9
Fokusområde 5 - Stabil offentlig ekonomi och modernisering i landskapsförvaltningen.....	10
2.De sju strategiska utvecklingsmålen för 2030	12
Välmående människor vars inneboende resurser växer.....	13
Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället.....	13
Allt vatten har god kvalitet.....	14
Ekosystem i balans och biologisk mångfald	15
Attraktionskraft för boende, besökare och företag	15
Kraftigt minskad klimatpåverkan	16
Hållbar konsumtion och produktion	16
3.Åland i världen och självstyrelsens utveckling.....	17
Budgeterad resultaträkning, balansposter och finansieringsanalys.....	20
Större resultatpåverkande poster och förändringar	21
Försäljningsintäkter	21
Avgiftsintäkter	21
Erhållna bidrag.....	21
Personalkostnader.....	21
Köp av tjänster.....	21
Material, förnödenheter och varor	21
Övriga verksamhetskostnader.....	21
Undervisning, kultur och idrott	22
Social- och hälsovård samt utkomstskydd	22
Primärnäringsringar	22
Övrigt näringsliv.....	22
Allmänna stöd.....	22
Skatteinkomster	22
Övriga finansiella intäkter	22
Sammandrag av budgetförslaget	23
Balansposter och finansieringsanalys	24
Detaljmotivering - Verksamhet och överföringar	25
100 Lagtinget	26

101 Lagtinget	27
111 Lagtingets kansli	28
112 Lagtingets övriga utgifter	29
120 Landskapsrevisionen	30
130 Ålands delegation i Nordiska rådet	30
200 Landskapsregeringen och regeringskansliet.....	32
200 Lantrådet och ministrarna	32
210 Regeringskansliet.....	33
212 Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen	35
215 Kommunikationsverksamhet.....	36
220 Främjande av jämställdheten.....	37
225 Främjande av integration	38
230 Valkostnader.....	39
232 Understödjande av politisk verksamhet.....	40
240 Brand- och räddningsväsendet.....	40
250 Personalarbete och arbetsmiljö	41
252 Serviceverksamhet	43
260 Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter	43
265 Konsumentskydd	46
270 Radio- och TV-verksamhet	46
280 Lagberedningen	47
300 Finansavdelningens förvaltningsområde	49
300 Allmän förvaltning	50
330 Landskapsandelar och stöd till kommunerna	52
340 Särskilda understöd	54
350 Penningautomatmedel.....	55
380 Pensioner och pensionsavgifter	57
390 Gemensamma förvaltningskostnader	59
400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	60
400 Allmän förvaltning	61
410 Övriga sociala uppgifter.....	64
415 Kommunernas socialvårdsområde	66
420 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter	67
430 Allmän miljövård	70
440 Naturvård	71
445 Penningautomatmedel för social och miljöverksamhet	73
450 Vattenförsörjning och vattenvård	74
460 Cirkulär ekonomi	76

470 Miljöhälsovård.....	77
500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	79
500 Allmän förvaltning.....	80
502 Studiestöd.....	82
505 Biblioteksverksamhet.....	83
510 Allmän ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet	83
511 Kultur- och kulturmiljöförvaltning.....	85
515 Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott.....	86
516 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet.....	87
520 Landskapsandelar och stöd för utbildningsverksamhet.....	89
535 Utbildningsverksamhet	90
540 Ålands museum	93
600 Näringsavdelningens förvaltningsområde	95
600 Allmän förvaltning.....	96
610 Näringslivets främjande	97
615 Främjande av livsmedelsproduktion	101
621 Europeiska Unionen - ERUF och ESF.....	104
623 Europeiska Unionen - program för landsbygdens utveckling, EJFLU	106
625 Europeiska Unionen - Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, EHFVF	108
640 Främjande av skogsbruket	109
650 Jakt- och viltvård.....	111
670 Främjande av fiskerinäringen	112
700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	114
700 Allmän förvaltning.....	115
710 Planläggnings- och byggnadsväsendet.....	116
715 Bostäder och byggande	117
720 Samhällsteknik.....	118
740 Ålandstrafiken	121
745 Oljeskydd	122
747 Övrig trafik.....	123
750 - 751 Kostnader för sjötrafik.....	124
760 Kostnader för väghållning.....	126
80 - 88 Myndigheter samt fristående enheter	129
820 Ålands statistik- och utredningsbyrå	129
822 Datainspektionen	131
823 Ålands energimyndighet.....	133
825 Ålands polismyndighet	134
826 Ålands ombudsmannamyndighet	137

827 Lotteriinspektionen	138
831 Upphandlingsinspektionen.....	140
840 Ålands hälso- och sjukvård	141
848 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet	147
850 Högskolan på Åland	151
851 Ålands folkhögskola.....	154
852 Ålands musikinstitut	156
855 Ålands gymnasium.....	158
856 Ålands sjösäkerhetscentrum	161
860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	164
865 Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp	168
870 Fordonsmyndigheten	169
871 Rederiverksamhet	171
872 Vägunderhållsverksamhet.....	172
873 Verkstad och lager	173
Ofördelad minskning överföringskostnader	174
889 Återförda anslag	174
Detaljmotivering - Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter.....	175
890 Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster	176
890 Skatter och inkomster av skattenatur	176
892 Finansiella poster.....	177
893 Avskrivningar, nedskrivningar och justeringsposter	180
Detaljmotivering - Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar	181
200 Landskapsregeringen och regeringskansliet	182
9212 Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen	182
9252 Serviceverksamhet	182
300 Finansavdelningens förvaltningsområde	183
9340 Särskilda lån och investeringar	183
9350 Penningautomatmedel.....	183
400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	184
9440 Naturvård	184
500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	185
9540 Ålands museum	185
600 Näringsavdelningens förvaltningsområde	186
9640 Främjande av skogsbruket	186
700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	187
9745 Oljeskydd	187
9750 Kostnader för sjötrafik.....	187

9760 Kostnader för väghållning	188
80 - 88 Myndigheter samt fristående enheter	191
9825 Ålands polismyndighet	191
9840 Ålands hälso- och sjukvård	192
9848 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet	194
9850 Högskolan på Åland	194
9855 Ålands gymnasium.....	194
9856 Ålands sjösäkerhetscentrum	195
9860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	195
9870 Fordonsmyndigheten	195
Bilagor	196
Bilaga 1: Sifferstat	196
Bilaga 2: Landskapsregeringen och utvecklings- och hållbarhetsagendan.....	204
Bilaga 3: Teknisk information om budgetförslaget.....	223
Bilaga 4: Lagtingets samtycke och fullmakter i budgetförslaget 2023.....	227
Bilaga 5: Återstående reservationsanslag.....	231
Bilaga 6: Resiliensmedel.....	232
Bilaga 7: Årsverken 2021 - 2023	233

En bred väg framåt

Nystarten som landskapsregeringen inledde våren 2021, mitt under pandemin, har kommit igång väl sedan dess. Regeringens ambition är att på både kort och lång sikt fortsätta att satsa på välmående och att stimulera framåtrörelse i det åländska samhället. Det är en bred väg framåt, med gott om plats för alla som bor och verkar på Åland.

Landskapsregeringens budgetförslag

innebär att genomförandet av nystartens fem fokusområden förstärks under 2023. Under året genomförs samtidigt viktiga åtgärder med sikte på alla de sju strategiska utvecklingsmålen för 2030.

Omvärldsläget är dock förändrat i grunden. Den säkerhetspolitiska situationen i östra Europa blev mer osäker under förra hösten och försämrades drastiskt i februari då den ryska statsmaktens angreppskrig på Ukraina och dess befolkning inleddes. Invasionen har lett till ofattbart mänskligt lidande. Som en direkt följd har Europa inlett processen för att lämna beroendet av rysk kol, olja och gas. Den pågående omställningen är krävande och påverkar oss i högsta grad även på Åland, el- och bränslepriser har stigit kraftigt. Detta har medfört ytterligare ökad inflation, som redan innan invasionen var stigande, samt höjda räntor.

Parallellt pressar klimatkrisens effekter och den snabbt minskande biologiska mångfalden

alla världens lokalsamhällen. Åland påverkas dels direkt i form av bland annat torka, dels indirekt genom att många tvingas fly från sina hem och att internationella handels- och transportsystem förändras i snabb takt. Landskapsregeringen navigerar i det förändrade omvärldsläget och betonar vikten av att vi fortsätter att odla goda relationer till våra grannar, såväl inom politik och näringsliv som människor emellan.

Långsiktighet är en ledstjärna för landskapsregeringens stimulansåtgärder och verksamheter. Den långsiktiga riktningen för samhällsutvecklingen ligger fast. Vi är fortsatt på väg mot ett hållbart och bärkraftigt samhälle där alla kan blomstra. Utvecklings- och hållbarhetsagendans sju strategiska utvecklingsmål för år 2030, inklusive dess delmål, ska uppnås. De strategiska utvecklingsmålen utgör vägvisare och kompass som vi använder när vi tar oss igenom kriser.

1. NYSTARTENS FEM FOKUSOMRÅDEN (2021-2024)

Det utmanande läget som pandemin medförde skapade ett behov av nystart. Under våren 2021 gick landskapsregeringen in för att under perioden 2021-2024 genomföra en strategisk och systematisk satsning inom fem fokusområden:

1

Jobb, utbildning, företagande och andra meningsfulla sysselsättningar

2

Exportföretagande inom digitala tjänster

3

Grön kraft på export

4

Vi välkomnar fler

5

Stabil offentlig ekonomi och modernisering i landskapsförvaltningen

I det följande sammanfattas landskapsregeringens avsikter och åtgärder inom respektive fokusområde under år 2023.

Fokusområde 1 – Jobb, utbildning, företagande och andra meningsfulla sysselsättningar

Vi bidrar alla på olika sätt till vår gemensamma välfärd. Det är glädjande att kunna konstatera att hösten 2022 är betydligt fler i arbete än under pandemin. I och med alla restriktioner blev det än mer tydligt att sammanhang och gemenskap är väsentligt för vårt välmående.

Landskapsregeringen har som mål att bidra till att alla på Åland har tillgång till en meningsfull vardag genom jobb, utbildning, företagande eller annan sysselsättning.

Ökad inflyttning, framtidstro och ett företagsklimat i världsklass är en av grunderna för den ekonomiska tillväxten Åland behöver. Ett attraktivt samhälle handlar bland annat om skola, vård, omsorg, vägar, rättssäkerhet, integrering, förenklingar och kontinuerligt minskad byråkrati men det handlar även om konkurrenskraft i form av ökad förädling, produktion och investeringar.

Ökad produktivitet, att vi kan producera mer med de resurser som finns är en förutsättning för den åländska tillväxten. Ekonomin är cyklisk och därför är anpassningsbara system inte bara en viktig förutsättning för att möta såväl hög- som lågkonjunkturer utan även en konkurrensfördel. På Åland har vi möjligheten att anpassa vårt samhällssystem snabbare än omkringliggande regioner tack vare att avstån-

¶

Ökad inflyttning, framtidstro och ett företagsklimat i världsklass är en av grunderna för den ekonomiska tillväxten Åland behöver.

den är korta mellan människor, myndigheter och näringsliv.

Välstånd skapas bland annat genom att människor har möjlighet att bygga företag, ackumulera kapital, investera, anställa och arbeta. Det finns inte en enstaka åtgärd som

Flera innovativa åländska exportföretag som erbjuder digitala tjänster verkar med goda resultat.

kommer att frambringa ett företagsklimat i världsklass utan det gäller för oss alla på Åland att skapa det klimatet tillsammans.

I och med digitaliseringen och transformationen mot ökad hållbarhet pågår det nu en omställning. Det innebär att nya yrken och branscher uppstår, samtidigt som gamla minskar i betydelse eller försvinner helt. Landskapsregeringen vidtar fortsättningsvis aktiva åtgärder i syfte att genom utbildningssystemet och karriärvägledning vid AMS stöda individer som byter yrke.

Landskapsregeringen driver två viktiga utvecklingsprojekt. Dels projektet "Gymnasieutbildning för alla unga" som syftar till att stärka kontinuiteten i utbildningsvägen från grundskolan till gymnasieutbildning, dels projektet "Sysselsättning för alla" som syftar till att kartlägga olika myndigheters arbete och

rutiner med att främja sysselsättning för de som riskerar att falla utanför sfären för sysselsättning.

Hösten 2023 kommer gymnasiestudierna på Åland att vara kostnadsfria för studerande. Gymnasieskolorna tillhandahåller läromedel och arbetsredskap. Detta kommer att föreslås att lagfästas i revideringen av gymnasielagen som är under beredning.

Förvärvsinkomstgränsen för rätt till studie-stöd föreslås vara fortsatt slopad under vårterminen vilket förbättrar den ekonomiska situationen för studerande vars inkomster under studiemånaderna överskrider de nuvarande inkomstgränserna. Förutom att den studerande har möjlighet att förbättra sin ekonomi finns det möjlighet till ökad arbetskraft speciellt inom vården och omsorgen.

Fokusområde 2 – Exportföretagande inom digitala tjänster

Ålands tech kluster består av såväl företag med huvudkontor på Åland, grit:lab och dess partner, it-utbildningarna vid Högskolan på Åland samt de som bor på Åland och jobbar på distans för tech företag med kontor utanför Åland. Flera innovativa åländska exportföretag som erbjuder digitala tjänster verkar med goda resultat.

Det är en bransch som är smart för Åland att satsa på eftersom produkterna och tjänsterna är enkla att exportera, begränsas inte av det geografiska läget och verksamhetens miljöpåverkan är låg. Samtidigt som dessa möjligheter existerar är det en utmaning att rekrytera personal. En utmaning som beskrivs som större än att sälja företagens tjänster och produkter. De som väljer att flytta till Åland

behöver få stöd i samband med flytten, här har Åland Living en nyckelroll. Med fler personer med digital kompetens på Åland kommer än fler företag växa fram.

Landskapsregeringens avsikt är att det offentliga ska bidra till tech klustrets utveckling dels genom att investera i kvalitativa utbildningar som grit:lab och i högskolan, dels genom att se till att det finns mycket öppna data som kan användas för vidareutveckling av produkter och tjänster. Landskapsregeringen avsätter i samarbete med EU omfattande finansieringsmöjligheter för projekt inom ramen för fokusområdet.

Fokusområde 3 – Grön kraft på export

Omställningen mot fossilfrihet i Europa påskyndas av flykten bort från ryska fossila bränslen. Samtidigt implementerar EU den gröna given och "Fit for 55"-paketet, redan 2030 ska Europas sammanlagda koldioxidutsläpp minska med 55%. Sammantaget leder detta till ett omfattande behov av ökad produktion av förnybar energi i Norden. Åland har med sitt strategiska läge och goda förutsättningar möjligheten att etablera sig som ett av Nordens centrum för förnybar energi. Under 2022 har vindkraftsparken i Eckerö invigts och privata aktörer inlett investeringar i förprojektering av såväl storskalig havsbaserad vindkraft som solkraft. Aktörerna etablerar sig och rekryterar personal lokalt på Åland.

Energien från den havsbaserade vindkraften har betydande potential att bli en ny inkomstbringande exportprodukt för Åland. Vid horisonten finns också möjligheter att med hjälp av vindkraftsenergin skapa förnybara bränslen som i förlängningen kan göra Åland till en

Sammantaget leder detta till ett omfattande behov av ökad produktion av förnybar energi i Norden.

naturlig hubb för fartyg att tanka förnybart i Östersjön. Vinden spelar återigen en huvudroll, också som en naturlig karriärväg för alla som vill bo på Åland men ha världen som arbetsfält.

Landskapsregeringen investerar omfattande resurser för att möjliggöra förverkligandet. Det innebär en bredd av insatser som bland annat omfattar juridik, affärsutveckling och miljökonsekvensbedömningar. Vidare inleds en utbildning för vindkraftstekniker vid Ålands Yrkesgymnasium och inom Alandica Shipping Academy (ASA) utvecklas Global Wind Organization (GWO) utbildning för vindkraft.

Fokusområde 4 – Vi välkomnar fler

Under pandemin började många människor söka sig till bostadsorter som, liksom Åland, kan erbjuda ett gott vardagsliv – i kombination med att enkelt kunna jobba på distans för uppdragsgivare över hela världen. Trenden håller i sig och landskapsregeringen avser att strategiskt verka för att det ska bli ännu lättare att etablera sig på Åland. Därför kommer landskapsregeringen intensifiera och förstärka arbetet ytterligare med en strategisk, övergripande och samordnande satsning via näringsavdelningen

där bland annat en vidareutveckling av Åland Livings verksamhet är en nyckelfaktor.

Parallellt har vi under året välkomnat många människor som flytt från den ryska statsmaktens angreppskrig på Ukraina. Hittills har det tack vare omfattande insatser från både privatpersoner, skolor, företag, föreningar och myndigheter gått bra.

Det är fortsättningsvis av stor betydelse att ålänningarna välkomnar alla inflyttade. Rasism tolereras inte i någon form. Samtidigt är det viktigt att inflyttare lär sig det svenska språket, knyter sociala band med lokalsamhället och känner sig hemma på Åland. Landskapsregeringen fortsätter att, i samarbete med kommuner, företag och föreningslivet vidta integrationsfrämjande åtgärder som riktar sig till alla inflyttare. Landskapsregeringen tillser att kurser i svenska finns tillgängliga för alla. Genom Kompassen erbjuder landskapsregeringen stöd och rådgivning för inflyttade i frågor som relaterar till etablering och orientering i det åländska samhället. Avsikten är att under år 2023 öka tillhandahållandet av Kompassens service ytterligare. Via Kompassen

De småskaliga och hållbara upplevelser som vi erbjuder våra gästade turister gör Åland attraktivt .

administreras social- och hälsokommunikatörer för att erbjuda inflyttade ökad kunskap om det åländska samhället på olika språk.

Landskapsregeringen investerar årligen i Åland som besöksdestination. De småskaliga och hållbara upplevelser som vi erbjuder våra gästade turister gör Åland attraktivt för när- och naturturismen i Finland och Sverige.

Landskapsregeringen avsätter i samarbete med EU omfattande finansieringsmöjligheter för projekt inom ramen för fokusområdet.

Fokusområde 5 – Stabil offentlig ekonomi och modernisering i landskapsförvaltningen

I förslaget till Ålands budget för år 2022 aviserade landskapsregeringen sin intention att tillsätta en parlamentarisk kommitté med målet att nå gemensamma och långsiktiga planer för att reformera den åländska ekonomin. Kommittén som tillsattes i mars 2022 lämnade sin slutrapport "Ett nytt finanspolitiskt ramverk för Åland" den 30 augusti 2022. Kommittén har övervägt hur processen för framtagande av landskapets budget bör ske och hur det finansiella ramverket bör utformas för att varaktigt stärka landskapets finanser. En enig kommitté föreslog att

- Rullande treåriga **kostnadstak** införs, vilket innebär att en maximal nivå för landskapets kostnader beslutas.
- Lagtinget beslutar på förslag från landskapsregeringen om ett **överskottsmål**.
- Den årliga budgeten fastställs i **två steg i ett uppifrån och ned-perspektiv**. I ett första steg fastställer lagtinget det samlade budgetutrymmet. Först därefter, i ett andra steg, fördelas utrymmet på de olika momenten.

-
- En extern oberoende granskning och uppföljning av finanspolitiken bör införas genom inrättandet av ett **finanspolitiskt råd**.
 - Tilläggsbudgetar bör i stället benämnas **ändringsbudgetar**, användas restriktivt och med krav på att tillkommande kostnader ska finansieras.
 - Landskapsregeringen bör vid minst vid två tillfällen per år redogöra för **budgetutfall** och lämna **prognoser** till lagtinget och då förklara väsentliga skillnader i förhållande till budgeterade belopp.

Regeringen delar kommitténs bedömning att ramverket kommer att ge stöd för en god budgetdisciplin som bidrar till en stärkt kontroll av landskapets finanser och en långsiktigt stabil offentlig ekonomi. Regeringen avser att införa ramverket i samband med beredningen av 2024 års budget. Finansavdelningen har omorganiserats under hösten 2022 i syfte att säkerställa resurser för implementeringen av ramverket.

En modern och effektiv landskapsförvaltning är en grundförutsättning för att vi ska kunna tillvarata de möjligheter som självstyrelsen innebär. Moderniseringen av landskapets förvaltning, som inleddes under 2021 och har fortsatt under 2022, kommer att fortgå under 2023. Moderniseringen sker inom områdena medarbetarskap, ledarskap och digitalisering.

För att arbeta med bland annat dessa frågor har ett ledningsforum där alla chefer i den allmänna förvaltningen ingår för första gången bildats och nu arbetat i över ett år. Det konkreta arbetet under 2023 är inriktat på implementeringen av en gemensam ledarskaps-

Moderniseringen sker inom områdena medarbetarskap, ledarskap och digitalisering.

filosofi samt en feedback-kultur på alla nivåer i organisationen. Utgående från resultatet av de personalenkäter som genomförts finns även ett behov av att ta fram gemensamma syften och mål för förvaltningen generellt. Genom den allmänna förvaltningens ledningsgrupp och genom ledningsforumet avses detta verkställas för första gången inför 2023, både vad gäller långsiktiga mål och konkreta delmål och åtgärder för 2023.

En stor del av arbetet med att modernisera förvaltningen är även en digitalisering av de tjänster som erbjuds medborgarna på Åland och en digitalisering av de förvaltningsprocesser som ligger till grund för alla myndighetsbeslut. För att uppnå detta är första steget att trygga informationssäkerheten. En omfattande utredning och kartläggning rörande informationssäkerhet har gjorts under 2022. Nu finns en grund för att arbeta vidare med e-arkiv, ärendehanteringssystem och e-förvaltning generellt. Allt detta kräver gemensamma insatser från hela förvaltningen och specifikt för digitaliseringsenheten som mer och mer har behov av egna utvecklare.

2. DE SJU STRATEGISKA UTVECKLINGSMÅLEN FÖR 2030

Landskapsregeringen ansvarar för att proaktivt agera katalysator och koordinator för förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan, vilken inbegriper Ålands vision "Alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar" och de sju strategiska utvecklingsmålen som ska uppnås senast 2030. De sju strategiska utvecklingsmålen för år 2030, inklusive dess delmål och färdplaner, ligger till grund för regeringens strategiska riktning och för de verksamheter som

bedrivs inom landskapsförvaltningen.

I landskapsregeringens meddelande till lagtinget angående utvecklings- och hållbarhetsagendan (meddelande nr 4/2021-2022) redogör regeringen för sina konklusioner samt förvaltningens byråer och enheter för nuläge och avsikter i arbetet med agendan under perioden 2023-2026. I det följande sammanfattas landskapsregeringens prioriteringar inom respektive strategiskt utvecklingsmål under år 2023.

Välmående människor vars inneboende resurser växer

De arbetsinsatser som utförs dagligen inom barnomsorg, skola, sjuk- och socialvården, äldreomsorgen och i övriga kommunala verksamheter och myndigheter utgör ett fundament som stöder människors välmående och möjligheter att utvecklas och växa. Landskapsregeringen värdesätter alla dessa arbetsinsatser.

Att ha tillgång till utbildning, konst, kultur och bildning främjar individernas välmående och därmed hela samhällets välmående. Utbildningssystemet ska erbjuda ett varierande utbildningsbehov och all utbildning ska utveckla redskap för ett livslångt lärande. Landskapsregeringen avser att utreda hur Ålands folkhögskolas verksamhetsförutsättningar kunde utvecklas inom Ålands gymnasiums organisation. Landskapsregeringen vidtar åtgärder för att uppnå en likvärdighet för hem-undervisningen i alla kommuner. Landskapsregeringens tillsynsverksamhet för den kommunala utbildningsverksamheten kommer att utvecklas.

Landskapsregeringen ser ett behov av samordning och utveckling kring stödet till barn och elever, bland annat som ett resultat av pandemins distansutbildning, och avser därför i dialog med kommunerna planera ett resurscentrum eller resursteam för hela Åland. Den modell som numera finns som ett team av skolpsykologer för hela Åland kunde kompletteras med olika professioner. Detta resursteam kunde stöda både elever och lärare.

Att konst och kultur i olika former är till

gagn för välbefinnande är välkänt. Biblioteken främjar utbildningen och har en central funktion som ett demokratiskt rum där alla har tillgång till litteratur och annan kulturell verksamhet.

Genom olika insatser vill landskapsregeringen bidra till fysisk och psykisk hälsa och individuell meningsfullhet. God och jämlik vård och omsorg är en rättighet. Landskapsregeringen kommer under 2023 ta fram en folkhälsostrategi med mål att identifiera negativa effekter för individers hälsa, på kort och lång sikt. En viktig målgrupp i folkhälsoarbetet är barn och unga. Därtill pågår ett drygt 3-årigt utvecklingsprojekt inom området barn och ungas hälsa. Projektet har som syfte att identifiera befintliga insatser och analysera behovet av samordning. Landskapsregeringen satsar på att locka barn och unga till fritidsaktiviteter inom kulturen och idrotten. Även programmet för idrott, motion, hälsa och en aktiv fritid från år 2017 ska revideras.

Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället

Det åländska samhället är tryggt och den mellanmänniska tilliten är hög. Men det finns människor som är utsatta och landskapsregeringen fokuserar på åtgärder som kan stärka tilliten och möjligheterna till delaktighet hos dessa.

Åland ska vara äldrevänligt. Dagens pensionärer har byggt upp det samhälle som vi idag tillsammans utvecklar vidare. Det är en

självlklarhet att livet som pensionär ska genomsyras av värme, trygghet och omtänksamhet. Personalen i äldreomsorgen är nyckelpersoner som dagligen gör värdefulla arbetsinsatser. Landskapsregeringen håller på och tar fram ett strategiskt och långsiktigt program för äldreomsorgen. En översyn av befintliga vård- och servicekedjor och organisationsmodeller och organisationstillhörighet är prioriterat, framför allt beträffande institutionsvården.

Landskapsregeringen arbetar under 2023 aktivt med förebyggande av våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Utvärdering och utvecklingsbehov av Alternativ till våld (ATV) sker under året. Det aktiva stödet till jämställdhetsarbetet hos barn och unga i skolan och fritidssektorn, med fokus på att minska sexuella trakasserier och våld bland barn och unga, fortsätter. Landskapsregeringens arbete med utökad kunskap och metoder för att uppnå ökad jämställdhet i lagtinget fortsätter.

Under år 2023 planeras översyn och uppdatering av den åländska integrationslagstiftningen samt att nästa program för integrationsfrämjande (för åren 2024-2028) tas fram. Landskapsregeringen kommer under 2023 satsa på information om lagtings- och kommunalvalet för inflyttade på Åland. Möjlighet för föreningar att genomföra aktiva integrationsfrämjande insatser med stöd av Paf-medel fortsätter.

Utvecklingen av lagstiftningen inom socialvården fortsätter med målsättningen att uppnå tillgänglighet och delaktighet för alla i samhället.

Allt vatten har god kvalitet

Våra vatten är fortfarande övergödda, men det finns tecken på att försämringen av vattenkvaliteten har stannat av. För att vända trenden krävs uthållighet, det tar decennier innan Östersjön eventuellt kan uppnå god status igen. För att nå dit är det centralt att näringstillförseln, särskilt till inre vikar, minskar kraftigt.

Landskapsregeringen satsar aktivt på åtgärder som ska förbättra vattenkvaliteten i sjöar och vikar. I och med att dricksvattnet är en avgörande resurs ligger ett stort fokus på att säkerställa dricksvattentäkter. Under 2023 inleds arbetet med att säkra ytterligare en dricksvattentäkt. I tillägg till detta startas ett projekt med syfte att röja vass på strategiska platser för att förbättra vattenstatusen.

Att Åland ska bli ett naturligt centrum för förnybar energi bär också med sig potential för vattenkvaliteten. I en framtida tillverkning av vätgas är syre en biprodukt som kan spela en roll för syresättningen av sjöar och hav (detta är bra exempel på utvecklings- och innovationsprojekt som följer av förnybar energi).

Ekosystem i balans och biologisk mångfald

En natur där den biologiska mångfalden frodas är en förutsättning för det mesta i det mänskliga samhället. Därför är det viktigt att tillvarata ålänningarnas genuina omtanke för naturen och viljan att bevara och hantera naturen långsiktigt. Landskapsregeringen fortsätter ett pågående långsiktigt arbete med att säkra naturskyddet och möjliggör samtidigt nya former av privata initiativ. Ett program gällande frivilligt skydd av skog och mark sätts i kraft. Flera markägare föregår redan med gott exempel.

Investeringen i skyddad natur är samtidigt ett sätt att tillgängliggöra större områden för en bredare allmänhet och besökare då inte alla biotoper kräver strikt skydd. Under pandemin har vistelsen i naturområden ökat – fler områden att besöka ökar Ålands attraktionskraft.

Under 2023 bereds en ny naturvårdslag och en ny förordning för att se till att den lagstiftning som skyddar den biologiska mångfalden på Åland är adekvat. Utrotningen av invasiva arter fortsätter. Ett småskaligt program för restaurerande och återskapande av särskilt skyddsvärda biotoper inleds.

Attraktionskraft för boende, besökare och företag

Åland har attraktionskraft. Grunden för en stärkt attraktionskraft för boende, besökare

och företag läggs genom implementeringen av alla sju strategiska utvecklingsmålen. Insatserna inom landskapsregeringens fem fokusområden, som beskrivs ovan, bidrar såväl direkt som indirekt till ytterligare stärkt attraktionskraft.

Utöver insatserna i fokusområdena fortsätter landskapsregeringen verka för en vidareutveckling av busstrafiken. Införandet av att samma pris gäller för alla bussresor samt reseplaneraren resa.ax följs upp med utredning av en snabb busslinje mellan Mariehamn och Godby. Avsikten är att binda ihop den nuvarande landsorts- och tätortstrafiken till en sammanhållen helhet. Dessutom inleds en satsning på busstrafik som är anpassad till turisternas behov under sommartid.

Högskolan har potential att fungera som utvecklingsmotor för det åländska samhället. Landskapsregeringens långsiktiga strategi för förstärkning av högskolans roll i samhällsutvecklingen ska genomföras.

En förutseende utveckling av de fysiska strukturerna bidrar till attraktionskraften. Det långsiktiga arbetet med vidareutvecklingen av genomförandet av programmet för fysisk strukturutveckling fortsätter. Genom Dialogforumet för fysisk strukturutveckling, som startades under 2022 och utgår från programmet för fysisk strukturutveckling, fortsätter det långsiktiga arbetet i samverkan med kommuner och andra relevanta aktörer.

Landskapsregeringen tar ansvar för samordningen av arbetet med att öka Ålands attraktionskraft för boende, besökare och företag i samarbete med övriga aktörer i landskapet. Fokus ligger på det övergripande strategiska arbetet och förväntas vara en drivande kraft i arbetet med ansvar för Ålandsbilden, berättelsen om Åland och rekryteringsinsatser.

Kraftigt minskad klimatpåverkan

EU:s krav är tydliga, det finns ingen återvändo: koldioxidutsläppen ska ner. Åland ska vara klimatneutralt 2035 och till 2030 ska utsläppen ha minskat med 80 % (jämfört med 2005). Utfasningen av användningen av fossila bränslen pågår. Allt färre byggnader värms upp med oljepannor, allt fler elbilar rullar på våra vägar. Ett lagstiftnings-pm rörande klimatlag för Åland har utarbetats och inlämnats till lagberedningen. Klimatlagen ska vara grunden för det arbete som krävs för att Ålands utsläpp av växthusgaser ska minska till nivåer som uppfyller Parisavtalet.

Under 2023 kommer landskapsregeringen förstärka det strategiska helhetsgreppet genom att åtgärderna i målets färdplan kompletteras och vidareutvecklas. Åtgärder för fossilfri vägtrafik, uppvärmning, skärgårdstrafik, elproduktion, elanvändning samt skogs- och jordbrukets utsläpp står i fokus. Laddinfrastrukturen för fordon utvecklas, havsbaserad vindkraft och utveckling av solcellsanläggningar främjas och planeringen för fossilfri kollektivtrafik på land intensifieras. Installation av solceller och elbilsladdare samt utbyte av oljepannor stöds med former som utvärderas löpande.

Under 2022 har omfattande privata investeringar i förprojektering i vind- och solkraft för export inletts. Detta innebär potentiella sidoeffekter i form av utbyggd el-infrastruktur med sikte på försörjningstrygghet, effektivisering samt ökad tillgång till förnybar och förmånlig el för åländska hushåll, företag och organisationer.

Hållbar konsumtion och produktion

Landskapsregeringen kommer under 2023 verka för ett mer resurssnålt och hållbart byggande. Genomförandet av strategin för hållbart byggande, som färdigställs under 2022, inleds. Som en följd av strategins genomförande utreds eventuella påkallade ändringar i plan- och bygglagen.

Landskapsregeringen avser föreslå en ny avfallshanteringslag som bidrar till att en större del av avfallet går till återvinning. Företagsstödet för hållbar resursanvändning fortsätter 2023. Utveckling av hållbara affärsmodeller kan få stöd via EU-medel.

Landskapsregeringen verkar för att upprätthålla och vidareutveckla ett hållbart skogsbruk på Åland. Med detta avses, förutom ekonomisk virkesproduktion, även beaktande av den biologiska mångfalden, landskapsvärden, vattenvärden, fornminnesvärden och skogens mångsidiga sociala funktioner. Det nya nationella programmet för europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden ska främja ett hållbart fiske och vattenbruk samt bidra till tryggad livsmedelsförsörjning och bevarandet av marina biologiska resurser. Landskapsregeringen stöder lantbruket och livsmedelsproduktionen för att främja en hållbar, ekonomisk och smart utveckling som leder till tillväxt på landsbygden och inom de gröna näringarna. Turismbranschens hållbarhetsarbete understöds genom stöd till certifiering av branschens företag enligt Green Key.

Vidare avser landskapsregeringen stärka helhetsgreppet i sitt arbete med hållbar konsumtion och produktion.

3. ÅLAND I VÄRLDEN OCH SJÄLVSTYRELSENS UTVECKLING

Den ryska statsmaktens angreppskrig i Ukraina är en tragedi som har lett till enormt lidande. Det är ett brott mot såväl FN-stadgan som folkrätten och måste med fast hand stoppas omedelbart. De tragiska händelserna i vårt närområde påvisar än en gång behovet av att ständigt arbeta för en varaktig och positiv fred även i Europa.

Ett samhälle med positiv fred kännetecknas bland annat av låga nivåer av korruption, ett fritt flöde av information, ett accepterande av andras rättigheter, goda relationer grannar emellan och en välfungerande och transparent offentlig sektor. Europa och världen var inte där före ryska statens invasion.

Det breda och genomgripande arbetet för hållbar utveckling, som vi tillsammans bedriver inom ramen för bärkraft-nätverket, bidrar till en långsamt ökande grad av positiv fred. Landskapsregeringen avser att i dessa tider av säkerhetspolitisk oro verka för varaktig fred genom att vidareutveckla Ålands internationella samarbeten kring hållbar utveckling. Avsikten är att etablera partnerskap mellan Åland och andra pionjärer i arbetet med implementeringen av Agenda 2030.

Under firandet av Åland 100 har Ålands världsunika position med autonomi i kombination med status som demilitariserat och neutraliserat område, kännetecknats av såväl positiva som negativa händelser. Till förstnämnda kategori hör inte minst bekräftandet av Ålands särställning i samband med Finlands och Sveriges ansökningar om medlemskap i försvarsalliansen NATO. Såväl presidenten som utrikesministeriet har under processens inledande skede bemödat sig både om en fortlöpande kommu-

nikation med självstyrelsemyndigheterna och att säkerställa att den mottagande organisationens samtliga medlemmar är till fullo medvetna om Ålands folkrättsliga status.

Till den andra kategorin hör det faktum att Ålands autonomi inte heller under den innevarande mandatperioden kommer att bli föremål för Finlands riksdags och Ålands lagtings gemensamma modernisering av autonomins grundläggande fundament i form av en helt ny självstyrelselag. Det är landskapsregeringens avsikt att den fortsatta processen hanteras av en gemensam arbetsgrupp under ledning av från parterna fristående sakkunniga. På detta sätt skulle det fortsatta arbetet kunna fortgå på ett mer jämbördigt sätt med en oberoende processledning som för arbetet framåt.

Inför uppstarten av de nya välfärdsområdena i Finland från och med den 1 januari 2023, har det från åländsk sida sedan år 2020 framhållits behovet av att i självstyrelselagen beakta särskilt de frågor som anknyter till välfärdsreformen och som behöver lösas innan den börjar tillämpas. Bland dessa frågor utmärker sig bland annat frågan om hanteringen av smittskyddet från och med januari 2023. Det har från Ålands sida framförts önskemål om att denna mindre revidering av självstyrelselagen kunde innefatta även några övriga frågor där enighet redan föreligger. De inledande reaktionerna från berörda ministerier tyder på att den fortsatta processen förutsätter samtal på politisk nivå.

Förutom att arbetet med ny självstyrelselag fortsätter under 2023, avser landskapsregeringen att intensifiera ansträngningarna för att frågan om beredskapslagens inverkan på Ålands självstyrelse och förvaltning klarläggs.

Under Covid19-pandemin blottades en mängd oklarheter kopplade till nämnda lags ibruktage och dess tillämpning på Åland, särskilt under tider av undantagsförhållande. Landskapsregeringen har både via skriftväxling och politisk dialog understrukit vikten av att Ålands ställning utreds i grunden i samband med den totalrevidering av beredskapslagen som påbörjats hösten 2022. Den åländska utgångspunkten är att de specifika frågeställningarna rörande Åland enbart kan klargöras av en gemensam arbetsgrupp Åland-Finland, alltså separat från den arbetsgrupp som ser över beredskapslagstiftningen till övriga delar.

Landskapsregeringen har under innevarande år åter höjt profilen och ambitionsnivån i fråga om Ålands långvariga och högst rättmätiga krav på en egen plats i Europaparlamentet. Detta har bland annat skett i anslutning till diskussionen om en revidering av Finlands vallag och genom att begära att Finland skulle lyfta fram Ålands positioner vid EU-ambassadörernas möte om EU:s valakt. Om EU:s valakt uppdateras på ett sådant sätt så att det krävs att även Finland ändrar sin vallag, kommer landskapsregeringen åter att påminna om statsmaktens löfte att Åland ska tillförsäkras en egen representation i Europaparlamentet.

Under 2023 fortsätter arbetet med att åter skapa Ålands internationella klagorätt, dels

via det nätverk av europeiska autonomier där Åland har en central plats, dels via egna utredningar om vilket forum som lämpligast skulle fungera mottagare av sådana klagomål.

Hagasamarbetet inleddes med ett möte mellan de nordiska ministrarna med ansvar för civilt skydd och beredskap i april 2009. Syftet med mötet var att stärka det nordiska samarbetet i arbetet med att förebygga, mildra och hantera konsekvenser av allvarliga incidenter. Mötet ledde till att flera initiativ för samarbete mellan de nordiska länderna presenterades och Haga I-deklarationen antogs.

De nordiska autonomierna är idag inte en del av Hagasamarbetet. Åland har lagstiftningsbehörighet gällande allmän ordning och säkerhet samt brand- och räddningsväsendet. Hagasamarbetets syfte är att stärka det nordiska samarbetet i arbetet med att förebygga, mildra och hantera konsekvenser av allvarliga incidenter. Åland har även behörighet inom räddningstjänst och den civila krishantering och skulle ha stor nytta av att ingå i Hagasamarbetet. Landskapsregeringen arbetar för att Åland tillsammans med Färöarna och Grönland ska upptas i Hagasamarbetet.

Landskapsregeringen stakar i och med förslaget till Ålands budget år 2023 ut en bred väg framåt, med gott om plats för alla som bor och verkar på Åland.

Med hänvisning till ovanstående får landskapsregeringen vördsamt föreslå att lagtinget antar följande förslag till Ålands budget för år 2023.
Mariehamn 20 oktober 2022

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Roger Höglund

Bilagor:

1. Sifferstat
 2. Landskapsregeringen och utvecklings- och hållbarhetsagendan
 3. Teknisk information om budgetförslaget
 4. Lagtingets samtycke och fullmakter i budgetförslaget 2023
 5. Återstående reservationsanslag
 6. Resiliensmedel
 7. Årsverken 2021 – 2023
-

Budgeterad resultaträkning, balansposter och finansieringsanalys

Större resultatpåverkande poster och förändringar

I avsnittet beskrivs större förändringar mellan huvudsakligen budgeterna för åren 2022 och 2023 för olika resultatpåverkande delposter i nedanstående sammandrag.

Försäljningsintäkter

Försäljningsintäkterna ökar med drygt 0,2 miljoner euro. Bland annat budgeterar ÅHS högre intäkter år 2023. Elimineringen av interna poster är högre i budgetförslaget för år 2023 än 2022.

Avgiftsintäkter

Avgiftsintäkterna ökar sammantaget med nästan 0,5 miljoner euro. Högskolan på Åland budgeterar kraftigt ökade avgiftsintäkter medan Ålands sjösäkerhetscentrum räknar med en betydande minskning år 2023 jämfört med 2022.

Erhållna bidrag

Bidragen ökar med nästan 1,1 miljoner euro i budgetförslaget för år 2023 jämfört med budgeten för år 2022. Ökningarna är i huvudsak kopplade till extern projektfinansiering (huvudsakligen av EU helt eller delfinansierade projekt) inom livsmedelssektorn (moment 61100), energiområdet (moment 72000 och 72010) samt Högskolan på Åland (moment 85000).

Personalkostnader

Personalkostnaderna ökar med ca 5,3 miljoner euro jämfört med budgeten för år 2022. För år 2023 har budgeterats med lönejusteringar om 2,0 procent vilket motsvarar ökade lönekostnader om ca 2,3 miljoner euro. Förhandlingarna är inte avslutade då föreliggande förslag till budget lämnas. Vidare ökar antalet årsverken inom förvaltningen, vilket framgår i bilaga 7.

Köp av tjänster

Köp av tjänster ökar totalt med ca 2,5 miljoner euro till år 2023. Kollektivtrafiktjänsterna (moment 74700) ökar med nästan 1 miljon euro. Kollektivtrafikindexet är hårt knutet till bränslepriser vilket medför kraftigt ökade kostnader år 2023. Digitaliseringsenhetens anslag för tjänster ökar med drygt 0,3 miljoner euro (moment 21200). Vuxenutbildningen (moment 53500) ökar med drygt 0,4 miljoner euro. Ökningen förklaras i huvudsak av tillkommande kostnader för kurser i svenska för personer som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv, asylsökande samt personer som är införsäkrade hos FPA och som inte erhåller arbetsmarknadsstöd.

Material, förnödenheter och varor

Den sammanlagda ökningen uppgår till knappt 3,8 miljoner euro. En stor del av kostnadsökningen utgörs av ökade kostnader för sjötrafiken (moment 75010) till följd av ökade bränslekostnader. Även Ålands gymnasium ökar kostnaderna, beroende på subventionering av datorer och läromedel.

Övriga verksamhetskostnader

De övriga verksamhetskostnaderna är i det närmaste oförändrade mellan år 2022 och 2023. Ökningar inom vissa områden motsvaras av minskningar inom andra.

Undervisning, kultur och idrott

Landskapsandelarna för kommunernas utbildningsverksamhet ökar med drygt 1,3 miljoner euro till år 2023.

Social- och hälsovård samt utkomstskydd

Anslaget för arbetslöshetsersättningar (moment 86050) minskas då antalet arbetslösa förväntas vara betydligt lägre år 2023 än vad som antogs då budgeten för år 2022 uppgjordes.

Primärnärings

Minskningen beror huvudsakligen på lägre anslag inom EU-programmen. Även kostnadsersättningsstödet till exporterande livsmedelsföretag är lägre år 2023 än 2022, till följd av kvarvarande anslag från tidigare år.

Övrigt näringsliv

Anslagen i förslaget för år 2023 har dimensionerats med beaktande av kvarvarande anslag från tidigare år, vilket resulterar i att stöd till näringslivets främjande (moment 61000) och nettokostnaderna avseende främjande av hållbar energiomställning (moment 72010) minskar år 2023 i jämförelse med år 2022.

Allmänna stöd

Ökningen från budgeten för år 2022 till förslaget för år 2023 beror på kompensation till kommunerna, se kapitel 330.

Skatteinkomster

Skatteinkomsterna ökar med ca 14,9 miljoner euro, för närmare information se kapitel 890.

Övriga finansiella intäkter

Ökningen förklaras av ökat uttag av avkastning av penningautomatmedel (moment 89230) om 12,7 miljoner euro. Det ökade uttaget beror delvis på att lotteriskatten är temporärt sänkt, se närmare kapitel 350.

Sammandrag av budgetförslaget

Nedan visas resultaträkningen i enlighet med budgetförslaget för år 2023. Som jämförelse visas grundbudgeten för år 2022 respektive grundbudgeten för år 2022 inkl. första till tredje tilläggen till budgeten samt bokslutet för de två senaste åren.

Det bör noteras att budgetanslag är bindande på totalnivå och inte på enskilda intäcks- och kostnadslag, varför fördelningen mellan olika intäcks- och kostnadsposter i resultaträkningen ännu kan komma att ändras. Interna poster har inte till fullo eliminerats.

Sammandrag	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Grundbudget 2022	Budget inkl. tb 1 - 3 totalt 2022	Budgetförslag 2023
Försäljningsintäkter	15 187 043	16 367 599	8 904 254	8 904 254	9 134 312
Avgiftsintäkter	8 735 007	6 858 372	7 201 688	7 201 688	7 698 742
Erhållna bidrag	1 763 043	1 726 723	2 606 000	2 616 000	3 668 500
Övriga verksamhetsintäkter	948 008	1 126 716	646 498	646 498	702 884
Verksamhetens intäkter	26 633 101	26 079 411	19 358 440	19 368 440	21 204 438
Personalkostnader	-107 922 391	-111 993 929	-113 161 482	-113 636 482	-118 944 362
Köp av tjänster	-50 643 076	-51 977 696	-61 678 941	-62 125 441	-64 645 422
Material, förnödenheter och varor	-19 366 572	-20 431 622	-19 778 853	-19 845 853	-23 639 513
Övriga verksamhetskostnader	-25 459 349	-25 389 209	-26 408 664	-27 063 164	-27 071 642
Verksamhetens kostnader	-203 391 388	-209 792 456	-221 027 940	-222 670 940	-234 300 938
Pensionsintäkter	19 100 000	20 275 000	21 400 000	21 400 000	22 400 000
Pensionskostnader	-36 506 679	-37 342 790	-38 900 000	-38 900 000	-41 505 000
Pensionsintäkter och kostnader	-17 406 679	-17 067 790	-17 500 000	-17 500 000	-19 105 000
Överföringar från EU	3 367 230	4 649 680	6 437 000	6 441 000	4 459 000
Återbetalningar av överföringar	56 505	36 406	80 000	80 000	80 000
Övriga inkomst- och kapitalöverföringar	261 282	254 719	393 175	1 393 175	393 175
Intäkter av inkomst- o kapitalöverföringar	3 685 017	4 940 806	6 910 175	7 914 175	4 932 175
Undervisning, kultur och idrott	-12 564 072	-17 533 134	-18 079 000	-18 546 000	-19 474 000
Social- och hälsovård samt utkomstskydd	-47 212 070	-41 036 527	-41 390 500	-42 761 500	-40 414 000
Arbetsmarknad	-152 620	-1 326 391	-2 700 000	-2 700 000	-450 000
Bostadsproduktion	-273 518	-533 071	-420 000	-1 420 000	-500 000
Primärnärings	-9 957 398	-9 638 930	-14 804 000	-16 279 000	-11 345 000
Övrigt näringsliv	-9 513 024	-8 451 464	-6 935 000	-5 772 000	-6 342 000
Allmänna stöd	-21 755 987	-17 238 318	-16 000 000	-16 000 000	-23 850 000
Övriga inkomst- och kapitalöverföringar	-8 320 883	-8 150 499	-8 176 175	-7 876 175	-9 179 175
Kostnader för inkomst- och kapitalöverföringar	-109 749 573	-103 908 335	-108 504 675	-111 354 675	-111 554 175
Verksamhetsbidrag	-300 229 523	-299 748 365	-320 764 000	-324 243 000	-338 823 500
Skatteinkomster	239 678 060	301 501 939	297 026 000	298 317 000	311 930 000
Ränteintäkter	784 262	976 223	460 000	460 000	630 000
Övriga finansiella intäkter	45 927 067	21 422 765	26 475 000	26 507 000	37 674 500
Räntekostnader	-23 161	-14 417	-162 000	-162 000	-12 000
Övriga finansiella kostnader	-1 453 787	-397 643	-585 000	-585 000	-585 000
Finansiella intäkter och kostnader	45 234 381	21 986 928	26 188 000	26 220 000	37 707 500
Årsbidrag	-15 317 081	23 740 502	2 450 000	294 000	10 814 000
Avskrivningar enligt plan	-9 531 371	-10 483 859	-11 770 000	-11 770 000	-15 850 000
Avskrivningar engångs		-5 571 649			
Nedskrivningar	-1 031 398	-3 000 000			
Av- och nedskrivningar	-10 562 769	-19 055 509	-11 770 000	-11 770 000	-15 850 000
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	-25 879 850	4 684 994	-9 320 000	-11 476 000	-5 036 000
Ökning eller minskning av reserver	-24 079 099	-4 904 264	-1 919 000	-1 919 000	-13 716 000
Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-49 958 950	-219 271	-11 239 000	-13 395 000	-18 752 000

Balansposter och finansieringsanalys

Föreliggande budgetförslags inverkan på likvida medlen framgår av nedanstående sammanställning. Om budgetförslaget till fullo skulle förverkligas medför det ett finansieringsbehov om drygt 10,4 miljoner euro.

	Grundbudget 2022	Tb 1 - 3/2022	Totalt 2022	Förslag 2023
Kassaflödet i verksamheten	2 450 000	-2 156 000	294 000	10 814 000
Kassaflödet för investeringarnas del	-22 857 000	71 000	-22 786 000	-22 181 000
Kassaflödet för finansieringens del	1 475 000	-15 000 000	-13 525 000	950 000
Förändring av likvida medel	-18 932 000	-17 085 000	-36 017 000	-10 417 000

Per 10 oktober 2022 uppgick de likvida medlen till drygt 50 miljoner euro exklusive Fastighetsverket och knappt 70 miljoner euro inklusive Fastighetsverket. Saldot på de likvida medlen var högt vid den tidpunkten eftersom förskottet på avräkningsbelopp och skatteavräkning för oktober om totalt 23,9 miljoner euro betalades in den 7 oktober samtidigt som de större återkommande månatliga utbetalningarna verkställs därefter.

Vid tidpunkten för beredningen av budgetförslaget bedöms likviditeten exklusive Fastighetsverket uppgå till ca 50 miljoner euro vid slutet av år 2022 och sjunka med ca 5 miljoner euro år 2023. Vid bedömningen har antagits att särskilt bidrag om 17,5 miljoner euro inbetalas under slutet av år 2022. Det har antagits att hela förskottet om ca 10 miljoner euro av medel ur fonden för återhämtning och resiliens inbetalats i december 2022. Det har antagits att inget internt lån från Fastighetsverket har upptagits vid utgången av år 2023. Det finns vid tidpunkten för beredningen av budgetförslaget flera poster där tidpunkten för utbetalning av beviljade investeringsbidrag är svårbedömd. Vid bedömningen har beaktats att investeringsnivån är på fortsatt relativt hög förverkligandegrad under år 2023 i likhet med år 2022. I ovanstående belopp ingår inte extra avkastning av Penningautomatmedel om 10 miljoner euro som avsätts för tredje sektorn. Likviditeten i Fastighetsverket beräknas uppgå till ca 17 miljoner euro i slutet av år 2022 och beräknas inte förändras i någon större grad under år 2023.

Med beaktande av ovanstående bedömer landskapsregeringen att det inte finns behov av extern låntagning under år 2023.

Detaljmotivering - Verksamhet och överföringar

100 Lagtinget

Tabellerna nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom lagtingets förvaltningsområde. Den första tabellen visar uppgifter för lagtinget medan den andra tabellen visar kansliets verksamhet. Beloppen är exklusive lagtinget underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallssiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år. Dessutom visas utvecklingen per budgetmoment för en fyraårsperiod.

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Övr verksamh intäkt	118			
Summa Verksamhetens intäkter	118			
Personalkostnader	-2 271 385	-2 292 762		-2 340 467
Köp av tjänster	-55 491	-120 000		-112 533
Material förnödenh	-4 520	-20 000		-53 000
Övr verksamh kostn	-1 416	-129 238	106 000	-30 000
Summa Verksamhetens kostnader	-2 332 811	-2 562 000	106 000	-2 536 000
Summa Verksamhetsbidrag	-2 332 693	-2 562 000	106 000	-2 536 000
Övr finansiella kost	-8			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-8			
Summa Årsbidrag	-2 332 701	-2 562 000	106 000	-2 536 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-2 332 701	-2 562 000	106 000	-2 536 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-2 332 701	-2 562 000	106 000	-2 536 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
10100 Lagtinget, verksamhet	-2 370 389	-2 332 701	-2 456 000	-2 536 000

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Övr verksamh intäkt	8 525			
Summa Verksamhetens intäkter	8 525			
Personalkostnader	-640 431	-607 042		-668 407
Köp av tjänster	-65 528	-148 100	5 500	-152 900
Material förnödenh	-33 943	-140 358		-106 100
Övr verksamh kostn	-601 646	-760 500	-156 500	-710 593
Summa Verksamhetens kostnader	-1 341 549	-1 656 000	-151 000	-1 638 000
Övriga ink kap överf	-225 444	-255 000		-255 000
Summa Utgift ink o kap öv	-225 444	-255 000		-255 000
Summa Kostn ink o kap öv	-225 444	-255 000		-255 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 558 468	-1 911 000	-151 000	-1 893 000
Räntekostnader	-36			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-36			
Summa Årsbidrag	-1 558 504	-1 911 000	-151 000	-1 893 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 558 504	-1 911 000	-151 000	-1 893 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 558 504	-1 911 000	-151 000	-1 893 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
11100 Lagtingets kansli	-1 171 308	-1 248 482	-1 498 000	-1 480 000
11130 Lagtingets bibl, verksamhet	-18 035	-17 255	-24 000	-24 000
11210 BSPC, Östersjösamarbete	-3 580	-1 747	-9 000	-24 000
11220 Dispositionsmedel, lagting	-12 095	-71 759	-276 000	-110 000
11290 Till lagt.grupp disp för kansl	-255 000	-219 261	-255 000	-255 000
Summa 1100_7 Lagtinget, kansli	-1 460 019	-1 558 504	-2 062 000	-1 893 000

101 Lagtinget

Kärnverksamheten

Lagtinget utövar lagstiftnings-, budget- och kontrollmakt i enlighet med självstyrelselagen samt lagtings- och arbetsordningen. Det egentliga lagtingsarbetets omfattning beror på det antal ärenden som landskapsregeringen och republikens president överlämnar till lagtinget samt på i vilken utsträckning ledamöterna själva utövar sin initiativrätt. Ledamotskapet i lagtinget kräver även insatser från ledamöterna i form av grupparbete, nordiska och övriga internationella kontakter, kunskaps- och informationsinhämtning samt utbildning på olika områden.

Utåtriktad verksamhet

Med tanke på självstyrelsens utveckling är det angeläget att lagtinget och dess ledamöter skapar och upprätthåller kontakter till politiker utanför landskapet bland annat genom att ta emot besökare och företa studie- och arbetsresor. En särskilt viktig målgrupp är ledamöterna i Finlands riksdag. Firandet av Åland 100 samt att Ålands status uppmärksammas i anslutning till Finlands Nato-ansökan kan antas ha väckt ett ökat intresse för Åland vilket sannolikt återspeglas i intresset för besök även under år 2023.

Valåret 2023

År 2023 hålls val till Ålands lagting. Valet får dock inte några egentliga återverkningar på budgeten för år 2023 förutom till den del det rör inköp av teknisk utrustning för de nyvalda ledamöterna.

10100 Lagtinget, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	118			
Kostnader	-2 332 811	-2 562 000	106 000	-2 536 000
Anslag netto	-2 332 693	-2 562 000	106 000	-2 536 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.536.000 euro.

Utgifter

Under momentet upptas främst medel för lagtingsledamöternas arvoden och ersättningar samt för täckande av lagtingsledamöternas kostnader för resor till och från möten i lagtinget. Ersättningarna fastställs av en arvodeskommission i enlighet med landskapslagen om lagtingsledamöternas arvoden och kostnadsersättningar.

Medel anslås liksom tidigare för en skattepliktig kommunikationsersättning om 120 euro per ledamot och månad för att täcka ledamöternas kostnader för mobilsamtal, datorförbindelser m.m. I anslaget under momentet inryms även medel för talmannens representationsersättning om 5.000 euro per år. Ur anslagets medel betalas också de hälsovårds- och utbildningstjänster som ledamöterna erhåller samt utbildning för ledamöterna. Även inköp av ledamöternas tekniska utrustning ingår.

I anslaget under momentet ingår även medel för att täcka kostnaderna för arvodeskommissionens medlemmar samt eventuella övriga utgifter för arvodeskommissionens verksamhet.

Anslaget beräknas även täcka ledamöternas kostnader för resor utanför Åland, dagtraktamenten och logiersättningar. Lagtingets planerade studiebesök i parlamenten i Bryssel, Helsingfors och Stockholm inte har kunnat genomföras under mandatperioden men eftersom perioden går mot sitt slut upptas inte medel för nämnda resor i denna budget. Med tanke på arbetet med framtagandet av en ny självstyrelselag är det dock viktigt att lagtingsgrupperna håller kontakt med riksdagsgrupperna i Finlands riksdag varför medel fortsatt anslås för en ersättning om 660 euro per ledamot för ändamålet.

Kostnaderna för medlemmarna i Nordiska rådet samt den parlamentariska Östersjökonferensen (BSPC) påförs separata moment.

111 Lagtingets kansli

11100 Lagtingets kansli, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	2 342			
Kostnader	-1 250 800	-1 498 000		-1 480 000
Anslag netto	-1 248 458	-1 498 000		-1 480 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.480.000 euro.

Utgifter

I anslaget ingår avlöningsutgifter för den ordinarie kanslipersonalen samt medel för tillfälliga uppdrag vid tidvis förekommande arbetsanhopning. Vidare ingår i anslaget utgifter för kopiering, tryckning samt post- och teleavgifter, kontorsmaterial och servicearbeten, personalvård, personalens resor och fortbildning, sedvanlig förnyelse av kontors-, data- och teleutrustning för kansliet och lagtingsgruppernas personal samt representation på tjänstemannanivå. Ur anslaget utgår även medel för Åda-tjänster samt för dataskyddsombudet.

Anslaget avser även kostnader för sakkunnigutlåtanden till utskott och övriga organ inom lagtinget samt för översättnings- och tolkningsuppdrag och liknande. Ur anslaget under momentet stöds även verksamheten i lagtingets veteranförening. Vidare kan medel ur anslaget under momentet användas för konstanskaffningar enligt beslut av kanslikommissionen.

På motsvarande sätt som hos landskapsregeringen upptas liksom under föregående år medel för den underlydande myndigheten Landskapsrevisionens hälsovårdskostnader.

Investeringsprojektet E-demokrati är avslutat och systemet har övergått i förvaltning. För ändamålet upptas liksom tidigare 28.000 euro.

Momentet belastas med en internhyra om 560.000 euro som gottskrivs fastighetsverket.

11130 Lagtingets bibliotek, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-17 255	-24 000		-24 000
Anslag netto	-17 255	-24 000		-24 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 24.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 24.000 euro som avser kostnader för inköp av litteratur och prenumerationer till lagtingets bibliotek, inbindning, datakatalogisering, informationssökning, anslutning till avgiftsbelagda databaser och användartjänster, fjärrlån, post- och tullavgifter, kontorsutgifter och övriga konsumtionsutgifter. I anslaget ingår även kostnader för scanning av gamla lagtingshandlingar. Anslaget är detsamma som för föregående år.

112 Lagtingets övriga utgifter

En viktig förutsättning för att främja demokratin är att det ges tillräckliga och jämlika verksamhetsbetingelser för att bedriva politiskt arbete och politisk opinionsbildning. Ett fungerande samarbete inom ramen för de olika lagtingsgrupperna är tillsammans med kansliresurser här viktiga beståndsdelar. I detta syfte beviljas lagtingsgrupperna ett årligt anslag för att stöda gruppkansliernas arbete som service- och utredningsresurs för grupperna.

11210 Lagtingets Östersjösamarbete, BSPC, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-1 747	-24 000	15 000	-24 000
Anslag netto	-1 747	-24 000	15 000	-24 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 24.000 euro.

Utgifter

Lagtingets samarbete inom ramen för den parlamentariska Östersjökonferensen (BSPC) har blivit allt viktigare och ger lagtinget en god plattform att på jämbördig nivå tillsammans med övriga parlament runt Östersjön bidra till en positiv utveckling av regionen. Lagtinget deltar bland annat i den årliga konferensen, den ständiga kommitténs möten, olika arbetsgruppsmöten samt vid behov i sekretariatets möten. Därutöver kan BSPC:s ständiga kommitté utse rapportörer från lagtinget för olika temaområden som konferensen bevakar. Anslaget används främst för delegationens och sekretariatets resekostnader, arrangemang av olika möten och övriga omkostnader. Anslaget föreslås bibehållas på den tidigare nivån.

11220 Dispositionsmedel

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-71 747	-110 000	-166 000	-110 000
Anslag netto	-71 747	-110 000	-166 000	-110 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 110.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser medel för gästbesök, uppvaktningar, vissa resekostnader i anslutning till inbjudningar, arrangemang och motsvarande. Ur anslaget kan medel i enlighet med kanslikommissionens beslut utgå på ansökan från lagtingsgrupperna för arrangemang med anledning av besök av parlamentariker från Finlands riksdag.

Under budgetåret kommer sannolikt återverkningar från lagtingets firande av självstyrelsens 100-års jubileum att märkas i form av ett ökat antal besök. Anslaget är detsamma som för år 2022.

11290 Till lagtingsgruppernas disposition för kansliändamål

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-225 444	-255 000		-255 000
Anslag netto	-225 444	-255 000		-255 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 255.000 euro.

Utgifter

Anslaget är avsett för stöd till lagtingsgruppernas verksamhet enligt de riktlinjer som antagits och reviderats av kanslikommissionen och som började gälla den 1 januari 2016.

Enligt reglerna ska kanslikommissionen i början av varje kalenderår fördela anslaget mellan grupperna så att varje grupp oavsett storlek får en lika stor fast del. Den fasta delen utgör 25 procent av anslaget och fördelningen sker på basen av antalet grupper vid mandatperiodens början. Resterande del av anslaget delas ut i form av en rörlig del där beloppet som står i relation till antalet ledamöter i gruppen vid varje lagtingsårs början.

120 Landskapsrevisionen

Landskapsrevisionen är en oberoende revisionsmyndighet som ersätter de tidigare landskapsrevisorerna och landskapsregeringens revisionsbyrå.

12010 Landskapsrevisionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-193 666	-200 000		-218 000
Anslag netto	-193 666	-200 000		-218 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 218.000 euro.

Utgifter

För Landskapsrevisionens verksamhet föreslås ett anslag om 218.000 euro. Anslaget avser medel för myndighetens verksamhet såsom personalutgifter, administrativa utgifter, utbildning, tjänsteresor samt inköp av revisionstjänster och övriga experttjänster. Förslaget grundar sig på myndighetens budgetförslag och det ökade anslaget jämfört med föregående års budget motiveras enligt Landskapsrevisionen av högre kostnader för löner, tjänsteresor och utbildning.

Landskapsrevisionens granskningsrapporter publiceras på landskapsrevisionens webbplats www.revisionen.ax.

130 Ålands delegation i Nordiska rådet

Verksamheten vid delegationen och delegationssekretariatet bedrivs med stöd av landskapslagen (1984:25) om Ålands representation i Nordiska rådet. Liksom föregående år sköts sekreterarutgifter och kansligöromål vid delegationen på deltid av en utskottssekreterare jämte byråsekreterare vid lagtingets kansli.

13010 Ålands delegation i Nordiska rådet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	8			
Kostnader	-7 840	-33 000	-15 000	-40 000
Anslag netto	-7 832	-33 000	-15 000	-40 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 40.000 euro.

Utgifter

Delegationen deltar i Nordiska rådets sessioner, utskottsmöten, olika arbetsgruppsmöten samt vid behov i sekretariatets möten. Anslaget utgörs främst av delegationens resekostnader, omkostnader och representation vid eventuella arrangemang av nordiska möten. Inom anslaget finns i normalfallet också utrymme att ordna ett mindre nordiskt möte, till exempel ett utskottsmöte. För år 2023 föreslås en temporär höjning av anslaget med ytterligare 7.000 euro för att lagtinget ska kunna stå som värd för sommarmötet för Nordiska rådets utskott för kunskap och kultur. Inbjudan till utskottet är en del av firandet av Ålands självstyrelse 100 år.

200 Landskapsregeringen och regeringskansliet

200 Lantrådet och ministrarna

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för lantrådet och landskapsregeringens ledamöter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år. Dessutom visas utvecklingen per budgetmoment för en fyraårsperiod.

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Övr verksamh intäkt	2 164			
Summa Verksamhetens intäkter	2 164			
Personalkostnader	-833 597	-895 658		-784 885
Köp av tjänster	-42 592	-16 342		-34 000
Material förnödenh	-9 118			
Övr verksamh kostn	-59 866	-103 000		-76 115
Summa Verksamhetens kostnader	-945 174	-1 015 000		-895 000
Summa Verksamhetsbidrag	-943 011	-1 015 000		-895 000
Summa Årsbidrag	-943 011	-1 015 000		-895 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-943 011	-1 015 000		-895 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-943 011	-1 015 000		-895 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
20010 ÅLR, verksamhet	-887 688	-884 730	-912 000	-822 000
20020 ÅLR, dispositionsmedel, regeri	-59 086	-58 281	-103 000	-73 000
Summa 2000_7 ÅLR Regeringen	-946 773	-943 011	-1 015 000	-895 000

För att handha landskapets allmänna styrelse och förvaltning tillsätter lagtinget, på sätt därom är stadgat i lagtingsordningen, en landskapsregering bestående av lantrådet och högst sju ministrar. På landskapsregeringen ankommer att bevaka landskapets rätt och bästa samt att till verkställighet befordra lagtingets beslut och övriga förfoganden.

Landskapsregeringen bedriver verksamheten utgående från sitt regeringsprogram och strävar efter att i planeringen och beslutsfattandet beakta utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland utgående från den där ingående visionen och de sju strategiska utvecklingsmålen.

Landskapsregeringen och dess medlemmar biträds av landskapsregeringens allmänna förvaltning i de ärenden och andra uppgifter som ankommer på landskapsregeringen.

20010 Landskapsregeringen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	2 164			
Kostnader	-886 894	-912 000		-822 000
Anslag netto	-884 730	-912 000		-822 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 822.000 euro.

Utgifter

Arvodet till landskapsregeringsledamöterna utgår enligt landskapslagen (1985:17) om arvode för medlem av Ålands landskapsregering. Under momentet upptas även anslag för ministrarnas resekostnader och övriga verksamhetsutgifter.

2020 Dispositionsmedel

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-58 281	-103 000		-73 000
Anslag netto	-58 281	-103 000		-73 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 73.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser främst landskapsregeringens kostnader för kontakter med myndigheter och organisationer samt kostnader i samband med representationsuppdrag.

210 Regeringskansliet

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	160 477	168 500	0	181 000
Avgiftsintäkter	162 405	213 000		221 000
Erhållna bidrag	311 966	180 000		190 000
Övr verksamh intäkt	144 322	114 000		119 900
Summa Verksamhetens intäkter	779 170	675 500	0	711 900
Personalkostnader	-2 754 521	-2 711 891	-75 000	-3 434 291
Köp av tjänster	-2 506 550	-4 844 903	-252 000	-5 354 634
Material förnödenh	-221 761	-309 730	-1 000	-373 750
Övr verksamh kostn	-1 183 929	-1 318 976		-1 241 225
Summa Verksamhetens kostnader	-6 666 761	-9 185 500	-328 000	-10 403 900
Övr ink o kap överf	178 175	178 175		178 175
Summa Intäkt ink o kap	178 175	178 175		178 175
Summa Intäkt ink o kap öv	178 175	178 175		178 175
Övrigt näringsliv	-50 000			
Övriga ink kap överf	-2 147 366	-2 474 175		-2 902 175
Summa Utgift ink o kap öv	-2 197 366	-2 474 175		-2 902 175
Summa Kostn ink o kap öv	-2 197 366	-2 474 175		-2 902 175
Summa Verksamhetsbidrag	-7 906 782	-10 806 000	-328 000	-12 416 000
Intäkter skattenatur		0		
Summa Skatteinkomster		0		
Summa Årsbidrag	-7 906 782	-10 806 000	-328 000	-12 416 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-7 906 782	-10 806 000	-328 000	-12 416 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-7 906 782	-10 806 000	-328 000	-12 416 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
21010 Regeringskansliet, verksamhet	-3 149 295	-3 106 399	-3 221 000	-3 608 000
21500 Kommunikationsverksamhet	9 211	5 965	-20 000	-68 000
23000 Valkostnader	0		-6 000	-200 000
23200 Stöd till politisk verksamhet	-10 668	-17 411	-10 000	-17 000
24000 Brand- och räddning	-37 829	-26 989	-40 000	-30 000
24010 Landsk stöd materialanskaffn	-414 767			-538 000
25000 Utbildn,företagshälsov,arbetar	-262 813	-334 901	-345 000	-345 000
25210 Serviceverksamhet	-281 034	-257 153	-269 000	-316 000
26000 Regeringen övriga kostnader	-231 334	-300 860	-265 000	-250 000
26004 Ålandsdelegationen	-3 707	-4 773	-11 000	-11 000
26099 Ofördelat resursanslag	-922 071	-50 000		
26500 Konsumentskydd		-964	-3 000	-3 000
27000 Radio- o TV-verksamhet	-398 327	-2 312 933	-2 681 000	-2 514 000
Summa 2100_7 Reg.kansliet allm by	-5 702 633	-6 406 419	-6 871 000	-7 900 000
21510 Ål representaion i Finland	-45 861	-45 908	-57 000	-72 000
22000 Främjande av jämställdhet	-61 044	-69 248	-69 000	-69 000
22500 Främjande av integration	15 715	8 675	-59 000	-59 000
26003 Utvecklo tillväxtp hållb Åland	-127 047	-130 107	-155 000	-135 000
Summa 2101 Stabsenheten	-218 238	-236 588	-340 000	-335 000
21200 Digitalisering o inform teknol		-1 334 953	-3 923 000	-4 181 000
Summa 2104 Digitaliseringsenhet		-1 334 953	-3 923 000	-4 181 000
26002 Central Baltic 2014-2020	3 066	37 300		
26005 Central Baltic 2021-2027		33 877	0	0
26006 Nordiska skärgårssamarbetet		0	0	0
Summa 2106 Enh rättsl o interna	3 066	71 178	0	0
Summa 2100 Regeringskansliet	-5 917 805	-7 906 782	-11 134 000	-12 416 000

I och med de organisationsförändringar som verkställdes 1.1.2021 då digitaliseringsenheten och stabsenheten bildades under regeringskansliet med tillhörande personalförflyttningar så är inte regeringskansliets budget jämförbar med tidigare år. Utöver detta medför även den nya medieavgiften, internhyran och anslaget vad gäller landskapsstöd för materielanskaffningar (R) inom brand- och räddning att jämförelser mot tidigare år blir missvisande.

Med stöd av 2 § 1 mom. landskapsförordningen (2022:65) om landskapsregeringens allmänna förvaltning handlägger regeringskansliet ärenden som gäller författningsenliga frågor, offentlig förvaltning, externa relationer, allmän ordning och säkerhet, polisväsendet, allmänna val, kommunalförvaltning, kommunikation, digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen, tillståndsfrågor så som spel, lotterier och penninginsamlingar, jämställdhet, integration, radio- och television, postväsendet, personalpolitik och personaladministrativt arbete samt interna servicefrågor. Regeringskansliet har även det övergripande ansvaret för allmänna förvaltningens kompetensutveckling och arbetet med att skapa tydliga och enhetliga riktlinjer för centrala frågor i förvaltningen.

Regeringskansliet utför också en viktig del av arbetet med den strategiska samhällsutvecklingen som rör hela samhället och som är förvaltningsövergripande. Verksamheter så som personal, kommunikation, tillståndsverksamhet, jämställdhet och integration förverkligar utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 1 och 2 rörande välmående människor samt tillit och delaktighet. Representationen i EU och i Finland är delar i förverkligandet av mål 5 rörande attraktionskraft

medan servicefunktionerna bidrar till förverkligandet av mål 6 och 7 rörande kraftigt minskad klimatpåverkan respektive hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

En arbetsgrupp för enhetliga regler rörande styrning av myndigheter underställda Ålands landskapsregering har tillsatts 2022. Arbetet fortsätter under 2023. Sannolikt kommer lagändringar att krävas.

21010 Regeringskansliet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	150 596	118 000	11 000	110 000
Kostnader	-3 256 995	-3 300 000	-50 000	-3 718 000
Anslag netto	-3 106 399	-3 182 000	-39 000	-3 608 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 110.000 euro och ett anslag om 3.718.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser försäljning av intyg, utdrag ur register, försäljning av böcker, broschyrer samt inkomster för avgiftsbelagda prestationer vid regeringskansliets allmänna byrå. Dessutom ingår inkomster för hantering av olika skötsel- och serviceuppgifter för fastighetsverket samt ersättning från inrikesministeriet för tillsyn av penningtvätt gällande fastighetsförmedling.

Utgifter

I anslaget ingår kostnader för personal, tjänsteresor, prenumerationer, inköp, andra verksamhetsutgifter, representation och deltagande i olika evenemang så som Almedalen och SuomiAreena. Anslaget inkluderar regeringskansliets utgifter för yrkesspecifik utbildning och inköp av experttjänster så som Ålands specialsakkunniga vid Finlands ständiga representation i Bryssel samt för utvecklingsarbete på regeringskansliet. I anslaget ingår även 1.098.496 euro som är oförändrade internhyreskostnader för självstyrelsegården inklusive landskapsarkivet och villa Gustaf Erikson.

212 Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen

21200 Utgifter för digitalisering och informationsteknologi

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	126 315	109 000		109 000
Kostnader	-1 461 268	-3 760 000	-272 000	-4 290 000
Anslag netto	-1 334 953	-3 651 000	-272 000	-4 181 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 109.000 euro och ett anslag om 4.290.000 euro.

Inkomster

Inkomsten avser avgifter för registrering av domännamn. Dessutom ingår ersättning från landskapets fastighetsverk för it-relaterade tjänster. I inkomsterna ingår även en intern överföring från Högskolan på Åland för en schablonfördelad andel av kostnader för centrala it-system för ekonomiförvaltningen.

Utgifter

Anslaget innehåller personalkostnader, kostnader för inköp av it-drifts- och supporttjänster från Åda Ab, systemutveckling och -underhåll, programvarulicenser, anskaffning av datorutrustning, kostnader för datanätförbindelser, internetkonnektivitet samt serviceavtal och it-system för ekonomiförvaltningen.

Kostnaderna för systemutveckling ökar, i anslaget ingår två nya utvecklartjänster, en produktägare och kostnader för utveckling av ärendehanteringssystem samt systemutveckling relaterat till lagtings- och kommunalvalet 2023. I anslaget ingår även medel för ökade satsningar på it-säkerhet, såväl vidareutveckling av tekniska lösningar som informations- och utbildningsinsatser.

215 Kommunikationsverksamhet

Personal- och kommunikationsenheten ska främja samverkan på olika nivåer genom saklig, relevant information samt god kommunikation såväl inom förvaltningen som externt genom att utveckla och arbeta strategiskt med olika kommunikationskanaler som stöder förvaltningen i kontakten med media.

En välfungerande intern kommunikation som även beaktar bildspråkets betydelse utgör en av grundstenarna för ett hållbart personalarbete och för en hållbar extern kommunikation.

21500 Kommunikationsverksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	11 429	11 000	-11 000	33 000
Kostnader	-5 464	-20 000		-101 000
Anslag netto	5 965	-9 000	-11 000	-68 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 33.000 euro och utgifter om 101.000. Se även moment 25210.

Inkomster

Beräknade inkomster uppgår till 33.000 euro från telefoni. Denna verksamhet överförs år 2023 från moment 225210 Serviceverksamhet.

Utgifter

Av anslaget avser 92.000 euro kostnader för handhavandet av allmänna förvaltningens telefoni som år 2023 överförs från servicefunktionen till personal- och kommunikationsenheten. Resterande 9.000 euro avser nettokostnader för att upprätthålla verksamheten.

21510 Ålands representation i Helsingfors, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	2 826	3 000		3 000
Kostnader	-48 734	-60 000		-75 000
Anslag netto	-45 908	-57 000		-72 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 3.000 euro och ett anslag om 75.000 euro.

Inkomster

Inkomsten om 3.000 euro består av hyresintäkter från Ålandsdelegationen för hyra av mötesrum. Hyran betalas av Justitieministeriet.

Utgifter

Ålands representation i Helsingfors är Ålands landskapsregerings representationskontor i övriga Finland. Verksamhetens syfte är att verka proaktivt inom de politikområden som ligger inom både riksdagens och lagtingets lagstiftningsbehörighet. Därutöver syftar verksamheten till att skapa och upprätthålla goda relationer mellan Åland och övriga Finland samt verka för hög kännedom om och positiv attityd till Åland hos såväl beslutsfattare som opinionsbildare.

Anslaget föreslås något höjt för år 2023 i syfte att höja representationens aktivitetsnivå. I övrigt är den största utgiftsposten hyra för kontorslokalen. Till representationens verksamhetsutgifter hör

bl.a. att bistå vid Ålands landskapsregerings och Ålands lagtings kontakter med Finlands riksdag och regering, statliga och andra myndigheter samt intresseorganisationer i riket. Ålands representation i Helsingfors ska främja och arrangera besök till Åland i olika former samt initierar, deltar i och arrangerar vid behov seminarier och andra forum. Därtill medverkar Ålands representation i Helsingfors i olika evenemang för att synliggöra Åland tillsammans med andra relevanta aktörer, t.ex. genom att utveckla deltagandet i SuomiAreena i Björneborg.

220 Främjande av jämställdheten

JÄMSTÄLLDHET

Det övergripande målet med Ålands landskapsregerings arbete för jämställdhet är att kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma makt och frihet att forma sina egna liv och bidra till samhällets utveckling. För att uppnå ett jämställt Åland krävs ett aktivt, kunskapsbaserat och långsiktigt arbete. I det jämställdhetspolitiska arbetet genomförs under år 2023 konkreta åtgärder och insatser i enlighet med landskapsregeringens "Agenda för jämställdhet" och landskapsregeringens "Strategi för nolltolerans mot våld 2020–2030".

Landskapsregeringen arbetar under år 2023 aktivt med förebyggande av våld mot kvinnor och våld i nära relationer. I arbetet ingår kunskapshöjande arbete om normer, makt samt arbete för ökad samverkan mellan myndigheter. Landskapsregeringen satsar på att stöda jämställdhetsarbete för barn och unga, i skolan och i fritidssektorn, med målsättningen att bland annat minska sexuella trakasserier och våld, särskilt bland barn och unga. Till detta arbete hör också ökad information och mera utbildning om hat, hot och könsbaserat våld på nätet. Den utvärdering av ATV (alternativ till våld) som påbörjades under år 2022 färdigställs under år 2023.

Landskapsregeringen utökar kunskaper och stöder metoder samt åtgärder för att uppnå ökad jämställdhet i Lagtinget. Målet med jämställdhet och jämn fördelning av inflytande finns i mål 2 rörande tillit och delaktighet i utvecklings- och hållbarhetsagendan. Landskapsregeringen avser att arbeta vidare med jämställd utbildning, mot könssegregering och med att synliggöra jämställdhetens betydelse i hållbarhetsarbetet.

De utbildningsinsatser i jämställdhetsintegrering i förvaltningen som inleddes år 2022 fortsätter under år 2023.

För det jämställdhetspolitiska arbetet tas fram könsuppdelad statistik och kunskapsunderlag inför större satsningar på olika områden.

HBTQIA

Landskapsregeringen konstaterar att det finns behov av att öka kunskapen om hbtqia samt förbättra hbtqia-personers situation gällande inflytande och delaktighet i samhället. Kompetenshöjande åtgärder behöver vidtas samtidigt med insatser och strategiskt arbete för att förhindra diskriminerande strukturer. Utbildning i hbtqia ordnas.

22000 Främjande av jämställdheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-69 248	-69 000		-69 000
Anslag netto	-69 248	-69 000		-69 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 69.000 euro.

Utgifter

Anslaget ska bland annat täcka kostnader för kunskapshöjande insatser gällande jämställdhets- och hbtqia -frågor samt kostnader för att främja myndighetssamverkan gällande mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt projekt avseende främjande av jämställdhet för att motverka sexualiserat våld. Anslaget ska delvis användas för utbildning av personal som möter våldsutsatta i sitt arbete, så som skyddshemspersonal, tjänstemän inom sociala sektorn och vården. Anslaget ska även täcka kostnader som uppstår genom nordiskt och internationellt samarbete på området.

225 Främjande av integration

Inflyttningen till Åland har varit fortsatt omfattande de senaste åren. Under år 2021 var nettoinflyttningen 186 personer och under första halvåret 2022 så var nettoinflyttningen 115 personer. Därtill anlände ett stort antal personer från kriget i Ukraina för att få tillfälligt skydd. Inflyttning behövs för att trygga arbetskraftsförsörjningen och för att upprätthålla välfärden på Åland. Inflyttning är också viktigt för att Åland ska fortsätta vara ett dynamiskt samhälle i en värld i förändring.

Ansvar för integration är delat mellan landskapet och de åländska kommunerna och uppgifterna regleras i lag. Landskapsregeringen svarar för den allmänna utvecklingen, planeringen och styrningen av integrationspolitiken samt utvärdering och uppföljning. Landskapsregeringen handhar även stöd till kommunerna inklusive rådgivning i frågor som gäller främjande av integration, stöd till Ams och utveckling av kompetens i arbetet med att främja integration.

Landskapsregeringen erbjuder basinformation om det åländska samhället och handhar övergripande samordning, nätverksbygge bland aktörer, kompetensutveckling och stöd. Landskapsregeringen fortsätter bistå kommunerna med rekommendationer och anvisningar för integration.

Informationskontoret Kompassen fortsätter sin verksamhet under år 2023. Genom Kompassen erbjuder landskapsregeringen stöd och rådgivning för inflyttade i frågor som relaterar till etablering och orientering i det åländska samhället. Kompassen administrerar samhälls- och hälsokommunikatörer för att erbjuda inflyttade ökad kunskap om det åländska samhället på olika språk. Avsikten är att under år 2023 öka Kompassens service ytterligare. Landskapsregeringen planerar att söka medel från AMIF-fonderna för att utöka informationsverksamheten hos kompassen, producera och utveckla ny information samt stöda samordning mellan olika sektorer, kommuner och under landskapet liggande myndigheter gällande integration.

LR kommer under år 2023 att satsa på information om lagtings- och kommunalvalet för inflyttade på Åland i syfte att öka valdeltagande hos en grupp som är underrepresenterad bland väljarna. Högst valdeltagande hör till hållbarhetsagendans mål 2 om delaktighet.

Under år 2023 ska nästa program för integrationsfrämjande tas fram för åren 2024–2028, samtidigt med en översyn och uppdatering av den åländska integrationslagstiftningen. Möjlighet för tredje sektorn att genomföra aktiva insatser för integration med stöd av penningautomatmedel fortgår under år 2023, se moment 35000.

22500 Främjande av integration

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	82 560			
Kostnader	-73 885	-59 000		-59 000
Anslag netto	8 675	-59 000		-59 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 59.000 euro.

Utgifter

I anslaget ingår köp av tjänster från Kompassen, övriga tjänster samt kostnader för informationsmaterial.

230 Valkostnader

23000 Valkostnader, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader		0	-6 000	-150 000
Anslag netto		0	-6 000	-150 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 150.000 euro.

Utgifter

Anslaget omfattar kostnader för upprättandet av rösträttsregistret inkluderat de sammanhängande lagstadgade avgifter som följer för tjänster från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata i riket samt kostnader för anordnandet av förtidsröstning i såväl lagtingsvalet som kommunalvalen.

Förtidsröstningen anordnas i kommunerna, som kan anlita Åland Post Ab enligt ett ramavtal som tecknas av landskapsregeringen. Lagförslag om ändringar av vallagen avses lämnas till lagtinget i närtid, i vilket möjlighet till förtidsröstning på allmänna förtidsröstningsställen utanför Åland föreslås införas. Anslaget inkluderar uppskattade kostnader för röstningen utanför Åland.

Vidare ingår kostnader för centralnämnden för lagtingsval. Utgifterna innefattar arvoden och övriga möteskostnader, ersättning till centralnämndens sekreterare samt anlitande av tillfällig hjälp i samband med rösträkningen.

Dessutom ingår kostnader för tryckning av valhandlingar och för publicering av lagstadgade meddelanden och övrig information samt övriga kostnader.

Förutom de direkta kostnaderna för genomförandet av valen ingår även vissa övriga kostnader för valadministrationen, exempelvis för tjänsteresor, samt för vissa experttjänster och för externa tjänster t.ex. i samband med rapporteringen av valens preliminära resultat.

23000 Valkostnader, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader				-50 000
Anslag netto				-50 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 50.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser lagstadgade ersättningar till kommunerna för valkostnader.

232 Understödjande av politisk verksamhet

23200 Understödjande av politisk verksamhet och politisk information

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	178 175	178 175		178 175
Kostnader	-195 586	-188 175		-195 175
Anslag netto	-17 411	-10 000		-17 000

Budgetmotivering

Statsrådet beviljar årligen Ålands landskapsregering ett understöd för stöttning av politisk verksamhet och informationsverksamhet i landskapet Åland. Landskapsregeringen erhåller understödet i månatliga poster från statsrådets kansli och av den anledningen fördelar landskapsregeringen understödet vidare till de politiska organisationerna i månatliga poster. Anslaget fördelas på basis av mandatens i lagtinget.

Inkomster

I statens budgetproposition för 2023 föreslås en summa om 35.635.000 euro för understödjande av politisk verksamhet och informationsverksamhet, av vilken 1/200 överförs till landskapet Åland (178.175 euro).

Utgifter

Föreslås att 89.087,50 euro utges för understödjande av politisk verksamhet. Föreslås därtill att 89.087,50 euro för politisk information fördelas till de politiska organisationerna på basis av mandatens i lagtinget. Därtill föreslås ett anslag om 17.000 euro som stöd för riksdagsledamotens verksamhet och kontor.

240 Brand- och räddningsväsendet

Landskapsregeringen har det övergripande ansvaret för att den kommunala räddningsverksamheten på Åland bedrivs effektivt och organiseras i enlighet med räddningslagen för Åland (2006:106). Det sker genom att landskapsregeringen leder och utövar tillsyn över räddningsverksamheten och tillsätter en räddningsdelegation.

24000 Brand- och räddningsväsendet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	200			
Kostnader		-40 000		-30 000
Anslag netto	200	-40 000		-30 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 30.000 euro.

Utgifter

Anslaget om 30.000 euro avser utredningar, utbildningskostnader, anskaffning av utrustning samt utförande av uppgifter för räddningsverksamhet, befolkningsskydd och säkerhet där särskilda motiv finns.

24010 Landskapsstöd för materielanskaffningar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader				-538 000
Anslag netto				-538 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 538.000 euro.

Utgifter

I budgeten för år 2022 har lämnats förhandsbesked om landskapsstöd till materielanskaffningar under år 2023 om högst 540.000 euro, dels till Lemlands kommun för ny släckningsbil (50 %), dels till Jomala kommun för ny räddningsbil (45 %). Föreslås därför ett anslag om 538.000 euro i enlighet med de förhandsbesked om landskapsstöd till materielanskaffningar under år 2023 som i enlighet med budgeten för 2022 har getts till Lemlands kommun och Jomala kommun.

Fullmakt

I enlighet med gällande fordonspan för materielanskaffningar, föreslås att landskapsregeringen ges rätt att under år 2023 ge förhandsbesked om landskapsstöd till materielanskaffningar under år 2024 om högst 163.000 euro till Kumlinge kommun för anskaffning av ny släckningsbil (65 %).

250 Personalarbete och arbetsmiljö

Landskapsregeringens största tillgång är dess professionella och motiverade personal. Personal- och kommunikationsenheten är en stab som stöder chefer och medarbetare i landskapsförvaltningen i olika personal-, arbetsgivar- och kommunikationsfrågor. Den övergripande målsättningen med personalarbetet är att bygga en långsiktigt stabil och dynamisk arbetsplats där de anställda står i centrum.

Personal- och kommunikationsenhetens arbete eftersträvar att öppna upp för samverkan över gränserna och bidra till att varje medarbetare kan nyttja sin kompetens och fulla potential. Personal- och kommunikationsenheten har det övergripande och samordnande ansvaret för allmänna förvaltningens kompetensutveckling. All kompetensutveckling utgår från regeringsprogrammet, organisationens behov och verksamhetsplan. Utgångspunkten är att genomföra utbildningar enligt den fastslagna utbildningsplanen för 2023. Varje enhet har dock ett särskilt ansvar för den egna personalens yrkesspecifika kompetensutveckling för att i enlighet med arbetsgivaransvaret se till att arbetstagarna har den kompetens som krävs för att utföra sina specifika arbetsuppgifter.

Personal- och kommunikationsenheten ansvarar för företagshälsovården för all personal, förutom Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS). Fokus är på den förebyggande företagshälsovården även om personalen också erbjuds sjukvård på allmänläkarnivå. Personal- och kommunikationsenheten ansvarar även för friskvård och arbetsmiljö för allmänna förvaltningens personal. I syfte att upprätthålla och förbättra personalens hälsa och välbefinnande erbjuds anställda inom landskapsregeringen möjlighet till subventionerade motionsaktiviteter, kulturaktiviteter och subventionerad massage.

För att upprätthålla och förbättra arbetsmiljön genomförs årligen olika mätningar och åtgärder både centralt och inom respektive enhet/myndighet. Det som eftersträvas är att tydliggöra områden som kräver stödåtgärder samt att fortsätta erbjuda enheterna/myndigheterna stöd i det arbetet. För personalens trivsel är en annan utgångspunkt att fortsätta erbjuda allmänna förvaltningens personal kaffe och en gemensam julfest med underlydande myndigheter.

25000 Utbildning, företagshälsovård, arbetarskydd, personalaktiviteter och personalpolitiska åtgärder

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	181 323	188 000		202 900
Kostnader	-516 225	-533 000		-547 900
Anslag netto	-334 901	-345 000		-345 000

Budgetmotivering

Föreslås ett nettoanslag om 345.000 euro med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) får momentet gottskrivas med inkomster för företagshälsovård och sjukvård samt utbildningar inom ramen för verksamheten.

Inkomster

Inkomsterna av gottskrivna ersättningar från Folkpensionsanstalten för lagstadgade kostnader för företagshälsovård och sjukvård har beräknats uppgå till 190.000 euro.

Inkomsterna från Nordiska ministerrådet, motsvarande utgifter för stipendier i samband med Nordiskt tjänstemannautbyte uppskattas till ca 12.900 euro.

Utgifter

Anslaget har beräknats för

- välbefinnande och trivsel på arbetsplatsen 65.000 euro
- kompetensutveckling och lagstadgad utbildning 33.000 euro
- subventionerad friskvård som träning, förebyggande massage och kultur 63.000 euro

Av anslaget har 350.000 euro beräknats för lagstadgad företagshälsovård enligt lagen om företagshälsovård (FFS 1383/2001) och sjukvård på allmänläkarnivå, förstahjälp material, personalvård och handledning.

För övriga utgifter som dataglasögon, inköp av tjänster, arbetarskyddets verksamhet och arvode till arbetarskyddsfullmäktige har beräknats 14.000 euro.

Anslaget för utgifter för stipendier i samband med Nordiskt tjänstemannautbyte uppskattas till ca 12.900 euro samt motsvarar inkomster från Nordiska ministerrådet.

Ett anslag om 10.000 euro har reserverats för andra personalpolitiska åtgärder vars kostnader det inte är skäligt att belastar de olika enheterna inom förvaltningen där den berörda personalen arbetar eller har arbetat. I anslaget ingår kostnader för åtgärder som syftar till att tillgodose behovet av personal. Sådana åtgärder kan vara både kompetensutveckling för att kunna ta sig an nya arbetsuppgifter och omställningsåtgärder i samband med personalminskning. Kostnader för åtgärder som syftar till att upprätthålla arbetsförmågan eller underlätta återgången i arbetet efter lång sjukledighet samt andra liknande personaladministrativa arrangemang av i huvudsak tillfällig karaktär ingår också i anslaget.

252 Serviceverksamhet

Omfattar vaktmästeri och lokalvård med tillhörande kostnader.

25210 Serviceverksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	33 618	32 500		38 000
Kostnader	-290 771	-301 500		-354 000
Anslag netto	-257 153	-269 000		-316 000

Budgetmotivering

Föreslås ett nettoanslag om 316.000 euro.

Inkomster

Beräknade inkomster uppgår 38.000 euro. Telefonin överförs år 2023 till moment 21500 Kommunikationsverksamhet vilket innebär att de beräknade intäkterna från telefonin om 33.000 euro förs över dit.

Utgifter

Anslaget omfattar aktuella kostnader inom ett relativt brett verksamhetsområde där bland annat lokalvård, 5 bilar, möbelinförskaffning samt fastighetsrelaterade åtgärder ingår. Högaktuellt under år 2023 är en uppdatering av möbler i museibyggnaden och lokalvården planerar också göra uppgraderingar inom maskinområdet. Enhetens verksamhet berörs märkbart av pågående inflation samt att oförutsedda utgifter p.g.a. underhåll är vanligt förekommande. I anslaget ingår därtill både planerade och oförutsedda förändringar samt förbättringar av våra fastigheter. Kostnader för allmänna förvaltningens telefoni överförs år 2023 till moment 21500 Kommunikationsverksamhet.

260 Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter

26000 Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	800			
Kostnader	-301 660	-265 000		-250 000
Anslag netto	-300 860	-265 000		-250 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 250.000 euro.

Utgifter

Under momentet föreslås ett anslag om 90.000 euro för arvoden och reseersättningar för lagstadgade delegationer och övriga av landskapsregeringen tillsatta kommittéer, kommissioner och sakkunniga för vilka anslag inte upptagits särskilt. Därtill ingår anslag för utredningskostnader, utvecklingsprojekt och andra konsultinsatser. Anslaget kan även användas för deltagande i kostnader för utredningar som genomförs av annan, men som är i landskapets intresse. Momentet kan också belastas med kostnader för att utveckla allmänna förvaltningens styrning av underställda myndigheter.

Av anslaget avser ca 30.000 euro externpolitiskt samarbete. Med externpolitiska samarbete avses kontaktgruppen mellan landskapsregeringen och utrikesministeriet, vars uppgift är att utveckla och öka användningen av Ålandsexemplet i internationella sammanhang samt kostnader för framtagande av material, utredningar, forskningsuppdrag, övriga uppdrag, ordnande av seminarier och föreläsningar beträffande Ålandsexemplet och Ålands särställning enligt folkrätten. Därtill ingår kostnader för att upprätthålla ett externpolitiskt nätverk och samordna det externpolitiska nätverket

vid landskapsregeringen samt kostnader för att delta i de nätverk och seminarier som finns för samarbete inom Östersjöområdet.

26003 Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	400			
Kostnader	-130 507	-155 000		-135 000
Anslag netto	-130 107	-155 000		-135 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 135.000 euro.

Utgifter

Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland, som manifesterades år 2016, utgör ett samhällskontrakt som samhällets sektorer gemensamt arbetat fram och ställt sig bakom. Det har skett inom ramen för nätverket bärkraft.ax som bildades i februari 2016. Bärkraft-nätverket är öppet för deltagande av aktörer i alla samhällssektorer och alla som bor och verkar på Åland. Ett särskilt råd, utvecklings- och hållbarhetsrådet, har utsetts för att ta ansvar för bärkraft-nätverket.

Utvecklings- och hållbarhetsagendan beskriver visionen för Åland "Alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar" samt de sju strategiska utvecklingsmål som ska uppnås senast år 2030. Förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan kräver systematisk uppföljning och rapportering, bland annat genom de huvudindikatorer som togs fram under år 2021.

Huvudindikatorernas primära syfte är att besvara frågan huruvida samhällsutvecklingen på Åland är framgångsrik i förhållande till samhällets långsiktiga mål, de sju strategiska utvecklingsmålen.

Landskapsregeringen ansvarar för att proaktivt agera katalysator och koordinator för agendans förverkligande i sin helhet. I detta ingår bland annat koordinering av agendans implementering genom medverkan i etableringen och genomförandet av långsiktiga färdplaner för samtliga sju strategiska utvecklingsmål och dess cirka 170 åtgärder som togs fram år 2020, medverkan i framtagandet av förslag till agendans statusrapporter samt upprätthållande av struktur för nätverket bärkraft.ax inklusive dess hemsida. Anslaget fungerar som ett centralt anslag för allt detta arbete. Landskapsregeringen avser att under år 2023 fokusera på genomförandet av åtgärderna i färdplanerna för de sju strategiska utvecklingsmålen.

Förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan är beroende av att åtminstone alla länder runt Östersjön genomför FN:s Agenda 2030. Mot denna bakgrund avser landskapsregeringen att fortsätta agera aktiv samarbetspartner inom Finlands kommission för hållbar utveckling som leds av Statsrådets kansli, Nordiska ministerrådets förverkligande av visionen om att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030, initiativet ReGeneration 2030, HELCOM och EU.

Landskapsregeringens eget hållbarhetsarbete och den strategiska samhällsutvecklingen ingår i det löpande arbetet och därmed i verksamhetsplaneringen och budgetberedningen. Anslaget under momentet avser kostnader för samordningen av landskapsregeringens åtgärder, utvecklings- och hållbarhetsrådets arbete, ledningsfunktionen i arbetsgruppen för koordinering och rapportering, datainsamling för ovan nämnda huvudindikatorer, framtagande av statusrapporter och övriga utredningar, drift och utveckling av ovan nämnda hemsida, koordinering av bärkraft-nätverkets internationella relationer samt övriga kostnader för att utveckla utvecklings- och hållbarhetsarbetet på Åland och i förvaltningen i enlighet med ovanstående ansvarsområden.

26004 Ålandsdelegationen

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-4 773	-11 000		-11 000
Anslag netto	-4 773	-11 000		-11 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 11.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser Ålands del av kostnaderna för Ålandsdelegationens verksamhet.

26005 Interreg Central Baltic Programme 2021 - 2027

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	96 965	83 000		84 000
Kostnader	-63 088	-83 000		-84 000
Anslag netto	33 877	0		0

Budgetmotivering

Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås ett nettoanslag under momentet. Nettoanslaget innefattar anslag och inkomster om 84.000 euro.

Utgifter

INTERREG Central Baltic-programmet 2021-2027 finansierar gränsöverskridande projekt med stöd från EU:s regionala utvecklingsfond. Programmet omfattar regioner i Estland, Finland inklusive Åland, Lettland och Sverige. Egentliga Finlands förbund är förvaltande myndighet för programmet. Ålands landskapsregering har ett värdavtal om att förvalta ett informationskontor med en informatör på Åland, en så kallad "National Contact Point". Informatörens uppgifter varierar under programperiodens gång men de huvudsakliga uppgifterna är att främja möjligheterna till finansiering samt att visa på nyttan av programresultaten i regionen.

Central Baltic-programmet står för landskapsregeringens kostnader för informationskontoret så som lönekostnader, kostnader för kontor, administration, köp av tjänster och resor. Kostnaderna ersätts schablonmässigt, vilket medför ett förenklat redovisningsförfarande och innebär samtidigt att momentets kostnader och intäkter inte sammanfaller.

26006 Nordiska Skärgårdssamarbetet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	54 914	131 000		132 000
Kostnader	-54 914	-131 000		-132 000
Anslag netto	0	0		0

Budgetmotivering

Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås ett nettoanslag under momentet. Nettoanslaget innefattar anslag och inkomster om 132.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser Nordiska ministerrådets finansiering.

Utgifter

Landskapsregeringen är värdorganisation för Nordiska skärgårdssamarbetets samarbetssekretariat från 1.7.2021. Nordiska ministerrådet och medlemsorganisationerna står för samtliga av landskapsregeringens kostnader för samarbetssekretariatet såsom lönekostnader, kostnader för kontor, administration, köp av tjänster och resor. Avtalet är fortlöpande.

Nordiska skärgårdssamarbetet är ett gränsregionalt myndighetssamarbete som omfattar skärgårdsregionerna i Stockholms, Uppsalas, Sörmlands och Östergötlands län, landskapen i Egentliga Finland, Nyland och Kymmenedalen samt Åland. Organisationen arbetar främst med samarbetsfrågor, initierar gemensamma utvecklingsprojekt, upprätthållande av kontakter mellan skärgårdsområden och verksamheter. Samarbetet har delfinansierats av Nordiska ministerrådet sedan år 1978.

265 Konsumentskydd

Enligt 30 § 10 punkten självstyrelselagen för Åland handhas de uppgifter som i riket ankommer på konsumentklagonämnden i landskapet av en särskild av landskapsregeringen tillsatt nämnd. Nämndens uppgift är att fungera som ett opartiskt och kostnadsfritt tvistlösningsorgan vid vilket konsumenter kan anhängiggöra ärenden

26500 Konsumentskydd, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-964	-3 000		-3 000
Anslag netto	-964	-3 000		-3 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 3.000 euro.

Utgifter

Kostnaden anknyter främst till mötesarvodet för konsumenttvistenämndens medlemmar. Enheten för rättsliga och internationella frågor vid regeringskansliet handhar funktionen som sekreterare för nämnden, varför de lönekostnader som uppkommer belastar ordinarie verksamhet vid regeringskansliet.

270 Radio- och TV-verksamhet

Från ingången av år 2021 har systemet med uppbörd av avgift för televisionsmottagare utbytt mot ett system med generell medieavgift i enlighet med LL (2019:103) om medieavgift. Medieavgiften ingår i förskottsutbetalningen av skatter.

27000 Radio- och TV-verksamhet (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	-76			
Kostnader	-388 267	-395 000		-395 000
Anslag netto	-388 342	-395 000		-395 000

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) att kostnaderna för inkomster från medieavgift samt kostnader för avgiftens uppbörd och för återutsändning av tv-kanaler på Åland får belasta momentet.

Utgifter

Landskapsregeringen erlägger enligt avtal med Sveriges television AB, Sveriges utbildningsradio AB, Sveriges Radio AB, Kapiosto r.y. och Säveltäjän tekijänoikeustoimisto r.y. avgift för upphovsrättskostnader i samband med återutsändningar. Landskapsregeringen har likaledes ingått avtal med Sveriges TV4 och de finländska upphovsrättsorganisationerna Kapiosto r.y. och Teosto r.y. om återutsändning av Sveriges TV4 på Åland. För de beräknade ersättningarna föreslås ett anslag om

380.000 euro. Skatteförvaltningen har meddelat att dryga 15.000 euro utgör årskostnaden för uppbörden av medieavgift. För uppgifter om inkomsterna av medieavgiften se moment 89000.

27000 Radio- och TV-verksamhet, överföringar (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter		0		
Kostnader	-1 924 591	-2 286 000		-2 119 000
Anslag netto	-1 924 591	-2 286 000		-2 119 000

Budgetmotivering

Intäkt av medieavgift tas upp under moment 89000 och uppskattas uppgå till 2.316.000 euro för skatteår 2023 från privatpersoner och 198.000 euro från samfund (totalt 2.514.000 euro). Det belopp som kvarstår av intäkterna från medieavgift, efter kostnader för upphovsrätt och administration dragits av, används till att finansiera public service på Åland. Detta följer av 1 § landskapslagen (2019:103) om medieavgift.

I enlighet med tidigare utfästelser utvärderas under början av 2023 utfallet av den nya medieavgiftens första period, d.v.s. för år 2021. Under året avser landskapsregeringen att se över om Ålands Radio och Tv Ab kan finansieras med budgetmedel.

Utgifter

Beräknas att 2.119.000 euro betalas ut till Ålands Radio och TV Ab i syfte att finansiera public service på Åland.

280 Lagberedningen

Vid Ålands landskapsregering finns en lagberedning som är fristående från landskapsregeringens allmänna förvaltning. Lagberedningens verksamhet regleras av landskapslagen (1972:13) om lagberedningen och landskapsförordningen (1998:121) om lagberedningen.

Arbetet vid lagberedningen består i huvudsak i att bereda författningsförslag samt att utföra de uppgifter som hör samman med offentliggörandet av författningarna. Lagberedningsarbetet är personalintensivt och anslaget för lagberedningen är därför i huvudsak avsett att täcka kostnader för löner jämte lönebikostnader.

Arbetet med att integrera utvecklings- och hållbarhetsagendan i lagberedningsarbetet kommer liksom tidigare år att inordnas i och anpassas till respektive författningsarbete som lagberedningen är involverad i. I de flesta fall förväntas agendans visioner och idéer bli analyserade och beaktade redan i ett tidigt skede av beredningsprocessen, det vill säga redan innan ett författningsärende når lagberedningen. Det fortsatta beredningsarbetet förutsätter dock att en uppföljning görs i förhållande till de visioner som agendan ger uttryck för samt att detta beaktas på lämpligt sätt i författningsberedningen.

Den elektroniska lagsamlingen (Ålex) som finns tillgänglig på landskapsregeringens webbplats upprätthålls och uppdateras kontinuerligt av lagberedningen. Ålex kommer fortlöpande att kräva att resurser görs tillgängliga för att uppdatera lagsamlingen med de förändringar som kontinuerligt genomförs i lagstiftningen. Ålex kommer även framdeles att vara tillgänglig utan kostnad på landskapsregeringens webbplats.

Arbetet med att möjliggöra publicering av lagar och andra författningar i Ålands författningssamling (ÅFS) enbart elektroniskt fortsätter. Idag delges åländska författningar både i pappersform och elektroniskt. Projektet förutsätter förutom lagändringar även en testkörning av ett nytt förfarande under en längre tid, så att rättssäkerheten kan garanteras.

Avsikten var att redan under budgetåret 2022 kunna avsluta upphandlingen och arbetet med utgivningen av en ny lagsamling i pappersformat. Denna målsättning förväntas dessvärre inte kunna

uppnås i sin helhet under innevarande budgetår på grund av att andra ärenden, framförallt koordinering och beredning av olika författningsärenden, fått en högre prioriteringsordning. Målsättningen inför det kommande budgetåret är att arbetet med utgivningen av en ny lagsamling ska kunna slutföras under år 2023. Liksom tidigare utgivningsår kommer lagsamlingen även att göras tillgänglig utan kostnad på landskapsregeringens webbplats.

28010 Lagberedningen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	1 516	8 000		8 000
Kostnader	-955 141	-1 147 000		-1 133 000
Anslag netto	-953 625	-1 139 000		-1 125 000

Budgetmotivering

Under momentet föreslås inkomster om 8.000 euro och anslag om 1.133.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna föreslås förhöjda under budgetåret i och med utgivningen av en ny tryckt lagsamling. Inkomsterna härrör huvudsakligen från försäljningen av lagsamlingen samt från prenumerationer och försäljning av ÅFS. Utgivningen av en ny lagsamling i pappersformat förväntas däremot inte medföra någon större ökning av inkomsterna, eftersom den nya tryckta lagsamlingen samt Ålex kommer att finnas tillgängliga utan kostnad på landskapsregeringens webbplats. Framdeles kan en viss nedgång förväntas i de inkomster som kan relateras till ÅFS, i och med att författningssamlingen och Ålex finns gratis tillgängligt på landskapsregeringens webbplats. Varken ÅFS, lagsamlingen eller Ålex bär sina egna kostnader.

Utgifter

Lagberedningsarbetet är personalintensivt och anslaget under momentet är till största delen avsett att täcka lönekostnader och övriga kostnader för personalen. Dessutom ingår bland annat anslag för delgivning av författningar, tryckning av ÅFS och den nya lagsamlingen samt laggranskning och litteratur.

Även för år 2023 upptas ett anslag för utgivningen av en ny lagsamlingen pappersformat, eftersom arbetet med lagsamlingen förväntas slutföras först under år 2023. Uppskattningen är att den totala kostnaden för den nya lagsamlingen förväntas hålla sig inom de kostnadsramar som angivits i budgeten för år 2022, dock så att huvuddelen av kostnaden kommer att belasta anslagen för budgetåret 2023.

Under arbetet med såväl lagsamling 2008 som 2012 verkade en lagberedare som redaktör, medan redaktörstjänsten köptes in för arbetet med 2017 års lagsamling. Även i anslaget för den kommande lagsamlingen finns det beaktat att en redaktörstjänst ska kunna upphandlas.

300 Finansavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	205 910	158 200		234 000
Avgiftsintäkter	638			
Övr verksamh intäkt	1 331	86 000		
Summa Verksamhetens intäkter	207 879	244 200		234 000
Personalkostnader	-1 889 375	-2 227 695		-2 484 333
Köp av tjänster	-2 459 201	-958 355		-1 021 080
Material förnödenh	-91 855	-2 960		-2 830
Övr verksamh kostn	-2 787 759	-2 797 190		-2 803 757
Summa Verksamhetens kostnader	-7 228 190	-5 986 200		-6 312 000
Pensionsintäkter	20 275 000	21 400 000		22 400 000
Pensionskostnader	-37 342 790	-38 900 000		-41 505 000
Summa Pensioner	-17 067 790	-17 500 000		-19 105 000
Summa Pensionsint o kostn	-17 067 790	-17 500 000		-19 105 000
Övr ink o kap överf	1 408	200 000		200 000
Summa Intäkt ink o kap	1 408	200 000		200 000
Summa Intäkt ink o kap öv	1 408	200 000		200 000
Allmänna stöd	-17 238 318	-16 000 000		-23 850 000
Övriga ink kap överf	-5 646 431	-5 329 000	300 000	-4 838 000
Summa Utgift ink o kap öv	-22 884 749	-21 329 000	300 000	-28 688 000
Summa Kostn ink o kap öv	-22 884 749	-21 329 000	300 000	-28 688 000
Summa Verksamhetsbidrag	-46 971 443	-44 371 000	300 000	-53 671 000
Räntekostnader	-547			
Övr finansiella kost	-4 052			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-4 599			
Summa Årsbidrag	-46 976 042	-44 371 000	300 000	-53 671 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-46 976 042	-44 371 000	300 000	-53 671 000
Ökning eller minskning av reserver	-1 590 825			
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-48 566 868	-44 371 000	300 000	-53 671 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
30010 Finans, verksamhet	-2 173 321	-2 298 746	-2 492 000	-2 828 000
34000 Särskilda understöd	-62 387	-2 231	0	0
39000 It-drifts o utvecklingskostn	-2 972 710	-1 671 904		
39099 Internhyra	-2 775 942	-2 776 774	-2 780 000	-2 780 000
Summa 3100 Finans allm byrån	-7 984 361	-6 749 654	-5 272 000	-5 608 000
33000 LR andel o stöd kommunerna	-21 755 987	-17 238 318	-16 000 000	-23 850 000
35000 Penningautomatmedel	-5 585 175	-7 235 849	-4 829 000	-4 638 000
Summa 3101 Budget-finansierinsb	-27 341 162	-24 474 167	-20 829 000	-28 488 000
38000 Pensioner o pensionsrelat utg	-17 865 415	-17 522 790	-17 970 000	-19 575 000
Summa 3200 Avtals- o pensionsby	-17 865 415	-17 522 790	-17 970 000	-19 575 000
39050 Förändr semesterlöneskuld	-324 206	179 744		
Summa 3300 Redovisningsbyrån	-324 206	179 744		
Summa 3000 Finansavdelningen	-53 515 144	-48 566 868	-44 071 000	-53 671 000

300 Allmän förvaltning

Verksamheten vid finansavdelningen är i hög grad lagstyrd. Vid avdelningen hanteras frågor som gäller landskapets finanser, skatter och avgifter, upphandlingar, ägarstyrning, intern styrning och kontroll samt kommunernas ekonomi. Avdelningen hanterar också ekonomiförvaltningen för landskapsregeringens samtliga förvaltningsenheter, förutom ÅHS, samt kollektiva avtal och tolkningen av dessa, de landskapsanställdas rättsliga ställning, tjänsteregleringar och pensioner.

Ekonomiförvaltningen omfattar redovisning, betalningsförmedling inklusive utbetalningen av löner, likviditetshantering och -planering samt bokslut.

Avseende finansförvaltningen följer landskapsregeringen principen om en sund ekonomisk förvaltning, som innebär att förvalta och utveckla en klok användning och styrning av landskapets resurser.

Utvecklings- och hållbarhetsagendans mål om välmående, tillit och delaktighet, konsumtion och produktion samt attraktionskraft är de mest väsentliga för finansavdelningen. Avdelningen har konkretiserat agendans strategiska mål till strategiska mål för verksamheten. Dessa är ökad arbetsrelaterad hälsa, minskad sårbarhet, kontinuitet i arbetet och ökat målfokus. Målen är kopplade till landskapsregeringens fokusområde 5, att uppnå en stabil offentlig ekonomi samt en effektiv och kvalitetssäkrad förvaltning som har förmåga att optimera tillgängliga resurser. Landskapsregeringen fortsätter arbetet med att befrämja upphandlingar av lokala tjänster och produkter.

I enlighet med avdelningens väsentliga mål minskar avdelningen sin sårbarhet genom ökad transparens med stöd av digitalisering. Ett resultat av arbetet med mål och riktning är att avdelningen ökar sitt målfokus genom förvaltningspolitiska mål:

Ekonomistyrning

- Att ett nytt ramverk för finanspolitiken inklusive en stram budgetprocess införs med målsättningen att varaktigt stärka landskapets finanser.

Kommunernas ekonomi

- Att skapa förutsägbara och likvärdiga ekonomiska förutsättningar inom kommunal sektor som bidrar till en effektiv verksamhet med hög kvalitet.

Paf-stöd till föreningar

- Att stöden bidrar till ett livskraftigt samhälle med hög tillit och ger individer bättre möjligheter att utvecklas.

Allmän juridik

- Att det ska vara lätt att handla över skattegränsen samtidigt som person- och godstransporter till och från Åland kan upprätthållas
- Att skatter och avgifter ska bidra till förverkligandet av agendans strategiska delmål.

Ägarstyrning

- Att uppfylla internationella riktlinjer för hur offentliga bolag ska styras och att bolagen ska lämna största möjliga värde till ägaren – det åländska samhället
- Att bolagen ska arbeta för att uppnå de strategiska delmålen i utvecklings- och hållbarhetsagendan.

Kollektivavtal

- Att harmonisera olika lönesystem och uppnå lika lön för likvärdigt arbete.

År 2023 är avsikten att:

- Ta fram nyckeltal som resultatindikatorer för de förvaltningspolitiska målen
- Förbereda för införandet av ett nytt finanspolitiskt ramverk med start i budgetprocessen för år 2024
- Ta fram en process för utvärdering av kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi
- Uppdatera riktlinjerna för Paf-stöden med utgångspunkt i målen för 2030
- Förstärka den juridiska argumentationen kring skattegränsfrågan genom att upphandla nödvändiga externa kompetenser
- Lyfta fram om och hur skatter och avgifter kan skapa hållbart värde
- Förtydliga ägardialogen med Fastighetsverket
- Utvärdera Fastighetsverket roll och organisation. Utvärderingen ska utgöra underlag för att ta fram en strategi för landskapets ägande och förvaltning av fastigheter
- Säkerställa att Fastighetsverket har avtal för de prestationer man gör som en del i att förtydliga beställar-utförarmodellen
- Fortsätta arbetet med löneutvecklingsprogrammet.

30010 Finansavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	204 984	244 200		234 000
Kostnader	-2 499 130	-2 736 200		-3 062 000
Anslag netto	-2 294 146	-2 492 000		-2 828 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69) 6 §, ett nettoanslag om 2.828.000 euro.

Inkomster

I förslaget har beaktats att momentet kan gottskrivas med ersättning för det arbete som utförs vid avdelningen för landskapets fastighetsverks respektive pensionsfondens räkning. Dessutom upptas en inkomst för intern överföring från Högskolan på Åland för en schablonfördelad andel av kostnader för redovisning och löneräkning.

Anslaget kan även gottskrivas med inkomster av kostnadsersättningar för prestationer utförda inom ramen för samarbete med andra offentliga organisationer eller offentligt ägda bolag.

Momentet kan även påföras inkomster för vilka inte upptagits särskilda anslag.

Utgifter

I anslaget ingår bl.a. personalkostnader, tjänsteresor, kostnader för avdelningens officiella delgivning, utbildning samt tryckning av budgetförslag och årsredovisning.

I anslaget ingår även en uppskattad ersättning till skatteförvaltningen för de merkostnader som avvikelser i den åländska beskattningen i förhållande till beskattningen i riket föranleder.

För juridiska och experttjänster ingår 132.000 euro.

I anslaget ingår därtill 89.000 euro avsett att finansiera beställningar från ÅSUB i enlighet med aktuellt ramavtal för utredningar.

Anslaget kan påföras kostnader för förtroendemannaarvoden samt övriga arvoden och ersättningar för facklig verksamhet inom allmänna förvaltningen i enlighet med gällande kollektivavtal i de fall kostnaderna inte är separat budgeterade. Därtill ingår anslag för bank- och indrivningskostnader med mera om ca 45.000 euro.

330 Landskapsandelar och stöd till kommunerna

Landskapet deltar i finansieringen av kommunernas lagstadgade uppgifter genom att kommunerna tilldelas landskapsandelar och komplettering av skatteinkomster enligt LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. Landskapsandelarna är en helhet och det är kommunerna som avgör hur medlen ska fördelas mellan olika politikområden. Däremot är hanteringen av de olika landskapsandelar som utgör helheten fördelad mellan flera avdelningar inom landskapsregeringen. Landskapsandelarna och övriga kompensationer framkommer av nedanstående sammanställning. Vid lagstadgade förändringar för kommunerna och dess verksamheter ska kommunernas ekonomiska situation tas i beaktande. Många olika ändringar i lagstiftning och finansiering av kommunernas verksamhet har skett under senaste åren och nulägesbilden uppfattas ofta som oklar bland intressenter. För att bättre följa upp kostnadsförändringar har en extra uppföljning av basbeloppen gjorts inför 2023 års landskapsandelar. Denna uppföljning gav en ökning av landskapsandelarna om ca 700.000 euro jämfört med om den inte hade gjorts. Den regelmässiga 4-års uppföljningen görs sedan igen enligt ursprungsplan till år 2025 års landskapsandelar. Landskapsandelar år 2023 är således prognosticerade till totalt ca 38,7 miljoner euro enligt nedanstående tabell. Dessutom finns det överskott i tidigare års anslag för tillfälligt likviditetsstöd och samarbetsstöd, varför inga ytterligare anslag upptas i det här skedet.

	Budget 2021	Budget 2022	Förslag 2023
Skattekomplettering	15 200 000	15 468 000	15 550 000
Socialvårdsområdet 1)	8 871 000	10 489 000	9 186 000
Bildningssektorn 2)	11 272 000	12 100 000	13 444 000
Kultur	463 000	477 000	498 000
Medborgarinstitut 3)	105 000	108 000	
Samarbetsstöd 4)	500 000	300 000	0
Tillfälligt likviditetsstöd	500 000	300 000	0
Anläggningsstöd	12 000		
Totalt	36 923 000	39 242 000	38 678 000
Kompensation för arbets- och pensionsavdrag	50 000	0	0
Kompensation för övriga ändringar i kommunalbeskattningen 5)	725 000	0	5 000 000
Kompensation för minskad samfundsskatt			3 300 000
Kompensation för utebliven kapitalinkomstskatt	821 000	0	0
Totalt	1 596 000	0	8 300 000
Totalt	38 519 000	39 242 000	46 978 000

1) Från 2021 KST och äldreomsorg. År 2021 höjdes anslag om ca 790 000 i TB 2. År 2022 höjdes anslag om ca 2 089 000 i TB 3 för äldreomsorg.

2) Från 2021: grundskola, barnomsorg, STR och specialfritids. Från 2022 även: grundskoleutbildning för andra än läropliktiga samt förberedande undervisning om ca 560 000 euro. År 2021 höjdes anslag i TB 2 om ca 405 000 euro

3) Belopp exklusive extra stöd om 100.000 euro. Medborgarinstitutet ersätts år 2023 separat enligt ny finansieringsmodell med 203.000 euro.

4) Samarbetsstöd och likviditetsstöd har tillräckligt stora reservationsanslag, behövs inga nya anslag i budget 2023

5) Kompensation om 70 % av skatteinkomstbortfall för grundavdrag och resekostnadsavdrag

Den fortsatt ansträngda kommunala ekonomin till följd av bl.a. inflationsdrivande faktorer innebär att behovet av ny lagstiftning som tryggar kommunal basservice har förstärkts. I händelse av att en kommun inte har den långsiktiga ekonomiska hållbarheten eller av andra orsaker behöver ingå i en ny kommunal struktur, är det nödvändigt med lagstiftning som ger alla ålänningar ett grundläggande rättsskydd.

Det sistnämnda förutsätter att arbetet med ny lagstiftning för kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi slutförs under innevarande mandatperiod. Inom förvaltningen pågår som bäst en utvärdering av den under året genomförda remissen av lagförslaget, i synnerhet i fråga om de kriterier och regler som ska gälla när en kommun kan anses ha synnerligen ansträngd ekonomi.

Lagstiftningen kommer att ställa stora krav på både landskapsregeringens interna förvaltning och de kommuner som berörs av de i lagen förutsatta utvärderingsförfarandena. Arbetet med denna lag och följderna av den är fortsatt omfattande och resurskrävande.

En förnyad finansieringsmodell för Medborgarinstitutet har under år 2022 arbetats fram och ett lagförslag är under bearbetning. Den nya lagen avses träda i kraft år 2023. Detta för att trygga en mer långsiktig finansieringsmodell för medborgarinstitutet. I budgetförslaget upptas ett anslag om ca 0,2 miljoner euro för understöd för Medborgarinstitutets verksamhet.

Landskapsregeringens målsättning är att under innevarande år och början av år 2023 utarbeta ett regelverk för att stöda och stimulera offentliga kök att tillaga och servera en större andel hållbart producerade råvaror och därmed minska transporter och miljöpåverkan.

Landskapsregeringen avser att under år 2023 återkomma i en tilläggsbudget efter att regelverket klargjorts.

33000 Landskapsandelar och stöd till kommunerna (RF)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-17 238 318	-16 000 000		-23 850 000
Anslag netto	-17 238 318	-16 000 000		-23 850 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 23.850.000 euro.

Utgifter

15.550.000 euro avser skattekomplettering enligt kap. 6 i LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. Preliminärt utgör skattekompletteringen ca 40 procent av de totala landskapsandelarna. Beloppet för skattekompletteringen påverkas av kommunernas skatteprocent för år 2023. Utfallet kan komma att ändras beroende på vilka förändringar som kommunerna genomför jämfört med år 2022.

Med beaktande av tidigare års anslag upptas i det här skedet inget ytterligare anslag för samarbetsstöd enligt LL (2019/59) om ändring av LL om landskapsandelar till kommunerna. Samarbetsunderstöd för it-projekt är sedan tidigare prioriterade och även understöd för samarbetsutvecklande projekt inom äldreomsorgen ska prioriteras.

Med beaktande av tidigare års anslag upptas i det här skedet inget ytterligare anslag för tillfälligt likviditetsstöd.

5.000.000 euro avser förskott för skatteår 2023 på en kompensation om 70 procent av bortfall av kommunalskatt till följd av grundavdraget och resekostnadsavdraget. Landskapsregeringen avlämnar ett lagförslag om kompensationen.

3.300.000 euro avser förskott på kompensation till kommunerna för minskad samfundsskatt till följd av att kommunernas andel av samfundsskatten från och med skatteår 2023 måste sänkas även på Åland till följd av finansieringsupplägget för landskaps- och vårdreformen i riket. Landskapsregeringen avlämnar ett lagförslag om kompensationen. Skatteavräkningen som upptas som inkomst på moment 89000 ökar med motsvarande belopp.

340 Särskilda understöd

Under kapitlet upptas moment av blandad natur.

34000 Särskilda understöd (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	1 408	200 000		200 000
Kostnader	-1 408	-200 000		-200 000
Anslag netto	0	0		0

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 200.000 euro.

Inkomster

Landskapet erhåller danaarv i enlighet med 63 § självstyrelselagen för Åland.

Utgifter

Anslaget avser överföring av danaarv till kommun. Landskapsregeringen har fastställt särskilda principer för danaarv enligt vilka danaarven förvaltas. Anslaget kan även användas för att täcka kostnader som uppstår i samband med uppgörande av släktutredning och boförvaltning av sådana danaarv där dödsboet saknar tillgångar.

Fullmakt

Föreslås även att landskapsregeringen befullmäktigas att överföra eventuella fastigheter som tillfaller landskapet genom danaarv till respektive berörd kommun.

350 Penningautomatmedel

Ålands Penningautomatförening har i den ordning penningautomatförordningen (1993:56, 17 §) föreskriver meddelat om det fördelningsbara beloppet för år 2022. Med beaktande av detta föreslås att 15.000.000 euro upptas som inkomst. Vidare föreslår landskapsregeringen att ett ytterligare uttag om 7.300.000 euro görs med anledning av den temporära sänkningen av lotteriskatten att användas för vissa interhyror, för tryggande av vattenförsörjning och vattenförbättrande åtgärder, äldreomsorgsinvesteringar samt e-förvaltningsprojekt. Därtill finansieras en tvåårig utbildning inom informations- och kommunikationsteknik ("grit:lab") med 400.000 euro av penningautomatmedel. Slutligen föreslås ett extra uttag från Penningautomatföreningen om 10.000.000 euro att reserveras i balansräkningen med syftet att under de kommande åren bygga upp en "intern fond" för att trygga den framtida verksamheten inom den tredje sektorn.

Fördelningsrådet föreslår på basis av principer antagna av landskapsregeringen fördelningen av lån och stöd till särskilda mottagare eller för särskilda ändamål. En översyn av principerna kommer att ske under år 2023.

Regeringen avser att under året utreda förutsättningar och konsekvenser av att ändra inkomsthanteringen gällande medel från Ålands Penningautomatförening så att den del av föreningens årsöverskott som ur föreningens och landskapets synvinkel är lämpligt att föra över till landskapet överförs likt dividendutdelning, samtidigt som ett regelverk utformas för att befästa att den ekonomiska tilldelningen till den tredje sektorn kan vidmakthållas.

För att uppnå jämställdhetsmålet vid beviljande av penningautomatmedel så att fördelningen ska ske på jämlika villkor begärs uppgifter om fördelning av kvinnor och/eller män eller flickor och/eller pojkar gällande medlemmar och/eller aktiviteter. Utvärdering av målet möjliggörs genom att kartlägga och följa upp hur fördelningen av beviljade medel ser ut ur ett genusperspektiv.

Genom de anslag som budgeteras under detta kapitel främjas de ideella föreningarnas verksamheter som inte naturligt hänför sig till något annat budgetkapitel som finansieras med penningautomatmedel men som har sådan verksamhet som faller inom ramen för fördelningen av penningautomatmedel. Därtill understöds investeringar och projekt som gynnar de verksamheter för vilka penningautomatmedel beviljas och som främjar penningautomatföreningens verksamhet.

Viktiga samhällsinvesteringar kan finansieras med penningautomatmedel.

Se även kapitel 445, 515, 516, moment 39099, 50010, 45000, 62390, 85590, 89250, 935010 samt LF (1993:56, ändr. 2019/4) om Ålands Penningautomatförening och dess verksamhet.

STÖD	2020	2021	2022	2023
Social verksamhet (moment 44510)	3 500 000	3 500 000	3 800 000	3 890 000
Miljöverksamhet (moment 44520)	600 000	600 000	600 000	620 000
Ungdomsarbete (moment 51500)	612 000	592 000	560 000	572 000
Idrott (moment 51500)	1 780 000	1 835 000	1 695 000	1 940 000
Kulturell verksamhet (moment 51600)	2 349 000	2 926 000	3 414 000	2 340 000
Leaderstöd (moment 62390)	27 000	85 000	100 000	150 000
Övriga verksamhetsstöd (moment 35000]	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 270 000
Investeringsstöd (moment 35000)	2 902 000	2 119 000	1 500 000	993 000
Evenemangsstöd (moment 35000)	200 000	323 000	309 000	350 000
Integration (moment 35000)	30 000	20 000	20 000	25 000
Totalt	15 000 000	15 000 000	14 998 000	14 150 000
ÖVRIGT				
Övriga lån (moment 935010)	6 187 000	0	0	850 000
Reservering för särskilda projekt (89250)			2 079 000	3 876 000
Reservering för att trygga tredje sektorn (89250)				10 000 000
Hyror (39099, 50010)			2 923 000	3 179 000
Vattenförsörjning och vattenvård (45000)				245 000
Vuxenutbildning inom informations- och kommunikationsteknik (85590)				400 000
Totalt	21 187 000	15 000 000	20 000 000	32 700 000

35000 Penningautomatmedel (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-7 235 849	-5 129 000	300 000	-4 638 000
Anslag netto	-7 235 849	-5 129 000	300 000	-4 638 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 4.638.000 euro.

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande fördelning

- 3.270.000 euro vilket avser stöd för verksamhet ur penningautomatmedel för ideella föreningar och organisationer vilka inte hänför sig till sociala, miljö-, kultur-, ungdoms- eller idrottssektorn samt penningautomatmedel till landskapsregeringens disposition
- 993.000 euro att utges som stöd för aktivitetsfrämjande och sysselsättningsskapande projekt eller andra investeringar som faller inom ramen för principer för fördelning av penningautomatmedel i enlighet med 3 § LL (1966:10) om lotterier
- 350.000 euro att utges som stöd för evenemang. Evenemangsstödet kan komma ifråga till ideella föreningar eller annan juridisk person som inte utgör företag. Syftet med evenemangsstödet är att främja satsningar på nya evenemang under ett uppbyggnads- eller utvecklingsskede som har positiv effekt på besöksnäringen samt
- 25.000 euro avser särskilda projekt för integration av inflyttade, se även moment 22500.

380 Pensioner och pensionsavgifter

Nedan visas utvecklingen av antalet personer som de senaste åren beviljats respektive lyft landskapspension.

	2019			2020			2021		
	K	M	Totalt	K	M	Totalt	K	M	Totalt
Beviljade	209	115	324	167	114	281	178	72	250
varav ålderspension	123	81	204	98	75	173	116	56	172
Pensionstagare i december	1 918	1 074	2 992	1 952	1 082	3 034	2 012	1 100	3 112

I augusti 2022 fördelade sig pensionsutbetalningarna enligt följande:

	Kvinnor	Män	Totalt
Antal mottagare	2 048	1 118	3 166
Utbetalt belopp (euro)	1 814 256	1 376 876	3 191 133
Utbetalt belopp i genomsnitt (euro)	886	1232	1008

Förväntat antal ålderspensionsansökningar 2023-2033

2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
214	235	259	213	193	195	212	234	218	222

38000 Pensioner och pensionsrelaterade utgifter (F)

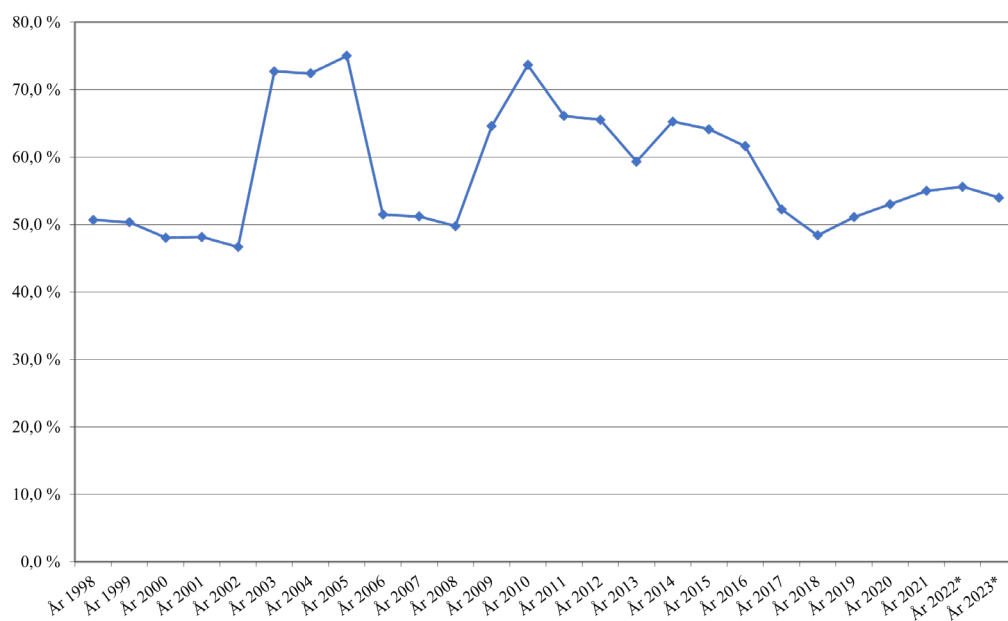
Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	20 275 000	21 400 000		22 400 000
Kostnader	-37 797 790	-39 370 000		-41 975 000
Anslag netto	-17 522 790	-17 970 000		-19 575 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 22.400.000 euro som överföring från landskapet Ålands pensionsfond för täckande av pensionsutgifter under år 2023 samt anslag om 41.975.000 euro för pensioner och pensionsrelaterade utgifter.

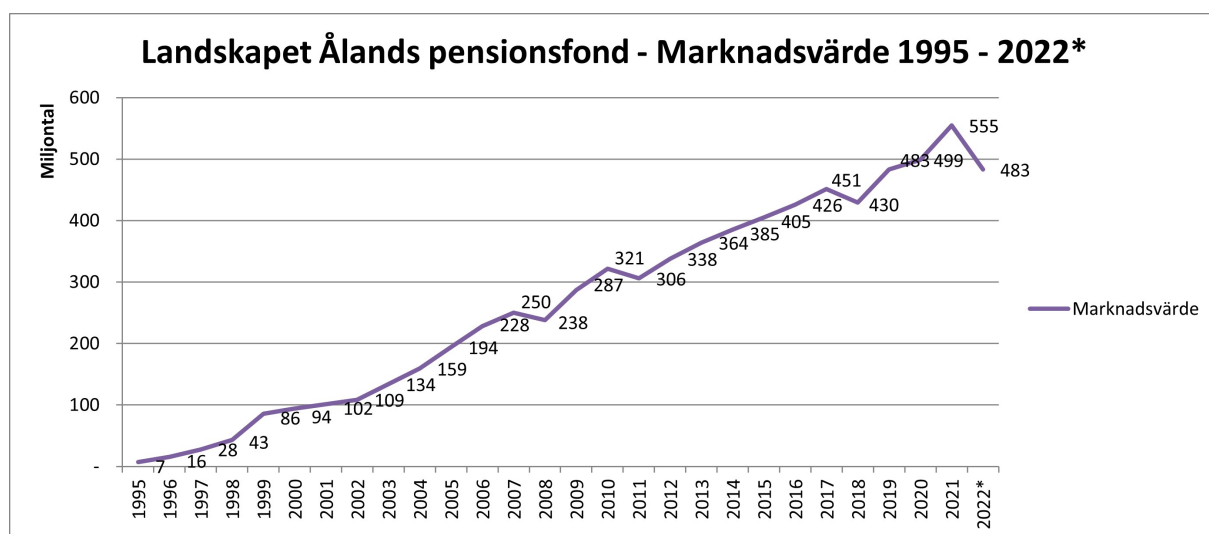
Inkomster

Enligt LL (1995:71) om landskapet Ålands pensionsfond ska pensionspremier och pensionsavgifter betalas till fonden för dem som hör till landskapets pensionssystem. Landskapsregeringen förutsätter att pensionsfondens styrelse vid val av olika placeringsalternativ beaktar hållbarhetsprinciperna. Från pensionsfonden kan överföras ett belopp som får uppgå till högst tre fjärdedelar av landskapets årliga pensionsutgifter till budgeten. Landskapsregeringen föreslår att det under år 2023 överförs ett belopp från pensionsfonden till landskapets budget om 22.400.000 euro, vilket uppgår till ca 54,0 % av de beräknade pensionsutgifterna om totalt 41.500.000 euro inom landskapets pensionssystem. Landskapsregeringen konstaterar att överföringen från pensionsfonden till landskapets budget överstiger summan av de pensionspremier och -avgifter som inbetalas till fonden med ca 11,0 miljoner euro (ca 9,6 miljoner euro år 2022). I uppskattningen av premieinflödet har beaktats att andelen för vilka pensionspremier inbetalas till landskapets pensionsfond successivt minskar på grund av att nyanställda försäkras i extern pensionsanstalt. Andelen av pensionskostnaderna som har finansierats respektive avses finansierade med överföringen från pensionsfonden framkommer av nedanstående graf:

Med beaktande av förslaget uppskattas totalbehållningen i pensionsfonden vid slutet av år 2023 till ca 486 miljoner euro (ca 483 miljoner euro vid slutet av år 2022) värderat enligt marknadsvärde. Täckningsgraden för landskapets pensionsansvar var per den 31.12.2021 67,8 % (31.12.2020 62,0 %).

Utvecklingen av marknadsvärdet för pensionsfonden framkommer av nedanstående graf:

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande ungefärliga fördelning:

- 1) 470.000 euro för köp av pensionsservicetjänster från Keva. Det handlar om uträknings-, registrerings- och sakkunnigtjänster samt it-system och datakommunikation med andra pensionsanstalter, pensionsutdrag, pensionsutdrag på nätet samt beräkningstjänster för uppföljning av pensionsansvaret. Därtill ingår landskapsregeringens andel av Pensionskyddscentralens kostnader.

2) 5.000 euro för slutlig avgift 2022 gällande pensionsutgiftsbaserad KomPL-betalningsandel enligt lagen om kommunala pensioner. Landskapet övertog betalningsansvaret i samband med ÅHS-reformen 1.1.1994. Den pensionsutgiftsbaserade avgiften upphör vid utgången av år 2022.

3) 41.500.000 euro för lagbundna pensionsutgifter enligt LL (2016:76) och LL (2010:7) m.fl. Det används för ålderspensioner, partiella förtida ålderspensioner, invalidpensioner och rehabiliteringsstöd, familjepensioner, tidigarelagda ledamotspensioner och anpassningsbidrag samt rehabiliteringspenning och andra utgifter i samband med yrkesinriktad rehabilitering. Anslaget avser även landskapets del av de kostnader som fördelas mellan pensionsanstalterna för pensionsandelar som tjänats in för oavlönade perioder från och med år 2005. Anslaget får även vid behov användas för att bekosta specialundersökningar om arbetsoförmåga och rehabiliteringsbehov för personer som söker invalidpension.

390 Gemensamma förvaltningskostnader

39050 Förändring av semesterlöneskuld och andra bokföringsmässiga korrigeringar (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	179 744			
Anslag netto	179 744			

Budgetmotivering

Föreslås ett förslagsanslag.

Utgifter

Förslagsanslaget avser förändring av semesterlöneskulden för alla landskapets verksamhetsenheter förutom ÅHS, moment 84000 samt Högskolan på Åland, moment 85000. Om skulden minskar under året minskar kostnaderna och vice versa. Någon uppskattning av förändringen har i detta skede inte gjorts. Anslaget kan även påföras kostnader för slutregleringar och korrigeringar gällande t.ex. ArPL-avgifter och socialskyddsavgifter. Momentet är ett förslagsanslag och kan vid behov överskridas för nämnda poster.

39099 Internhyra

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-2 776 774	-2 780 000		-2 780 000
Anslag netto	-2 776 774	-2 780 000		-2 780 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.780.000 euro för internhyra.

Utgifter

Anslaget avser internhyra för Alandica, Bergsskyddet, Eckeröhallen, Ribacka konferensavdelning, hangaren på flygfältet, Jan Karlsgårdens värdshus, Ålands sjöfartsmuseum, gamla internatet vid Folkhögskolan samt Enskärs sjöbevakningsstation. Hyran erläggs till landskapets fastighetsverk. Vid dimensioneringen av anslaget har en oindexerad hyresnivå beaktats.

Hyrorna för Alandica, Eckeröhallen och Ålands sjöfartsmuseum täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350.

400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	140 713	33 000		5 000
Avgiftsintäkter	16 505	13 000		12 000
Erhållna bidrag	652 189	317 500		212 500
Övr verksamh intäkt	5 805			0
Summa Verksamhetens intäkter	815 212	363 500		229 500
Personalkostnader	-1 706 023	-1 693 174	-60 000	-1 904 029
Köp av tjänster	-798 749	-1 340 826	-30 000	-1 752 471
Material förnödenh	-4 310			
Övr verksamh kostn	-240 613	-330 500	-35 000	-415 000
Summa Verksamhetens kostnader	-2 749 694	-3 364 500	-125 000	-4 071 500
Soc hälsovård utskk	-25 719 055	-26 090 000	-2 140 000	-27 465 000
Allmänna stöd				0
Övriga ink kap överf	-47 072	-130 000		-155 000
Summa Utgift ink o kap öv	-25 766 127	-26 220 000	-2 140 000	-27 620 000
Summa Kostn ink o kap öv	-25 766 127	-26 220 000	-2 140 000	-27 620 000
Summa Verksamhetsbidrag	-27 700 610	-29 221 000	-2 265 000	-31 462 000
Summa Årsbidrag	-27 700 610	-29 221 000	-2 265 000	-31 462 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-27 700 610	-29 221 000	-2 265 000	-31 462 000
Ökning eller minskning av reserver	-97 308			
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-27 797 918	-29 221 000	-2 265 000	-31 462 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
40010 Soc- och miljö, verksamhet	-1 299 669	-1 416 562	-1 930 000	-2 037 000
Summa 4100 Soc o miljö allm byr	-1 299 669	-1 416 562	-1 930 000	-2 037 000
41000 Övriga sociala uppgifter	-65 718	-67 949	-104 000	-215 000
41010 Övr sociala uppg, överföring	-13 001 190	-12 548 275	-13 386 000	-13 814 000
41500 LR andel o stöd socialv omr	-12 474 976	-8 868 862	-10 489 000	-9 186 000
44510 Paf-medel sociala sektorn	-3 444 390	-3 458 076	-3 800 000	-3 890 000
Summa 4200 Socialvårdsbyrån	-28 986 273	-24 943 162	-27 779 000	-27 105 000
42000 Övrig hälso- och sjukvård	-48 141	-68 981	-135 000	-165 000
Summa 4300 Hälso o sjukvårdsbyr	-48 141	-68 981	-135 000	-165 000
43000 Allmän miljövärd	-52 227	-66 635	-106 000	-112 000
44000 Naturvård	-370 659	-333 018	-466 000	-602 000
44520 Paf-medel miljö sektorn	-633 645	-615 495	-600 000	-620 000
45000 Vattenförsörjning- och vård	-315 282	-226 461	-333 000	-607 000
46000 Cirkulär ekonomi	-289 984	-37 477	-27 000	-52 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
47000 Miljöhälsovård	-44 661	-90 127	-110 000	-162 000
Summa 4400 Miljöbyrån	-1 706 458	-1 369 213	-1 642 000	-2 155 000
Summa 4000 Social o miljöavdeln	-32 040 541	-27 797 918	-31 486 000	-31 462 000

400 Allmän förvaltning

Social- och miljöavdelningens huvudsakliga verksamhetsområde är enligt LL (1998:70) om Ålands landskapsregerings allmänna förvaltning att sörja för välbefinnandet hos människor, djur och miljö. Avdelningens övergripande uppgifter är därför att planera, leda, utveckla, samordna och följa upp verksamhetsområdena socialvård, hälso- och sjukvård och miljövård. Avdelningen underlydande myndigheter är Ålands hälso- och sjukvård och Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Vid allmänna byrån handläggs ärenden som gäller den övergripande förvaltningen och utvecklingen inom avdelningens verksamhetsområden. Särskilda tyngdpunktsområden är att ansvara för avdelningens kompetensförsörjning och utveckling av verksamheterna på avdelningen.

Vid socialvårdsbyrån handläggs ärenden som gäller främjande av social välfärd och förebyggande av sociala problem. Särskilt utvecklings- och hållbarhetsagendans strategiska utvecklingsmål 2 konkretiseras. Landskapsregeringen fullgör sin planerings-, lednings- och övervakningsfunktion angående den sociala verksamheten bland annat genom att kontinuerligt se över och vid behov revidera lagstiftningen inom området. En ökad kvalitetssäkring och kostnadseffektivitet beträffande socialvården kräver strategier för att förutse och bedöma risker och därigenom en utveckling av de tidiga förebyggande insatserna, liksom en fortsatt satsning på det sektors- och myndighetsövergripande samarbetet. Utvecklingen av lagstiftningen inom socialvården fortsätter med målsättningen att uppnå tillgänglighet och delaktighet för alla i samhället. Projekt inom ramen för rikets lagstiftningsbehörighet bevakas till den del de utgör en del av eller påverkar den sociala tryggheten och/eller socialvården. Rikets stora reformer på området med därtill hörande lagstiftningsändringar utgör en stor belastning på byrån även år 2023. Utvecklingen av socialvården kräver i allt högre grad samarbete på olika plan och med olika aktörer.

Mål år 2023

- arbetet med att ta fram ny funktionshinderslagstiftning inleds. Arbetet grundar sig på den av lagtinget antagna FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Reformen är mycket omfattande och arbetet beräknas pågå under flera år
- förnyande av utkomstödslagen med målet att ändringarna träder i kraft 1.1.2024
- förnyande av skyddshemslagstiftningen
- steg 2 i förnyelsen av klientavgiftslagen, med målet att ändringarna träder i kraft 1.1.2024
- arbetet med att förnya lagstiftningen om service vid missbruk, beroendevård och service vid psykisk ohälsa inleds
- lagen om privat socialservice förnyas med målsättningen att ha en fulltext landskapslag i kraft 1.1.2024
- framtagande av ny lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården, med målet att lagen träder i kraft 1.1.2024
- utvärdera och ge förslag angående förnyande av lagstiftningen om planering av socialvården och möjligheten att slopa kravet på socialvårdsplan

- framtagande av ett strategiskt, långsiktigt program för äldreomsorgen. En översyn av befintliga vård- och servicekedjor och organisationsmodeller och organisationstillhörighet är prioriterat, framför allt beträffande institutionsvården
- inleda arbetet att ta fram en plan för systematisk, långsiktig och strategisk utveckling av vuxensocialarbetet
- utveckla informations- m.m. motsvarande insatser riktade till socialvårdens intressenter
- upprätthålla och utveckla kontakterna nationellt och nordiskt inom byråns ansvarsområde samt
- delta i beredningssektioner för EU-ärenden inom byråns ansvarsområde.

Institutionsvård

Landskapsregeringen vill inleda en dialog med kommunerna och Ålands hälso- och sjukvård med målsättningen att överföra institutionsvården på landskapsnivå till Ålands hälso- och sjukvård. Den äldre befolkningen som idag vårdas på våra institutioner är ofta multisjuka. Under förutsättning att samsyn uppnås kommer erforderliga utredningar och konsekvensanalyser att göras under år 2023.

Äldreomsorg

Ett långsiktigt strategiskt äldrepolitiskt program håller på att tas fram med frågor som berör de äldre. Tanken med ett äldrepolitiskt program är att ta ett helhetsgrepp gällande frågor som berör äldre och att fastställa långsiktiga och tvärsektoriella politiska målsättningar för dessa frågor. Inom ramarna för det äldrepolitiska programmet ses samtliga vård och servicekedjor och organisations kedjor över. Det är logiskt att i arbetet med det äldrepolitiska programmet även beröra organisationsstrukturer och ansvarsfördelning med den bästa helhetslösningen för Åland som utgångspunkt.

Vid hälso- och sjukvårdsbyrån handläggs ärenden för att främja förutsättningarna för en god hälsa hos befolkningen, förebygga sjukdomar och trygga en god hälso- och sjukvård. Under året inriktas arbetet på att genom ett systematiskt och långsiktigt perspektiv främja hälsa, livskvalitet och hållbar utveckling utifrån befolkningens behov. Målsättningen är att identifiera utvecklingsområden för att minska negativa effekter och skillnader i hälsa, på kort och lång sikt. En viktig målgrupp i folkhälsoarbetet är barn och unga och deras välmående. Arbetet fokuserar på vilka åtgärder och insatser som skulle behövas samt analys av behovet av samordning inom området barn och ungas hälsa. Följer med utvecklingen inom hälso- och sjukvården samt planerar för uppdatering och förnyelse av den åländska lagstiftningen inom hälso- och sjukvård. Samtidigt bevakas även de ändringar som sker inom området inom rikets lagstiftningsbehörighet till den del de påverkar hälso- och sjukvården i landskapet.

Mål år 2023

- framtagande av en folkhälsostrategi för Åland
- framtagande av de lagar som krävs för att uppfylla de obligatoriska kraven i enlighet med den kommande EU-förordningen gällande ett Europeiskt hälsodataområde
- utreda frågeställningar gällande privat hälso- och sjukvård och stifta en fulltextlag eftersom lagstiftningsbehörigheten klagjorts
- revidera lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård
- utreda behovet och lagstiftningsbehörigheten gällande papperslösa samt statens kostnadsansvar
- uppdatera tobakslagen inklusive revideringar för implementering av EU-direktivet om HTP (Heated Tobacco Products)
- påbörja arbetet med revidering av hälso- och sjukvårdslagen vilket är ett omfattande reformarbete och förväntas pågå under flera år.

- efter framtagna projektplan fortsätta det 3,5 åriga utvecklingsprojektet för barns och ungas välmående
- fortsatt utredning om möjligheten att samordna utlåningen av hjälpmedel, hjälpmedelstjänster och välfärdsteknologi under samma huvudman
- uppdatering av programmet för suicidprevention
- upprätthålla de nordiska kontakterna genom att delta i olika nordiska grupper för utbyte av kunskap gällande hälso- och sjukvårdsfrågor
- bevaka EU-ärenden som tas upp i beredningssektionen för Hälsovård samt
- fortsatt dialog om möjligheten för Åland om associerat medlemskap i Världshälsoorganisationen, WHO.

Miljöbyråns verksamhet under år 2023 kommer att fokusera på bevarande av naturvärden och biologisk mångfald samt utökning av skyddade områden, stödjande av miljöverksamheter, åtgärder för att uppnå god vattenkvalitet i hav, sjöar och grundvatten, uppnående av en cirkulär ekonomi samt hantering av livsmedelsäkerhets- och djurhälsofrågor. Därtill kommer även klimatarbete, utveckling- och hållbarhetsagendan, nordiskt samarbete samt utveckling av byråns verksamhet att utgöra fundamentala delar i arbetet.

Under året utreds den organisatoriska placeringen av miljöbyrån och de ansvarsområden som miljöbyrån ansvarar för. Syftet med utredningen är att specifikt analysera synergier i förhållande till infrastrukturavdelningens ansvarsområden i jämförelse med nuvarande organisering och avdelningstillhörighet.

40010 Social- och miljöavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	587 557	45 000		17 000
Kostnader	-1 676 350	-1 915 000	-60 000	-2 054 000
Anslag netto	-1 088 792	-1 870 000	-60 000	-2 037 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 17.000 euro och ett anslag om 2.054.000 euro.

Inkomster

Under momentet upptas en beräknad inkomst om 17.000 euro. Av de föreslagna inkomsterna är 5.000 euro en årlig ersättning för utförda uppgifter med stöd av Republikens presidents förordning (2010:2) om vissa förvaltningsuppgifter inom hälso- och sjukvården i landskapet Åland. Intäkten minskar år 2023 då lagstiftningsbehörigheten för privat hälso- och sjukvård klagjorts under år 2022. 12.000 euro är ett kalkylerat nettobelopp för uppburna avgifter för utfärdade tillstånd, mottagna anmälningar och övrig registerhantering. Föreslås, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) att nämnda betalningar påförs momentet.

Nordiska ministerrådet (NMR) har valt landskapsregeringen till förvaltningsorgan för nordiska hav- och kustarbetsgruppen med början år 2019 fram till början av år 2025. För uppgiften har en koordinator på heltid anställts. Arbetet finansieras av Nordiska ministerrådet. Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet gottskrivs med dessa inkomster samt belastas med motsvarande anslag.

Projektet "Syssetsättning för alla" pågår t.o.m. april 2023 och finansieras med PAF-medel. Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet gottskrivs med dessa inkomster samt belastas med motsvarande anslag.

Utgifter

I anslaget ingår utgifter för personal, inköp av tjänster, kompetensutveckling för avdelningens personal, tjänsteresor och handledning samt för litteratur, information, utbildning, utredningar, material, förnödenheter, teletjänster, annonsering och representation. Anslaget möjliggör bl.a. deltagande i det Nordiska samarbetet i Nordiska ministerrådets regi samt belastas av kostnaderna för förvaltningen av och utbetalningar för Nordiska ministerrådets hav- och kustarbetsgruppen.

410 Övriga sociala uppgifter

Målsättningen är att främja utvecklingen av en hållbar socialvård genom att främja social välfärd och förebygga sociala problem och ekonomisk utsatthet. FN:s målsättning om ingen fattigdom och målsättningen i det strategiska utvecklingsmålet 2 om att inga hushåll lever i fattigdom förverkligas genom understöd i form av familjepolitiska förmåner och tryggheten av skälig utkomst.

41000 Övriga sociala uppgifter, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	5 805			
Kostnader	-73 754	-104 000		-215 000
Anslag netto	-67 949	-104 000		-215 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 215.000 euro.

Utgifter

Informations- och fortbildningsinsatser, ca 42.000 euro.

I anslaget ingår bl.a. seminarium angående äldreomsorgen och äldrepolitiskt program, utbildning om vuxensocialarbete och en heldag för beslutsfattare, tjänstemän m.fl. angående socialvården och dess framtida utveckling. Ansvarsfull alkoholservice främjas.

Tillsatta och nya arbetsgrupper eller motsvarande, ca 13.000 euro.

Rådet för personer med funktionsnedsättning är tillsatt i enlighet med 4 § landskapslag (2010:50) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om service och stöd på grund av handikapp, ca 3.000 euro. Föreslås en arbetsgrupp för arbetet kring ny funktionshinderslagstiftning, ca 3.000 euro. För uppföljning och förverkligande av landskapsregeringens ANDTS-politiska program verkar en parlamentarisk kommitté, ca 3.000 euro. Föreslås en parlamentarisk referensgrupp och en arbetsgrupp för framtagande av äldrepolitiskt program, ca 3.000 euro samt en politisk referensgrupp för uppdaterad klientavgiftslagstiftning, ca 1.000 euro.

Utredningar, långsiktiga strategier, planer och program, ca 117.000 euro.

I anslaget ingår en Åsub-utredning Ekonomisk utsatthet och social trygghet, (ca 32.000 euro). Information och statistik är avgörande för att kunna göra rätt insatser och för att utvärdera att de insatser som gjorts har haft avsedd effekt. Att motverka ekonomisk utsatthet är en viktig del av ett arbete för ett socialt hållbart Åland. En uppföljning av Åsub:s tidigare rapporter om ekonomisk utsatthet genomförs. Rapporten utgör även ett underlag för bl. a. framtagande av strategi för vuxensocialarbete. Ny klientavgiftslagstiftning samt avgifter för gemensamma tjänster mellan socialvård och hälso- och sjukvård kräver utredningar, ca 40.000 euro. För ett sektoröverskridande äldrepolitiskt program reserveras ca 35.000 euro.

Av anslaget reserveras ca 10.000 euro för att ta fram en övergripande plan gällande barn- och ungdomsstrategi för Åland. Målsättningen i det fortsatta arbetet är ett förslag på strategiska riktlinjer och åtgärder för att skapa en långsiktig och förvaltningsövergripande strategi som en del av utvecklings- och hållbarhetsagendan och förverkligande av barns rättigheter enligt FN:s barnkonvention

Övrigt, ca 43.000 euro.

Landskapslag (2020:24) om yrkesutbildade personer inom socialvården innebär handläggande av vissa förvaltnings- och tillsynsuppgifter avseende behörighetskrav och yrkesutövning för yrkesutbildade personer inom socialvården. Kostnaderna ersätts i enlighet med överenskommelseförordning och avtal. Anslaget, ca 15.000 euro, innehåller även ersättning för avgift uppuren av Valvira till de närvårdare inom socialvården som varit registrerade som närvårdare inom hälsovården och de socialarbetare som redan haft erkännande av yrkeskvalifikationer.

Landskapsregeringens funktionshinderspolitiska åtgärdsprogram "Ett tillgängligt Åland" tas fram i lättläst version, ca 3.000 euro. Målsättningen om att inkludera alla och minska ojämlikhet i samhället stöds även genom att kompensera Åland Post Ab för extra kostnader för distribution av post till personer med funktionsnedsättning, ca 25.000 euro.

41010 Övriga sociala uppgifter, överföringar (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-12 548 275	-13 335 000	-51 000	-13 814 000
Anslag netto	-12 548 275	-13 335 000	-51 000	-13 814 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 13.814.000 euro att utges som bostadsbidrag, moderskapsunderstöd, barnbidrag, utkomstskydd för personer med diagnosen fibromyalgi, underhållsstöd, stöd för tolkningstjänst för personer med funktionsnedsättning, skyddshemstjänster samt för social trygghet.

Utgifter

Utvecklingsanslag

Landskapsregeringen konstaterar att en längre och mera omfattande satsning krävs för att omorganiseringen av socialvården och den förnyade lagstiftningen ska få avsedd effekt. I detta syfte föreslås att ett årligt utvecklingsanslag om 75.000 euro upptas under åren 2023-2027. Anslaget kan sökas och användas av Kommunernas socialtjänst k.f. för utbildningar, samarbetsprojekt mellan aktörer m.m. motsvarande insatser som bidrar till en hållbar, effektiv socialvård. Totalkostnaden under perioden uppgår till 375.000 euro.

Bostadsbidrag

För bostadsbidrag, som beviljas enligt LL (2015:4) om tillämpning av lagen om allmänt bostadsbidrag, föreslås ett anslag om 3.000.000 euro. Även administrativa kostnader för handläggande av bostadsbidragsärenden kan påföras momentet.

Moderskapsunderstöd

I enlighet med LL (1994:10) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om moderskapsunderstöd föreslås ett anslag om 130.000 euro. Anslaget har beräknats från ett födelsetal på 300, två internationella adoptioner, fyra tvillingfödslar med en kostnad om 222 euro per moderskapsförpackning eller 224 euro i penningersättning.

Kostnader för inköp av informationsmaterial kan påföras momentet.

Barnbidrag

Med hänvisning till LL (1994:48, inklusive ändring 2019:55) om tillämpning i landskapet Åland av barnbidragslagen föreslås ett anslag om 9.600.000 euro. Även administrativa kostnader för handläggande av barnbidragsärenden kan påföras momentet.

Utkomstskydd

För att trygga en skälig individuell utkomst för personer med diagnosen fibromyalgi som inte kunde erbjudas yrkesinriktad rehabilitering och således inte kunde komma i åtnjutande av rehabiliteringspenning föreslås ett anslag om 14.000 euro. Beviljandet av stödet sker genom prövning. Från och med år 2005 kan de som idag är utkomstskyddstagare vid uppnådd pensionsålder erhålla mellanskillnaden mellan utkomstskyddsbeloppet och det totala ålderspensionsbeloppet.

Underhållsstöd

Med hänvisning till LL (2009:7) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om underhållsstöd föreslås ett anslag om 580.000 euro. Antalet mottagare av underhållsstöd vid utgången av år 2021 var totalt 171, varav 145 kvinnor och 26 män. Antal mottagande barn var 243. Även administrativa kostnader för handläggande av underhållsstödsärenden kan påföras momentet.

Stöd för tolkningstjänster

Med hänvisning till LL (2010:99) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer föreslås ett anslag om 100.000 euro som ersättning för kostnader för tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning. Även administrativa kostnader för handläggande av tolkningsärenden kan påföras momentet.

Skyddshemstjänster

Med hänvisning till landskapslag (2015:117) om skyddshem föreslås ett anslag om 300.000 euro för utbetalning av ersättning för produktion av skyddshemstjänster. Landskapsregeringen sörjer enligt landskapslag om skyddshem för att det för invånarna i hela landskapet finns tillgång till tillräckligt med tjänster i förhållande till behovet. År 2021 uppgick antalet vård dygn på skyddshemmet till 245, vilket är 119 dygn färre än år 2020.

Social trygghet

Med hänvisning till att kommunerna ersätts för stöd direkt eller genom uppdragsavtal för vård av barn i hemmet som bor i EU- eller EES-länder eller i Schweiz då rätt till förmån från landskapet Åland uppkommer enligt rådets förordning (EEG) nr 1408/71 eller nr 883/2004 om tillämpningen av systemen för social trygghet, föreslås ett anslag om 15.000 euro.

415 Kommunernas socialvårdsområde

Landskapsandelarna inom socialvårdsområdet bidrar till landskapsandelssystemets målsättning att jämna ut kommunernas förutsättningar att tillhandahålla lagstadgad service. I enlighet med landskapslagen (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna ska en förändring i omfattningen eller arten av landskapsandelsuppgifterna beaktas när basbeloppen i landskapsandelssystemet fastställs.

41500 Kostnadsbaserade landskapsandelar och stöd inom socialvårdsområdet (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-8 868 862	-8 400 000	-2 089 000	-9 186 000
Anslag netto	-8 868 862	-8 400 000	-2 089 000	-9 186 000

Budgetmotivering

Föreslås anslag om 9.186.000 euro för landskapsandelar för äldreomsorgen och den samordnade socialtjänsten med hänvisning till landskapslag (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. En anpassning av landskapsandelssystemet till ny lagstiftning har gjorts genom landskapslag (2020/129) om ändring och temporär ändring av landskapslagen om landskapsandelar till kommunerna.

Utgifter

Cirka 5.093.000 euro avser landskapsandelar för äldreomsorgen och ca 4.093.000 euro landskapsandelar för den samordnade socialtjänsten. De budgeterade landskapsandelarna för socialvård har ökat med ca 0,8 miljoner euro från år 2022 till år 2023 (exklusive tillfällig höjning år 2022). Detta beror till stor del på den extra uppföljning av basbeloppen som görs till år 2023. Nettodriftskostnaderna har ökat från 2018 till 2021, och landskapsandelarna för år 2023 baseras på 2021 års kostnader.

Inget anslag tas upp för landskapsandel för anläggningsprojekt inom socialvården enligt 7 kap. LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna och den preliminära socialvårdsplanen för åren 2023-2027.

420 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter

Den övergripande målsättningen med hälso- och sjukvården relateras till det strategiska utvecklingsmålet 1, välmående människor vars inneboende resurser växer. Målet är att främja en hållbar utveckling genom satsningar på hälsofrämjande och förebyggande åtgärder och säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för människor i alla åldrar.

42000 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	33 000			
Kostnader	-71 981	-70 000	-35 000	-135 000
Anslag netto	-38 981	-70 000	-35 000	-135 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 135.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för samarbetsprojekt med andra aktörer inom förvaltningen och med folkhälsoorganisationer. Förutom samarbetsprojekt kan det vara frågan om att genomföra studier, forskning och utredningar som ger grund för fortsatt planering av folkhälsoarbetet.

Utvecklingsarbete, utredningsarbete och strategier

Föreslås ett anslag om 7.000 euro. För att befrämja befolkningens hälsa och förebygga sjukdom avser landskapsregeringen att ta fram en folkhälsostrategi. Strategin ska övergripande beskriva de aktuella folkhälsoutmaningarna och olika verksamhetsområdets möjligheter att bidra till bättre hälsa och minskad sjukdom. Strategin ska vara vägledande med utgångspunkt i att långsiktigt skapa förutsättningar för ett hälsofrämjande samhälle med förutsättningar för människor att göra hälsosamma val och förverkliga hälsosamma beteenden. Strategin ska användas som ramverk för att utveckla specifika handlingsplaner med mätbara målsättningar inom prioriterade områden. Strategin och specifika handlingsplaner ska följas upp via bestämda indikatorer. I arbetet ingår att ta fram underlag såsom behövlig statistik från till exempel Institutet för hälsa och välfärd eller från annan systemleverantör. Under hösten 2022 tillsattes en styrgrupp för arbetet med folkhälsostrategin samt en parlamentarisk referensgrupp som är knuten till framtagande av folkhälsostrategin.

Projektet med att undersöka vilka insatser och hälsofrämjande åtgärder som behövs för att stödja barn och ungdomars hälsa och välmående påbörjades hösten 2022. Inventering och insamling av fakta fortsätter inom verksamheterna barnomsorg, skola, utbildning, socialvård och hälso- och sjukvård och ansvarsfördelningen dem emellan utreds. Kartläggning av nuläget är en förutsättning för att kunna se vilket behov som finns av olika riktade insatser. Målsättningen är att på längre sikt höja kunskapsnivå, förbättra arbetsmodeller och vid behov revidera lagstiftning för att få en effektiv samverkan mellan olika aktörer som främjar barn och ungdomars hälsa och välmående. I samband med projektet barn och ungdomars hälsa och välmående intensifieras arbetet med att förverkliga en

ungdomsmottagning och genom det organisera och samla resurser till en verksamhet som är tillgänglig för barn och unga. Projektet finansieras med PAF-anslag och med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet gottskrivs med dessa inkomster samt belastas med motsvarande anslag.

Program för suicidprevention

Föreslås ett anslag om totalt 15.000 euro. I programmet för suicidprevention finns suicidpreventiva åtgärder beskrivet med målsättningen om nollvision för självmord. Arbetet med att förverkliga och uppdatera programmet för suicidprevention fortsätter år 2023. Under september 2023 planeras ett seminarium för att uppmärksamma den internationella suicidpreventiva dagen. Under året påbörjas ett pilotprojekt gällande det skolbaserade projektet Youth Aware of Mental health (YAM) där skolelever lär sig om psykisk hälsa i vardagen.

Befolkningsundersökningen "Hälsosamma Finland"

Föreslås ett anslag om totalt 12.000 euro. Genom forskningssamarbete mellan landskapsregeringen och Institutet för hälsa och välfärd deltar Åland i befolkningsundersökningen "Hälsosamma Finland". I anslaget ingår även kostnader för tillägsrapporter, tilläggstabeller eller separata rapporter. Undersökningen påbörjades i september 2022 och kommer att ge aktuell information om ålänningars hälsa, välbefinnande och tjänster för vuxna och de faktorer som påverkar dem i enlighet med befolkningsgrupp. Undersökningen kommer även att kunna användas för att undersöka coronapandemins långsiktiga effekter på befolkningens hälsa och välbefinnande samt ge en bild av ålänningars välbefinnande. Informationen som kan fås från undersökningen är tänkt att vara som grund för det fortsatta strategiarbetet, planeringen och beslutsfattandet i anslutning till främjandet av hälsa och välfärd.

Arbetsgrupp

En arbetsgrupp tillsattes hösten 2022 för utredande och tydliggörande av ansvarsfördelningen och gränsdragningsfrågor gällande medicinsk rehabilitering. Arbetet med frågeställningarna kring medicinsk rehabilitering fortsätter under år 2023.

Utredningar

Utredningen som landskapsregeringen påbörjade hösten 2022 om möjligheterna att samordna och koordinera hjälpmedel och hjälpmedelstjänsterna i landskapet fortsätter. I utredningen ingår att samtidigt att se över möjligheten hur välfärdsteknik skulle kunna integreras och ingå inom samma regi, 20.000 euro.

Planeras att under året göra en utredning om behörighetsfördelningen emellan Ålands landskapsregering och Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet gällande tillsynen inom hälso- och sjukvården.

Under året avses att utreda helheten gällande avgiftstak-högekostnadsskydd med fokus på hemvård (hälso och sjukvård, socialvård), Avgifter för gemensamma tjänster mellan hälso- och sjukvård och socialvård kräver utredning, 20.000 euro.

Lagstiftning

Europaparlamentet har ett förslag till förordning gällande ett europeiskt hälsodataområde som ska främja utbyte av och tillgång till olika typer av elektroniska hälsouppgifter. Syftet är att utvidga det elektroniska utbytet av hälsouppgifter i Europa. EU-förordningen gör det obligatoriskt inom EU att ha ett elektroniskt system som gör det möjligt för medborgarna att ha tillgång till hälsodata oberoende vilket medlemsland man befinner sig i. I riket finns det nationella Kanta som är planerat att användas vid överföring av elektroniska hälsouppgifter. Anslutning till Kanta-tjänster möjliggörs genom att följande lagar stiftas snarast:

Kunduppgiftslag, lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovård samt lag om sekundär användning av personuppgifter.

Föreslås 35.000 euro för en extra resurs för att kunna frigöra resurser inom hälso- och sjukvårdsbyrån för att ha möjlighet att färdigställa de lagar som måste stiftas för att uppfylla de obligatoriska kraven i enlighet med den kommande EU-förordningen.

Arbetet med att gå igenom landskapslagen (2011:114) har pågått kontinuerligt. Under år 2023 avses att påbörja arbetet att i sin helhet revidera och förnya hälso- och sjukvårdslagen vilket är början på ett långsiktigt och mer omfattande reformarbete av den nuvarande hälso- och sjukvårdslagen.

År 2022 klargjorde Ålandsdelegationen att lagstiftningsbehörigheten gällande privat hälso- och sjukvård är åländsk behörighet och därmed påbörjades arbetet med att stifta en åländsk lag med vilken arbetet bedöms fortsätta ännu under år 2023. Under året avses att utreda olika frågeställningar som berör privat hälso- och sjukvård och hur olika delar ska hanteras, bl.a. tillsyn, tillstånd samt avtalet med Social- och hälsovårdsministeriet gällande kostnader som har ersatts.

Lagen om gränsöverskridande vård har reviderats i riket och i landskapet regleras gränsöverskridande vård i landskapslag (2014:28) om tillämpning på Åland av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård. Om landskapslagen inte har hunnit justerats under hösten 2022 i enlighet med de ändringar som gjorts i rikets lag behöver lagstiftningen uppdateras senast under våren 2023.

Lagstiftningen gällande hälso- och sjukvård för papperslösa är under revidering i riket. Behörighetsfrågan behöver till denna del klarläggas och kostnadsansvaret fastställas. En konsekvens kan bli revidering av landskapslagstiftning eller överenskommelseförordning.

Avses att under året införa vissa ändringar i Landskapslag (1978:52) om tobak och relaterade produkter (2016/52) samt justeringar som är på gång i EU-direktivet med avseende "HTP" (Heated Tobacco Products).

Informations- och utbildningsinsatser

Kompetenshöjande utbildning för skolhälsovårdare för att ge dem verktyg för att kunna bemöta elever med psykisk ohälsa anordnades åren 2020, 2021 och 2022 i samarbete med Högskolan och ÅHS. En fortsättning och uppföljning på den kompetenshöjande utbildningen planeras 2023, 6.000 euro

Fortbildningstillfällen gällande främjande av god mun- och tandhälsa för äldre planeras i samarbete med ÅHS tandklinik, 4.000 euro.

Tobakskampen som drivs av ÅHS ges ett mindre bidrag för att kunna fortsätta med information om tobakskampen (vid ÅHS) som till exempel annonsering, 1.000 euro.

Övrigt

Landskapsregeringen påbörjade under 2022 en utredning om Ålands möjligheter att bli associerad medlem i Världshälsoorganisationen, WHO. Landskapsregeringen avser att 2023 fortsätta dialogen om möjligheterna gällande associerat medlemskap för Åland i WHO.

Samarbetet fortsätter med Vasanejdens förening för mental hälsa gällande Kristelefon och Samtalsstöd online, 15.000 euro vilket inkluderar avtal och information om tjänsterna.

42000 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-30 000	-30 000		-30 000
Anslag netto	-30 000	-30 000		-30 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 30.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för att understöda Kumlinge filialapotek i syfte att trygga tillgången till läkemedel i den norra delen av skärgården.

430 Allmän miljövard

Den övergripande målsättningen är en hållbar utveckling där miljön skyddas och vårdas på ett sätt som särskilt främjar vatten av god kvalitet, ekosystem i balans och biologisk mångfald.

Mål år 2023

- åstadkomma en förvaltningslösning för återupptagande av bränslekvalitetskontroller
- åstadkomma en överenskommelseförordning på kemikalieområdet
- åstadkomma en verksamhetsorganisering som ger förutsättningar för kvalitetssäkring och resiliens
- utveckla interna processer och rutiner för tydligare och effektivare hantering av ärenden.

43000 Allmän miljövard, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-60 185	-116 000	10 000	-112 000
Anslag netto	-60 185	-116 000	10 000	-112 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 112.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 31.000 euro för arbete inom miljöbyråns verksamhetsområde. Med anslaget finansieras bl.a. bränslekvalitetskontroller efter att överenskommelseförordning med riket nåtts i syfte att fullgöra skyldigheterna i landskapsförordningen (2001:38) om tillämpningen i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande åtgärder mot förorening av luften. Också kostnader som föranleds av eventuella prövningar enligt kemikalielagstiftningen och tillsyn enligt den och även konsument säkerhetslagen finansieras med anslaget. Momentet kan även belastas med kostnader för medverkan i EU-naturvårdsprojekt gällande vattenförvaltning och -skydd.

Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för deltagande i projekt samt belastas med motsvarande anslag.

Miljöuppföljningssystem

Föreslås ett fortsatt anslag om 81.000 euro för systematisk uppföljning av lantbruket som underlag för uppföljning och utvärdering av miljöåtgärder riktade till lantbruket i landsbygdsutvecklingsprogrammet och för miljölagstiftning och andra styrmedel.

440 Naturvård

Verksamhetsområdet naturvård har som målsättning att bevara livskraftiga populationer av våra ursprungsarter samt att skydda både naturliga livsmiljöer och artrika livsmiljöer skapade av traditionell hävd av jordbruksmark. Naturvärden knyter an till åtgärder i färdplanen för mål 4 i utvecklings- och hållbarhetsagendan. Naturvärden bidrar till utvecklingen av landskapsbilden. De uppgifter som utförs inom naturvårdsområdet är både lagstadgade och nödvändiga för en hållbar utveckling av naturvärden. Inom EU-rätten finns tvingande krav för utökande av andelen skyddade områden både på land och till havs. Därtill finns uttalat behov att fokusera på bevarandet av områden skydda från exploatering samt bibehålla och skapa gröna korridorer mellan olika områden. Arbetet med naturvård har en allt större roll i skapandet av resiliens för samhället med tanke på klimatförändringar. Art- och biotopskyddet är avgörande i skapandet av förutsättningar inte bara för överlevnaden av enskilda arter utan även på en övergripande nivå för de ekosystemtjänster som samhället är beroende av för sin överlevnad. Bevarandet av naturvärden och biologisk mångfald är bärande för livsmedelskedjan inom landskapet samtidigt som mångfalden och bevarandet av den öppna, omskötta och mosaikartade landskapsbilden även är tilltalande för både besökare och boende. Därför är naturvårdsområdena en viktig del i uppfyllandet av regeringens fokusområde 1, framförallt vad gäller jobb och företagande men även med tanke på utbildning och meningsfull sysselsättning. Samtidigt bidrar naturvårdsområdena till fokusområde 4, vi välkomnar fler.

Mål år 2023

- En femårig inventeringsplan gällande Natura 2000-områden och arter vars hotstatus bör säkerställas i landskapet utarbetas
- miljöbyrån ska tillsammans med skogsbruksbyrån sätta i kraft ett program gällande frivilligt skydd av skog och mark för områden som inte åtnjuter lagskydd, men trots detta är skyddsvärda. Detta program baseras på de riktlinjer som miljöbyrån och skogsbruksbyrån slutför under år 2022
- ta fram en vägledning för alternativa skyddsformer för områden och utreda hur man har gått till väga för att skydda områden i andra delar av EU. Denna benchmarkingprocess ska sedan stå som grund för fortsatt skyddande av områden i enlighet med EU:s gröna giv samt
- inleda ett småskaligt program för restaurering av särskilt skyddsvärda biotoper vars status hotas på grund av mänsklig aktivitet. Detta skulle under kommande år kunna utvecklas för att inkludera aktivt återinförande av arter som tidigare funnits på Åland men utrotats, som till exempel orkidéarten honungsblomster.

44000 Naturvård, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	43 273	19 500		18 500
Kostnader	-374 669	-430 500		-565 500
Anslag netto	-331 396	-411 000		-547 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 18.500 euro och ett anslag på 285.500 euro och skötselanslag på 280.000 euro.

Inkomster

Föreslås inkomster om 18.500 euro i form av EU-delfinansiering för det pågående projektet VikarLife.

Utgifter

Anslaget används för inventeringar, utredningar samt bevarande- och skötselplaner för arter och biotoper samt för skötsel av naturreservaten. Detta innefattar övervakning och inventering av arter och biotoper som landskapsregeringen utför enligt både åländsk och EU-lagstiftning. Anslaget används även för åtgärder som ökar kunskapsnivån om åländska förekomster av de arter och

biotoper som enligt habitatdirektivet 92/43/EEG ska bevaras. Dessutom används anslaget för bekämpning av invasiva främmande arter enligt EU-förordningen 1143/2014 om invasiva främmande arter.

Föreslås ett anslag om 60.000 euro för att inventera och kartlägga hotade och skyddsvärda arter och biotoper, däribland starkt hotade arter som riskerar utrotas från den åländska naturen. Inkluderar även restaurerande åtgärder.

Föreslås ett anslag om ca 10.000 euro för fortsatta projekt för att ta bort bestånd av invasiva, främmande arter. Hanteringen av invasiva arter ankommer enligt naturvårdslagen på landskapsregeringen när åtgärder krävs i större omfattning. Invasiva arter har en stor negativ effekt på den lokala biodiversiteten och ekonomin och att inte hantera invasiva arter i ett tidigt skede leder även till större kostnader i framtiden. Föreslås även ett separat anslag för jaktvårdsföreningarnas arbete mot invasiva arter, vilket tas upp under moment 44000, överföringar.

Föreslås 17.000 euro för fortsatt deltagande i projekt med att verifiera förekomstplatserna för tumlare i de åländska vattnen, att utse skyddsområden för de viktigaste områdena för tumlaren samt att göra förvaltningsplaner för själva arten och mera specifika planer för respektive skyddsområde.

Ifall den projektansökan som finns för EU-projekt kring tumlaren blir godkänd går budgetmedlen till finansieringen av Ålands deltagande i det planerade projektet. Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för deltagande i projekt samt belastas med motsvarande anslag.

Föreslås 18.500 euro som fortsatt årlig egenfinansiering av det pågående EU-projektet VikarLife (åren 2021-24).

Målsättningen för dessa karteringar är att inrätta marina skyddsområden för arter som omfattas av habitatdirektivets bilaga 2.

Föreslås ett anslag om ca 30.000 euro för vetenskaplig uppföljning och övervakning av naturreservat och Natura 2000-områden. Detta görs för att säkerställa att man enligt habitatdirektivets artikel 6 bibehåller den gynnsamma bevarandestatusen samt förhindrar försämring av livsmiljöerna inom skyddsområden. Även beställning av skötselåtgärder av fastighetsverket förutsätter att det finns skötselplaner som baserar sig på aktuell information om förekomster och deras tillstånd. Anvisningar till fastighetsverket ges kontinuerligt på basen av inventeringarna samtidigt som de utgör ett hjälpmedel för uppföljningen av tillståndet för arter och biotoper inom naturreservat och Natura 2000-områden.

I anslaget ingår även ca 10.000 euro för engångskostnader inom Jyddö naturreservat på Föglö.

Föreslås ett anslag om 100.000 euro för programmet om frivilligt skydd av skog och mark enligt riktlinjer framtagna av miljöbyrån och skogsbruksbyrån.

Föreslås ett anslag om 280.000 euro för den kontinuerliga skötseln och restaureringen av landskapets naturreservat och genbanken. Skötseln köps av landskapets fastighetsverk. Vid skötseln av naturreservaten framhävs områdenas rekreativvärde. Att tillgängliggöra den åländska naturen prioriteras under året via exempelvis nya och förbättrade vandringsleder.

Föreslås ett fortsatt skötselanslag om 40.000 euro för kontroll av de invasiva arterna mårhund och mink på landskapets fastigheter. Skötseln köps av landskapets fastighetsverk och avser arbete utöver det som görs inom ramen för det årliga skötselanslaget för naturreservat. Kontrollen sker i samarbete mellan miljöbyrån och skogsbruksbyrån.

44000 Naturvård, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-1 622	-55 000		-55 000
Anslag netto	-1 622	-55 000		-55 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 55.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 40.000 euro för att fortsatt understöda det lyckade arbetet mot invasiva däggdjur och fåglar. Ur anslaget kan beviljas stöd till jaktvårdsförening eller annan förening som arbetar med vilt- och naturvård, eller till privatperson, efter inhämtande av jaktvårdsförenings yttrande, för arbete mot invasiva arter som är till nytta för en större region.

Föreslås ett fortsatt anslag om 15.000 euro för att förebygga och ersätta skador orsakade av skyddade arter. Landskapsregeringen har en skyldighet att se till att lagskydd av arter efterlevs, men en ökad lokal förekomst av dessa kan ha en negativ effekt i form av skador på till exempel skördar och djurhållning. Anslaget kan även användas för verksamhetsutövers kostnader för försök att ta fram metoder för att minska skador av skyddade arter.

445 Penningautomatmedel för social och miljöverksamhet

Med penningautomatmedel understöds särskilt verksamheter som stöder uppnåendet av de strategiska utvecklingsmålen i utvecklings- och hållbarhetsagendan.

44510 Penningautomatmedel för social verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-3 451 611	-3 800 000		-3 890 000
Anslag netto	-3 451 611	-3 800 000		-3 890 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 3.890.000 euro.

Utgifter

Inom anslaget beviljas medel för Folkhälsan på Ålands samordningsfunktion för ANDTS-arbete för att verka i enlighet med det ANDTS-politiska programmet 2022 – 2024 (år 3/4). Projektet "Bygg respekt, motarbeta sexuellt våld i ord och handling" 2019 - 2023 fortsätter (år 5/5). Även projektet "sexualiserat våld" 2019-2023 med kunskapshöjande insatser, handledning och skapande av struktur i jämställdhetsarbetet fortskrider (år 5/5) inom ramen för det åländska jämställdhetsarbetet på regeringskansliet.

Landskapsregeringen inledde hösten 2022 ett treårigt utvecklingsprojekt för barns och ungdomars hälsa och välmående. Projektet syftar till att identifiera strukturella hinder för barns och ungdomars hälsa och välmående samt att föreslå och implementera långsiktiga lösningar och en målinriktad samverkan mellan verksamheterna barnomsorg, skola, utbildning, socialvård och hälso- och sjukvård och aktörer inom tredje sektorn. Totalt avsätts 800.000 euro under en 3,5-årsperiod, varav 240.000 euro ingår i föreliggande budgetförslag.

44520 Penningautomatmedel för miljöverksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-615 495	-600 000		-620 000
Anslag netto	-615 495	-600 000		-620 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 620.000 euro.

Utgifter

Medel beviljas som verksamhetsstöd för miljöverksamhet och arbete för hållbar utveckling till ideella organisationer eller andra som uppfyller principerna för verksamhetsstöd samt för finansiering av samarbetet som grundar sig på samarbetsavtal med Åbo Akademi genom Husö biologiska station till en omfattning av 110.000 euro.

450 Vattenförsörjning och vattenvård

I enlighet med det tredje strategiska utvecklingsmålet och lagstadgade krav är målsättningen att uppnå god vattenkvalitet i hav, sjöar och grundvatten. Detta innebär bl.a. att genomföra lagstadgade åtgärdsprogram och förvaltningsplanen 2022–2027 för grundvatten, sjöar, kustvatten och hav samt säkerställa lagstadgad och vetenskaplig uppföljning och övervakning av grundvatten, sjöar, kust och havsområden.

Mål år 2023

- i samarbete med övriga aktörer genomföra nödvändiga utredningar för att långsiktigt säkerställa tillgång till dricksvatten av god kvalitet
- enskilda avlopp inom dricksvattentäckernas avrinningsområden kartläggs och förs in i uppdaterade register i samarbete med övriga ansvariga aktörer
- en uppdaterad VA-plan fastslås av landskapsregeringen och kommunerna
- i samarbete med berörda parter inleda arbetet med handlingsplaner för att främja ekosystemtjänster i marina områden; d.v.s. de nyttor vi har av våra kust- och havsområden
- slutföra revideringen av vattenlagen
- lagstiftningen inom VA-området uppdateras i och med implementeringen av EU:s dricksvattendirektiv och landskapsregeringen fortsätter arbetet med en vattentjänstlag för Åland
- fortsätta det forskningsrelaterade samarbetet med Husö biologiska station
- tillhandahålla information om vattenvården och vattenmiljöns tillstånd och förändringar för allmänhet och berörda parter
- delta i och utveckla det internationella vattenvårdsarbetet främst genom deltagande i möten i HELCOM, Nordiska ministerrådet och internationella samarbetsprojekt samt
- inleda ett flerårigt projekt för omhändertagande av vass för att minska näringsbelastningen, förbättra den biologiska mångfalden och skapa ekosystemtjänster.

45000 Vattenförsörjning och vattenvård, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	145 576	299 000		194 000
Kostnader	-372 037	-632 000		-801 000
Anslag netto	-226 461	-333 000		-607 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 194.000 euro och kostnader om 801.000 euro.

Inkomster

Föreslås inkomster om 194.000 euro i form av EU-finansiering av det pågående samarbetsprojektet eMSP NBSR (72.000 euro) samt av ett nytt marint projekt som finansieras av det operativa programmet för den Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (122.000 euro). Inkomsterna fördelas på olika delmoment, se utgiftsdelen.

Utgifter

Budgetmomentets anslag fördelar sig på tre delmoment. Inget av de nedannämnda projekten beräknas innebära utökade nettoanlagnsbehov för momentet i de kommande årens budget.

Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för seminarier, deltagande i projekt och vattenförbättrande åtgärder som genomförs inom ramen för verksamheten samt belastas med motsvarande anslag.

Vattenövervakning

Föreslås ett anslag om ca 407.000 euro för lagstadgad övervakning och undersökningar utgående från krav i EU-direktiv vilket uppgår till ca 285.000 euro, samt för de kostnader som uppstår i genomförandet av nytt marint projekt och nytt projekt för vattenförbättrande åtgärder.

Ett nytt marint projekt planeras med finansiering i sin helhet av EU-medel från det operativa programmet för den Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Det finns ett stort behov av att förbättra den mer marina miljön, dess fiskeresurser och annan biologisk mångfald i Östersjön. En god status för Östersjön, med friska näringsvävar, stärker havets ekosystemtjänster och gör det möjligt för människor att fortsätta bo och njuta av havet långsiktigt. Landskapsregeringens miljöbyrå vill härmed ansöka om ett skärgårdsprojekt, enligt operativa programmet för fiskerinäringen, mål 4.1, åtgärd 1, havskunskaper med specifik fokus på förvaltning av fisk och värdefull undervattensnatur, i enlighet med art- och habitatdirektivet samt delvis som stöd för havsplanering. Projektet bidrar till att uppfylla åtgärder i det marina åtgärdsprogrammet samt att nödvändig övervakning utvecklas. Ansökan lämnas in hösten 2022. Projektet planeras starta år 2023 och avslutas år 2027. Kostnaderna för projektet beräknas uppgå till totalt 487.000. Den årliga kostnaden beräknas till ca 122.000 euro.

Dricksvatten och avlopp

Föreslås ett anslag om ca 37.000 euro varav 22.000 euro för uppdatering av VA-planen och 15.000 euro för övriga mindre utredningar, kostnader (inklusive årsavgift för VA-guiden) och behövliga informationsinsatser.

Övrig vattenvård och vattenförvaltning

Föreslås ett anslag om totalt ca 357.000 euro för utredningar, undersökningar samt projekt, information och övriga kostnader kopplat till vattenvård och vattenförvaltning, främst kopplat till framtagande och genomförande av lagstadgade åtgärdsprogram och förvaltningsplan vilka uppgår till ca 40.000 euro, samt för de kostnader som uppstår i genomförandet av projekt sammanlagt ca 317.000 euro enligt nedanstående förklaringar.

I anslaget ingår kostnader och inkomster som uppkommer i det pågående internationella samarbetsprojektet eMSP NBSR (Emerging ecosystem-based Maritime Spatial Planning topics in

North and Baltic Seas Region). Projektets syfte är hållbar användning av havsområden med inriktning på klimatanpassning, utveckling av hållbar blå ekonomi samt långsiktigt hållbart naturskydd. Den nationella finansieringsdelen finansieras inom momentet. Projektet inleddes i september 2021 och avslutas i februari 2024. Kostnaden under år 2023 beräknas till 72.000 euro.

Landskapsregeringen inleder ett fyraårigt projekt för finansiering av landskapsregeringens egna åtgärder eller samarbetsprojekt för konkreta vattenförbättrande åtgärder. Ett huvudsyfte blir att långsiktigt säkra och klimatanpassa vattenförsörjningen på Åland. Medlen ska användas för vattenförsörjning till jordbruket och andra prioriterade projekt, såsom restaurering av sjöar och havsvikar med hög näringsbelastning. Projektet planeras starta under år 2023 och avslutas år 2026. Totalt avsätts 500.000 euro, varav de 125.000 euro som ingår i föreliggande budgetförslag finansieras med Penningautomatmedel (se kapitel 350). I projektet kan ingå förutom finansiering av åtgärder även nödvändig planering såsom inventeringar, projektering, upphandling och för dessa ändamål inköp av tjänst eller anställning av utredare/planerare. Dricksvattentäkterna är prioriterade.

Landskapsregeringen planerar inleda ett flerårigt samarbetsprojekt för omhändertagande av vass för att minska näringsbelastningen, förbättra den biologiska mångfalden och skapa ekosystemtjänster. Syftet är att vassen ska komma till användning (energi, jordförbättring, foder m.m.) för att skapa nya produkter, tjänster och arbetstillfällen. Samarbetsprojektet pågår under uppbyggnad av en långsiktig värdekedja som sedan förhoppningsvis kan bära sig kommersiellt. Projektet planeras starta under år 2023 och avslutas år 2025. Kostnaderna för projektet beräknas uppgå till totalt 360.000 euro. Den årliga kostnaden beräknas till ca 120.000 euro. Målsättningen är att så stor del av projektet som möjligt ska finansieras med EU-medel vilket gör att nettokostnaden och anslagsbehovet kan bli lägre. En andel om 75 % av projektkostnaderna söks som Central Balticfinansiering. Resterande 25 % av kostnaderna finansieras med penningautomatmedel, se kapitel 350. Eftersom extern finansiering inte är beviljad vid tidpunkten för uppgörandet av föreliggande budgetförslag har penningautomatmedel om 120.000 euro reserverats i det här skedet. Landskapsregeringen återkommer vid behov i ett förslag till tilläggsbudget.

460 Cirkulär ekonomi

Landskapsregeringens långsiktiga målsättning är att uppnå strategiskt utvecklingsmål nummer 7, hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster genom att materialflödena övergår från linjära till cirkulära och avfallsmängderna minskar samtidigt.

Mål år 2023

- en ny avfallslag och förordningar antas
- en uppdaterad avfallsplan fastslås samt
- en lösning på producentansvaret för förpackningar presenteras.

46000 Cirkulär ekonomi, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-24 127	-27 000		-27 000
Anslag netto	-24 127	-27 000		-27 000

Budgetmotivering

Föreslås anslag om 27.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 27.000 euro för avfallsstatistik, informationskampanjer och för medlemskap i branschorganisationen Avfall Sverige.

46000 Cirkulär ekonomi, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-13 350			-25 000
Anslag netto	-13 350			-25 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 25.000 euro.

Utgifter

25.000 euro föreslås avsättas för stödet för borttransport av uttjänta fordon. Regelverket för stöd för borttransport av uttjänta fordon föreslås förnyas och stödnivåerna uppdateras.

470 Miljöhälsovård

Den övergripande målsättningen för miljöhälsovården är att garantera säkerhet och kvalitet för livsmedel, främja djurens hälsa och välfärd samt se till att förutsättningarna för en hållbar djurproduktion uppfylls. Den internationella handeln har ökat markant, klimatet förändras och nya hot och faror konstateras på olika områden i världen. Landskapsregeringen förbereder sig för risker som kan äventyra livsmedelssäkerheten eller sjukdomar som kan hota djurens hälsa. Genom förebyggande arbete och övervakning av djursjukdomar ska människors och djurs hälsa samt en hållbar miljö tillförsäkras. Insats och målsättningar inom miljöhälsovården befrämjar och stöder särskilt det strategiska utvecklingsmålet 7, Hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster.

Uppgifterna styrs av flertalet EU-förordningar och nationell lagstiftning, bl.a. landskapslagen (2007:26) om tillämpning av livsmedelslagen i landskapet Åland och djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland. Totalt är det ca 330 författningar som omfattar veterinärvård och miljöhälsovården.

Mål år 2023

- förslag på djurskyddslag ges till lagtinget med förberedelser för djurartsspecifika förordningar
- en struktur för förvaltningsbehörigheten av smittsamma sjukdomar hos husdjur med utgångspunkt i Lag om djursjukdomar FFS 2021/76 tas fram
- beredskapen för djursjukdomar som sprids med lätthet och samarbetet med nationella myndigheter i Finland höjs
- beredskapslagret fullt uppdaterat
- fortsatt övervakning samt organisering av provtagning och inspektioner av bisjukdomen Varroa (Varroa destructor) för att nå målet att år 2024 återfå landskapets varroafria status
- fortsatt övervakning och provtagning enligt övervakningsprogrammet för IHN med målsättningen att utrota fisksjukdomen vid utgången av året
- fortsatt övervakning och kontroll av märkning och registrering av produktionsdjur
- ett övervakningsprogram för främmande ämnen i animaliska livsmedel tas fram
- en struktur för samarbete med Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM), privata veterinärer samt andra aktörer angående kontroll av illegal införsel av djur och övervakning av rävens dvärgbandmask utarbetas
- utbildningar för djurhälsopersonal och veterinärer som är verksamma vid ÅMHM och landskapsregeringen anordnas

- fortsatt informera allmänheten om risker med zoonoser och smittsamma djursjukdomar
- implementering av den uppdaterade livsmedelslagstiftningen
- en struktur för förvaltningsbehörigheten av Kontrollförordningen (EU) 2017/625 utarbetas samt
- underlag för en veterinärvårdslag tas fram.

47000 Miljöhälsovård

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-90 127	-70 000	-40 000	-162 000
Anslag netto	-90 127	-70 000	-40 000	-162 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 162.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om ca 142.000 euro för bekämpning, övervakning av djursjukdomar och beredskap för detta, säkra livsmedel, djurvälstånd, djurskydd och kontroll och åtgärda illegal import av djur samt övervakning av rävens dvärgbandmask.

Kontroll av främmande ämnen i animaliska livsmedel enligt livsmedelslagstiftningen. Analysarbetet är beräknat till 20.000 euro och beställs av Livsmedelsverket.

500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallssiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	424 483	416 500		477 900
Avgiftsintäkter	15 040	18 000		18 000
Erhållna bidrag		25 500		
Övr verksamh intäkt	26 640	4 000		28 100
Summa Verksamhetens intäkter	466 163	464 000		524 000
Personalkostnader	-3 399 704	-3 238 848		-3 245 300
Köp av tjänster	-10 122 874	-10 561 090	-45 000	-10 659 120
Material förnödenh	-170 411	-176 085		-201 572
Övr verksamh kostn	-1 671 934	-1 792 978		-1 872 007
Summa Verksamhetens kostnader	-15 364 923	-15 769 001	-45 000	-15 978 000
Återbet av överf	39 335	80 000		80 000
Summa Intäkt ink o kap	39 335	80 000		80 000
Summa Intäkt ink o kap öv	39 335	80 000		80 000
Undervisn kultur idr	-17 148 677	-17 167 000	-300 000	-18 659 000
Soc hälsovård utsk	-8 039 759	-8 251 000	-421 000	-8 404 000
Övriga ink kap överf		0		-40 000
Summa Utgift ink o kap öv	-25 188 436	-25 418 000	-721 000	-27 103 000
Summa Kostn ink o kap öv	-25 188 436	-25 418 000	-721 000	-27 103 000
Summa Verksamhetsbidrag	-40 047 860	-40 643 001	-766 000	-42 477 000
Räntekostnader	-75			
Övr finansiella kost	-50			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-125			
Summa Årsbidrag	-40 047 986	-40 643 001	-766 000	-42 477 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-40 047 986	-40 643 001	-766 000	-42 477 000
Ökning eller minskning av reserver	-101 617			
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-40 149 603	-40 643 001	-766 000	-42 477 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
50010 Utb och kultur, verksamhet	-2 761 430	-3 935 523	-4 215 000	-4 493 000
50200 Studiestöd	-7 959 098	-8 000 424	-8 592 000	-8 324 000
Summa 5100 Utb.avd allm byrån	-10 720 528	-11 935 947	-12 807 000	-12 817 000
52000 Grundskola stöd för undervisn	-7 184 741	-12 400 064	-12 100 000	-13 444 000
53500 Vuxen utbildning	-784 718	-1 231 059	-1 100 000	-1 530 000
53510 Utvecklingsarb inom utbildn	-594 888	-677 259	-693 000	-561 000
53520 Högskoleutbildning	-6 968 000	-7 270 000	-7 292 000	-7 535 000
Summa 5200 Utbildningsbyrån	-15 532 347	-21 578 382	-21 185 000	-23 070 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
50500 Bibliotek	-146 126	-146 787	-159 000	-170 000
51000 LR andel medb.insti o kulturv	-682 757	-696 825	-712 000	-728 000
51010 Ål Kulturdeleg o nord.kultursa	-106 746	-28 903	-45 000	-42 000
51100 Kultur o kulturmiljöförvaltn		-789 444	-728 000	-693 000
51500 Paf-medel ungdom och idrott	-2 529 522	-2 429 579	-2 255 000	-2 512 000
51600 Paf-medel kultur	-2 386 428	-2 485 193	-3 411 000	-2 337 000
Summa 5300 Kulturbyrån	-5 851 580	-6 576 731	-7 310 000	-6 482 000
54000 Ålands museum	-1 731 242	-58 544	-107 000	-108 000
Summa 5400 Ål museum	-1 731 242	-58 544	-107 000	-108 000
Summa 5000 Utbildn o kulturavd	-33 835 697	-40 149 603	-41 409 000	-42 477 000

500 Allmän förvaltning

Utbildnings- och kulturavdelningens huvudsakliga arbetsområden omfattar förvaltning och verksamheter kring utbildnings-, kultur-, arkiv-, biblioteks-, ungdoms- och idrottsfrågor samt musei- och kulturarvsärenden. Avdelningen har till uppgift att inom sitt ansvarsområde förbereda och hantera lagstiftnings- och budgetärenden, planera, leda, utveckla, samordna och följa upp verksamheter samt utöva tillsyn inom de olika verksamhetsområdena.

Allmänna byrån har stabsfunktioner och handlägger ärenden som gäller den övergripande förvaltningen, arkivverksamhet och utvecklingen inom avdelningens verksamhetsområden.

Utbildningsbyrån handlägger ärenden som gäller samarbetet mellan barnomsorgen, förundervisningen och grundskolan, grundskoleutbildningen, utbildningen på gymnasienivå, högskoleutbildningen, erkännande av yrkeskvalifikationer, jämställande av högskoleexamen och fri bildning som förmedlas i skolform.

Kulturbyrån handlägger ärenden och finansiering gällande kulturell och museal verksamhet, det allmänna fria bildningsarbetet, ungdoms- och idrottsverksamhet, biblioteks-, film- och medieverksamhet samt nordiskt och övrigt internationellt samarbete inom kultur- och medieområdet liksom kreativa näringar och konventioner tillhörande museer och kulturarv. Byrån handlägger även ärenden inom kulturminnesvården d.v.s. fornminnesvården, kulturmiljövården, folkminnesvården, byggnadsminnesvården samt arkitektur och kyrkligt kulturarv.

Ålands museum handlägger ärenden gällande museiverksamhet. Verksamheten innefattar utställningar och förmedling, ansvar och förvaltning av samlingar, kundservice samt museipedagogiskt arbete vid landskapsägda museer och sevärdheter. Ålands museum handlägger även utförande av uppdragsverksamhet inom sina verksamhetsområden.

Mål år 2023

- vidareutveckla arbetsrutiner inom avdelningen och gentemot underliggande myndigheter samt
- fortsätta utveckla Högskolan på Åland.

Mål för Ålands landskapsarkiv år 2023

- utveckla dokumentförvaltningen och arkivfunktionen vid Ålands landskapsarkiv samt
- öka tillgängligheten till digitalt arkivmaterial och fortsätta arbeta med digitaliseringen av Rederiaktiebolaget Gustaf Eriksons arkiv.

50010 Utbildnings- och kulturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	27 779	26 000		26 000
Kostnader	-3 963 302	-4 241 000		-4 519 000
Anslag netto	-3 935 523	-4 215 000		-4 493 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 26.000 euro och ett anslag om 4.519.000 euro, varav 1.150.000 euro utgör internhyra. Internhyran är därmed höjd med 131.000 euro från föregående år då hyresperioden förlängts från halvår till helår för Bomarsunds besökscenter samt för Eckerö post- och tullhus till följd av ombyggnad.

Inkomster

Momentet gottskrivs bl.a. med inkomster från arbetet inom ramen för Nordplus-programmet och för insatser i Nätverk för vuxnas lärande.

Utgifter

Allmän förvaltning och verksamhet

Anslaget avser avdelningens samlade personalkostnader samt medel för inköp av experttjänster, personalutbildning och omvärldsbevakning. Utgifter för nordiskt samarbete täcks till vissa delar av motsvarande inkomster.

I anslaget ingår internhyra för fastigheter som används av flera byråer inom utbildnings- och kulturavdelningen, totalt 1.150.000 euro. De fastigheter som avses är Ålands museum, del av Eckerö post- och tullhus, Bomarsunds besökscenter samt museimagasinet, grindstugan, porthuset och del av Ribacka kontorsbyggnad i Kastelholm. Även andra mindre kostnader för fastighetsunderhåll och utrustning upptas här.

Hyrorna för Ålands museum, museimagasinet, grindstugan, porthuset, Bomarsunds besökscenter samt delar av Eckerö post- och tullhus täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350.

Ålands landskapsarkiv

Ålands landskapsarkiv är det självstyrda landskapet Ålands arkivinstitution, se arkivlagen (2004:13) för landskapet Åland. Enligt lagstiftningen leder och övervakar landskapsarkivet arkivväsendet i landskapet samt styr och utvecklar dokumenthanteringen inom landskapsförvaltningen. Föreslås ett anslag om 61.000 euro för landskapsarkivets verksamhet, varav digitaliseringsprojekt samt utveckling av e-förvaltnings- och e-arkivfunktioner utgör 39.000 euro och ordinarie verksamhet, så som inköp av material, it-tjänster och supportavtal 22.000 euro.

Under de senaste åren har filmmaterial som är arkiverat hos Ålands landskapsarkiv digitaliserats i samarbete med Ålands Radio och TV. För att tillgängliggöra det för en bredare allmänhet planeras materialet göras åtkomligt via en webbplats med beaktande av upphovsrätt.

Fullmakt

Den ombyggnad av Eckerö post- och tullhus som beslöts om i budgeten för år 2021 pausades för att ge utrymme för färdigställandet av Bomarsunds besökscenter. I föreliggande budgetförslag föreslås att fullmakten kvarstår, men att åtgärden utförs etappvis. Under hösten 2022 återupptas ombyggnaden och rummen i byggnadens nedre våning beräknas att återställas enligt ursprungsritningarna våren 2023. Installationen av handikapphiss utgår i denna etapp. Kostnaden för åtgärderna beräknas uppgå till 100.000 euro, vilket beräknas medföra ökade hyreskostnader om ca 7.000 euro per år. Kostnaden för halva år 2023 beräknas till ca 3.500 euro.

502 Studiestöd

50200 Studiestöd (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	39 335	80 000		80 000
Kostnader	-8 039 759	-8 251 000	-421 000	-8 404 000
Anslag netto	-8 000 424	-8 171 000	-421 000	-8 324 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 80.000 euro och ett anslag om 8.404.000 euro.

Inkomster

Den beräknade inkomsten av återkrav av studiestöd samt av de studielån som landskapet på basen av borgensansvar erlagt till kreditinrättningar uppskattas uppgå till 80.000 euro. Se 27 § och 34 § LL om studiestöd (2006:71).

Utgifter

Enligt 6a § LL om studiestöd ska studiestödsbeloppen indexjusteras. Beloppen fastställs årligen så att till föregående års belopp läggs den ändring i det konsumentprisindex som fastställts av ÅSUB som ägde rum under det föregående kalenderåret. Enligt ÅSUB:s prognos beräknas ändringen av konsumentprisindex för år 2022 bli 6 %. En sådan höjning av studiestödsbeloppen från och med 1.8.2023 ligger som grund vid beräkningen av utgifterna. Kostnaderna för indexjusteringen av studiestödsbeloppen beräknas uppgå till ca 213.000 euro. Dessutom har i anslaget beaktats drygt 157.000 euro som är kostnader för den extra indexhöjningen av studiestödsbeloppen om 3,5 % som under år 2023 gäller 1.1-31.7.2022.

Landskapsregeringen föreslår att den temporära ändringen av landskapslagen om studiestöd som infördes i samband med första tilläggsbudgeten för år 2022 förlängs, se ÅFS nr 12/2022. Genom förslaget förlängs tiden som den studerandes förvärvsinkomster inte behöver beaktas vid prövningen av den studerandes möjlighet att lyfta studiestöd. Slopandet av gränsen för de förvärvsinkomster den studerande kan ha förlängs till och med utgången av läsåret 2022-2023, vilket medför att de förvärvsinkomster som den studerande har under år 2023 inte kommer att påverka det studiestöd som den studerande kommer att lyfta för studier som bedrivs som längst till och med den 31 juli 2023. Kostnaderna till följd av ändringen uppskattas till 135.000 euro. Avsikten är att den föreslagna lagen ska behandlas som en budgetlag i enlighet med 20 § 3 mom. i självstyrelselagen, så att bestämmelserna kan träda i kraft den 1 januari 2023.

Kalkylerad fördelning av kostnaderna, euro

- Studiepenning, högskola 2.814.000
- Studiepenning, ej högskola 1.712.000
- Vuxenstudiepenning 1.357.000
- Försörjartillägg 182.000
- Bostadstillägg 2.339.000

505 Biblioteksverksamhet

Biblioteken bidrar till öppna, demokratiska samhällen genom kunskapsförmedling och mångsidigt medieutbud. Landskapsregeringen och Mariehamns stad upprätthåller gemensamt ett centralbibliotek för Åland. Villkoren är stipulerade i avtal mellan parterna, Avtalet förnyades senast i juni 2022 och gäller till och med år 2025. Centralbibliotekets uppgift är att främja den allmänna biblioteksverksamheten i landskapet. Parterna gör årligen en uppföljning av verksamheten inför kommande budgetberedning

Avtalet kompletteras av ett bibliotekspolitiskt program som avses fastställas i början av 2023. Programmet är riktgivande för de allmänna biblioteken och visar hur landskapets utvecklings- och hållbarhetsagenda kan kopplas till biblioteksverksamheten.

De allmänna biblioteken i kommunerna lånar kostnadsfritt ut böcker och andra medier. It-utvecklingen påverkar bibliotekens verksamhet och det krävs kontinuerliga insatser i teknik och it-kunskaper för att allmänheten ska få en modern och relevant biblioteksservice.

Mål år 2023

- ett generellt tyngdpunktsområde med anledning av bibliotekspolitiska programmet är hållbarhet inom biblioteksverksamheten
- biblioteksförordning (LF 1997:93) för landskapet Åland revideras, ett arbete som inlemts år 2022 samt
- ett digitaliseringsprojekt som gäller äldre åländsk litteratur fortsätter från tidigare och kopplas till utbildnings- och kulturavdelningens digitaliseringsåtgärder.

50500 Bibliotek

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	1 300	2 000		2 000
Kostnader	-148 087	-161 000		-172 000
Anslag netto	-146 787	-159 000		-170 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 2.000 euro och ett anslag om 172.000 euro

Utgifter

Anslaget avser centralbibliotekets avtalsenliga ordinarie kostnader såsom lönekostnader för en bibliotekarietjänst, licenser för biblioteksdatasystemet, upprätthållande av Alandica-samling, fortbildning, boktransporter mellan biblioteken och övrig service till de allmänna biblioteken. För fortsatt digitalisering samt för utökning av e-bokslicenser föreslås totalt 15.000 euro.

510 Allmän ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet

Enligt gällande lagstiftning skapar landskapsregeringen och kommunerna gemensamt de allmänna förutsättningarna för ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet som bedrivs av organisationer och föreningar. Landskapsandelarna för biblioteks- och övrig kulturverksamhet bidrar till att jämna ut kommunernas ekonomiska förutsättningar.

Under år 2022 har landskapsregeringen i enlighet med Ålands lagtings beslut planerat för att lyfta ut finansieringen av Medborgarinstitutet i Mariehamn ur landskapsandelssystemet. I stället avser landskapsregeringen ingå ett avtal med Mariehamns stad för att trygga finansieringen för Medborgarinstitutet. Innan förslaget belopp nedan kan betalas ut i sin helhet krävs dock en revidering av gällande lag och förordning för medborgarinstitutet och även av landskapsandelslagen, varför landskapsregeringen avlämnar ett lagförslag om dessa ändringar i anslutning till föreliggande budgetförslag.

Ålands kulturdelegation är en myndighet underställd landskapsregeringen. Kulturdelegationens uppgift är att stöda och utveckla åländskt kulturliv, bland annat genom att fördela verksamhets- och projektstöd samt stipendier ur penningautomatmedel.

Under detta kapitel kan även anslag för andra verksamheter och utredningar reserveras där landskapsregeringen är huvudman eller beställare.

Mål år 2023

- ingå ett avtal med Mariehamns stad om finansiering av medborgarinstitutets verksamhet
- representant/-er för delegationen deltar i framställningen av ett nytt kulturpolitiskt program
- utökade stipendievistelser i Eckerö Post- och tullhus att nyttjas av lokala kulturarbetare under vinterhalvåret
- erbjuda jämlikt utbud av kulturprogram för barn och unga samt
- genomförande av ett seminarium om bildkonst.

51000 Landskapsandelar och stöd för medborgarinstitut och kulturverksamhet (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-696 825	-712 000		-728 000
Anslag netto	-696 825	-712 000		-728 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 728.000 euro.

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande

- landskapsandelar för ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet 498.000 euro
- verksamhetsstöd för Medborgarinstitutet, 203.000 euro. Landskapsregeringen avlämnar ett lagförslag om ändring av finansieringen av Medborgarinstitut i enlighet med vad som beskrivs i kapitel motiveringen. Avsikten är att ändringarna ska sättas i kraft på de grunder som anges i 20 § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland (1991:71) samt
- stipendier till författare i enlighet med LL (1985:29) om stöd för litterär verksamhet, 27.000 euro. Anslaget motsvarar cirka tio procent av de allmänna bibliotekens totala årliga anskaffningar av medier för utlåning. Stipendierna fördelas av Ålands kulturdelegation.

51010 Ålands kulturdelegation

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-28 903	-45 000		-42 000
Anslag netto	-28 903	-45 000		-42 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 42.000 euro för kulturdelegationens verksamhet.

Utgifter

Anslaget avser täckande av möteskostnader inklusive arvoden, studieresor och annonsering. Kostnader för musik- och litteraturnämnden är inkluderade liksom inköp av litteratur och musik för nominering av nordiska priser. I anslaget ingår även köp av sekreterartjänster samt tjänster för residensverksamheten vid Källskär och Eckerö post- och tullhus.

511 Kultur- och kulturmiljöförvaltning

Landskapskapsregeringens målsättning med kulturpolitiken handlar om att främja ett levande kulturliv och människors tillgång till kultur i alla dess former. Verksamhetsområdet omfattar allmän kulturverksamhet, kulturella och kreativa näringar och kulturmiljöförvaltning. Vidare handhar kulturbyrån Unesco-sekretariatet.

Förutom lagstadgade uppgifter upptas i detta kapitel andra anslag.

Mål år 2023

- fastställande av en ny kulturpolitisk strategi
- framtagande av Unesco strategi för landskapet Åland
- beredskapen för kulturarvet
- avsluta projektet "Landskapsintressen för kulturmiljövård" samt
- utöka kunskapsunderlaget inom fasta fornlämningar, maritimt kulturarv och bebyggda kulturmiljöer, som är av betydelse vid handläggning av planer på samhällsutbyggnad och markanvändning.

51100 Kultur- och kulturmiljöförvaltning

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	2 308	3 000		3 000
Kostnader	-791 693	-686 000	-45 000	-696 000
Anslag netto	-789 385	-683 000	-45 000	-693 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 3.000 euro samt ett anslag om 696.000 euro.

Inkomster

Inkomsten avser avgifter från tillståndsärenden inom verksamhetsområdet.

Utgifter

Anslaget avser:

- byråns ofördelade kostnader, kulturpolitisk strategi samt anslag till landskapsregeringens Unesco arbete, 35.000 euro
- till landskapsregeringens disposition för övriga aktiviteter inom ungdoms, idrotts- och kulturverksamhet, 20.000 euro
- kulturmiljöförvaltning, inkl. utredningsverksamhet gällande landskapets byggnadsarv, fornminnen, värdefulla kulturmiljöer samt tillhörande kulturarvsdatabas, 36.000 euro
- avslutande delen av projektet Landskapsintressen för Kulturmiljövård, 19.000 euro samt
- skötselanslag för vård av och bevarande av fornlämningar, ruiner, kulturhistoriskt värdefulla byggnader samt kulturmiljöer 586.000 euro.

515 Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott

Landskapsregeringens ungdoms- och fritidspolitik fokuserar särskilt på hälsa, jämställdhet, delaktighet och ett aktivt medborgarskap. Under momentet budgeteras hyreskostnader för Ungdomshuset Boost. I huset bedriver föreningen Ung resurs r.f. verksamhet för unga som behöver stöd för att komma vidare till studier eller ut i arbetslivet. I det budgeterade beloppet ingår lokalhyra, värme och el.

Det reserverade anslaget för idrottsverksamhet överförs i sin helhet till Åland idrott r.f. för vidare fördelning till förbundets medlemsorganisationer enligt LF (1999:3) om överföring av vissa förvaltningsuppgifter på Ålands idrottsförbund.

Landskapsregeringen avser att under 2023 prioritera åländska föreningars och förbunds ambitioner att uppnå statusen som nationellt förbund.

Mål år 2023

- programmet för idrott, motion, hälsa och en aktiv fritid från år 2017 revideras i samverkan med Ålands idrott
- en särskild satsning görs på unga och tredje sektorn inom idrott för att revitalisera föreningar och locka barn och ungdomar tillbaka till fritidsaktiviteter efter pandemin (Se även 51600).
- en satsning på fysisk aktivitet, kultur och olika fritidsmöjligheter i anslutning till undervisning i grundskolorna och förskola föreslås i form av ett särskilt anslag som kan sökas av kommunerna. Beredningsarbetet sker i samråd med Ålands Idrott samt
- landskapsstödet till föreningen Ung resurs ses över.

51500 Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-78 545	-90 000		-92 000
Anslag netto	-78 545	-90 000		-92 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 92.000 euro.

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande

- lokalkostnader (hyra, värme och el) för ungdomshuset Boost, 82.000 euro samt
- till landskapsregeringens disposition för ungdoms- eller idrottsrelaterade åtgärder, 10.000 euro.

51500 Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-2 351 034	-2 165 000		-2 420 000
Anslag netto	-2 351 034	-2 165 000		-2 420 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om euro för föreningars och organisationers ungdoms- och idrottsverksamhet samt specialsatsning, totalt 2.420.000 euro.

Utgifter

Anslaget är beräknat enligt följande:

- verksamhetsstöd till ungdomsorganisationer, 480.000 euro, varav 210.000 euro för den verksamhet som föreningen Ung resurs bedriver i ungdomshuset Boost
- idrottsverksamhet, 1.770.000 euro. Beloppet överförs till Ålands idrott för vidare fördelning till idrottsorganisationerna. Anslaget inkluderar också Ålands idrotts egen administration och verksamhet samt att Ö-spelen arrangeras på Guernsey 2023. I anslaget ingår en särskild satsning på ca 40.000 euro för att inspirera ungdomar att åter börja idrotta efter pandemiperioden som gjorde att många unga slutade med sina idrottsaktiviteter
- investeringsprojekt inom idrotten, 70.000 euro. Anslaget gäller idrottsorganisationernas och kommunernas renoveringar av anläggningar och anskaffande av idrottsredskap. Av dessa medel överförs ca 5.000 euro till Ålands idrott för fördelning till idrottsinvesteringar vars totalkostnader understiger 4.000 euro samt
- skola i rörelse är en satsning för att stimulera barn och unga till fysisk aktivitet i anslutning skoldagen. Stödet kan sökas av kommunerna och gäller grundskolan och förskolan. Ålands landskapsregering beviljar dessa stöd efter en fastställd ansökningsperiod och efter utlåtanden av Ålands idrott, 100.000 euro (se även 51600 överföringar).

516 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet

För större satsningar på kultur och konstnärlig verksamhet avsätter landskapsregeringen penningautomatmedel vid sidan av de medel som upptas under moment 51600 Överföringar.

Den verksamhet som avses här kan vara grundad på avtal eller på annat sätt vara långsiktig, eller motiveras av beslut av antingen landskapsregeringen eller av Ålands kulturdelegation.

Verksamheterna beaktar Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda.

Mål år 2023

- fortsatt satsning på kultur och konstsatsningar för barn och unga i skola och omsorg
- utdelning av byggnadsvårdsbidrag till kulturhistoriskt värdefulla byggnader i arbetet med att stödja hållbara konsumtionsmönster.
- en särskild satsning görs på unga och tredje sektorn inom kultur att locka barn och ungdomar tillbaka till fritidsaktiviteter efter pandemin (se även 51500) samt
- en satsning på fysisk aktivitet, kultur och olika fritidsmöjligheter i anslutning till undervisning i grundskolorna och förskola föreslås i form av ett särskilt anslag som kan sökas av kommunerna.

51600 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	2 403	3 000		3 000
Kostnader	-685 225	-924 000		-233 000
Anslag netto	-682 822	-921 000		-230 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 3.000 euro och ett anslag om 233.000 euro för sådan kulturell verksamhet där landskapsregeringen är huvudman.

Inkomster

Inkomsterna avser intäkter från residensverksamhet.

Utgifter

Anslaget om 283.000 euro har beräknats enligt följande:

- samarbete med Gävle symfoniorkester, 66.000 euro
- fortsatt satsning på filmproduktion, 60.000 euro
- en ny satsning på barn och ungas tillgång till kultur, 50.000 euro
- kostnader för konstnårsresidensverksamhet, inkl. internhyra för Eckerö post- och tullhus lokal samt Källskär, 45.000 euro samt
- till landskapsregeringens och kulturdelegationens disposition, 12.000 euro.

51600 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-1 802 370	-2 190 000	-300 000	-2 107 000
Anslag netto	-1 802 370	-2 190 000	-300 000	-2 107 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.107.000 euro.

Utgifter

Penningautomatmedel används för kulturell verksamhet och kulturprojekt inom föreningsverksamheten i enlighet med LL (1983:39) om kulturell verksamhet. Penningautomatmedel används även för stipendier till enskilda kulturutövare. Hållbarhet, förnyelse, jämställdhet och tillgänglighet beaktas vid fördelningen.

Reserverade medel fördelas av Ålands kulturdelegation med undantag för verksamhetsstöd till Stiftelsen Ålands sjöfartsmuseum, Ålands jakt- och fiskemuseum samt årligt stöd till Nordens institut på Åland. Beträffande filmstöd beslutar landskapsregeringen projekt vars beräknade totalkostnader överstiger 150.000 euro.

Användningen av anslaget har beräknats enligt följande uppskattade belopp

- verksamhets- och projektstöd och stipendier inklusive stöd för bildningsarbete, 1.210.000 euro
- understöd för aktiviteter i samband med firandet av Ålands självstyrelsedag, 30.000 euro
- kulturpris, 5.000 euro
- investeringsstöd för kultur- och ungdomslokaler, 30.000 euro
- investeringsstöd för kulturhistoriskt värdefulla byggnader, 40.000 euro
- Ålands sjöfartsmuseum, 380.000 euro (verksamhet 340.000 euro, Pommerns underhåll 40.000 euro). I verksamhetsunderstödet ingår även ett projektstöd om 10.000 euro för ett kommande Pommernjubileum,
- Nordens institut på Åland verksamhetsstöd, 112.000 euro
- Ålands jakt- och fiskemuseum, 140.000 euro (verksamhet 70.000 euro, underhåll enligt plan 70.000 euro)
- filmstöd, 60.000 euro samt
- kultur i skolan (arbetsnamn) är en satsning för att stimulera barn och unga att pröva på olika former av kultur- och konstaktiviteter i anslutning skoldagen. Stödet kan sökas av kommunerna och gäller grundskolan och förskolan. Ålands kulturdelegation ges i uppdrag att

bevilja stöden efter en fastställd ansökningsperiod. Förslaget belopp 100.000 euro (se även 51500 överföringar).

En utredning görs i syfte att överblicka de samhällsekonomiska kringeffekterna av de filmstöd som har beviljats.

520 Landskapsandelar och stöd för utbildningsverksamhet

Rubriken ändrad.

Landskapsandelssystemets målsättning är att jämna ut kommunernas förutsättningar att tillhandahålla lagstadgad service, LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. Landskapsandelar utbetalas för kommunernas utbildningsverksamhet som avser barnomsorgen, grundskolan och grundskoleundervisning för vuxna i enlighet med LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola.

Ansvaret för barnomsorgen och grundskolans undervisning och övriga verksamhet ligger på kommunerna. Ålands landskapsregering ansvarar för den övergripande utvecklingen av kommunernas utbildningsverksamhet och för den övergripande tillsynen av grundskolan.

Kostnaderna för kommunens utbildningsverksamhet har ökat på grund av bland annat ett ökat antal elever inom förberedande undervisning och barn inom barnomsorgen kopplat till tillfälligt bosatta i kommunen. Med anledning av de förändringar som den 1.8.2022 trädde i kraft inom barnomsorgens verksamhetsområde genom Landskapslag (2022:55) om ändring av landskapslagen om barnomsorg och grundskola kommer också eventuella kostnadsökningar kopplat till denna att bevakas och följas upp.

Det totala antalet elever som deltar i undervisning i de åländska grundskolorna hösten 2022 är 3.120 elever (3.075 elever år 2021). Därutöver är det 109 elever som hemundervisas (99 elever år 2021), 3 elever studerar utanför Åland och 4 elever har fått uppskov.

Förberedande undervisning har ersatt stödundervisning i svenska från och med höstterminen 2021. Hösten 2022 beräknas 106 elever (44 elever hösten 2021) ingå i den förberedande undervisningen.

Grundskoleutbildning för personer som fullgjort läroplikten har 7 elever hösten 2022, samma antal som när utbildningen inleddes hösten 2021.

Hösten 2021 nyttjade 1.360 barn kommunernas daghemsverksamhet.

52000 Landskapsandelar för kommunernas utbildningsverksamhet (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-12 400 064	-12 100 000		-13 444 000
Anslag netto	-12 400 064	-12 100 000		-13 444 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 13.444.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser kostnadsbaserade landskapsandelar inom utbildningsverksamheten i enlighet med LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. De budgeterade landskapsandelarna för utbildningsverksamhet har ökat med ca 1,3 miljoner euro från år 2022 till år 2023. Detta beror till stor del på den extra uppföljning av basbeloppen som görs till år 2023. Nettodriftskostnaderna har ökat från 2018 till 2021, och landskapsandelarna för år 2023 baseras på 2021 års kostnader. Dessutom har antalet elever i förberedande undervisning ökat från år 2022 till år 2023.

535 Utbildningsverksamhet

Det åländska utbildningssystemet består av skolor och utbildningar som erbjuder grundskoleutbildning, utbildning på gymnasie- och högskolenivå samt utbildning inom ramen för fri bildningsverksamhet i organiserad skolform.

Landskapsregeringen strävar efter att uppnå en hållbar utveckling i utbildningssystemet. Målet är att skapa ett utbildningssystem som möter allas behov av utbildning. Utbildningen ska främja välmående och utveckla redskap för ett livslångt lärande, skapa förutsättningar till framgång på en föränderlig arbetsmarknad samt underlätta nya invånares integration i det åländska samhället. Den åländska utbildningen ska präglas av hållbarhet, jämlikhet och jämställdhet, integration, entreprenörskap, flexibilitet och digitalisering. Välmående är ett särskilt utvecklingsområde inom alla utbildningsformer, men speciellt inom grundskola och utbildning på gymnasienivå.

Landskapsregeringen avser att erbjuda möjlighet till behörighetsgivande utbildning för speciallärare inom barnomsorg och grundskola med start år 2024. Genom sitt projekt Gymnasieutbildning för alla unga, bygger landskapsregeringen upp strukturer för att stärka kontinuiteten i ungas utbildningsväg från grundskolan, genom utbildning på gymnasienivå till en gymnasieexamen som kan utgöra grund för fortsatta studier eller karriär i arbetslivet. Inom projektet granskas lagstiftningsbehov, tydliggörs kommuners, myndigheters och skolors uppdrag och utvecklas strukturer, arbetssätt och rutiner genom samverkan mellan berörda myndigheter.

Arbetslivsanknuten yrkes- och fortbildning samt yrkesutbildning för vuxna är ett växande utvecklingsområde liksom den utvecklings- och forskningsverksamhet som bedrivs i anslutning till högre utbildning. Landskapsregeringen avser att se över de strukturer som underlättar för vuxna, även med utländsk bakgrund att delta i utbildning.

Landskapsregeringen stöder undervisningen, utarbetar strategier, styrdokument och regelverk för de olika utbildnings- och verksamhetsformerna samt följer upp verksamheterna. En ny läroplan för barnomsorgen har tagits i bruk under år 2022 och för grundskolan under år 2021. Implementeringen av de nya läroplanerna pågår. En ny IT strategi är under utveckling för utbildningssystemet. Styrdokument för hemundervisningen utarbetas för att uppnå en ökad likvärdighet i kommunerna samt möjlighet till kommunalt samråd utreds. Ny lagstiftning om gymnasieutbildningen och om Högskolan på Åland tas fram.

Landskapsregeringen avser att utreda hur Ålands folkhögskolas verksamhetsförutsättningar kunde utvecklas inom Ålands gymnasiums organisation.

Under de senaste åren och har flera förändringar rörande Högskolan på Åland gjorts, så att Högskolan på Åland bland annat utgör en resultatenheter, en ny finansieringsmodell har tagits fram, ett nytt tjänstekollektivavtal för undervisningspersonalen har införts och så föreslås att budgetanslagen för Högskolans verksamhet görs tvååriga för att hantera över-/underskott mellan år. I och med dessa förändringar finns förutsättningar att utveckla verksamheten varför landskapsregeringen i detta skede gör uppehåll i arbetet med en bolagisering av Högskolan på Åland. Därtill kommer landskapsregeringen fortsätta att utveckla förutsättningarna för högre utbildning och forskning genom att bl.a. arbeta för tillkomsten av forskningsstrukturer.

Landskapsregeringen har ett differentierat utvecklings- och tillsynsansvar över den kommunala utbildningsverksamheten som omfattar barnomsorgen, grundskolan och grundvux samt ett allmänt lednings-, tillsyns- och utvecklingsansvar över utbildning efter grundskolan. Landskapsregeringen avser att se över tillsynen av de olika utbildningsformerna i avsikt att utveckla sin tillsynsverksamhet.

53500 Vuxenutbildning

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-1 231 059	-1 100 000		-1 530 000
Anslag netto	-1 231 059	-1 100 000		-1 530 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.530.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser sysselsättningsfrämjande utbildning som ordnas med stöd av LL (2015:56) om sysselsättningsfrämjande utbildning, köp av utbildningstjänster enligt avtal samt yrkesinriktad utbildning och övriga utbildningsinsatser. Svenska för inflyttade med arbetsmarknadsstöd ordnas enligt avtal för inflyttade, kvotflyktingar och för personer med ingen eller kort skolgång. Ett nytt avtal har ingåtts för perioden 2022 – 2023 för kurser i svenska riktade till personer utan arbetsmarknadsstöd. I anslaget ingår även andra utbildningsinsatser med sysselsättande effekt. Anslaget avser bland annat ersättning för terminsavgifter vid Öppna högskolan, studievägledning, studieteknik och undervisningsrelaterade kostnader.

Anslaget har beräknats enligt följande

- kurser i svenska på fyra nivåer för inflyttade personer, kvotflyktingar samt för personer med ingen eller kort skolgång. Kurserna förutsätter att personerna är inskrivna på Ams, enligt avtal, 750.000 euro
- yrkesinriktade utbildningsinsatser, planerade yrkesinriktade utbildningar, insatser föranledda av konjunktursvängningar, 320.000 euro. Sysselsättningsfrämjande yrkesinriktade kurser och läroavtal för personer inskrivna på Ams (ca 150.000 euro), planerade yrkesinriktade utbildningar bland annat lokalvårdare, omsorgsassistent samt utbildningar inom demensvård
- Kurser i svenska för personer som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv, asylsökande samt personer som är införsäkrade hos FPA och som inte erhåller arbetsmarknadsstöd samt svenska i arbete (SIA) som ordnas enligt avtal, 450.000 euro samt
- särskilda utbildningsrelaterade kostnader hos Högskolan på Åland för att stöda kompetensutveckling. Erbjuds arbetslösa och permitterade som en sysselsättande åtgärd, 10.000 euro.

53510 Utvecklingsarbete inom utbildning

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	52 123	55 000		75 000
Kostnader	-729 375	-748 000		-636 000
Anslag netto	-677 252	-693 000		-561 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 75.000 euro och ett anslag om 636.000 euro.

Inkomster

Momentet gottskrivs med inkomster från avgifter för offentligrättsliga prestationer, licenskostnader från kommunerna och seminarieavgifter.

Utgifter

I anslaget ingår utgifter för personalkostnader och inköp av experttjänster i anslutning till olika utvecklingsprojekt, fortbildningsinsatser, utvärderingar, utredningar och omvärldsbevakning.

Anslaget har beräknats enligt följande

- barn och ungas välmående i en trygg utbildningsmiljö, 40.000 euro
- fortsatt utveckling av grundskolans verksamhet, 40.000 euro
- fortsatt implementering av barnomsorgens läroplan, 99.000 euro
- uppföljning och utvärdering av grundskolans verksamhet, 50.000 euro
- koordinerande resurs it-tekniskt stöd i kommunernas utbildningsverksamhet och i landskapets skolor, IT-stöd, 94.000 euro
- insatser för att öka digital kompetens - strategi, IFOUS m.m. 73.000 euro
- gymnasieutbildning för alla unga, projekt, 100.000 euro
- prov i lagstiftning, genomförande av lämplighetsprov vid erkännande av yrkeskvalifikationer, 25.000 euro
- utbildningsledarskap för föreståndare och rektorer i barnomsorg och grundskola, 40.000 euro
- IT-system och stöd, licenser, 45.000 euro samt
- utveckling av utbildningsstatistik och utbildningspolitiskt material, arbetskraftsbarometern, 30.000 euro.

53520 Högskoleutbildning

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-7 270 000	-7 292 000		-7 535 000
Anslag netto	-7 270 000	-7 292 000		-7 535 000

Budgetmotivering

Föreslås anslag om 7.535.000 euro för inköp av utbildningstjänster från Högskolan på Åland i enlighet med utbildningsavtal. Högskolan på Åland tar upp motsvarande inkomst under moment 85000.

Utgifter

Anslaget avser intern ersättning för beställning av högskoleutbildning och är en följd av att Högskolan på Åland utgör en resultatenhet från och med år 2020.

Enligt fastställd finansieringsmodell (ÅLR 2018/9969) för resultatenheten består finansieringen av basfinansiering, resultatfinansiering och strategisk finansiering enligt följande beräkningsgrund

- basfinansiering tilldelas Högskolan på Åland då följande tre kriterier uppnås i medeltal under de fem senaste jämförelseåren; minst 140 nybörjarplatser erbjuds inom den examensinriktade utbildningen, Öppna högskolan erbjuder minst 200 studiepoäng akademiska kurser samt minst 29 vt lärararbete fördelas för forskning. Basfinansieringens andel av den totala tilldelade finansieringen är 80 % år 2023
- resultatfinansieringen tilldelas enligt fastslagna parametrar om antal avlagda examina per år, antal studerande som avlagt minst 55 studiepoäng per år, antal studerande som inlett sina studier, antal avlagda individuella studiepoäng vid Öppna högskolan samt antal artiklar i vetenskapliga tidskrifter och rapporter. Resultatfinansieringens andel av den totala tilldelade finansieringen är 15 % år 2023 och ökar därefter upp till 25 % samt
- strategisk finansiering riktas till åtgärder som stöder högskolans strategiska målsättningar samt till högskole- och forskningspolitiska mål som utgår ifrån regeringsprogrammet och

hållbarhetsagendans fokusområden. Den strategiska finansieringen uppgår till 5 % av budgetanslaget.

540 Ålands museum

Ålands museum samlar in, bevarar och förmedlar det materiella och immateriella kulturarvet. Verksamheten ska upprätthålla och stärka kunskapen om och intresset för Ålands historia, konst, kultur och kulturarv. Såväl det förflutna som nutiden ska belysas. Kunskapsuppbyggnaden sker genom dokumentation och insamling för nutida och kommande generationers bruk och behov, samt för framtida forskning.

Ålands museum förvaltar de landskapsägda museala samlingarna och har verksamhetsansvar för samtliga museer och museala miljöer i landskapets ägo. Samlingarnas långsiktiga bevarande förutsätter ändamålsenliga magasin och arkivutrymmen, fortlöpande vård och konservering samt katalogisering, digitalisering och överföring till databaser.

Förmedlingsarbetet och tillgängliggörandet av samlingarna sker genom utställningar, publikationer, service och rådgivning till allmänhet och forskare, museipedagogik, guidningar, visningar och föreläsningar samt via hemsida och sociala media.

Mål år 2023

- återuppta arbetet med självskattningsverktyget Spectrum för kontinuerlig översyn och förbättrad samlingsförvaltning
- översyn och komplettering av rutin- och policydokument gällande samlingsförvaltning, ärendehantering och övrigt administrativt arbete inom byrån
- ta i bruk utställningsutrymmen i Eckerö post- och tullhus nedre våning samt påbörja arbetet med att förmedla byggnadens egen historia, berätta om post- och tullväsendets historia på Åland samt knyta ihop sevärdheten med det nya besökscentret i Bomarsund och förmedla deras gemensamma berättelse historiskt
- fortsätta arbetet med att åtgärda brister i magasinmiljöerna enligt arbetarskyddets direktiv och säkerhetskrav
- öka tillgängligheten till samlingarna för allmänhet och forskare genom ökad digital sökbarhet samt
- planera och förverkliga fem specialutställningar på Ålands kulturhistoriska museum, åtta på Ålands konstmuseum och två på Eckerö Post- och tullhus.

54000 Ålands museum

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	380 251	375 000		415 000
Kostnader	-438 734	-482 000		-523 000
Anslag netto	-58 483	-107 000		-108 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 355.000 euro och ett anslag om 463.000 euro.

Inkomster

Föreslås 291.000 euro för intäkter av biljettförsäljning och guidetjänster vid de landskapsägda museerna samt 64.000 euro för försäljning av informations- och souvenirprodukter.

Utgifter

Under momentet föreslås ett anslag om 463.000 euro för Ålands museums löpande verksamhetskostnader. Anslaget är fördelat enligt följande

- Ålands kulturhistoriska museum, inkluderat utställningar, samlingar, dokumentation, Det levande kulturarvet och marknadsföring, 97.000 euro
- Ålands konstmuseum, inkluderat utställningar, konstsamlingen, dokumentation och marknadsföring, 81.000 euro
- Eckerö post- och tullhus, inkluderat utställningar, marknadsföring, dokumentation, konsthantverk- och designsamlingen, 46.000 euro
- Kulturarvsenhetens löpande verksamhetskostnader, inkluderat arkeologiska- och byggnadsvårdssamlingen samt marknadsföring av de obemannade sevärdheterna, 23.000 euro
- Kastelholms slott, Jan Karlsgården och fängelsemuseet Vita Björn, 38.000 euro
- Bomarsunds besökscenter, 30.000 euro
- museibutikerna, 60.000 euro samt
- övrig verksamhet inom Ålands museum, inklusive museipedagogik, museimagasin, bibliotek, årsskriften Åländsk odling, personalens programvaror och licenser, snickeri, receptionsfunktion, webbplatser och sociala media samt samt övriga löpande gemensamma kostnader inom Ålands museum, 88.000 euro.

Föreslås även ett nettoanslag för uppdragsverksamheten. Genom nettobudgetering finns möjligheter att uppnå kostnadstäckning genom att debitera exploatören i samband med arkeologiska och kulturmiljörelaterade undersökningar. Externa uppdrag avses upphandlas som köptjänst. Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås att momentet kan påföras såväl kostnader som intäkter för uppdragsverksamheten. År 2023 beräknas uppdragsverksamhetens kostnader uppgå till högst 60.000 euro.

600 Näringsavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallssiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	98 835	91 000		97 000
Avgiftsintäkter	172 723	159 000		163 000
Erhållna bidrag	213 194	830 000	10 000	885 000
Övr verksamh intäkt	38 986	16 930		20 316
Summa Verksamhetens intäkter	523 738	1 096 930	10 000	1 165 316
Personalkostnader	-2 312 275	-2 360 162		-2 449 245
Köp av tjänster	-243 554	-969 577	-10 000	-1 126 916
Material förnödenh	-155 950	-189 346		-205 734
Övr verksamh kostn	-303 301	-325 845		-329 421
Summa Verksamhetens kostnader	-3 015 080	-3 844 930	-10 000	-4 111 316
Överföring fr EU	4 649 680	6 437 000	4 000	4 459 000
Övr ink o kap överf			1 000 000	
Summa Intäkt ink o kap	4 649 680	6 437 000	1 004 000	4 459 000
Summa Intäkt ink o kap öv	4 649 680	6 437 000	1 004 000	4 459 000
Undervisn kultur idr	-370 281	-882 000	-167 000	-785 000
Primärnäringsar	-9 638 930	-14 804 000	-1 475 000	-11 345 000
Övrigt näringsliv	-5 281 436	-2 714 000	163 000	-2 177 000
Övriga ink kap överf	-84 186	-88 000		-89 000
Summa Utgift ink o kap öv	-15 374 834	-18 488 000	-1 479 000	-14 396 000
Summa Kostn ink o kap öv	-15 374 834	-18 488 000	-1 479 000	-14 396 000
Summa Verksamhetsbidrag	-13 216 496	-14 799 000	-475 000	-12 883 000
Ränteintäkter	284			
Övr finansiella kost	-11 442			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-11 158			
Summa Årsbidrag	-13 227 654	-14 799 000	-475 000	-12 883 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-13 227 654	-14 799 000	-475 000	-12 883 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-13 227 654	-14 799 000	-475 000	-12 883 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
60010 Näringsavdelningen, verksamhet	-1 775 382	-1 818 857	-1 936 000	-2 039 000
61000 Näringslivets främjande	-6 049 993	-3 388 491	-1 520 000	-1 175 000
61100 Ålands landsbygdscentrum	-133 172	-135 971	-128 000	-114 000
62100 EU, ERUF och ESF 2014-2020	-139 275	-789 020	0	
62102 EU, ERUF och ESF 2021-2027			-1 177 000	-1 177 000
62110 Förvaltningskostnader ERUF-ESF	-45 817	46 000		
Summa 6100 Näringsavd allm byrå	-8 143 639	-6 086 339	-4 761 000	-4 505 000
61500 Främj av livsmedelsproduktion	-673 415	-24 651	-1 729 000	-976 000
61550 Avbytarservice	-309 216	-303 287	-350 000	-350 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
62300 EU, EJFLU 2014-2020	-5 032 087	-5 242 067	-6 468 000	
62302 EU, EJFLU 2021-2027				-5 219 000
62390 Leaderfinansiering m paf-medel	-103 686	-149 626	-100 000	-150 000
63100 EU, ERUF 2007-2013	-21	-41		
63310 EU - EJFLU 2007-2013	226			
Summa 6200 Jordbruksbyrån	-6 118 199	-5 719 672	-8 647 000	-6 695 000
62500 EU, EHFF 2014-2020	-163 818	-185 128		
62502 EU,EHFVF 2021-2027			-590 000	-590 000
63500 EU, EFF 2007-2013		0		
67000 Främj av fiskerinäringen	-115 359	-93 839	-118 000	-118 000
86500 Ålands fiskevårdscentrum	-624 788	-618 508	-606 000	-621 000
Summa 6300 Fiskeribyrån	-903 965	-897 475	-1 314 000	-1 329 000
64000 Främjande av skogsbruket	-419 139	-562 222	-572 000	-374 000
65000 Jakt- och viltvård	24 664	38 053	20 000	20 000
Summa 6400 Skogsbruksbyrån	-394 475	-524 169	-552 000	-354 000
Summa 6000 Näringsavdelningen	-15 560 278	-13 227 654	-15 274 000	-12 883 000

600 Allmän förvaltning

Näringsavdelningens verksamhetsområde är att främja näringarna, sysselsättningen och en regional balans. Till avdelningens uppgifter hör därmed att allmänt planera, leda, utveckla, samordna, följa upp och utöva tillsyn inom områdena utveckling av näringarna och innovationssystem, regional utveckling, arbetsmarknadsfrågor, jordbruk med binärningar, fiske, fiskodling, fiskevård, skogsbruk, jakt och viltvård.

Med beaktande av EU:s regelverk stöds det åländska näringslivets utveckling med såväl finansiering som andra främjande åtgärder. Inom avdelningens ansvarsområden deltar tjänstemännen i samarbeten utanför Åland.

60010 Näringsavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	238 367	509 000		404 000
Kostnader	-2 057 224	-2 445 000		-2 443 000
Anslag netto	-1 818 857	-1 936 000		-2 039 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 404.000 euro och ett anslag om 2.443.000 euro.

Inkomster

Föreslås en inkomst om 9.000 euro vilket främst avser inkomster av provfiske.

De direkta stödberättigande kostnaderna för administrationen av EU-program belastas moment 60010 medan anslag för tekniskt stöd upptas under kapitel 621, 623, respektive 625. Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för tekniskt stöd om 325.000 euro.

Momentet belastas med administrativa kostnader för den del av Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program som gäller kontroll och övervakning av unionens gemensamma fiskeripolitik. Anslag för detta upptas under kapitel 625. Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för denna kontroll och övervakning till ett belopp om 70.000 euro.

Utgifter

I anslaget ingår utgifter för personalkostnader, inköp av tjänster, kompetensutveckling, tjänsteresor, litteratur, material, förnödenheter, teletjänster, annonsering och representation. Anslag för utredningar och arrangemang av möten och konferenser i anslutning till näringsavdelningens verksamhet finns även upptagna under momentet.

Föreslås att ca 20.000 euro av de centrala förvaltningskostnaderna för jaktadministrationen täcks med influtna jaktvårdsavgifter, se även moment 65000.

610 Näringslivets främjande

Landskapsregeringens övergripande målsättning för näringspolitiken är att bidra till att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt. Den ekonomiska tillväxten stöder upprätthållandet av sysselsättningsnivån och främjar uppkomsten av nya arbetsplatser.

Kärnan i de näringslivsutvecklande åtgärderna består av:

- projekt- och företagsfinansiering (näringslivets främjande och regional utveckling)
- destinationsmarknadsföring samt
- Ålands landsbygdscentrum.

Företagsfinansiering finns i form av bidrag, lån, garantier samt projektfinansiering.

Förutom ett anslag för kärnverksamheten i de näringslivsutvecklande åtgärderna föreslår landskapsregeringen att budgeterat anslag för tillfälligt likviditetsstöd (TB 2 2020) kan, bl.a. i enlighet med kommissionens tillfälliga krisramverk för stödåtgärder från kristiden efter Rysslands invasion av Ukraina, användas för olika stödåtgärder som stärker likviditeten hos framförallt små och medelstora företag på Åland som drabbats hårt.

Regional utveckling

Den regionalpolitiska målsättningen är att näringslivet i hela skärgården ska vara livskraftigt. Landskapsregeringen eftersträvar en fortsatt spridd bosättning i landskapet och en positiv befolkningsutveckling i alla regioner.

Ålands skärgårdsnämnd har haft till uppgift att behandla övergripande skärgårdsfrågor inför behandling och beslut i landskapsregeringen. Sekretariatet med tillhörande kostnader finansieras genom en överföringsutgift för skärgårdsutveckling och ett särskilt resultatavtal. Finansieringen föreslås fortsätta utifrån liknande arrangemang under år 2023. Tonvikten läggs på utveckling av företag och arbetsplatser i skärgården i samarbete med bl.a. landsbygdsutvecklaren och Företagsam Skärgård r.f. Skärgårdsstödet som har beviljats nya företag i skärgården fortsätter.

Landskapsregeringen föreslår att det särskilda driftsstöd för den årliga verksamheten samt ett särskilt riktat investeringsstöd för sådana investeringar som behövs för detaljhandelsverksamheten på landsbygden och i skärgården fortsätter.

61000 Näringslivets främjande, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-20 509	-80 000		-175 000
Anslag netto	-20 509	-80 000		-175 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 175.000 euro.

Utgifter

Anslaget kan användas för bland annat att delta som medarrangör av Sjöfartens Dag, insatser initierade av Regelrådet, för färdplanen för hållbar turism samt till initiativ och samarbeten som syftar till en positiv utveckling av det åländska näringslivet. Under året beställs utredningar om den samhällsekonomiska betydelsen för Åland vad gäller turismen, skattegränsen respektive havsbaserad vindkraft.

Attraktionskraftssatsning

Landskapsregeringen föreslår en tvåårig satsning på att stärka den åländska attraktionskraften, vilken utvärderas under andra halvåret 2024. Syftet är att ansvara för samordning av landskapsregeringens arbete för att öka Ålands attraktionskraft för boende, besökare och företag i samarbete med bl.a. Åland Living, Högskolan på Åland, Visit Åland, landsbygdsutvecklingen vid Ålands landsbygdscentrum, Mariehamns stad och de övriga kommunerna, Ålands Näringsliv r.f., Företagarna på Åland r.f., Företagsam skärgård r.f. och övriga aktörer. Det strategiska arbetet drivs nära mål- och processansvarig för utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 5.

Flygtrafiken till och från Åland i framtiden

Långsiktig, förutsägbar och kontinuerlig flygtrafik är en grundläggande förutsättning för ett livskraftigt, konkurrenskraftigt och utvecklande näringsliv samt att säkerställa att Åland även i framtiden är en attraktiv ort att bedriva affärsverksamhet ifrån. Det senaste decenniet har flygtrafiken både österut och västerut varit oberäknelig, otillräcklig och frånvaron av kontinuerliga transporter kostsam för landskapet samt påverkat Ålands attraktionskraft negativt.

Landskapsregeringen kommer under år 2023 att återkomma med ett koncept för hur flygtrafiken kan säkerställas både österut och västerut genom en förstudie där ägandet, driften och beslutandet återigen skulle utgå ifrån det åländska samhällets intresse. Därtill innehåller uppdraget att flygtransporterna i framtiden till och från Åland skall bidra till klimatomställningen.

61000 Näringslivets främjande, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-3 367 983	-1 440 000		-1 000 000
Anslag netto	-3 367 983	-1 440 000		-1 000 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.000.000 euro

Utgifter

Turismens främjande

Landskapsregeringens åtgärder för att höja attraktionskraften för besökare, boende och företag stöder besöksnäringen genom bl.a. att främja goda kommunikationer till och från samt inom Åland, skötsel av sevärdheter i form av byggnader, platser och miljöer, finansiering av investeringar och utvecklingsprojekt inom turismen, utbildningsinsatser och arbete för att stärka Ålandsbilden.

Landskapsregeringen har ingått resultatavtal med Visit Åland r.f. (VÅ) för åren 2022 - 2024 för finansiering av destinationsmarknadsföring som genomförs tillsammans med besöksnäringen, varumärkesstärkande marknadsföringsaktiviteter på prioriterade huvudmarknader, nischad marknadsföring i givna målgrupper, destinationsutvecklingsarbete samt turistinformationservice lokalt på Åland. Kopplingen mellan marknadsföringen inom turismen samt Åland som boende-, arbets- och studieort stärks genom tydligare samverkansformer.

Destinationsmarknadsföring genomförs i linje med Färdplan för hållbar turism. Med anledning av avbrottet i bearbetningen av den svenska marknaden under pandemin görs under år 2023 en

extrainsats för att återaktivera den svenska marknaden utan att minska på bearbetningen av den finländska marknaden.

Landskapsregeringen noterar att de säljande aktörerna tar ansvar för tjänste- och produktutvecklingen och att en del av finansieringen därför ska gå till att samla näringen och främja utvecklingen av destinationen.

VÅ tar ansvar för certifiering av företag enligt Green Key vilket utgör ett viktigt område inom turismbranschens hållbarhetsarbete och som stöder hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster i utvecklings- och hållbarhetsagendan.

Landskapsregeringen noterar och stöder näringens intresse och engagemang att inom Åland Event Bureau bidra till marknadsföringen och utvecklingen av evenemang samt marknadsföring av Tall Ships Races 2024.

På grund av orosläget och kostnadsutvecklingen har branschen inte fått den ekonomiska återhämtning som förväntades efter att restriktionerna för pandemin upphörde. Landskapsregeringen ser att den insats som branschen årligen gjort i den gemensamma destinationsmarknadsföringen, men som under kommande år inte kommer förverkligas, fortsättningsvis ska kompenseras med extra anslag.

Tillsammans med Ålands Näringsliv och Åland Living gör VÅ en insats för att underlätta personalsituationen i branschen.

VÅ bör fortsätta ta tillvara möjligheterna att delfinansiera destinationsutvecklingsarbete genom EU-program.

Den professionella bedömningen samt uppföljningen av marknadsförings- och utvecklingsinsatserna står VÅ för. VÅ bör tillämpa landskapsregeringens riktlinjer för offentlig upphandling.

Föreslås att landskapsregeringen reserverar penningautomatmedel om 1.700.000 euro för år 2023 under moment 35000 för finansieringen av avtalet, bortfall av branschfinansiering och de aktuella satsningarna.

Skärgårdsutveckling

Av anslaget föreslås 40.000 euro för bidrag till drift av Skärgårdsnämnden, vilket beviljas genom ett särskilt resultatavtal. Tonvikten läggs på utveckling av företag och arbetsplatser i skärgården i samarbete med bl.a. landsbygdsutvecklaren och Företagsam Skärgård r.f.

Anslaget kan även användas för arvoden och reseersättningar för skärgårdsnämnden samt för ersättning för resor inom ramen för Nordiska Ministerrådets Skärgårdssamarbete.

Nationellt företagsstöd

Av anslaget föreslås 760.000 euro för bidrag till nationellt företagsstöd som ett komplement till insatserna som delfinansieras från EU och genomförs inom ramen för Operativprogram för Åland 2014 - 2020 med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden, Landsbygdsutvecklingsprogrammet för Åland 2014-2020 samt Strukturfondsprogrammet för Åland 2021-2027 med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden och Ålands delar inom Finlands CAP strategi 2023-2027 med finansiering från jordbruksfonden. Nationellt företagsstöd beviljas inom ramen för av landskapsregeringen fastställda stödordningar och principer, vilka baseras på EU:s gällande regelverk om statligt stöd, näringsstödslag för landskapet Åland (2008:110), landskapslagen (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti.

Landskapsregeringen prioriterar åtgärder som ökar företagets export av tjänster och varor, internationalisering samt åtgärder som stöder en året-runt detaljhandelsverksamhet på landsbygden och i skärgården. Detta görs genom bidrag för företagets internationalisering, nationella

investeringsbidrag, finansieringsstöd för detaljhandeln på landsbygden och i skärgården samt stöd till nya skärgårdsföretag men även särskilda ad hoc stöd för utvecklingsinsatser i nya och etablerade företag på basen av gällande regelverk för statligt stöd om satsningarna stöder landskapsregeringens övergripande målsättning för näringspolitik.

Internationella utvecklingsprojekt

Under momentet föreslås att 200.000 euro avsätts för landskapsregeringens andel i den nationella finansieringen av bl.a. Interreg projekt. Anslagen från detta moment tilldelas åländska projekt i Interreg-programmet Central Baltic Programme perioden 2021-2027.

Momentet kan även användas för andra eventuella projekt av internationell karaktär eller för enbart nationellt finansierade utvecklingsprojekt på Åland.

Anslaget föreslås även kunna användas som nationell medfinansiering till åländska företag som deltar i europeiska program såsom Eurostars eller i ett samprojekt för forskningsorganisationer och företag som kan söka finansiering från Business Finland. Finansiering kan beviljas om 50 % dock högst 200.000 euro av de faktiska kostnader som sökanden har och som inte har annan finansiering.

Finansiering till företag beviljas i enlighet med kommissionens gällande regler om försumbart stöd (förordning (EU) nr 1407/2014 om tillämpning av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, vilka revideras under åren 2022 - 2023.

Skattegränsstöd

Under momentet föreslås med beaktande av tidigare års budgeterade medel till likviditetsstöd ett anslag för ett tillfälligt skattegränsstöd år 2023 för att underlätta för företag som bedriver handel över skattegränsen (både import/export).

Finansiering beviljas i enlighet med fastställda principer och kommissionens gällande regler om försumbart stöd (förordning (EU) nr 1407/2014 om tillämpning av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, vilken revideras under 2022 - 2023.

Fullmakt

Föreslås en bevillningsfullmakt om högst 10.000.000 euro för landskapets åtagande i de krediter och garantier som beviljas till åländska företag bland annat enligt samarbetsavtal med Finnvera Abp. Landskapets åtagande uppgår i enlighet med gällande avtal till 50 procent av Finnvera Abps åtaganden.

Nya garantier kan även beviljas med anledning av effekterna från covid-19 utbrottet samt de effekter som kan uppstå för det åländska näringslivet med anledning av den pågående ryska invasionen av Ukraina och sanktionerna mot Ryssland och Belarus.

Sedan tidigare har landskapet åtaganden om ca 11 miljoner euro i enlighet med samarbetsavtalet med Finnvera Abp. Landskapsregeringens åtagande ifråga om landskapsgaranti för likviditetslån uppgår till ca 600.000 euro.

Landskapets totala åtagande kan därmed som högst uppgå till ca 21,6 miljoner euro. Anslag för eventuella kreditförluster till följd av åtagandena belastas moment 89200.

61100 Ålands landsbygdscentrum

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	4 790	88 000		305 000
Kostnader	-140 760	-216 000		-419 000
Anslag netto	-135 971	-128 000		-114 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 305.000 euro och ett anslag om 419.000 euro.

Inkomster

För att öka digitalisering och förbättra lönsamheten inom livsmedelssektorn, planeras ett större projekt som finansieras genom EU-medel eller annan finansiering. Övriga inkomster härrör sig till infobladet Landsbygdsnytt, där inkomsterna motsvarar utgifterna.

Utgifter

Verksamhetsidén är att utveckla och bredda näringsverksamheten på landsbygden och i skärgården med fokus på livsmedel och matkluster genom att driva och initiera projekt. Affärsidén är att koordinera resurser och stimulera till samarbete för att på mest effektivt sätt bidra till en positiv utveckling av landsbygden och dess näringar.

Ansvarsområden

- stärka Åland som matregion genom olika projekt
- stärka konsumentförtroendet och öka försäljningen av åländska produkter bland annat genom olika insatser och aktiviteter
- inspirera, initiera och driva projekt för att utveckla landsbygdsföretagen samt
- fungera som koordinator för Ålands Landsbygdscentrum.

Målgruppen för insatserna är livsmedelsföretag och företag inom matbranschen över hela Åland.

Anslaget avser kostnader för landsbygdsutveckling och koordinering vid Ålands Landsbygdscentrum. Landsbygdsutvecklingen har ansvar för spjutspetsen "Hållbar och kreativ matregion lockar till besök" vid genomförandet av "Ålands hållbara livsmedelsstrategi". Utgångspunkten i arbetet är bl.a. "Terroir och merroiratlas för Åland" - en handbok för livsmedelsproducenter och företag inom besöksnäringen.

För att stimulera digitalisering av företagens arbetsprocesser och e-handelslösningar som leder till att förbättra lönsamheten inom livsmedelsbranschen, planeras ett större projekt i samarbete med aktörer från näringen.

Anslaget används också för landsbygdsutvecklarens arbete inom Ny Nordisk Mat på nordisk nivå samt för arbetet med referensgruppen Ny Nordisk Mat Åland. Landsbygdsutvecklaren är koordinator på Åland för att stimulera producentgrupper att ansöka om EU:s namnskydd, som skyddar jordbruksprodukters och livsmedels namn.

615 Främjande av livsmedelsproduktion

Primärnäringarna tillsammans med den nära sammankopplade livsmedelsindustrin har som helhet stor betydelse för den åländska ekonomin, det åländska samhället, miljön och landskapet. Övergripande målsättning för lantbruket och livsmedelsproduktionen är en hållbar, ekonomisk och smart utveckling som bidrar till en tillväxt på landsbygden och inom de gröna näringarna.

Effekterna av klimatförändringen med en etablering av långa torrperioder under odlingssäsongen klargör att vattentillgången är en avgörande faktor för ett hållbart lantbruk. I modernt lantbruk är det lönsamt samt miljömässigt rekommenderat att bevattna i princip alla odlingsgrödor. För att skapa

förutsättningar för detta föreslås att ett projekt för att utreda en utbyggnad av bevattningsinfrastruktur på Åland initieras med finansiering från detta moment.

Det öppna och av djur hävdade landskapet har konstaterats vara en betydande kollektiv tillgång för samhället samt utgör en viktig del av strategiskt utvecklingsmål 4 i utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. Betande djur är av betydelse för bibehållande av landskapsbildens traditionella drag och viktigt för att främja den biologiska mångfalden. Landskapsregeringen stimulerar djurhållning med betande djur genom stöd, rådgivning och stöd för privat avbytarservice. En allmän utveckling av djursektorerna är också nödvändig för att behålla underlaget för livsmedelsindustrierna på Åland.

Livsmedelssäkerhet och -kvalitet är aktuella ämnen och prioriteras inom avdelningens ansvarsområden rörande fodermedel, kvalitetskontroll av grönsaker, certifiering av ekologiska livsmedel, hantering av bekämpningsmedel och växtinspektionsverksamhet. Detta utgör också ett område som stöder strategiskt utvecklingsmål 7 om hållbara konsumtions- och produktionsmönster inom utvecklings- och hållbarhetsagendan.

61500 Främjande av livsmedelsproduktion, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-3 909	-14 000		-14 000
Anslag netto	-3 909	-14 000		-14 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 14.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 12.000 euro för bl.a. inspektionsverksamhet samt möjlighet till ersättningar enligt landskapslagen (2021:26) om tillämpning av lagen om växtskyddslagen samt landskapslagen (2013:97) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om plantmaterial. Anslaget används även för kostnader i samband med den ökande verksamheten för inspektion och provtagning som fordras enligt landskapslagen (1995:52) om kontroll av ekologisk jordbruksproduktion och dess ändring (2012/29), landskapslagen (2007:96) om tillämpning i landskapet Åland om gödsselfabrikat, landskapslagen (2010:83) om tillämpningen i landskapet Åland av foderlagen och landskapslagen (2001:25) om tillämpningen i landskapet Åland av lagen om handel med utsäde. Landskapsregeringen har tagit fram ett nytt lagförslag om landskapslag om tillämpningen av växtskyddslagen. Den nya lagen förväntas träda i kraft under år 2021.

Föreslås ett anslag om 2.000 euro med hänvisning till 37 § landskapslagen (1978:54 samt ändringar 1995/22 och 1995/47) om främjande av gårdsbruk. Förvaltningsarvodet utgör ersättning för bankers skötsel av gårdsbrukslån beviljade t.o.m. år 2007.

61500 Främjande av livsmedelsproduktion, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-20 743	-1 240 000	-475 000	-962 000
Anslag netto	-20 743	-1 240 000	-475 000	-962 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 962.000 euro.

Utgifter

Rådgivning

Av anslaget föreslås ett anslag om 585.000 euro för att finansiera rådgivningen samt försöks- och utvecklingsverksamheten i enlighet med verksamhetsavtal med Ålands hushållningssällskap r.f.

Rådgivnings-, försöks- och utvecklingsverksamheten genomförs i enlighet med ett verksamhetsavtal för perioden 2020-2025. Avtalet baseras på de övergripande målsättningarna för livsmedelsproduktion och lantbruket, d.v.s. fokus är en ekonomisk, smart och hållbar utveckling på landsbygden. Den främsta prioriteringen är att bidra till skapande av konkurrenskraftiga landsbygdsföretag som producerar råvaror av rätt kvalitet till den lokala livsmedelsindustrin och livsmedel till konsumenter.

Föreslås även att ett anslag om 100.000 euro kan användas till att utanför det fleråriga avtalet med Ålands hushållningssällskap r.f. finansiera allmänna projekt för utvecklingen av näringen samt för att stärka den lokala produktionen och bidra till genomförandet av den hållbara livsmedelsstrategin som föreslås uppdateras och genomförs med uppdaterade riktlinjer från 2023.

Räntestöd

Av anslaget föreslås 67.000 euro för att finansiera räntestödet för årets bevilningsfullmakt om lån med räntestöd om 1.000.000 euro och tidigare års beviljade räntestödslån. Målsättningen är att räntestödet medverkar till en mer rationell och effektiv jordbruksproduktion i landskapet.

Räntestöd kan beviljas för lån vid produktionsinvesteringar i byggnader samt för visst lösöre. Räntestöd i samband med investeringar är ett komplement till investeringsstödet till jordbruket inom ramen för landsbygdsutvecklingsprogrammet under moment 62300.

Ett fullt utnyttjande av bevilningsfullmakten beräknas enligt dagens ränteläge medföra en nominell kostnad för landskapet om ca 240.000 euro under en femtonårsperiod. Lånen förmedlas av kreditinstitut på Åland och räntestödet varierar med marknadsräntorna och är maximalt 3 procent. Saldot på utestående räntestöds krediter för investeringar är ca 8.900.000 euro. En ränteutveckling som leder till maximal räntestödsnivå skulle innebära en årlig kostnad om ca 230.000 euro. Landskapsregeringen noterar relativt snabbt stigande räntenivåer varför landskapets kostnader för räntestöd kommer att börja öka, vartefter låntagarnas räntor justeras. Vid behov återkommer landskapsregeringen i en tilläggsbudget under året.

Räntestöd, lån till lantbruk, euro	Kostnad år 2023	Kostnad år 2024	Beräknad årskostnad vid ett ränteläge om 4,0 %
Totalt	67 000	88 000	230 000
Lånesaldo åren 1997-2022 (ca 8,9 milj.)	60 000	70 000	200 000
Lån utgivna år 2023 (1,0 milj.)	7 000	12 000	30 000

Skördeskador

Av anslaget föreslås 10.000 euro för finansiering av räntestöd för lån beviljade med anledning av skördeskador i enlighet med landskapslagen (1980:44) om räntestödslån vid skördeskador. Räntestöd på lån utgår i syfte att lindra de likviditetsproblem odlaren riskerar till följd av minskade intäkter från den skörd som drabbats av skördeskada. Lån kan beviljas sådana gårdar där det konstaterats skördeskador som uppstått oberoende av odlaren i oskördad gröda till följd av onormalt ogynnsamma väderförhållanden.

Föreslås att det under året får beviljas nya räntestödslån om sammanlagt högst 300.000 euro. Räntestödet betalas som ett fast räntestöd om maximalt 5 procent i högst 5 år. Låntagarens ränta uppgår dock alltid till minst 1 procent. Skulle lånets totala ränta och låntagarens ränta sjunka under 6 procent är räntestödet skillnaden mellan totala räntan och låntagarens ränta om 1 procent. Stödet betalas med grund i kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 om stöd av mindre betydelse inom

jordbrukssektorn (de minimis). Utbetalande av stödet förutsätter att det finns utrymme i den kvot för stöd av mindre betydelse som fördelats mellan Åland och riket utgående från den landskvot som fastställts i förordning (EU) nr 1408/2013 (med ändring EU nr 316/2019).

Ett fullt utnyttjande av bevilningsfullmakten beräknas enligt dagens ränteläge ge landskapet kostnader om 30.000 euro under en femårsperiod. Landskapet har för närvarande inga utestående räntestöds krediter för skörde skador.

Kostnadsersättningsstöd till exporterande livsmedelsföretag

Av anslaget föreslås 200.000 euro för kostnadsersättningsstöd. I landskapsregeringens regeringsprogram konstateras att den åländska exporterande industrin utmanas av ett högt kostnadsläge gällande el, vatten och avlopp samt höga transportkostnader. Landskapsregeringens målsättning är att stimulera exporten vilket skapar incitament till nya satsningar och investeringar som leder till nya sysselsättningsmöjligheter. Föreslås därför ett anslag för att finansiera ett kostnadsersättningsstöd till exporterande livsmedelsföretag vars transportkostnader utgör mer än 10 procent av företagets totala kostnader. Kostnadsersättningsstödet uppgår till 10 procent av de redovisade externa transportkostnaderna. Stödet beviljas i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpning av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Fullmakt

Föreslås en bevilningsfullmakt om högst 1.000.000 euro för nya lån med räntestöd för lån för produktionsinvesteringar i byggnader samt för visst lösöre. Se motiveringen under rubriken räntestöd ovan.

Föreslås därtill att det under året får beviljas nya räntestödslån om sammanlagt högst 300.000 euro för lån beviljade med anledning av skörde skador i enlighet med landskapslagen (1980:44) om räntestödslån vid skörde skador. Se motiveringen under rubriken skörde skador ovan.

61550 Avbytar service (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-303 231	-350 000		-350 000
Anslag netto	-303 231	-350 000		-350 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 350.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser att användas för att säkerställa åtaganden och kostnader i enlighet med landskapslagen (2014:53) om avbytar service. Anslaget avser utgifter för ersättning till privat avbytar service samt vikarie hjälp.

621 Europeiska Unionen - ERUF och ESF

Programperiod 2021-2027

Europeiska kommissionen godkände landskapsregeringens Program för Åland 2021 - 2027 med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF) under hösten.

Strukturfondsmedlen för programmet 2021 - 2027 uppgår till totalt 5.575.692 euro fördelat på 3.316.724 euro från Eruf och 2.258.968 euro från ESF. Programmets tekniska stöd uppgår till 112.160 euro från Eruf samt 86.833 euro från ESF. Delfinansieringen från fonderna är 40 % och den nationella

offentliga delfinansieringen uppgår till 8.363.538 euro fördelat 4.975.086 euro som motfinansiering till Eruf och 3.388.452 euro som delfinansiering till ESF.

Programmet är uppbyggt kring två strategiska insatsområden:

- 1) Entreprenörskap, digital utveckling och innovation med finansiering från Eruf och
- 2) Kompetens för alla med finansiering från ESF.

Målsättningen med Eruf-finansieringen är att stöda nyetablering av företag, öka konkurrenskraft och internationalisering, främja återhämtning efter covid-19 pandemin samt att stärka tillväxt och innovationsarbetet i företagen. Detta kan ske genom dels direkta företagsstöd i form av t.ex. produktutveckling, konsultcheckar, marknadsföringsbidrag eller investeringsbidrag knutet till utveckling av innovativa produkter och tjänster, dels i form av företagsfrämjande utvecklingsprojekt innefattande rådgivningsinsatser, affärsutveckling, starta eget, affärscoaching eller olika innovationsmiljöer inom t.ex. IT-kluster, livsmedelskluster, kreativa näringar samt turism etc.

Huvudsakliga målgrupperna är SMF (små och medelstora företag), potentiella entreprenörer och företagsfrämjande organisationer samt offentliga aktörer.

Målsättningen med ESF är att stöda individer som är utanför arbetskraftsmarknaden att återvända eller ta sig in, minska risken för marginalisering och främja återhämtning efter covid-19 pandemin samt att stöda ett fortsatt livslångt lärande. Detta kan ske genom sysselsättningsfrämjande åtgärder såsom utbildning, fortbildning, karriärcoachning, anställning, examensgivande utbildningar, inkluderande åtgärder för inflyttade i samhället, fortsatta satsningar på svenska för inflyttade med beaktande av deras utbildningar och möjligheter till snabb sysselsättning samt stöd för branschspecifika utbildningar inklusive satsningar på jämställdhet, miljökunskap och digitalisering.

De huvudsakliga målgrupperna är tredje sektorn, företag, branschorganisationer och offentliga aktörer.

ERUF OCH ESF	Finansieringsram 2021 - 2027	Budgeterat 2021-2027	Förslag 2023	Återstod
Landskapsregeringens finansieringsandel	8 363 538	2 479 000	1 177 000	4 707 538
ERUF:s finansieringsandel	3 316 724	962 000	471 000	1 883 724
ESF:s finansieringsandel	2 258 968	691 000	314 000	1 253 968
Totalt	13 939 230	4 132 000	1 962 000	7 845 230

62100 Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014-2020 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	1 514 373	194 000	4 000	
Kostnader	-2 303 321	-194 000	-4 000	
Anslag netto	-788 948	0	0	

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag för programperiod 2014 - 2020 då programbudgeten, inklusive ramen för återhämtningsåtgärder tidigare är budgeterade i sin helhet.

62102 Europeiska Unionen ERUF och ESF, 2021 - 2027 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter		785 000		785 000
Kostnader		-1 962 000		-1 962 000
Anslag netto		-1 177 000		-1 177 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 785.000 euro och ett anslag om 1.962.000 euro.

Inkomster

Föreslås en inkomst om 785.000 euro.

Av inkomsten föreslås att 471.000 euro upptas, vilket motsvarar finansieringsramen för år 2023 för Strukturfondsprogram för Åland 2021 - 2027 med finansiering från Eruf.

Av inkomsten föreslås att 314.000 euro upptas, vilket motsvarar finansieringsramen för år 2023 för Strukturfondsprogram för Åland 2021 - 2027 med finansiering från ESF.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 1.962.000 euro.

Av anslaget föreslås att 471.000 euro upptas, vilket motsvarar finansieringsramen för år 2023 för Strukturfondsprogrammet för Åland 2021-2027 med finansiering från Eruf.

Av anslaget föreslås att 314.000 euro upptas, vilket motsvarar finansieringsramen för år 2023 för Strukturfondsprogrammet för Åland 2021-2027 med finansiering från ESF.

Landskapets andel av anslaget uppgår till 1.177 000 euro, varav 706.000 euro som motfinansiering till Eruf och 471.000 euro som motfinansiering till ESF.

Under momentet ingår anslag för tekniskt stöd som finansierar programadministration, information, uppföljning, övervakning och utvärdering.

Programmet har utarbetats i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden samt Europeiska havs- och fiskerifonden och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt Instrumentet för gränsförvaltning och viseringspolitik, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1058 av den 24 juni 2021 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 inrättande av om Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013.

623 Europeiska Unionen - program för landsbygdens utveckling, EJFLU

Jordbruksnäringen är beroende av EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Den gemensamma jordbrukspolitiken är uppdelad i två delar

- Pelare 1 utgörande inkomst- och marknadspolitiken
- Pelare 2 innehållande landsbygdsutvecklingspolitiken

Den åländska behörigheten inom området omfattas av den delen som utgör pelare 2 och landsbygdsutvecklingspolitiken. Landskapsregeringen har sedan 1995 genomfört EU-delfinansierade åtgärder inom ramen för så kallade landsbygdsutvecklingsprogram. Jordbrukspolitiken genomförs och finansieras i finansieringsperioder. Programperioden 2014 - 2020 förlängdes att gälla fram till 2022 på grund av förseningarna i framtagandet av regelverket för programperioden 2021 - 2027 samt på grund av förseningarna gällande fastställandet av förutsättningarna i EU:s långtidsbudget.

Från programperioden 2023 - 2027 ska alla åtgärder inom en medlemsstat genomföras i en enda för landet gemensam CAP-strategiplan. De områden som omfattas av landskapets behörighet ska således ingå i Finlands CAP-strategiplan och åtgärderna ska ingå vid sidan av rikets åtgärder inom inkomst- och marknadspolitiken. Europeiska kommissionen godkände CAP-strategiplanen under hösten.

Ålands landskapsregering har utarbetat åtgärderna inom det område inom CAP-strategiplanen som faller under landskapets behörighetsområde, det vill säga landsbygdsutvecklingsåtgärderna inom CAP:s andra pelare. Landskapsregeringens övergripande målsättningar är att strategin ska ge redskap

för en positiv utveckling av den åländska jordbruksnäringen och att de åländska lantbrukarna ska ha samma konkurrensvillkor som motsvarande företagare i Finland. Fokus för den åländska delen av genomförandet av Finlands CAP-strategi ska ligga på företagens möjligheter att skapa värdeförädling och ge konkurrenskraftiga förutsättningar för hållbara och lönsamma jordbruksföretag oavsett storlek. En uttalad målsättning med åtgärderna i strategin är att skapa enklare system, stimulera till en högre produktivitet och en ökad hållbarhet samtidigt som miljövärden bevaras och utvecklas. I samband med genomförande av den nya CAP-strategiplanen utarbetas en ny lag om finansiering av landsbygden som föreslås ersätta landskapslag (2016:29) om finansiering av landsbygden.

EJFLU	Finansieringsram 2023 - 2027	Budgeterat förslag 2023	Återstod
Landskapets finansieringsandel	26 831 442	5 369 000	21 462 442
EJFLU:s finansieringsandel	15 423 000	3 084 000	12 339 000
Totalt*	42 254 442	8 453 000	33 801 442
*varav helt nationellt finansierat	6 387 000	1 277 000	5 110 000

62300 Europeiska Unionen - EJFLU, 2014 - 2020 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	3 014 269	4 868 000	1 000 000	
Kostnader	-8 256 278	-11 336 000	-1 000 000	
Anslag netto	-5 242 009	-6 468 000	0	

Budgetmotivering

Programmets ram har budgeterats under perioden 2014 - 2022. Inga ytterligare medel budgeteras. Medlen är möjliga att nyttja till utgången av år 2025.

62302 Europeiska Unionen, EJFLU 2021 - 2027 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				3 084 000
Kostnader				-8 303 000
Anslag netto				-5 219 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 8.303.000 euro och en inkomst om 3.084.000 euro.

Inkomster

Föreslås en inkomst om 3.084.000 euro för finansieringen från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) som överförs till landskapsregeringen för genomförandet av åtgärderna i programmet.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 8.303.000 euro för finansieringen av landskapets och EU:s andel av finansieringen av genomförandet av landskapets åtgärder riktade till landsbygdsutveckling inom CAP-strategiplanen. Anslaget finansierar 12 åtgärder fördelade på tre inriktningar utgörande av arealbaserade ersättningar samt ersättningar riktade mot djurens välfärd, strukturstöd och den tredje inriktningen inriktad på kunskapsutveckling. Utöver dessa tre inriktningar finansieras EU:s andel av genomförandet av Leader inom landskapet. Landskapets finansieringsandel av Leader budgeteras under moment 62390.

Tre fokusinriktningar

1) interventioner som stödjer åtgärder riktade till miljö och klimat samt biodiversiteten och en ökad djurvälfärd inom det åländska lantbruket

2) stödja och utveckla konkurrenskraften inom både primärproduktionen och livsmedelsförädlingsledet samt

3) utveckla kompetensen och kunskaperna inom näringen vilket är ett horisontellt område som stödjer både miljö och konkurrenskraft.

62390 Leaderfinansiering med penningautomatmedel (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-149 626	-100 000		-150 000
Anslag netto	-149 626	-100 000		-150 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 150.000 euro.

Utgifter

Anslaget om 150.000 euro avser landskapets finansieringsandel som finansieras ur penningautomatmedel för genomförande av Leader-metoden samt för genomförande av Leader-projekt.

Leader-metoden ska medverka till att utveckla landsbygden och även fungera som ett instrument till att samordna lokalbefolkningen till samarbete kring projekt bland annat miljömässiga projekt.

625 Europeiska Unionen - Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, EHFVF Programperioden 2021-2027, Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF)

I augusti 2022 godkände EU-kommissionen det nationella programmet för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Programmet ska stödja en hållbar tillväxt inom fiskerinäringen innefattande yrkesfisket, vattenbruket samt fiskförädling och -handel. Målet är bland annat att främja förnyelse och innovation samt att öka användningen av fisk för humankonsumtion. I programmet finns även åtgärder som stöder genomförandet av Europeiska unionens integrerade havspolitik som exempelvis insatser för bevarande och återställande av biologisk mångfald. Lokalt ledd utveckling (Leader) har tillämpats inom ramen för tidigare program, sedan år 2011, och denna prioritet finns även som en del av det nya programmet.

För genomförandet av programmet erhåller Finland 71,8 miljoner euro, vilket är en minskning med ca 3,5 procent jämfört med det tidigare programmet. I enlighet med tidigare fördelningsgrund har jord- och skogsbruksministeriet och landskapsregeringen överenskommit om att landskapets andel av programbudgeten ska vara 4.128.000 euro. Landskapets medfinansiering är 50 procent, vilket ger en programbudget på 8.256.000 euro.

EHFVF	Finansieringsram 2021-2027	Budgeterat 2021-2027	Förslag 2023	Återstod
Landskapsregeringens finansieringsandel	4 128 000	1 180 000	590 000	2 358 000
EHFVF:s finansieringsandel	4 128 000	1 180 000	590 000	2 358 000
Totalt	8 256 000	2 360 000	1 180 000	4 716 000

62500 Europeiska Unionen - EFFF, 2014-2020 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	121 322			
Kostnader	-306 406			
Anslag netto	-185 084			

Budgetmotivering

Föreslås ingen inkomst och inget anslag då hela programbudgeten har budgeterats tidigare.

62502 Europeiska Unionen - EHFVF, 2021 - 2027 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter		590 000		590 000
Kostnader		-1 180 000		-1 180 000
Anslag netto		-590 000		-590 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 590.000 euro och ett anslag om 1.180.000 euro.

Inkomster

Inkomsten avser intäkterna från EHFVF som medfinansiering av det operativa programmet inom ramen för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden för programperioden 2021 - 2027.

Utgifter

Anslaget avser den totala offentliga finansieringen av det operativa programmet inom ramen för vilket stöd beviljas för programperioden 2021 - 2027.

Under momentet upptas även anslag för tekniskt stöd. Tekniskt stöd kan inkludera kostnader för administration, uppföljning och övervakning av programmet, informationsinsatser samt löpande utvärdering och utredningar.

Följande regelverk gäller för det nya programmet: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt den fondgemensamma förordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060.

640 Främjande av skogsbruket

Landskapsregeringens övergripande målsättning är att upprätthålla och vidareutveckla ett hållbart skogsbruk på Åland. Med detta avses, förutom ekonomisk virkesproduktion, även beaktande av den biologiska mångfalden, landskapsvården, vattenvården fornminnesvården och skogens mångsidiga sociala funktioner.

De senaste åren har arbetet fortsättningsvis dominerats av åtgärder efter stormen Alfrida som drabbade Åland den 2 januari 2019 då drygt 1 miljon m³ virke fälldes eller skadades. Efter att merparten av virket tagits om hand har ett omfattande arbete med återbeskogning pågått inom ramen för det treåriga stödpaket som landskapsregeringen införde. Under de kommande åren förväntas speciellt ett stort behov av plant- och ungskogsröjningar. Stormfällningarna har även lett till en kraftig ökning av populationen granbarkborrar och ställvis även omfattande skador på växande skog. Landskapsregeringen har sedan år 2020 utfört svärmins- och populationsövervakning av granbarkborre.

Skogen har en betydande roll i bioekonomin, klimatpolitiken och i strävan för en hållbar utveckling. Skogsprogrammet "SkogsÅland2027", som även omfattats av Ålands lagting, utgör ett sektorspecifikt bidrag till utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland och innefattar ett flertal målsättningar för skogens nyttjande och bevarande. Stormen Alfridas inverkan på de åländska skogsresurserna har medfört att skogsprogrammet behöver revideras så snart det finns tillgång till ny skogsdata.

Tillgången till aktuell skogsdata är mycket viktig för att främja den privata skogsnäringen, bevarandet av biologisk mångfald, gynnande av klimatsmarta åtgärder och ett hållbart skogsbruk. Aktuell skogsdata är vidare en förutsättning för att behålla skogscertifieringen. Landskapsregeringen påbörjade år 2022 ett flerårigt projekt gällande insamling, bearbetning och publicering av skogsdata. Projektet delfinansieras genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och ska utmynna i en åländsk skogsportal. Naturresursinstitutet Luke avser även utföra en ny riksskogstaxering på Åland under år 2023.

Landskapets understöd för skogsbruksåtgärder och en välfungerande rådgivningsverksamhet är fortsatt viktiga incitament för att aktivera och motivera skogsägarna till ett hållbart och kvalitetsinriktat skogsbrukande. Målsättningen med stöden är att inom ramen för befintliga resurser prioritera de åtgärder som bedöms viktigast för ett långsiktigt hållbart skogsbruk.

Som ett led i förverkligandet av hållbarhets- och utvecklingsagendan samt skogsprogrammet avser landskapsregeringen även ta i bruk ett program där markägare frivilligt och mot ersättning ska kunna skydda eller förbättra skogarnas naturvärden. Åtgärden budgeteras av miljöbyrån och genomförs i samarbete med skogsbruksbyrån se moment 44000. Certifieringen av det åländska skogsbruket fortgår i Ålands skogsvårdsförenings regi och under år 2023 tas en ny standard för PEFC-certifieringen i bruk.

64000 Främjande av skogsbruket, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter		250 000		150 000
Kostnader	-17 719	-274 000		-174 000
Anslag netto	-17 719	-24 000		-24 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69) 6 §, ett nettoanslag om 24.000 euro.

Inkomster

Föreslås en inkomst om ca 150.000 euro, vilken utgörs av EU-finansiering för ett flerårigt projekt gällande insamling, bearbetning och publicering av skogsdata.

Utgifter

Av anslaget utgörs 24.000 euro av tjänster, drift och underhåll av fordon och utrustning, informationsverksamhet samt övriga kostnader för verksamheten.

Av anslaget utgörs vidare ca 150.000 euro av kostnader för ett flerårigt projekt gällande insamling, bearbetning och publicering av skogsdata. Utgifterna motsvaras av inkomster från beviljad EU-finansiering.

64000 Främjande av skogsbruket, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-544 502	-548 000		-350 000
Anslag netto	-544 502	-548 000		-350 000

Budgetmotivering

Föreslås, med beaktande av tillgängliga medel från tidigare år, ett nettoanslag om 350.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser i första hand stöd för skogsbruksåtgärder för att förverkliga skogsprogrammet "SkogsÅland2027". Föreslås att 230.000 euro av anslaget används för stöd i enlighet med LL (2015:32) och LF (2015:33), ändrad gm (2018/30), (2019/53) och (2020/118) om stöd för hållbart skogsbruk.

Föreslås vidare att 120.000 euro av anslaget används för skoglig rådgivningsverksamhet som tillhandahålls av Ålands skogsvårdsförening r.f. i enlighet med ramavtal mellan Ålands landskapsregering och Ålands hushållningssällskap r.f. gällande rådgivningen för primärnäringarna. Administrationen av ramavtalet sker i samarbete mellan jordbruksbyrån, fiskeribyran och skogsbruksbyrån.

Anslaget får även användas till förhandsfinansiering av åtgärder som landskapsregeringen tvingas vidta enligt 18c § LL (1998:83) om skogsvård och med stöd av 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning gottskrivas inkomster motsvarande förhandsfinansieringen.

650 Jakt- och viltvård

Landskapsregeringens övergripande målsättning är att verka för en god jaktkultur med aktiv viltvård, bra möjligheter till övningskytte och sunda viltstammar i landskapet. Viltet är en ekologisk och närproducerad naturtillgång som bör förvaltas och nyttjas på ett hållbart sätt. Till detta hör till exempel information, rådgivning och lagstiftningsåtgärder samt stöd till jaktvårdsföreningarnas verksamhet. Landskapsregeringens målsättning är att stimulera jaktvårdsföreningarnas arbete med att informera och utbilda jägarkåren, speciellt när det gäller skydds- och viltvårdsåtgärder för sjöfågel och arbete mot invasiva arter. Arbetet med åtgärdsplanen för ejderstammen på Åland och den internationella förvaltningsplanen för ejder fortsätter. I samarbete med miljöbyrån fortsätter de vetenskapliga uppföljningarna för att förbättra kunskapsläget kring ejderstammens nedgång och åtgärder för att minska predatorers påverkan på sjöfågelstammarna. Användningen av ny teknik i viltförvaltningen fortsätter att utvecklas.

65000 Jakt- och viltvård, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	170 574	153 000		159 000
Kostnader	-48 335	-45 000		-50 000
Anslag netto	122 239	108 000		109 000

Budgetmotivering

Under momentet föreslås inkomster om 159.000 euro och ett nettoanslag om 50.000 euro.

Inkomster

Föreslås en inkomst från jaktvårdsavgifter och försäljning av handledningen för jägarexamen om 154.000 euro. Jaktåret 2021 - 2022 löste 4.365 personer jaktkort, en liten ökning jämfört med senaste åren. En betydande del av dessa utgörs av personer bosatta utanför Åland, 893 personer. Av den åländska jägarkåren fortsätter andelen kvinnor att öka och antalet uppgår idag till 357 personer, eller 10 % av jägarkåren.

Föreslås en inkomst om 5.000 euro från hjortdjursavgifter för älglicenser. Anslag för bidrag för hjortdjursskador upptas under moment 65000.

Föreslås med hänvisning till 56 § 2 mom. 4 p. jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland, att 20.000 euro av influtna jaktvårdsavgifter används för att täcka centrala förvaltningskostnader för jaktadministrationen under moment 60010.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 50.000 euro. Anslaget ska användas så som 56 § i jaktlagen (1985:31) föreskriver, som t.ex. prenumeration av tidningen Jägaren, jägarförsäkring för alla jaktkortsinnehavare, viltvårdsprojekt, forskning m.m. Högt prioriterade projekt är ejderförvaltningen och viltvårdande åtgärder för sjöfågel. Vidare kan anslaget användas för kostnader som uppkommer i samband med rovdjursförvaltning och utveckling av metoder för kontroll av invasiva arter. Anslaget kan även användas för inköp av utbildnings- och informationsmaterial som saluförs till

självkostnadspris till jägarkåren. Med hänvisning till § 6 LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning föreslås inkomsterna från motsvarande försäljning få gottskrivas momentet.

65000 Jakt- och viltvård, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-84 186	-88 000		-89 000
Anslag netto	-84 186	-88 000		-89 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 89.000 euro.

Utgifter

I anslaget ingår 79.000 euro i stöd till jaktvårdsföreningarnas verksamhet och skjutbanor, samt viltvårdsprojekt. Dessa ska fördelas rättvist i förhållande till antalet medlemmar i föreningen samt föreningens aktivitet. Målsättningen med skytteverksamheten bör vara att den är självfinansierande. Högt prioriterade projekt är viltvårdsåtgärder riktade mot sjöfågel.

Av anslaget kan ett stöd till Ålands jakt- och fiskemuseum beviljas på basen av redovisade kostnader för jaktvårdsföreningarnas och landskapsregeringens möten, kurser och informationstillfällen vid museet samt särskilda evenemang eller verksamhet med anknytning till jakt och viltvård, dock inte för kostnader som hänförs till museets ordinarie verksamhet.

Av anslaget kan också beviljas understöd till andra organisationer för främjande av viltvården och höjande av jaktkulturen. Av anslaget föreslås ett anslag om 10.000 euro främst för bidrag för förebyggande åtgärder vid yrkesmässigt bedrivna odling, men även ersättande av hjortdjurskador på yrkesmässigt bedrivna odlingar eller skogsplanteringar. Bidraget beviljas endast i de fall jakt är tillåten på området och att jakt bedrivs aktivt inom områdets närhet under ordinarie jakttid. Anslaget avser dessutom viss försöksverksamhet för förhindrande av hjortdjurskador samt kostnader för tillvaratagande av fallvilt enligt 70 § och 73 § jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland. Anslaget avses över tid delvis motsvara inkomsterna från hjortdjurslicenser. Närmare regler för beviljande av bidrag anges i landskapsregeringens fastställda riktlinjer.

Anslaget kan även användas för jaktvårdsföreningarnas skötsel av förvaltningsuppgifter som rör hjortdjur, hjortdjursinventeringar och forskningsprojekt kring hjortdjur.

670 Främjande av fiskerinäringen

Den övergripande målsättningen är att den åländska fiskerinäringen ska vara konkurrenskraftig, ekonomiskt lönsam samt ekologiskt och socialt hållbar. De fiskbestånd och ekosystem som nyttjas av näringen ska skyddas och vårdas för att även i framtiden kunna tillhandahålla närproducerad råvara för livsmedel av hög kvalitet.

I augusti 2022 godkände EU-kommissionen det nya nationella programmet för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden 2021 – 2027. Programmet ska stödja genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken men även unionens havspolitik bl.a. genom att främja ett hållbart fiske och vattenbruk samt bidra till tryggad livsmedelsförsörjning och bevarandet av marina biologiska resurser.

Landskapsregeringen inleder förverkligandet av det nya programmet under senhösten 2022 och arbetar samtidigt med avslutandet av programmet för den föregående perioden 2014 - 2020, se kapitel 625.

De fiskevårdande insatserna finns under kapitel 865 Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp.

67000 Främjande av fiskerinäringen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter			10 000	40 000
Kostnader	-43 839	-68 000	-10 000	-108 000
Anslag netto	-43 839	-68 000	0	-68 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 68.000 euro samt med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69) 6 §, ett nettoanslag om 0 euro för nedan beskrivna projekt.

Inkomster

Föreslås en inkomst om 40.000 euro vilken utgörs av planerad EU-finansiering för det nedan beskrivna projektet.

Utgifter

Anslaget innefattar kostnader för lagstadgad fiskeriövervakning samt uppdatering och underhåll av för fiskerinäringen nödvändiga register.

Av anslaget avsätts ca 40.000 euro för en fortsatt vetenskaplig studie av tillståndet hos torskbeståndet runt Åland. Anslaget avser innefatta bland annat kostnader för köpta tjänster och kostnader i anslutning till forskning och utredning om torskbeståndet.

Anslaget får även användas för information, möteskostnader, arvoden och lantmäteri samt mindre anskaffningar av material och förnödenheter, sammanlagt ca 10.000 euro. Anslaget innefattar därtill ca 8.000 euro för fiskeribiologiska undersökningar i samarbete med Husö biologiska station samt 10.000 euro för köpta tjänster och kostnader i anslutning till andra utredningar och provfisken.

I anslaget ingår dessutom utgifter om 40.000 euro för personalkostnader, inköp av tjänster, resor och material. Utgifterna avser projektet "Socio-economic empowerment of coastal communities as users of the sea to ensure sustainable coastal development (EmpowerUs)". Inom projektet studeras sex olika fallstudieområden i Europa, varav ett undersökningsområde kommer att väljas ut på Åland. Målet för det åländska deltagandet i projektet är att undersöka hur den åländska fiskerinäringen kan utvecklas genom att tillsammans med lokala fiskeriaktörer ta fram lösningar som förbättrar fiskerinäringens framtid. Den totala projektbudgeten för landskapsregeringens deltagande är 172.000 euro. Projektet finansieras till 100 % genom EU-programmet 'HORIZON Research and Innovation Actions' och kommer att pågå under tre år från 1 oktober 2022 – 30 september 2025.

67000 Främjande av fiskerinäringen, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-50 000	-50 000		-50 000
Anslag netto	-50 000	-50 000		-50 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 50.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser rådgivningsverksamhet och information till fiskerinäringsföretagen som tillhandahålls av branschorganisationer i enlighet med ramavtalet med Ålands hushållningssällskap r.f. för primärnäringsrådgivningen på Åland. Administrationen av avtalet sker i samarbete mellan jordbruksbyrån, skogsbruksbyrån och fiskeribyran.

700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallssiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	6 352 441	6 830 000		6 882 000
Avgiftsintäkter	44 686	40 000		13 000
Erhållna bidrag		500 000		1 447 000
Övr verksamh intäkt	59 539			
Summa Verksamhetens intäkter	6 456 665	7 370 000		8 342 000
Personalkostnader	-5 532 407	-5 747 061	-85 000	-5 779 723
Köp av tjänster	-16 620 418	-23 279 935	-45 000	-25 148 757
Material förnödenh	-5 073 506	-5 830 033		-8 783 754
Övr verksamh kostn	-422 383	-397 970	-565 000	-576 266
Summa Verksamhetens kostnader	-27 648 715	-35 254 999	-695 000	-40 288 500
Bostadsproduktion	-524 467	-420 000	-1 000 000	-500 000
Övrigt näringsliv	-3 285 745	-4 221 000	1 000 000	-4 165 000
Övriga ink kap överf				-1 000 000
Summa Utgift ink o kap öv	-3 810 213	-4 641 000	0	-5 665 000
Summa Kostn ink o kap öv	-3 810 213	-4 641 000	0	-5 665 000
Summa Verksamhetsbidrag	-25 002 262	-32 525 999	-695 000	-37 611 500
Övr finansiella int				-500
Räntekostnader	-15			
Övr finansiella kost	-5			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-20			-500
Summa Årsbidrag	-25 002 282	-32 525 999	-695 000	-37 612 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-25 002 282	-32 525 999	-695 000	-37 612 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-25 002 282	-32 525 999	-695 000	-37 612 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
70010 Infrastruktur, verksamhet	-1 914 293	-1 946 300	-2 558 000	-2 685 000
71000 Planläggning- och byggnad	-20 712	-35 791	-50 000	-50 000
71500 Stöd byggn relaterade åtg	-268 048	-526 495	-1 380 000	-300 000
71510 Räntest o landsb.borgen, bost	-5 471	-5 601	-40 000	-200 000
72000 Elsäkerhet och energi	-41 305	-8 973	-50 000	-50 000
72010 Främj hållbar energiomställn	-207 666	-300 315	-600 000	-560 000
72030 Samhällsteknikutveckling	-10 773	-9 478	-62 000	-95 000
Summa 7100 Infra avd allm byrån	-2 468 267	-2 832 953	-4 740 000	-3 940 000
74000 Ålandstrafiken	-391 924	-389 143	-448 000	-493 000
74500 Oljeskydd	-114 864	-121 967	-183 000	-150 000
74700 Understöd för övrig trafik	-3 253 874	-2 900 911	-5 384 000	-6 650 000
75010 Upphandling av sjötrafik	-12 449 225	-12 685 452	-15 451 000	-17 709 000
75030 Upphandling av linfärjetrafik	-2 243 915	-2 238 726	-2 510 000	-2 914 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
75100 Varutransporter i skärgården	-214 612	-280 448	-287 000	-355 000
87100 Rederienheten	-23 968	-253 055		
87300 Verkstad och lager	19 770	17 945	50 000	50 000
Summa 7400 Transportbyrå	-18 672 613	-18 851 758	-24 213 000	-28 221 000
76000 Understöd kommunalvägar				-1 000 000
76010 Utg drift o underhåll vägar	-2 124 877	-2 363 260	-2 508 000	-2 701 000
76030 Utg underh farleder o fiskefyr	-252 126	-260 301	-860 000	-950 000
76050 Utg drift o underh färjfast mm	-806 272	-712 214	-900 000	-800 000
87200 Vägunderhållet	44 436	0	0	0
Summa 7600 Vägnätsbyrå	-3 138 839	-3 335 775	-4 268 000	-5 451 000
Summa 7000 Infrastrukturavdeln	-24 279 719	-25 020 487	-33 221 000	-37 612 000

700 Allmän förvaltning

Infrastrukturavdelningens uppdrag är att upprätthålla och utveckla landskapets trafiksystem och att stödja en hållbar utveckling inom samhällsteknikområdet där övergången mot ett klimatneutralt Åland är central. Det långsiktiga målet i arbetet med att skapa en säker trafikmiljö är noll-visionen, dvs. inga svåra olyckor eller dödsfall i trafiken. Avdelningen sköter förutom trafiksystemen även plan-, bygg- och bostadsfrågor och el- och energifrågor. Avdelningen är organiserad som en beställarutförarorganisation och består av tre byråer, en enhet och två resultatenheter. Därtill finns två underlydande myndigheter: Ålands energimyndighet och Fordonsmyndigheten.

Under året utreds den organisatoriska placeringen av miljöbyrå vid Social- och miljöavdelningen och de ansvarsområden som miljöbyrå ansvarar för. Syftet med utredningen är att specifikt analysera synergier i förhållande till infrastrukturavdelningens ansvarsområden i jämförelse med nuvarande organisering och avdelningstillhörighet. En sådan organisationsförändring skulle bl.a. stödja arbetet mot Utvecklings- och hållbarhetsagendans mål och speciellt strategiskt utvecklingsmål 6, Kraftigt minskad klimatpåverkan vilket Infrastrukturavdelningen har ansvar för.

Infrastrukturavdelningen ansvarar för mål 6, Kraftigt minskad klimatpåverkan. I detta pågår arbetet med att fasa ut fossila bränslen. Energikommissionen, som bildades under år 2022, fortsätter sitt arbete för att sammanföra och stödja aktörerna i omställningen. Även arbetet med att bana väg för aktörer att etablera storskalig havsbaserad vindkraft och solcellsanläggningar fortsätter och stöds genom EU:s fond för återhämtning och resiliens. Inom utvecklingen av kollektivtrafiken på Åland tas ett nytt trafikförsörjningsprogram och trafiken utvecklas för att bättre stödja besöksnäringen och pendlingen. Det pågående projektet Ålandstrafikens digitaliseringsresa gör boknings- och biljetteringsystemen effektivare och mer användarvänliga, men arbetar även med bättre och smidigare back-officefunktioner och tillförlitligare statistik. En fortsättning på projektet planeras till nästa mandatperiod. Samtidigt fortsätter Fordonsmyndigheten arbetet med att modernisera körkortsregistret och inleder arbetet med att byta ut fordonsregistret.

Turlistorna anpassas och servicenivåerna ses över, både till följd av den omflyttning av färjor som planeras när M/S Ådan tas i drift och för att se över kostnadsnivåerna inom trafiken.

Landskapsregeringen planerar framtida åtgärder utgående från den omställningsplan som tas fram under hösten 2022. Arbetet med att elektrifiera en linfärja fortsätter och förberedelser görs för att underlätta inköp av nytt tonnage. Inom broutbytesprojektet genomförs entreprenader på några av de mest kritiska broarna och arbetet med de näst mest kritiska broarna vidtar. Inom hamnrenoveringsprojektet vidtas åtgärder i de hamnar som har störst säkerhetsbrister och i samband med det färdigställs under året hamnarna för de färjbyten som köpet av tonnage till linjen Åva-Osnäs innebär. Gång- och cykelbaneutbyggnaden fortgår med målet att knyta ihop våra hamnar längs huvudvägarna och med detta stödja både besöksnäringen och pendling. Investeringarna i

vägnätet uppgår till drygt 20 miljoner euro och bidrar till att förverkliga mål 2, mål 5 och mål 6 i utvecklings- och hållbarhetsagendan.

70010 Infrastrukturstämningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	102 111	33 000		33 000
Kostnader	-2 048 411	-2 486 000	-105 000	-2 718 000
Anslag netto	-1 946 300	-2 453 000	-105 000	-2 685 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 2.685.000 euro, bestående av inkomster om 33.000 euro och utgifter om 2.718.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna består av inkomst från trafiksäkerhetsarbete, avgifter för myndighetsbeslut m.m. Eventuella ersättningar från mål som avgjorts i domstol föreslås föras till momentet när kostnaderna för domstolsprocesserna belastar momentet.

Utgifter

Anslaget används för personalutgifter, registerhållning, trafiksäkerhetsarbete, konsultarvoden och organisationsutveckling samt övriga verksamhetsrelaterade utgifter.

710 Planläggnings- och byggnadsväsendet

Landskapsregeringens mål är att ha ett modernt regelverk inom plan- och byggnadsväsendet med beaktande av samhällsutvecklingen och motsvarande regler i omvärlden. Plan- och byggnadsområdet har en särskild koppling till strategiskt utvecklingsmål 5 om ökad attraktionskraft för boende, företag och besökare. Utformning av stöd, informationsinsatser och övrigt utvecklingsarbete har fokus på att bidra till en ökad attraktionskraft och ett hållbart byggande.

Hållbart byggande

I linje med målen i utvecklings- och hållbarhetsagendan fortsätter det strategiska arbetet om hur byggandet på Åland kan bli mer hållbart. Arbetet med att ta fram en strategi för hållbart byggande påbörjades år 2020 och dess färdigställande är planerat till slutet på år 2022. Nästa steg är att under 2023 bidra till förverkligande av de förslag och åtgärder som byggstrategin innefattar samt utreda eventuella påkallade ändringar i plan- och bygglagen till följd av strategin.

Fysisk strukturutveckling

Det långsiktiga arbetet med att vidareutveckla programmet för fysisk strukturutveckling fortsätter. Dialogforumet för fysisk strukturutveckling, som påbörjades år 2022, utvecklas under år 2023 i samverkan med kommuner och andra relevanta aktörer. Forumet bidrar till förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan i sin helhet. En färdplan färdigställs och konkretiseras.

Modernisering av gällande regelverk

En revidering av Ålands byggbestämmelsesamling påbörjades år 2022, och kommer att fortgå under år 2023. Ett flerårigt projekt för modernisering av den åländska byggbestämmelsesamlingen och tillhörande delar i plan- och bygglagen och -förordningen för anpassning till regelverket i EU-lagstiftning och nya krav för hållbart byggande kommer att kräva resurser internt samt inköp av externa tjänster. Ytterligare föreslås att under år 2023 genomföra en översyn av gällande planläggningsdel av plan- och bygglagstiftningen i syfte att uppnå ett modernt och tydligt regelverk, vilket även bidrar till att förverkliga de strategiska utvecklingsmålen. Översynen av den åländska plan- och bygglagstiftningen började år 2022 med en analys av motsvarande genomförda revideringar i den svenska plan- och bygglagen och den finska plan- och markanvändningslagen.

71000 Planläggnings- och byggnadsväsendet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-24 785	-50 000		-50 000
Anslag netto	-24 785	-50 000		-50 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 50.000 euro.

Utgifter

Anslaget föreslås användas för att utveckla och upprätthålla ett modernt regelverk inom plan- och byggnadsväsendet samt till utredningar, informationsinsatser, införskaffande av standarder och motsvarande dokument, digitaliseringsåtgärder, ökad synlighet på nätet och kommunikationsinsatser. Anslaget föreslås dessutom innefatta kostnader för utbildning och resor inom sakområdet.

715 Bostäder och byggande

Byggnadsrelaterade stöd

För att trygga en god och attraktiv boendemiljö som är tillgänglig för alla och stödja utvecklings- och hållbarhetsagendans strategiska utvecklingsmål 2, föreslår landskapsregeringen att fortsätta med de byggnadsrelaterade stöden om reparation av pensionärsbostad, reparation för avlägsnande av hälsovådliga och miljömässiga olägenheter samt hiss- och tillgänglighetsunderstöden för flerbostadshus.

Hiss- och tillgänglighetsunderstöden avser sådana åtgärder som gör det möjligt för personer med funktionshinder att ta sig in i byggnaden, från ytterdörren till hissen och vidare in i bostaden och de gemensamma lokalerna.

Under år 2022 reviderades stödet för avlägsnande av sanitära olägenheter till ett mer omfattande stöd; Hälsovådliga och miljömässiga olägenheter, där även konvertering av uppvärmningssystem och sanering av hälsovådliga olägenheter ingår. Stödet är i sin helhet inkomstprövat och därmed riktat mot låginkomsttagare.

Bostadsproduktion

För anskaffning och nyproduktion av bostadshus samt för nyproduktion och renovering av hyreshus erbjuds fortsättningsvis landskapsborgen och räntestöd.

71500 Stöd för byggnadsrelaterade åtgärder (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-507 860	-380 000	-1 000 000	-300 000
Anslag netto	-507 860	-380 000	-1 000 000	-300 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 300.000 euro som ges ut med stöd av 2 § i landskapslag (1999:40) om bostadsproduktion och 8 § i näringsstödslagen (2008:110) för landskapet Åland.

Utgifter

Anslaget fördelas enligt följande

- ca 100.000 euro avsätts till ett inkomstprövat reparationsstöd för pensionärer, samt till tillgänglighetsanpassningar. Understöden ges ut med stöd av 2 § i landskapslag (1999:40) om bostadsproduktion

- ca 50.000 euro avsätts till understöd för avlägsnande av hälsovådliga och miljömässiga olägenheter samt
- ca 150.000 euro avsätts till understöd för utfasning av oljepannor.

71510 Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-5 601	-40 000		-200 000
Anslag netto	-5 601	-40 000		-200 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 200.000 euro för utbetalning av räntestöd för lån som beviljats med stöd av LL (1999:40) om bostadsproduktion och LL (1994:41) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar angående stöd vid förvärv av bostad. Landskapsregeringen noterar relativt snabbt stigande räntenivåer varför landskapets kostnader för räntestöd kommer att börja öka, vartefter låntagarnas räntor justeras. Vid behov återkommer landskapsregeringen i en tilläggsbudget under året.

Utgifter

Nya räntestödslån för ägarbostäder beviljas endast personer som har sparat till köp av den första bostaden inom ramen för BSP-systemet. Räntestöd inom BSP-systemet betalas då låntagarens ränta överstiger 3,8 %.

Fullmakt

I enlighet med motiveringen ovan föreslås att för produktion av hyresbostäder räntestödslån för sammanlagt högst 10 miljoner euro beviljas under året.

Därtill föreslås att landskapsborgen får utges för nya ägarbostadslån, hyresbostadslån och energieffektiviseringslån. Det totala åtagandet av tidigare borgensförbindelser och sådana som utges under året får uppgå till högst 90 miljoner euro vid årets slut, vilket innebär en saldoökning om högst 10 miljoner euro.

För kostnader för att täcka åtaganden för ägarbostäder med landskapsborgen, se moment 89200.

720 Samhällsteknik

Infrastrukturavdelningens uppdrag inom samhällsteknikområdet består av utvecklings- och effektiviseringsarbete, samordning och uppbyggnad av hållbarare samhällsteknik samt utbildning och information riktad till allmänhet och företag. Som centrala styrdokument för en hållbar samhällsteknikutveckling fungerar utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 5, 6 och 7, energi- och klimatstrategin samt programmet för fysisk strukturutveckling. Infrastrukturavdelningen har ansvar för strategiskt utvecklingsmål 6, Kraftigt minskad klimatpåverkan.

Landskapsregeringens aktiviteter för att målen ska uppnås finns beskrivna i färdplaner som är publicerade på bärkrafts sidor, www.barkraft.ax. Dessa färdplaner uppdateras kontinuerligt. För att nå de uppsatta målen krävs ett nära samarbete med hela det åländska samhället och även utanför Åland. Arbetet involverar såväl myndigheter och kommuner som näringsliv och invånare.

Arbetet med att minska Ålands klimatavtryck pågår. Energikommissionen som tillsattes under år 2022 fortsätter sitt arbete. För att insatserna ska bli framgångsrika behöver åtgärder ske inom många av samhällets sektorer. Bland annat uppvärmning av byggnader, trafik och energiproduktion står för en betydande del av de fossila utsläppen. Arbetet med att öka andelen förnybar energi och gynna energieffektiveringsåtgärder inom olika sektorer fortsätter därför med riktade insatser.

Projekt Sunnavind möjliggör utvecklingen av storskalig havsbaserad vindkraft. Den åländska havsplanen avsätter ca 1 000 km² för energiproduktion, vilket kan ge en total effekt på upp till 6 GW, med en årlig producerad energimängd om upp till 30 TWh. Projekt Sunnavind, som finansieras med medel från EU:s återhämtnings- och resiliensfond, har etablering av storskaliga havsbaserade vindkraftsparker som mål. Dessa etableringar förväntas innebära stora positiva kringeffekter för det åländska samhället: för ekonomin, sysselsättningen, utbildningen och samhällsutvecklingen.

Inom sakområdet sköts även myndighetsuppgifter såsom handläggsuppgifter, registeruppgifter, övervakning och utveckling av elsäkerheten. Till uppgifterna hör att upprätthålla register gällande energideklaration av byggnader och information gällande grävarbeten samt att ha hand om uppdateringen av CO²-statistik för Åland. Det finns även ett stort behov av att stödja och samordna marknadskontrollen på Åland. Då såväl byggprodukter och elektriska produkter hör under Infrastrukturavdelningen avsätts resurser för koordinering av arbetet, se närmare moment 70010.

72000 Elsäkerhet och energi, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	5 655	310 000		657 000
Kostnader	-14 628	-360 000		-707 000
Anslag netto	-8 973	-50 000		-50 000

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 50.000 euro, varav inkomsterna beräknas uppgå till 10.000 euro och utgifterna till 60.000 euro.

Förutom detta beräknas inkomster om 647.000 euro från EU:s facilitet för återhämtnings och resiliens. Dessa inkomster kommer att motsvaras av lika stora kostnader.

Inkomster

Intäkter från ansöknings- och tillståndavgifter beräknas uppgå till 10.000 euro.

Till momentet förs även inkomster om 647.000 euro som beviljats ur EU:s facilitet för återhämtnings och resiliens (RRF), för Projekt Sunnavind.

Utgifter

Anslaget föreslås användas för främjande av energihushållning och trygghet av energiförsörjningen, genom informations- och utbildningsverksamhet inom energiområdet, delaktighet i och genomförande av energiutvecklingsprojekt, förstudier, undersökningar samt utrednings- och samarbetsprojekt med andra organisationer och aktörer. Projekten syftar till att främja en ökad användning av förnybar energi, energieffektivisering samt en förbättrad försörjningstrygghet.

Projekt Sunnavind utreder förutsättningarna för utveckling av storskalig havsbaserad vindkraft i åländska havsområden. Finansiering sker genom 1,7 miljoner euro som beviljats ur EU:s facilitet för återhämtnings och resiliens (RRF). I huvudsak används medel för planläggning och till experttjänster för utredning och för beslutsunderlag. Kostnaderna för åtgärderna uppskattas under år 2023 vara ca 647.000 euro. Projektets användning av medel rapporteras till EU-kommissionen enligt fastslagna principer och ska ske senast 30.6.2026.

Anslaget täcker även utgifter för övervakning och utveckling av elsäkerheten, omfattande bl.a. besiktningsverksamhet, utbildning, information, examensprov, registerhållning samt kontroll av elmateriel. Vidare används anslaget för utgifter i samband med upprätthållandet av informationspunkt gällande grävarbeten, samt resor och seminarieverksamhet. Även omkostnader för koordineringen av marknadskontroll belastar anslaget.

72010 Främjande av hållbar energiomställning, överföringar (RF)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter		200 000		800 000
Kostnader	-300 315	-1 800 000	1 000 000	-1 360 000
Anslag netto	-300 315	-1 600 000	1 000 000	-560 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 560.000 euro för främjande av hållbar energiomställning under år 2022. Inkomsterna beräknas till 800.000 euro och utgifterna till 1.360.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser stöd från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF).

Utgifter

Vindkraft

I syfte att stimulera en mer klimatvänlig elproduktion och samtidigt modernisera den åländska vindkraftsparken har landskapsregeringen etablerat ett produktionsstöd riktat till nyinvesteringar inom vindkraft. Beroende på när leverans av el till nätet inleds kan stöd utbetalas för högst tolv kalenderår. Vindkraftverken i projekt Långnabba har tagits i drift under år 2022 och stöd för dessa kan som längst utbetalas till och med kalenderåret 2034.

Produktionsstödet är en form av driftsstöd och ska utbetalas per producerad megawattimme utöver marknadspriset, till en årlig taknivå om 130 GWh. När marknadspriset nått en viss nivå kommer produktionsstödet att minska linjärt tills stödet utgår och produktionen finansieras av gällande marknadspris. Bestämmelser om stödet regleras i LL (2019:84) om stöd för produktion av el från vindkraft.

Produktionsstödet för de verk som erhåller stöd enligt LL (2019:84) inleddes under första halvåret 2022. Marknadspriset för el har under år 2022 varit historiskt högt, vilket inneburit att stöd inte utbetalats under första halvåret. Enligt regelverket inleds stödutbetalning vid ett marknadspris understigande 42 euro/MWh. Enligt prognoser uppskattas marknadspriset överstiga stödbeloppsgränsen även år 2023. Dock finns risk för prisfluktuationer som innebär att marknadspriset periodvis är under stödbeloppsgränsen. Anslaget gällande vindkraften uppskattas till 100.000 euro.

Lagtingets samtycke

I enlighet med LL om landskapets finansförvaltning (2012/72) anhåller landskapsregeringen om lagtingets samtycke till att, med utgångspunkt i den fastställda havsplanen, utarrendera delar av landskapets allmänna vatten för havsbaserad vindkraft för en tid om högst 50 år och på de villkor landskapsregeringen i övrigt beslutar. Till sistnämnda del avser landskapsregeringen att fortlöpande samråda med lagtingets finans- och näringsutskott. Behov av samråd föreligger även vad gäller bl.a. planen för utarrenderingen av havsområdena samt det underlag som utarbetas för offentlig konkurrensutsatt budgivning för vindparksområden.

Solenergi

I budget 2021 föreslogs att högst 500.000 euro fördelat på tre år används till investeringsstöd för större solcellsanläggningar. I budget 2021 och 2022 beviljades totalt 400.000 euro för detta stöd varav 200.000 euro i 2022 års budget är kopplat till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Beslut från EU-kommissionen finns om att medel från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens uppgående till totalt 1.000.000 euro tilldelas för ändamålet. För år 2023 föreslås därför att investeringsstödet höjs till totalt 1.000.000 euro. Ett ytterligare anslag om 600.000 euro föreslås i

föreliggande budgetförslag varvid hela beloppet om 1.000.000 euro för investeringsstöd till solcellsanläggningar som finansieras av EU:s facilitet för återhämtning och resiliens därmed är budgeterat. Den första konkurrensutsättningen av investeringsstöd för solcellsanläggningar planeras genomföras i slutet av år 2022. Finansiering beviljas i enlighet med landskapsregeringens fastställda principer och EU:s gällande regelverk om statligt stöd.

Hållbar resursanvändning

Föreslås ett anslag om 660.000 euro avsett att användas för stöd till företag som går in för lösningar som leder till ökad användning av förnybar energi, särskilt i form av solcellspaneler. I stödet ingår även utfasning av de återstående större oljepannorna. Under kommande år planeras även att stöda snabbbladdningsstationer för elfordon på strategiska platser. Anslaget kan även användas för minskad resursanvändning inom företagets produktionsprocesser.

72030 Samhällsteknikutveckling, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-9 478	-62 000		-95 000
Anslag netto	-9 478	-62 000		-95 000

Budgetmotivering

Föreslås ett nettoanslag om 95.000 euro.

Inkomster

Föreslås att intäkter från utförda tjänster gottskrivs momentet med stöd av 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning.

Utgifter

Anslaget avser kostnader för bedrivande av verksamheten i enlighet med den i kapitel motiveringen angivna riktningen, vilket innefattar konsultarvoden, information- och kunskaps spridning, samordning och upprätthållande av nätverk mellan olika aktörer i samhället. Anslaget omfattar även rese- och övernattningskostnader, deltagaravgifter för seminarier och utbildningar samt representationskostnader. Vidare används anslaget för samarbetet med projektet Smart Energy Åland för att möjliggöra utveckling av flexibla energisystem, inklusive driftkostnaderna för energiportalen. En Energikommission tillsattes under år 2022. Under året kommer utredningar för Energikommissionen att genomföras. För detta föreslås ca 50.000 euro avsättas.

740 Ålandstrafiken

Enheten Ålandstrafiken, som hör till Transportbyrån, sköter administrativa uppgifter rörande skärgårdsfärjorna och kollektivtrafiken. Arbetet innefattar boknings- och biljetthantering för skärgårdsfärjor och bussar, information till allmänheten och samordning gentemot entreprenörer och övriga aktörer. Genom att samordna kontakten mellan kunder, utförare och externa systemleverantörer inom kollektiv- och skärgårdstrafiken säkerställs att transportkapaciteten utnyttjas så effektivt som möjligt.

Det treåriga projektet Ålandstrafikens digitaliseringsresa som inleddes år 2021 fortsätter. I projektet kartläggs interna processer hos Ålandstrafiken och Transportbyrån. En ny grafisk profil och webbplats lanseras, teknisk stöd gällande statistik utvecklas och stöd för hantering av kapacitetsutnyttjandet undersöks. Export/import mellan system automatiseras och användarvänligare betalningslösningar, bokning, planering och biljettering av resan tas fram. Målet är smidigare och mer användarvänliga system såväl för kunden som för landskapsregeringen. Projektet planerar även en fortsättning in i nästa mandatperiod med samma målsättning. Se vidare moment 921200; Digitalisering och informationsteknologi, investeringar.

74000 Ålandstrafiken, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	548			
Kostnader	-389 691	-448 000		-493 000
Anslag netto	-389 143	-448 000		-493 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 493.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser täcka driftskostnaderna för Ålandstrafikens verksamhet, vilket innebär bl.a. personalkostnader, program och licenser, utvecklingsinsatser, tryckningskostnader, hyra, el- och städkostnader. En tillfällig resursförstärkning föreslås för att lösgöra kompetens till Ålandstrafikens digitaliseringsresa. Landskapsregeringen ser under året även över möjligheter till samarbete med andra aktörer.

745 Oljeskydd

74500 Oljeskydd

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-121 967	-158 000	-25 000	-150 000
Anslag netto	-121 967	-158 000	-25 000	-150 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 150.000 euro.

Inkomster

Eventuella ersättningar vid oljesanereringar och andra inkomster från verksamheten gottskrivs momentet.

Utgifter

Anslaget avser utgifter för upprätthållande av beredskap samt upprätthållande och genomförande av oljeskyddsplan. Oljeskyddsberedskapen sköts, utgående från oljeskyddsplanen, i samarbete med räddningsmyndigheterna och Ålands Sjöräddningssällskap r.f. Landskapsregeringen har myndighetsansvaret för oljeskydd.

Anslaget avser även täcka driftskostnaderna för landskapets oljeskyddsfarkoster, kostnaderna för oljebekämpningsverksamheten och oljeskyddslagret samt för beredskap och utbildning. Ifall en oljeolycka sker, återkommer landskapsregeringen vid behov med förslag på tilläggsanslag. Momentet stödjer främst arbetet med strategiskt utvecklingsmål 3 och 4. Se även moment 974500, Oljeskydd, investeringar.

747 Övrig trafik

74700 Övrig trafik, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter		500 000		500 000
Kostnader	-99 312	-3 750 000		-4 700 000
Anslag netto	-99 312	-3 250 000		-4 200 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 4.200.000 euro baserat på att intäkterna uppskattas uppgå till ca 500.000 euro, medan kostnaderna uppskattas uppgå till ca 4.700.000 euro.

Inkomster

Samtliga biljett- och fraktintäkter inom kollektivtrafiken tillfaller landskapsregeringen från 1.1.2022 och gottskrivs momentet. Biljettintäkterna består av intäkter från försäljning av biljetter och olika typer av busskort och dessa intäkter uppskattas vara 500.000 euro per år. Intäkterna kommer från allmänheten, kommunernas skolor och Ålands gymnasium.

Utgifter

Landskapsregeringen är enligt LL (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster ansvarig myndighet för kollektivtrafiken på Åland och har under år 2021 antagit ett trafikförsörjningsprogram för perioden 2022 - 2023. Tyngdpunkten i det första trafikförsörjningsprogrammet är utveckling av tätortstrafiken och dess integrering med landsortstrafiken. Ett nytt trafikförsörjningsprogram har påbörjats under år 2022, vilket ska ligga till grund för kommande upphandlingar av trafiken.

Nuvarande avtal har påbörjats 1.1.2022 inom landsorts- och tätortstrafiken. Landsortstrafikens avtal är i kraft som längst till 31.12.2025 och tätortstrafikens avtal som längst till 30.6.2024. Optionen för tätortens västra linje föreslås antas, vilket ger en budgetbelastning om ca 140.000 euro/år till avtalets utgång under 2024. En ny upphandling inleds under året även för tätortstrafiken med motsvarande upplägg som för nuvarande trafik. För att göra Åland mer tillgängligt under högsäsong ses även kollektivtrafiken under sommaren över för att bättre anpassas till besöksnäringens behov. Kollektivtrafik med en direktlinje mellan Godby och Mariehamn utreds även under året och en dialog med skolorna inleds för att undersöka om logistiken kring skoltransporterna inom kollektivtrafiken genom förändrade rutiner kunde optimeras.

74700 Övrig trafik, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-2 801 599	-2 134 000		-2 450 000
Anslag netto	-2 801 599	-2 134 000		-2 450 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.450.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för att upprätthålla flygtrafik på linjen Mariehamn-Stockholm/Arlanda. På ruten råder allmän trafikplikt för reguljär flygtrafik, varför trafiken kunnat upphandlas för perioden 29.10.2022-30.9.2024.

I anslaget ingår fortsättningsvis 100.000 euro som understöd för glesbygds- och matartrafik, som sköts av kommunerna. Det årliga stödet kan uppgå till max 80 % av kommunens direkta kostnader.

750 - 751 Kostnader för sjötrafik

Landskapsregeringens frigående färjetrafik är under drifts- eller totalentreprenad. Transportbyrån bereder servicenivå, genomför upphandlingar, förvaltar avtalen och följer upp att entreprenörerna utför sina avtalsenliga åtaganden. Avtalsuppföljning sker även i fält.

Landskapsregeringen upprätthåller även sex linfärjelinjer. Trafiken bedrivs i egen regi på linjerna Embarsund, Seglinge och Töftö medan Björkö, Simskåla och Ängösund är driftsprivatiserade. Även på linfärjelinjerna sköts servicenivåfrågor, genomförs upphandlingar samt regelbundna avtalsuppföljningar av entreprenörernas övriga åtaganden och i fält.

Landskapsregeringen äger åtta frigående fartyg och åtta linfärjor. Dessa ansvarar landskapsregeringen för och planerar deras underhåll, dockningar, klassningar och större reparationer. Dessa kostnader belastar också verksamhetsanslagen. För modernisering, uppgradering och renovering av tonnaget se 975000, Fartygs- och färjeinvesteringar.

75010 Upphandling av sjötrafik

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	1 433 495	1 100 000		1 200 000
Kostnader	-14 118 947	-15 986 000	-565 000	-18 909 000
Anslag netto	-12 685 452	-14 886 000	-565 000	-17 709 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 17.709.000 euro för att sköta avtalen som landskapsregeringen tecknat med entreprenörer samt för att upphandla utgående avtal inkluderat uppskattad bunkerkostnad, samt för reparationer och underhåll av fartyg. Utgifterna beräknas till 18.909.000 euro och inkomsterna till 1.200.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna består av biljett- och fraktintäkter samt eventuella kostnadsregleringar gentemot upphandlade entreprenörer. Nettoanslaget förutsätter intäkter om 1.200.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för upphandling och beställning av sjötrafik med frigående färjor utgående från av landskapsregeringen fastställd turlista, beställnings- och menförestrafik, bränsletransporter, tekniskt underhåll av landskapsregeringens tonnage samt för mindre omkostnader i samband med trafiken. På Brändö-Kumlinge linjen trafikerar M/S Ejdern under s.k. bareboat-avtal där fartyget övergår till nya ägaren när avtalet är slut. M/S Knipan är skärgårdstrafikens ersättningstonnage.

Bruttokostnaden beräknas uppgå till 18.909.000 euro, av vilket 2.207.000 euro avsätts för tekniskt underhåll av tonnaget. Anslaget är beräknat på att M/S Knipan används som ersättande tonnage 1.900 timmar då de andra färjorna är på dockning eller översyn och som ersättande fartyg under driftsstörningar förorsakade av oföroutsedda haverier på de andra färjorna.

Anslaget är beräknat på ett bränslepris om 1,0 euro/liter netto, vilket betyder att ca 6.623.000 euro avsätts till bränsle. Bränsleprisets utveckling är svår att förutspå. Med beaktande av osäkerheten gällande bränsleprisets utveckling vid uppgörandet av budgetförslaget återkommer landskapsregeringen vid behov i en tilläggsbudget.

Entreprenaderna för frigående färjor som fortsätter avtalsenligt under året är Jurmolinjen, Hummelvik-Torsholma, Brändö-Kumlinge, Enklingelinjen och Svinö-Degerby. Linjerna som får nya avtal under året är Åva-Osnäs, Tvärgående linjen och Södra linjen. Anslaget är beräknat med avtalspriser för tiden som avtalen löper och med en uppskattning om anbudspris för nya avtal. Linjerna som går ut 2024 och har optioner kvar är Jurmolinjen och Hummelvik-Torsholma. Föreslås att optionerna tas för dessa linjer. Linjerna som går ut under 2024 och inte har optioner kvar och kommer således att upphandlas under året är Brändö-Kumlinge, Enklingelinjen och Föglölinjen.

Anslaget är beräknat med avtalsenliga kostnader och med en uppskattning av nya upphandlade avtal.

Totalentreprenaden för passagerarbåtstrafik i södra skärgården fortgår under året. Trafiken i Geta skärgård organiseras under året. Beställningstrafiken för Lemlands skärgård arrangeras vid behov under menförestid.

Bränsletransporterna sköts med tonnaget som trafikerar enligt ordinarie turlista och med begränsat passagerarantal, förutom på södra linjen under högsäsong då externt tonnage används genom existerande ramavtal.

Skärgårdstrafikens flotta är ålderstigen, har omfattande kapacitetsutmaningar och behöver förnyas. För att bättre kunna möta dagens behov, stödja utvecklingen mot ett hållbarare samhälle och minska driftskostnaderna och trafikstörningarna arbetar landskapsregeringen med förnyande av färjorna och kommer att återkomma i senare budget med konkreta förslag på hur detta ska förverkligas. Se vidare moment 975000 och 976000.

Rättsprocessen rörande uppsägningen av avtalet med ett konsortie bestående av Ansgar Ab och Finlands färjetrafik Ab om trafik mellan Svinö i Lumparlands kommun och Mellanholm i Föglö kommun är fortfarande inte avgjord. Landskapsregeringen har därmed i dagsläget inte någon ytterligare information att delge lagtinget.

75030 Upphandling av linfärjetrafik

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	500			
Kostnader	-2 239 226	-2 510 000		-2 914 000
Anslag netto	-2 238 726	-2 510 000		-2 914 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.914.000 euro.

Inkomster

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning att kostnadsregleringar gentemot upphandlade entreprenörer gottskrivs anslaget.

Utgifter

Anslaget används för drift och tekniskt underhåll av landskapets linfärjelinjer. I landskapet finns sex linfärjelinjer; Björkö, Embarsund, Seglinge, Simskåla, Töftö och Ängösund.

På tre av linjerna; Embarsund, Seglinge och Töftö, sker driften i egen regi. Linjerna Björkö, Simskåla och Ängösund trafikerar också med landskapets tonnage men driften sköts av privata bolag enligt entreprenadavtal. Landskapsregeringen avser att driftsprivatisera samtliga linjer. Upphandling planeras och inleds för driftsprivatisering av Töftölinjen under år 2023.

Kostnaderna för tekniskt underhåll stiger under år 2023, men underhållsbehovet ökar över tid beroende på linfärjeflottans höga ålder. För tekniskt underhåll av tonnaget avsätts ca 480.000 euro och för system avsedda att skapa bättre möjlighet till kontroll och uppföljning samt för trafikräkning avsätts ca 35.000 euro.

Anslaget är beräknat på ett bränslepris om 1,25 euro/liter netto, vilket betyder att ca 447.000 euro avsätts till bränsle. Bränsleprisets utveckling är under rådande omständigheter svår att förutspå. Med beaktande av osäkerheten gällande bränsleprisets utveckling vid uppgörandet av budgetförslaget återkommer landskapsregeringen vid behov i en tilläggsbudget.

Landskapets linfärjeflotta är ålderstigen, har kapacitetsutmaningar och behöver förnyas. I väntan på att linfärjeflottan förnyas fortsätter arbetet med att ändra Embarsundsfärjans framdrivningsdrift till lindragning med direktel med elkabel från land. Därigenom sänks effektbehovet och utsläppen, vilket

är viktigt för utvecklingen mot ett hållbart samhälle. För att bättre kunna möta dagens behov, stödja utvecklingen mot ett hållbart samhälle och minska driftskostnaderna arbetar landskapsregeringen med förnyande av färjorna. Även möjligheterna att erhålla EU-stöd för detta undersöks vidare, se moment 975000 Fartygs- och färjeinvesteringar.

75100 Understöd för varutransporter i skärgården

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-279 912	-287 000		-355 000
Anslag netto	-279 912	-287 000		-355 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 355.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för att upprätthålla avtalen om livsmedelstransporter i norra och södra skärgården. Avtalet för norra skärgården har i enlighet med option förlängts med ett år till 31.12.2023, inför vilket en ny upphandling genomförs. Södra skärgårdens avtal gäller till 31.12.2023, med option om förlängning på tolv månader till 31.12.2024.

Transportlinjerna har inrättats enligt följande:

Norra skärgården: Från fasta Åland till den åländska norra skärgården, Brändö-Kumlinge.

Södra skärgården: Från fasta Åland till den åländska södra skärgården, Sottunga-Kökar.

760 Kostnader för väghållning

76000 Landskapsunderstöd för byggande och förbättrande av kommunalvägar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader				-1 000 000
Anslag netto				-1 000 000

Budgetmotivering

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 1.000.000 euro som understöd för byggande och förbättrande av kommunala broar.

Utgifter

Understödet föreslås avsättas för renovering eller utbyte av kommunalt ägda broar samt tillkommande kostnader för omfartsväg, tillfällig bro och väganslutningar. Stöd beviljas i enlighet med principer som fastställs av landskapsregeringen.

Fullmakt

Bron i Dånösund är i stort behov av utbyte. Kostnaden för en ny bro beräknas uppgå till 3.950.000 euro. Landskapsregeringen föreslår att landskapet åtar sig att finansiera den nya bron i enlighet med 19 § LL (1964:16) om kommunala vägar. För ändamålet upptas ett anslag om 1.000.000 euro i föreliggande budgetförslag och resterande 2.950.000 euro upptas i budgetförslaget för år 2024.

76010 Utgifter för drift och underhåll av vägar

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-2 363 260	-2 508 000		-2 701 000
Anslag netto	-2 363 260	-2 508 000		-2 701 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.701.000 euro.

Utgifter

Anslaget används till kostnader för drift och underhåll av det allmänna vägnätet, där landskapsregeringen har ansvar som väghållare. Målsättningen är att hålla vägnätet i framkomligt skick, förebygga långsiktigt slitage och upprätthålla trafiksäkerheten. Grundförbättringar, ombeläggningar och övriga avskrivningsbara investeringar finansieras under moment 976000; Infrastrukturinvesteringar.

Vägnätsbyrån har ansvar för beställning av vägunderhållet. Anslaget möjliggör drift av vägnätet enligt Servicenivå- och standardbeskrivning för landskapet Ålands vägar, broar, hamnar, färjfasten och bryggor. Driften utförs av vägunderhållsenheten och av upphandlade aktörer, se även moment 87200, Vägunderhållsverksamhet.

Eftersom avtalen går ut kommer de delar av snöröjningen som utförs på entreprenad och grönyteskötseln upphandlas under året. Dessutom planeras upphandling av arboristtjänster.

76030 Utgifter för underhåll av farleder och fiskefyrrar

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-260 301	-860 000		-950 000
Anslag netto	-260 301	-860 000		-950 000

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning ett nettoanslag om 950.000 euro.

Inkomster

Inkomster från projekten kan påföras momentet. Se motiveringen under utgifter.

Utgifter

Momentets övergripande målsättning är att för brukarna tillhandahålla sjösäkra grunda farleder i den åländska skärgården. Måluppfyllnaden mäts genom uppföljning av sjösäkerhetsanordningarnas konditionsklassificering som utförs i samband med farledernas vår- och höstgranskning. Antalet sjösäkerhetsanordningar i klass TK3 ska åtgärdas inom pågående underhållssäsong, medan antalet sjösäkerhetsanordningar i klass TK2 inte får öka. Under momentet budgeteras även specifika förbättringsåtgärder för farleder som förbättringsprojekt. Projekten får egna, specifika effektmål.

För underhåll av landskapets grunda farleder och tillhörande sjömärken, kummel, linjemarkeringar och radarmärken samt för utplacering av prickar reserveras 275.000 euro. I anslaget ingår även konsultkostnader för övervakning enligt avtalet. Ett nytt ramavtal för sjömätning och planeringstjänster handlas upp under året. Drift och underhåll av grunda farleder sköts enligt ett pågående avtal för perioden 1.11.2020 - 31.7.2025, med option för perioden 1.8.2025 - 31.7.2027. I dessa kostnader ingår reserverade medel om 40.000 euro för planeringsåtgärder gällande förbättringar av grunda farleder och 40.000 euro för att fortsätta uppdateringen av sjösäkerhetsanordningarna i privata farleder, samt 40.000 euro till belysningsapparater till fiskefyrrar utöver det som åtgår för det normala årliga farledsunderhållet.

För sjömättnings- och farledsplaneringstjänster reserveras 45.000 euro som är nödvändiga för att genomföra de drift- och underhålls- och förbättringsåtgärder som årligen krävs för att upprätthålla sjösäkerheten i landskapets grunda farleder. Vidare återbudgeteras den i budget 2022 planerade muddringen av farled 2756 Sottunga södra om ca 625.000 euro, då projektet skjuts till år 2023. Målsättningen med projektet är att skapa en sjösäker, officiell farled, anpassad för skärgårdstrafik med nuvarande tonnage.

76050 Utgifter för drift och underhåll av färjfästen, bryggor, broar, hamnar och byggnader

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	27 965			
Kostnader	-740 179	-900 000		-800 000
Anslag netto	-712 214	-900 000		-800 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 800.000 euro, vilket inkluderar en internhyra om 30.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser drift och underhåll av färjfästen, bryggor, broar, hamnar, väntsalar, teknikbyggnader och lastbryggor vid färjfästen samt regleringsdammen i Vargsundsådran. Driften beställs, enligt landskapsregeringens Servicenivå och standardbeskrivning för driftområde Åland, i huvudsak av Vägunderhållsenheten och Verkstads- och lagerenheten.

Kostnaderna för underhåll av broar, hamnar, färjfästen, bryggor m.m. ökar årligen främst på grund av anläggningarnas stigande ålder och slitage. Drifts- och underhållsåtgärder som berör trafikanternas säkerhet och anläggningarnas funktion prioriteras fortsättningsvis. Anslaget föreslås även bära kostnaderna för att upprätthålla ett tekniskt broregister samt de bro- och hamningsinspektioner som utförs enligt avdelningens inspektionsplan. Baserat på inspektionerna har för broarnas del ett omfattande renoveringsprojekt inletts med målsättningen att förbättra det allmänna skicket och trafiksäkerheten, stoppa den stegrande kostnadsutvecklingen på det kontinuerliga brounderhållet och för att öka tillgängligheten i landskapet. En ny ramavtalsupphandling av broinspektionerna genomförs under året.

För hamnarna inleddes under år 2019 ett inspektionsprogram för att identifiera behovet av renoveringar och för att kunna koordinera kommande renoveringsinsatser med nyinvesteringar och anpassningar till nytt tonnage. Servicenivån i hamnarna ses även över beträffande ordnande av väntstugor, toaletter och befintliga toaletters tillgänglighet för rörelsehindrade.

80 - 88 Myndigheter samt fristående enheter

820 Ålands statistik- och utredningsbyrå

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) är en oberoende myndighet vars främsta uppgifter är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva forsknings- och utredningsverksamhet enligt LL (1993:116) om Ålands statistik- och utredningsbyrå.

ÅSUB producerar aktuell statistik för beslutsfattande, debatt och forskning inom de flesta samhällsområden. Det innebär att ÅSUB utvecklar, framställer och sprider statistik samt samordnar statistikproduktionen på Åland och lämnar statistik till internationella organisationer såsom det nordiska samarbetet och FN. Statistiken är en viktig hörnsten i en demokrati som bidrar till fakta för beslut, stärker tilliten till beslutsprocesserna och bidrar därmed till utvecklingsmål 2 i Utvecklings- och hållbarhetsagendan. Statistiken har som krav att vara oberoende, relevant, jämförbar, av god kvalitet och baserad på vetenskapliga grunder samt respekterar uppgiftslämnarnas rättigheter och sekretess.

Uppgiften som officiell statistikmyndighet och de åtaganden som detta medför finansieras med budgetanslag. Anslaget föreslås under år 2023 finansiera 23 produktionsområden inom den officiella statistiken. Anslaget beräknas även finansiera den kontinuerliga uppdateringen av webbplatsen och de databastabeller som finns där samt Statistisk årsbok och fickstatistiken "Åland i Siffror" som ges ut på tre språk. Därtill åtar sig ÅSUB olika typer av statistiska bearbetningar, analyser samt framställning av statistik på uppdrag av beställare.

Tyngdpunkten i ÅSUB:s forsknings- och utredningsverksamhet finns inom samhällsviktiga områden. ÅSUB har en stark metodkompetens och har särskilt specialiserat verksamheten inom ekonomiska lägesanalyser, prognoser, modellanalyser, surveyundersökningar samt utvärdering av politikinsatser. Utrednings- och forskningsverksamheten är uppdragsfinansierad och har uppdragsgivare både på Åland och internationellt.

ÅSUB:s direktion har behandlat en preliminär verksamhetsplan för år 2023 som lyfter fram fem verksamhetsmål för att bygga vidare på det starka förtroende som kännetecknar ÅSUB:s verksamhet. Inom varje mål preciseras i verksamhetsplanen 7 - 8 mätbara delmål som bidrar till verksamhetens utveckling. De fem verksamhetsmålen är

- målgrupperna är aktiva användare av ÅSUB:s fakta
- ändamålsenlig och säker uppgiftsinsamling
- effektiv och säker produktion
- organisationen och samverkan med partners stöder ÅSUB:s utveckling samt
- medarbetarnas kompetens utvecklar verksamheten för framtiden.

Under år 2023 kommer den tekniska förnyelsen fortsatt att präglas av förnyade statistiksystem genom att kommunernas nya ekonomi- och rapporteringssystem börjar tillämpas fullt ut, uppgifter som lämnats till inkomstregistret används i produktionen och webbplatsen utvecklas med interaktiv presentation av statistiken. Informationssäkerheten är fortlöpande i fokus inom verksamheten. En målsättning är att ta fram ett beredningsunderlag för förnyandet av statistiklagen för landskapet Åland. Inom personalpolitiken beaktas Utvecklings- och hållbarhetsagendans mål om möjligheter att växa och vara delaktig.

Tre horisontella fokusområden genomsyrar ÅSUB:s produktion och aktiviteter, nämligen genusperspektivet, hållbar utveckling samt självstyrelsen. Vidare har direktionen lyft fram fyra strategiska fokusområden som ska stöda åländska beslutsfattare med kunskapsunderlag inom aktuella politikområden 2023. Dessa fokusområden är (i) bärkraftiga välfärdssystem, (ii) offentliga

sektorn i utveckling, (iii) bärkraftig ekonomi och näringslivsutveckling efter coronapandemin samt (iv) miljö och hållbar utveckling. Fokusområdena innehåller statistikproduktion samt oberoende uppdragsfinansierade utredningar och analyser som underlag för beslutsfattare på olika nivåer och inom olika sektorer.

ÅSUB arbetar fortlöpande på att stärka webbplatsens roll som myndighetens kanal för förmedling av statistik, fakta och resultat. Förmedling av statistiken och resultatet från utrednings- och forskningsverksamheten publiceras i allt högre utsträckning i form av webbnyheter och genom att ÅSUB tillämpar principen om öppna data med hjälp av användarvänliga databastabeller på webbplatsen.

82000 Ålands statistik- och utredningsbyrå, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	281 605	287 000		286 000
Övr verksamh intäkt		1 000		
Summa Verksamhetens intäkter	281 605	288 000		286 000
Personalkostnader	-701 423	-736 896		-778 876
Köp av tjänster	-123 476	-142 804		-117 000
Material förnödenh	-14 298	-14 300		-14 674
Övr verksamh kostn	-69 324	-69 000		-72 450
Summa Verksamhetens kostnader	-908 521	-963 000		-983 000
Summa Verksamhetsbidrag	-626 916	-675 000		-697 000
Summa Årsbidrag	-626 916	-675 000		-697 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-626 916	-675 000		-697 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-626 916	-675 000		-697 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
82000 ÅSUB	-567 660	-626 916	-675 000	-697 000

Budgetmotivering

Under momentet föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 697.000 euro för år 2023.

Inkomster

Inkomsterna beräknas under år 2023 uppgå till 286.000 euro, något högre än bokslutet 2021. Inkomsterna kommer från utrednings- och statistikuppdrag från landskapsförvaltningen och dess myndigheter, från andra externa beställare inom och utanför Åland samt från försäljning av ÅSUB:s olika produkter. Priserna följer direktionens beslut med stöd av 1–5 §§ landskapslagen (1993:27) om grunderna för avgifter till landskapet.

Utgifter

Anslaget (697.000 euro) avser täcka verksamhetskostnaderna (netto) för Ålands statistik- och utredningsbyrå.

822 Datainspektionen

Datainspektionen övervakar att personuppgifter behandlas korrekt hos åländska myndigheter och värnar därmed om envars personliga integritet från vaggan till graven. Uppdraget bottnar i EU:s allmänna dataskyddsförordning (GDPR) och de kompletterande landskapslagarna (2019:9) om dataskydd i landskaps- och kommunalförvaltningen och (2019:74) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om dataskydd. Datainspektionens verksamhet främjar den mänskliga rättigheten till privatliv, tilliten till samhällets tjänster samt utvecklingen av informationssamhället.

Kärnfunktionen är tillsyn. Myndigheten utför granskningar och inspektioner, ofta med hjälp av teknisk sakkunnighjälp, behandlar klagomål från enskilda och kontrollerar att personuppgiftsincidenter behandlas och följs upp korrekt. Tillsynsobjekt är myndigheterna i landskaps- och kommunalförvaltningen samt övriga sektorer som hör till åländsk behörighet. Säkerhetsgranskningar fyller funktionen att säkra myndigheternas verksamhet, som är ett självändamål i sig.

Datainspektionen bidrar till ett rättssäkert och hållbart samhälle, där alla kan känna sig trygga i visshet om att myndigheterna behandlar deras personuppgifter och personliga integritet respektfullt och lagligt samt att de har effektiva rättsmedel för att få en olaglig behandling att upphöra (d.v.s. mål 2 om tillit och delaktighet i utvecklings- och hållbarhetsagendan). Härigenom bidrar Datainspektionen även till Ålands attraktionskraft för boende och besökare enligt mål 5 i utvecklings- och hållbarhetsagendan.

År 2018 övergick Datainspektionen från en rådgivande expertmyndighet till en kravställande och uppsökande tillsynsmyndighet, ett paradigmskifte som administrativt innebar att förvaltningslagen och rättssäkerhetsgarantier ska tillämpas på användningen av Datainspektionens befogenheter. Därtill medför den nya offentlighetslagen krav som ökar Datainspektionens administrativa arbetsbörda. Samtidigt har den samordnande myndigheten i EU, Europeiska dataskyddsstyrelsen, skapat strukturerade gemensamma processer som Datainspektionen är förpliktad att medverka i. Skyldigheten att aktivt medverka med de andra medlemsländernas tillsynsmyndigheter är en central uppgift i GDPR. Kort sagt måste Datainspektionen utvecklas till en fullvärdig myndighet som har möjlighet att fullgöra sina uppgifter.

Tyngdpunkten 2023 ligger på att utveckla myndigheten och skapa rättssäkra besluts-, samarbets- och kunskapsprocesser och strukturer som garanterar hög kvalitet i verksamheten. Samtidigt fortsätter den utåtriktade verksamheten i mån av möjlighet med

- att uppdatera och utveckla myndighetens webbsida till den främsta kanalen för aktuell information
- insatser för informationssäkerheten i landskapets och kommunernas system och
- att följa upp och utvärdera om dataskyddstjänsterna är tillräckliga.

Datainspektionens arbetsfält är omfattande och myndigheten är beroende av extern konsulthjälp på tekniska områden.

82200 Datainspektionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Personalkostnader	-76 251	-82 477		-83 915
Köp av tjänster	-29 952	-77 910		-74 300
Material förnödenh	-9 225	-7 613		-13 576
Övr verksamh kostn	-15 916	-12 000		-13 209
Summa Verksamhetens kostnader	-131 343	-180 000		-185 000
Summa Verksamhetsbidrag	-131 343	-180 000		-185 000
Summa Årsbidrag	-131 343	-180 000		-185 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-131 343	-180 000		-185 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-131 343	-180 000		-185 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
82200 Datainspektionen	-124 126	-131 343	-180 000	-185 000
Summa 8220 Datainspektionen	-124 126	-131 343	-180 000	-185 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 185.000 euro.

Utgifter

Varje medlemsstat ska säkerställa att tillsynsmyndigheten förfogar över de personella, tekniska och finansiella resurser som behövs för att myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter och effektivt utöva sina befogenheter, inklusive inom ramen för det ömsesidiga biståndet, samarbetet och deltagandet i Europeiska dataskyddsstyrelsens verksamhet (artikel 52.4 i dataskyddsförordningen). EU-kommissionen följer upp att myndigheten har tillräckliga resurser för att kunna utföra de uppgifter som fastställs i GDPR.

Anslaget avser täcka kostnaderna för Datainspektionens verksamhet.

823 Ålands energimyndighet

Ålands energimyndighet utövar tillsyn och övervakning av elmarknaden, bevakar energifrågor och handhar utsläppshandeln med växthusgaser. Inom sitt ansvarsområde följer myndigheten utvecklingen i omvärlden, tar initiativ till utveckling av lagstiftning, bistår med utlåtanden samt upprätthåller kontakter med riksmyndigheter.

82300 Ålands energimyndighet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Avgiftsintäkter		7 000		6 000
Övr verksamh intäkt	229 406	49 000		50 000
Summa Verksamhetens intäkter	229 406	56 000		56 000
Personalkostnader	-23 280	-29 442		-21 431
Köp av tjänster	-3 150	-26 558		-34 569
Summa Verksamhetens kostnader	-26 430	-56 000		-56 000
Summa Verksamhetsbidrag	202 976	0		0
Summa Årsbidrag	202 976	0		0
Summa Räkenskapsperiodens resultat	202 976	0		0
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	202 976	0		0

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
82300 Ålands energimyndighet	97 717	202 976	0	0
Summa 8230 Ål energimyndighet	97 717	202 976	0	0

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 0 euro. Detta eftersom inkomster från huvudsakligen utsläppsrättauktionerna förväntas täcka myndighetens utgifter om 56.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna fås från avgifter för övervakning av transmissions- och distributionsbolag samt av intäkter från utsläppsrättsauktioner i den gemensamma auktionsplattform som skapats för utsläppshandelsperioden 2021-2030. De förväntade intäkterna från övervakning samt utsläppsrättsauktioner är svåra att uppskatta. Dock har de under de senaste åren överstigit myndighetens utgifter om 56.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser personalkostnader, arvoden och övriga omkostnader för myndigheten.

Energimyndigheten är även tvistlösningsmyndighet enligt lagen om främjande av utbyggnad av bredband. I tvistlösningsituationer kan myndigheten vara i behov av att anlita extern juridisk sakkunskap.

825 Ålands polismyndighet

Polisverksamheten i landskapet bedrivs i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen (ÅFS 2000:26) och landskapsförordningen (2000:34) om Ålands polismyndighet samt enligt ett av styrelsen för Ålands polismyndighet fastställt reglemente. I 3 § i polislagen (2021:12) för Åland stadgas om polisens uppgifter.

Med hänvisning till § 2 i överenskommelseförordningen (ÅFS 2020/34) om polisförvaltningen på Åland, har landskapsregeringen fortsatt lyft frågan och förhandlat med inrikesministeriet om ett avtal gällande hur finska statens ska ersätta landskapet Åland för de uppgifter Ålands polismyndighet utför inom rikets lagstiftningsbehörighet. Detta gäller både vilka kostnader som ska ersättas och till vilken nivå. De frågor som uppmärksammas separat är att finska staten ska ansvara för kostnader rörande översättning och tolkar samt kostnader kopplade till beredskap och rikets säkerhet.

Polismyndigheten leds av polismästaren. Staben stöder polismästarens arbete. Verksamheten indelas i enheter. Alarm- och lägescentralen utgör en del av polismyndigheten. Enheterna leds av polisbefäl medan Alarm- och lägescentralen leds av en enhetschef.

Polismyndighetens inriktningsmål för år 2023

- Polisens närhet och tillgänglighet för ökad trygghet i samhället.
- Arbetet mot våld i nära relationer prioriteras.
- Hög prioritet på bekämpning av yrkesmässig och narkotikarelaterad brottslighet

Polisens verksamhet ska innefatta nära samarbete med myndigheter, samfund och invånare för att öka tryggheten i samhället samt för att förebygga och förhindra brott. Myndigheten fortsätter att utveckla den kunskapsbaserade polisverksamheten och effektiviteten av den planlagda verksamheten. Myndigheten fortsätter att följa upp bemötandebildning från år 2021.

Ibruktage och utveckling av tidsbokningssystem möjliggör en effektivare hantering av tillståndstjänster. Tidsbokningen underlättar och förenklar framförallt skärgårdsbors men även övriga kunders ärendehantering hos polisen.

Arbetet mot våld i nära relation och våld mot kvinnor utvecklas i form av långsiktig preventiv verksamhet. Verksamheten förverkligas tväradministrativt i samarbete med andra samhällsaktörer.

Polisen fortsätter att fokusera på narkotikarelaterade brott och yrkesmässig kriminalitet. Inriktningen förverkligas huvudsakligen av gruppen för utredning av ekonomiska brott samt narkotika- och spaningsgruppen. Verksamheten behöver stärkas för att svara mot ökade utmaningar.

I takt med att säkerhetsläget i Europa och närområdet försämrats anpassar polisen sin beredskap samt sin kompetens inom ramen för befintliga resurser, i syfte att kunna svara mot nya säkerhetsutmaningar och störningssituationer i samhället. Specialverksamheternas prestanda utvecklas. Polisen utvecklar och koordinerar sin verksamhet i nära dialog med andra nyckelaktörer både på Åland och i riket.

Vägtrafiklagen och tillhörande lagstiftning uppdateras. Uppdateringen påverkar även datasystemen som innehållsmässigt anpassas till den nya lagen. Förändringen kommer att ge polismyndigheten nya uppgifter och ett omfattande utbildningsbehov kommer att uppstå. Hur datasystemens uppdateringar och utbildningen arrangeras är oklart.

Tvångsmedels- och förvaltningsförfarande används ändamålsenligt och effektivt för att säkerställa medborgarnas rättssäkerhet. Övervakningen av frihetsberövade utvecklas. Myndigheten fortsätter arbeta med informationsförvaltningen och digitaliseringen. Laglighetsövervakningen gällande riksbehörigheterna utvecklas i samarbete med riket. Samarbetet med tullen och gränsbevakningen bibehålls på en hög nivå.

Utvecklingen av nödalarmsystemet Ålarm fortgår och arbetet med en möjlig integrering i rikets Erica-alarmsystem förbereds. Myndigheten utvecklar alarm- och lägescentralen, lägger grunden för en ledningscentral samt påbörjar planeringen för hur kommande pensioneringar av alarmoperatörer under andra halvan av 2020-talet kan genomföras utan att kvaliteten på servicen temporärt försämras.

De kontinuerligt ökade formkraven på verksamheten kräver fortsättningsvis uppmärksamhet och satsningar från myndigheten. Dialogen med centrala riksaktörer stärks för att nyttja rikets erfarenheter och utveckla verksamheten genom kostnadseffektiva lösningar.

Resurssatsningar inom myndigheten är en nödvändig inledning för att stöda myndighetens arbetsvålmående som under senare år har försämrats, först under pandemin och sedan på grund av återkommande personalflyttningar. Personalflyttningarna har gjorts för att svara på operativa vardagliga behov samtidigt som myndigheten tryggar arbetssäkerheten inom övervaknings- och utryckningsverksamheten. Dessutom har det nya säkerhetsläget som uppstått i Europa föranlett ytterligare ansträngningar för polispersonalen. Därför förstärks myndigheten med 3,5 tjänster.

Arbetet med att se över destrueringsplatsen för explosiva ämnen fortsätter.

Ovissheten kring en fortsatt pandemi gör att prognosen för polismyndighetens inkomster från tillståndsverksamheten är svåra att estimeras. Säkerhetsläget i Europa kan även påverka verksamhetens kostnader.

82500 Ålands polismyndighet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	54 518	50 000		50 000
Avgiftsintäkter	441 961	378 000		408 000
Övr verksamh intäkt	96 784			
Summa Verksamhetens intäkter	593 263	428 000		458 000
Personalkostnader	-6 457 339	-6 575 623		-6 927 144
Köp av tjänster	-1 241 335	-1 402 400		-1 545 400
Material förnödenh	-214 795	-236 794	-66 000	-285 711
Övr verksamh kostn	-646 926	-1 251 183		-1 313 745
Summa Verksamhetens kostnader	-8 560 395	-9 466 000	-66 000	-10 072 000
Summa Verksamhetsbidrag	-7 967 132	-9 038 000	-66 000	-9 614 000
Övr finansiella int	93			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	93			
Summa Årsbidrag	-7 967 039	-9 038 000	-66 000	-9 614 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-7 967 039	-9 038 000	-66 000	-9 614 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-7 967 039	-9 038 000	-66 000	-9 614 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
82500 Ålands polismyndighet	-7 333 195	-7 967 039	-9 104 000	-9 614 000
Summa 82500 Ål polismyndighet	-7 333 195	-7 967 039	-9 104 000	-9 614 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 458.000 euro och ett anslag om 10.072.000 euro, varav ca 1.214.000 euro avser internhyra.

Inkomster

För verksamheten beräknas sammanlagt 458.000 euro inflyta huvudsakligen i form av tillståndsavgifter för pass. I inkomsten ingår även inkomster för bl.a. larmkopplingar.

Med hänvisning till 6 § i LL om landskapets finansförvaltning (ÅFS 2012:69) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster av kostnadsersättningar för praktikanter och ersättningar för deltagande i övriga samarbeten och projekt.

Utgifter

Anslaget avser kostnader för polismyndighetens verksamhet under år 2023.

I anslaget har 563.000 euro budgeterats för driften av systemlösningen för Alarm- och ledningscentralens hantering av nödsamtal och nödmeddelanden (Ålarm).

Lagförändringarna gällande Ålands vägtrafiklag förverkligas tidigast under år 2023 och medför ändringar och utveckling av polisens befintliga datasystem. Kostnaderna är uppskattade till 300.000 euro.

826 Ålands ombudsmannamyndighet

Ålands ombudsmannamyndighet har till uppgift att främja och trygga jämställdhet, jämlikhet och förhindra diskriminering. Myndigheten ska bevaka de åländska barnens intressen och rättigheter samt vara med och påverka beslut kring allt som rör barns och ungdomars liv på Åland. Myndigheten har därutöver till uppgift att främja och trygga jämlikhet i frågor som gäller rättigheter för klienter i socialvården och patienter i hälso- och sjukvården. Myndighetens uppdrag omfattar även rådgivning vad gäller konsumenters rättigheter.

Myndigheten arbetar framför allt genom personlig rådgivning riktad till enskilda individer, myndigheter och organisationer. Vad gäller konsumentfrågor omfattas även företag av rådgivningen. Myndigheten ska därutöver bedriva förebyggande informationsarbete, ingå dialog med olika aktörer och intressenter samt ta fram olika underlag och oberoende rapporter med analyser och rekommendationer vad gäller de rättighetsområden som berörs av myndighetens uppdragsområde. Ålands ombudsmannamyndighet är tillsynsmyndighet i landskapet för jämställdhets- och diskrimineringsfrågor inom landskapets behörighet.

Ombudsmannamyndigheten har en roll att bevaka icke-diskriminering och medborgarnas mänskliga rättigheter samt barns rättigheter. Myndigheten fortsätter arbetet med proaktivt framtagande av kunskapsunderlag vad gäller rättighetsfrågor och icke-diskriminering som inleddes 2019 och som görs bland annat med hjälp av högskolepraktikanter.

82600 Ålands ombudsmannamyndighet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	46 000	46 000		46 000
Summa Verksamhetens intäkter	46 000	46 000		46 000
Personalkostnader	-179 194	-173 568	-10 000	-193 772
Köp av tjänster	-21 229	-36 432		-36 200
Material förnödenh	-4 264	-2 900		-4 300
Övr verksamh kostn	-23 260	-23 100		-24 728
Summa Verksamhetens kostnader	-227 947	-236 000	-10 000	-259 000
Summa Verksamhetsbidrag	-181 947	-190 000	-10 000	-213 000
Summa Årsbidrag	-181 947	-190 000	-10 000	-213 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-181 947	-190 000	-10 000	-213 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-181 947	-190 000	-10 000	-213 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
82600 Ålands Ombudsmannamyndighet	-209 443	-181 947	-200 000	-213 000
Summa 8260 Ål ombudsmannamyndig	-209 443	-181 947	-200 000	-213 000

Budgetmotivering

Med hänvisning till 6 § LL (2010:69) om landskapets finansförvaltning föreslås ett nettoanslag om 213.000 euro.

Inkomster

Ålands ombudsmannamyndighet tilldelas en inkomst för statens ersättning av kostnaderna för konsumentrådgivningen i landskapet Åland om 46.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 259.000 euro. Anslaget avser täcka kostnader för Ålands ombudsmannamyndighets verksamhet.

827 Lotteriinspektionen

Lotteriinspektionen är tillsynsmyndighet i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen (1966:10) om lotterier samt ändring av lotterilagen (2016:11). Myndighetens huvuduppgift är att ansvara för tillsynen av lotterier. Vid sidan av tillsynsuppgifterna ska Lotteriinspektionen även följa den allmänna utvecklingen inom verksamhetsområden som regleras av lotterilagen, informera och ge anvisningar och råd gällande verksamhet som regleras av lotterilagen och relaterade författningar samt arbeta preventivt genom att ta initiativ till nödvändiga förbättringar inom dessa områden. Myndighetens tillsyn sker främst av tillståndsinnehavare av penningsspel genom att påvisa och kontrollera att regelefterlevnad föreligger mot landskapslag (1966:10) om lotterier och erhållna tillstånd.

Enligt 1 § 1 mom. republikens presidents förordning om skötseln på Åland av vissa uppgifter enligt lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (FFS 500/2018) (penningtvättslagen) har Lotteriinspektion tillsynsbehörighet på Åland enligt 7 kap. lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (FFS 444/2017) när det gäller penningsspelssammanslutningar som avses i Ålands landskapslagstiftning samt näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar deltagaravgifter och deltagaranmälningar för penningsspel som tillhandahålls av dessa penningsspelssammanslutningar.

82700 Lotteriinspektionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	34 500			40 000
Avgiftsintäkter	115 000	113 000		74 000
Summa Verksamhetens intäkter	149 500	113 000		114 000
Personalkostnader	-70 583	-70 900		-83 915
Köp av tjänster	-11 841	-27 600		-15 500
Material förnödenh	-175	-1 550		-1 085
Övr verksamh kostn	-8 265	-12 950		-13 500
Summa Verksamhetens kostnader	-90 864	-113 000		-114 000
Summa Verksamhetsbidrag	58 636	0		0
Summa Årsbidrag	58 636	0		0
Summa Räkenskapsperiodens resultat	58 636	0		0
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	58 636	0		0

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
82700 Lotteriinspektionen	36 517	58 636	0	0
Summa 82700 Lotteriinspektionen	36 517	58 636	0	0

Budgetmotivering

Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås ett nettoanslag.

Inkomster

Enligt överenskommelseförordning utför Lotteriinspektionen statliga uppgifter inom området för penningtvätt (FFS 500/2018). Ersättningen uppgår till 40.000 euro.

Enligt landskapslag om lotterier (2016:11) ska den som anordnar penningsspel betala landskapet för kostnaden. Lotteriinspektionen beslutar om avgifter som ska uppbäras för myndighetens verksamhet. Myndighetens avgifter för verksamhetsår 2023 föreslås uppgå till 74.000 euro så att full kostnadstäckning uppnås.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 114.000 euro. Anslaget avser täcka kostnader för Lotteriinspektionens verksamhet.

831 Upphandlingsinspektionen

Upphandlingsinspektionen är en myndighet som verkar i enlighet med LL (2017:81) om Upphandlingsinspektionen. Enligt skyldigheten som framgår av upphandlingsdirektivet 2014/24/EU har Upphandlingsinspektionen skapats i syfte att övervaka att reglerna för offentlig upphandling följs. Förebyggande arbete, information och rådgivning är en viktig del av Upphandlingsinspektionens verksamhet. Upphandlingsinspektionen är medaktör i bärkraft.ax och ingår även i arbetsgruppen som arbetar med Utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 7, hållbar konsumtion och produktion. Inom gruppen förs ett strategiskt och långsiktigt arbete med att förverkliga mål 7 innan år 2030.

83100 Upphandlingsinspektionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	2 500	2 500		2 500
Summa Verksamhetens intäkter	2 500	2 500		2 500
Personalkostnader	-79 960	-82 477		-74 823
Köp av tjänster	-5 613	-19 570		-19 600
Material förnödenh	-371	-1 455		-1 450
Övr verksamh kostn	-6 184	-4 998		-6 627
Summa Verksamhetens kostnader	-92 127	-108 500		-102 500
Summa Verksamhetsbidrag	-89 627	-106 000		-100 000
Summa Årsbidrag	-89 627	-106 000		-100 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-89 627	-106 000		-100 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-89 627	-106 000		-100 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
83100 Upphandlingsinspektionen	-71 084	-89 627	-106 000	-100 000
Summa 8310 Upph inspektionen	-71 084	-89 627	-106 000	-100 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 2.500 euro och ett anslag om 102.500 euro.

Inkomster

Föreslås inkomster om 2.500 euro.

Utgifter

Anslaget avser verksamhetens kostnader.

840 Ålands hälso- och sjukvård

Verksamhetsbeskrivning

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) har som uppgift att i enlighet med LL (2011:114) om hälso- och sjukvård handha den offentliga hälso- och sjukvården på Åland. ÅHS kan sköta sina uppgifter genom att producera vårdtjänster eller genom att köpa tjänster av andra producenter. ÅHS kan även sälja vårdtjänster med beaktande av att myndighetens förutsättningar att fullfölja sina uppgifter tryggas.

Verksamhetens grundpelare

Myndighetens verksamhet vilar på kompetens, kvalitet och utveckling. Vården ska uppfylla kraven för jämlik och professionell hälso- och sjukvård av hög kvalitet. Alla insatser ska bidra till bästa möjliga hälsa och livskvalitet samt stödja det friska hos individen. Vården tar hänsyn till varje människas behov, och respekterar friheten att välja och fatta beslut om den egna hälsan.

ÅHS vision "Välmående genom delaktighet" innebär att genom ett jämlikt samarbete med invånare, patienter och närstående skapa bästa möjliga förutsättningar för alla att ta ansvar för sin hälsa och uppleva välmående. Visionen visar vikten av att handla och kommunicera på ett sätt som skapar möjlighet till delaktighet för invånare, patienter, personal och samarbetspartners.

Utvecklingsområden och strategiska utmaningar

Den strategiska inriktning 2021 – 2025 och följande tre utvecklingsområden styr: det ÅHS gör (hälso- och sjukvårdstjänsterna), vad ÅHS är (vår organisation) och hur ÅHS samarbetar med andra (samverkan). Inom varje utvecklingsområde finns det strategiska utmaningar som är klinik- och/eller enhetsöverskridande och som kräver ett gemensamt arbete.

Följande strategiska utmaningar är prioriterade år 2023:

Utvecklingsområde	Strategisk utmaning
Det ÅHS gör (hälso- och sjukvårdstjänsterna)	Kompetensförsörjning med fokus på rekrytering
	Läkarbemanning inom primärvården
Vad ÅHS är	Beredskap och resiliens
	Relevanta nyckeltal för organisationen
Hur ÅHS samarbetar med andra (samverkan)	Samverkansavtalen med KST och kommunerna

Pandemin

Covid 19-pandemin påverkar fortfarande på olika sätt vardagen inom hälso- och sjukvården. Pandemin har gjort att vissa verksamheter behöver hitta helt nya verksamhetsmodeller för att trygga att verksamheten kan kvarstå och utvecklas.

84000 Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	11 208 264	4 657 000		4 960 000
Avgiftsintäkter	2 937 768	3 011 000		3 019 000
Erhållna bidrag	115 830	120 000		120 000
Övr verksamh intäkt	449 106	311 000		371 000
Summa Verksamhetens intäkter	14 710 968	8 099 000		8 470 000
Personalkostnader	-57 782 257	-57 734 500	-231 000	-59 909 405
Köp av tjänster	-24 044 075	-24 429 805	-49 000	-24 462 055
Material förnödenh	-11 800 689	-9 705 653		-10 363 881
Övr verksamh kostn	-8 860 495	-8 582 042		-8 749 659
Summa Verksamhetens kostnader	-102 487 516	-100 452 000	-280 000	-103 485 000
Summa Verksamhetsbidrag	-87 776 548	-92 353 000	-280 000	-95 015 000

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Ränteintäkter		10 000		10 000
Övr finansiella int	60 776	50 000		50 000
Räntekostnader	-12 679	-12 000		-12 000
Övr finansiella kost	-17 201	-25 000		-25 000
Summa Finansiella intäkter och kostnader	30 896	23 000		23 000
Summa Årsbidrag	-87 745 652	-92 330 000	-280 000	-94 992 000
Avskrivn enl plan	-1 279 759	-1 810 000		-1 810 000
Summa Av- och nedskrivningar	-1 279 759	-1 810 000		-1 810 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-89 025 411	-94 140 000	-280 000	-96 802 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-89 025 411	-94 140 000	-280 000	-96 802 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 8.530.000 euro och anslag om 105.332.000 euro.

ÅHS har i uppdrag att arbeta långsiktigt för att utveckla hälso- och sjukvården och för att stävja kostnadsutvecklingen genom målsatta effektiviseringsåtgärder. Målsättningen är att kostnadsökningen inte får överstiga 0,5 % av totalbudget, den övriga kostnadsökningen baserad på verksamhetsutveckling ska täckas av annan effektivisering.

Covid19-pandemin satte stora delar av verksamhetsutvecklingen på paus under åren 2020 och 2021. Detta syns i de överskott som uppstod i boksluten 2020 och 2021. Överskotten exklusive covid uppgick till 6,4 miljoner euro varav personalkostnader och köpta tjänster stod för 2,8 miljoner euro.

Föreliggande budgetförslag genererar en total kostnadsökning på 0,8 miljoner euro. År 2023 uppgår de totala nettokostnaderna till 96,8 miljoner euro. Nettokostnaderna exklusive covidbudgeten år 2023 uppgår till 95,8 miljoner euro. För jämförbarhetens skull presenteras nedan bokslut och budget exklusive covidkostnader.

ÅHS TOTAL	Bokslut 2020 exkl covid	Bokslut 2021 exkl covid	Budget 2022 exkl covid	Budget 2023 exkl covid	Förändr B 2022-2023 exkl covid
INTÄKTER	-9 432 199	-8 817 255	-8 159 000	-8 530 000	-371 000
Personalkostnader	54 055 494	55 946 471	57 375 399	59 609 406	2 234 007
Köpta tjänster	13 840 082	15 108 756	14 915 097	15 562 097	647 000
Intern hyra	7 730 893	7 729 967	7 785 000	7 923 000	138 000
Material	8 453 462	8 881 794	8 677 454	9 486 081	808 627
Inventarier och anskaffningar	713 627	868 072	745 800	745 800	0
Övriga kostnader	454 854	235 208	176 000	175 616	-384
Extern vård utanför Åland	8 929 360	8 263 253	9 400 000	9 020 000	-380 000
Avskrivningar	1 679 115	1 279 759	1 810 000	1 810 000	0
DRIFTSKOSTNADER	95 856 889	98 313 280	100 884 750	104 332 000	3 447 250
NETTOKOSTNADER	86 424 690	89 496 025	92 725 750	95 802 000	3 076 250

Specifisering av kostnadsminskning och ökning av intäkter i budget år 2023

Följande minskningar av kostnadsposter samt ökning av intäkter är effektiviseringsåtgärder gjorda i syfte att möjliggöra nödvändig verksamhetsutveckling.

Intäktsökningen för ersättningar (FPA, kvotflyktingar, försäkringsärenden) beräknas vara bestående eftersom arbetet med handläggning och processer har effektiviserats och förbättrats.

Extern vård utanför Åland har givit ett budgetöverskott under flera års tid. Vid analys av detta har det visat sig att allt flera patienter vårdas i riket i stället för på våra samarbetsjukhus i Sverige. Antalet vårdtillfällen har dock inte minskat. Kostnadsnivån i riket är lägre än i Sverige.

Under år 2023 utreds möjligheterna att ytterligare förbättra språkservicen för åländska patienter i Åbo.

Köpta tjänster minskas genom att sköta de flesta uppdrag internt och köpta juristtjänster minskas genom en mer aktiv upphandlingsprocess.

För den mobila tandvårdsvagnen fanns ett investeringsanslag om 338 800 euro. I linje med en externt utförd utredning hyrs en mobil tandläkarvagn då årskostnaden totalt är lägre.

- Ökade intäkter, ersättningar 371.000 euro
- Extern vård utanför Åland -380.000 euro
- Köpta tjänster -138.373 euro
- TOT minskning av Nettokostnader -889 373 euro.

Specificering av kostnadsökning i budget år 2023

- Avtalsmässiga ökning och fullmakter 1.423.000 euro
- Inflation och prisläget 756.000 euro
- Verksamhetsutveckling 848.000 euro
- Covidkonsekvenser 156.044 euro
- Övrig ökning 782.963 euro.

Covidbudget år 2023

Totalt budgeterade driftskostnader uppgår till 1,0 miljoner euro. Ingen intäkt för statsunderstöd är budgeterad. Kostnaderna är kalkylerade kostnader:

- Personalkostnader för testning och vaccinering 300.000 euro
- Köpta tjänster och material för testning 700.000 euro.

Totalbudget inklusive covid år 2023

ÅHS TOTAL	Bokslut 2020 inkl covid	Bokslut 2021 inkl covid	Budget 2022 inkl covid	Budget 2023 inkl covid	Förändr B 2022-2023 inkl covid
INTÄKTER	-13 817 419	-14 771 745	-8 159 000	-8 530 000	-371 000
Personalkostnader	55 307 369	57 782 255	57 965 499	59 909 406	1 943 907
Köpta tjänster	14 846 393	16 723 536	15 668 847	16 162 097	493 250
Intern hyra	7 730 893	7 769 967	7 785 000	7 923 000	138 000
Material	10 197 972	10 853 786	8 927 854	9 586 081	658 227
Inventarier och anskaffningar	1 074 819	878 090	745 800	745 800	0
Övriga kostnader	454 854	235 289	176 000	176 000	-384
Extern vård utanför Åland	8 929 797	8 274 472	9 500 000	9 020 000	-480 000
Avskrivningar	1 679 115	1 279 759	1 810 000	1 810 000	0
DRIFTSKOSTNADER	100 221 214	103 797 154	102 579 000	105 332 000	2 753 000
NETTOKOSTNADER	86 403 795	89 025 409	94 420 000	96 802 000	2 382 000

Inkomster

Intäkterna är budgeterade till 8.530.000 euro, vilket är en ökning med 371.000 euro.

Inkomsterna från patientavgifterna har inte justerats.

Utgifter

De totala kostnaderna i budget 2023 exklusive covidkostnader är budgeterade till 104.332.000 euro. En total ökning av kostnaderna exkl. covid uppgår till 3.447.250 euro.

Kostnaderna består av

- Personalkostnader 59.609.406 euro, en ökning (från budget 2022) på totalt 2.234.007 euro. Ökningen består främst av avtalsmässiga löneökningar och verksamhetsutveckling
- Köpta tjänster 15.562.097 euro, en ökning på 647.000 euro. Ökningen består främst av avtalsmässiga öknings- och verksamhetsutveckling
- Intern hyra från Fastighetsverket 7.923.000 euro, en ökning om 138.000 euro på grund av nya utrymmen. Ingen indexhöjning för 2023 är beaktad
- Material och övriga driftskostnader 10.407.881 euro, en ökning på 808.627 euro. Ökningen består främst av prisökningar för vårdmaterial, läkemedel och laboratoriematerial
- Extern vård utanför Åland 9.020.000 euro, en minskning på 380.000 euro samt
- Avskrivningar 1.810.000 euro, ingen ändring.

Verksamhetsutveckling

I syfte att utveckla verksamhet och göra satsningar som förbättrar patientsäkerheten och vårdens kvalitet lyfts följande områden:

- Kompetensförsörjning
- Beredskap och resiliens
- Subventionerade preventivmedel
- Hållbarhetsarbete
- Förstärkning av läkarbemanningen primärvården
- Digitalisering
- Förstärkning och effektivisering av upphandlingen.

Motiveringar, verksamhetsutveckling

Kompetensförsörjning (Rekrytering och attraktionskraft)

Inom en femårsperiod har minst 119 ordinarie anställda möjlighet att avgå med pension fördelat enligt följande: specialistläkare 14, behandlings- och vårdpersonal 60, administrativ personal 21, personal inom IT/teknik 5 samt personal inom städ, kök, lager 19. Därtill är närmare 40% av ÅHS specialistläkartjänster vakanta (29).

Bristen på specialistläkare ökar kostnaderna. Detta både i form av konsultkostnader för rekryteringstjänster och kostnader för konsultläkare som anlitas för att upprätthålla verksamheten. Organisationen behöver förstärkas med specialistkompetens inom HR med uppdrag att arbeta både strategiskt och operativt med kompetensförsörjning med särskilt fokus på rekrytering.

En framförhållning när det gäller att rekrytera ersättare för specialistläkare som avgår med pension behövs. På grund av att det är mycket svårt att rekrytera specialistläkare behöver processen inledas redan ett par år innan pensionsavgång. ÅHS avser revidera rekryteringsprocessen.

Beredskap och resiliens

Den aktuella världspolitiska situationen har lett till att de hot som funnits sedan tidigare växer sig allt starkare. Nödvändiga åtgärder vidtas för att höja säkerhetsnivån och beredskapen.

Subventionerade preventivmedel

En minskning av antalet aborter är ett tydligt hälsopolitiskt mål. I dagsläget erbjuder ÅHS subventionerade preventivmedel i pillerform till kvinnor under 25 år. För denna grupp är även preventivmedelsrådgivningen kostnadsfri.

Direktiv ska tas fram för till vilka åldersgrupper subventioneringen ska rikta sig och typ av preparat.

Hållbarhetsarbete

ÅHS har en nyckelroll i förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. För detta behövs ökat fokus på ett strategiskt, strukturerat och systematiskt hållbarhetsarbete.

Hållbarhetsutmaningar i förhållande till hållbarhetsprinciperna avses kartläggas. Baserat på resultatet av kartläggningen prioriteras utmaningarna och åtgärdsplaner för tre prioriterade områdena tas fram.

Läkarbemanning inom primärvården

En förstärkning av läkartätheten inom primärvården skapar förutsättningar för kontinuitet i kontakten mellan läkare och patient samt för utveckling av preventiv verksamhet särskilt inom mödravård, barnrådgivning, skolhälsovård och seniormottagning.

Idag har primärvården 16 läkartjänster. I Sverige är den allmänna rekommendationen 1.100 invånare per primärvårdsläkare och i Finland är rekommendationen 1.500 invånare. Den nuvarande bemanningen inom primärvården bedöms inte tillräcklig för att uppnå kontinuitet och för tillräckliga läkarresurser i äldreomsorg och preventiv verksamhet också uppföljningen av kroniska sjukdomar behöver förbättras.

Genom en högre läkarbemanning kan utvecklingsarbete inom äldreomsorgen prioriteras. Både hemsjukvården och läkartjänsterna inom kommunernas äldreomsorg behöver ett kontinuerligt stöd samt en kontinuerlig kontakt till patienterna. Detta förebygger onödig flytt av patienter och stöder patienternas trygghetskänsla i det egna hemmet eller inom äldreomsorgens boendeenheter och institutioner.

Digitalisering

ÅHS har fortsatt en IT-skuld och framför allt en digitaliseringsskuld. Digitaliseringen handlar i många fall om att gå från en så kallad pappersversion till ett digitalt system.

Målsättningen är att skapa förutsättningar för fortsatt utveckling av processer och verktyg som effektiviserar och digitaliserar såväl patientvård som administration.

Vid digitalisering effektiviseras arbetsmoment för patienter och personal. Manuella arbetsmoment och hantering av papper övergår till system och digitala processer. Minskad manuell hantering ökar även säkerheten i informationshanteringen. Nya system och anvisningar kommer löpande och det är av stor vikt att dessa integreras digitalt i arbetsprocesserna så att de inte ytterligare ökar resursbehovet.

Förstärkning och effektivisering av upphandlingen

De senaste åren har ÅHS arbetat med att förbättra upphandlingsprocesserna. Arbetet visar att ÅHS ytterligare kan effektivisera processerna och minska kostnaderna. Målsättningen är att utöka antal upphandlingar inom ÅHS samt utöka samarbetet med kommuner och kommunalförbund.

Målsättningen är att upphandlingsenheten skulle handha alla inköp som görs vid ÅHS. Motiveringen är att få en bättre överblick och att i området utbildad personal skulle centraliserat sköta detta.

Dagkirurgisk verksamhet

Dagkirurgi blir alltmer vanlig i västvärlden. Det finns i dag forskning som visar på vinster med tidig mobilisering och förkortad sjukhusvistelse. Mobilisering leder till minskad morbiditet och snabbare återhämtning. Att snabbare komma tillbaka till hemmiljön har också positiva effekter genom att det minskar risken för förvirringstillstånd hos äldre patienter.

ÅHS har sedan 2016 haft en dagkirurgisk verksamhet som bedrivits i en hybridmodell. Operationerna har skett parallellt med den elektiva och akuta ineliggande kirurgin i befintliga operationslokaler och därmed i viss mån konkurrerat om samma resurser. Förberedelser inför operation, uppvak efter och hemskrivning har skett i de dagkirurgiska lokalerna.

Både utrymmen och bemanning har hela tiden varit stora utmaningar. När Covidpandemin bröt ut 2020 stängdes den dagkirurgiska enheten och gjordes om till CovidIVA. I stället flyttades den dagkirurgiska verksamheten till Medimars lokaler i Möckelö 2020. Lokaler och delvis också personal hyrdes in. Operatörer och anestesiläkare kom från ÅHS. Det visade sig vara en effektiv verksamhet där man snabbt kunde operera en relativt stor mängd patienter. Däremot kunde man konstatera att den övriga operationsverksamheten led av att anesthesiologer och operatörer delades på två ställen.

I februari 2022 återupptogs den dagkirurgiska verksamheten i ÅHS egna utrymmen. Det har visat sig ännu svårare än tidigare att bedriva verksamheten på ett fullgott och effektivt sätt. Lokalerna behöver med kort varsel kunna göras tillgängliga för att i stället isoleringsvårda covidsjuka patienter. För att försöka hjälpa upp denna situation har man flyttat in den dagkirurgiska verksamheten i kirurgavdelningens utrymmen. Dagkirurgin sköts nu jämsides med ordinarie avdelningsverksamhet och med parallella bemanningslinjer. Uppvak sker i den ordinarie uppvaksavdelningen.

Om den dagkirurgiska verksamheten fungerar effektivt kan antalet dygnet runt vårdplatser på sikt utvärderas och minskas. Det förutsätter att de dagkirurgiska ingreppen sker centraliserat vid den dagkirurgiska enheten.

En rekonstruktion och förstärkning av dagkirurgins verksamhet och resurser planeras.

Verksamhetsutrymmen

Sjukhuset invigdes för ca sjuttio år sedan. Sjukhusfastigheterna lever inte upp till den standard och flexibilitet som sjukvårdsverksamhet av idag är i behov av. Fastighetsverkets rapport om renoveringsbehov visar på att grundläggande sanering behövs i de flesta verksamhetsutrymmen. Utmaningen ligger i att det inte finns utrymme för flytt av verksamheter så att sanering kunde genomföras. Nya lokaler behövs intill nuvarande sjukhusbyggnader. En övergång till moderna lokaler behöver ske så att verksamheten anpassas jämsides. Planering för detta fortgår men blir allt mera akut.

848 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Myndighetens uppdrag har fastställts i landskapslag (2007:115) om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

ÅMHHM är en central kunskapsorganisation med kunden i fokus inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Genom lagstadgad prövning, tillsyn, rådgivning och information förebygger ÅMHHM skador på miljön, skyddar människor från hälsofaror samt djur från oskäligt lidande. Arbetet bidrar också till möjligheten att nå en hållbar utveckling. Vidare ansvarar ÅMHHM för tillsyn av privat och offentlig socialvård samt hälsovård. ÅMHHM tillhandahåller också veterinärvård för alla djurslag dygnet runt samt laboratorietjänster vid ÅMHHM Laboratoriet. Genom ÅMHHM:s arbete skapas förutsättningar för verksamhetsutövarna att följa gällande lagstiftning samt fullgöra sina skyldigheter mot allmänheten att skydda Ålands gemensamma arv.

En välfungerande myndighet som säkerställer att verksamhetsutövarna inom rimlig tid beviljas de tillstånd som lagstiftarna kräver är en nödvändig grund för ett välfungerande näringsliv. ÅMHHM ämnar fortsättningsvis främja nyföretagande genom att prioritera dem som ansöker om tillstånd för att starta upp nya verksamheter på Åland vilket bidrar till fokusområde 4 "Vi välkomnar fler".

ÅMHHM Laboratoriet är en viktig del av den förebyggande hälso- och miljövården samt krisberedskapen för livsmedels- och vattenburen smitta samt radioaktivt nedfall. Laboratoriet sköter på uppdrag av landskapsregeringen fältprovtagning och analys enligt det vattenövervakningsprogram som krävs enligt EU:s vattendirektiv för uppföljning av vattenmiljön. Laboratoriet fungerar därutöver som en smidig stödfunktion för företag, myndigheter och privatpersoner med ackrediterade fysikalisk-kemiska, mikrobiologiska och biologiska analyser av livsmedel, vatten, jord och djursjukdomar. Laboratoriet är därmed en aktiv part för ett hållbart och för företag attraktivt Åland.

ÅMHHM har även en viktig roll i landskapets arbete för att kunna uppnå framförallt målen 1-5 i hållbarhets- och utvecklingsagendan för Åland.

Mål år 2023

- fortsatt arbete med att bygga upp verksamhetssystemet för att dokumentera samtliga ärendeflöden i systemet. Detta är ett omfattande arbete och har kommit en bra bit på vägen men är ännu inte i mål
- myndigheten arbetar vidare med implementering av rekommendationer från den externa utredningen från våren 2022 inom både den veterinära verksamheten och miljöområdet
- myndigheten genomför informationsinsatser till allmänheten gällande myndighetens uppdrag och verksamhet i flera olika forum
- myndigheten fortsätter jobba för att hitta samordningseffekter och optimera resursanvändningen internt samt
- myndigheten ökar kunskapsutbytet mellan miljö- och hälsoskyddsmyndigheten och laboratoriet.

Ovanstående målsättningar kompletteras även med specifika mål inom respektive verksamhetsområde i myndighetens verksamhetsplan för år 2023.

Laboratoriets mål år 2023

- bibehålla och utveckla den goda analyskvaliteten, ackrediteringen och servicen till det åländska samhället och företagen, trots de ekonomiska utmaningar som föreligger, utan att personalen överbelastas
- 90 % av resultaten i de internationella provningsjämförelserna ska även fortsättningsvis ligga inom 2-percentilen
- övergång till digitala inskolningsplaner med kopplingar till essentiella dokument samt

- effektiviseringar utgående från tekniska möjligheter efter införandet av det nya laboratedatasystemet, den nya telefonväxeln och ett eventuellt nytt tidrapporteringsystem.

84810 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	274 798	244 000		249 000
Avgiftsintäkter	285 299	285 000		306 000
Övr verksamh intäkt	164			
Summa Verksamhetens intäkter	560 260	529 000		555 000
Personalkostnader	-1 879 453	-1 880 859	-14 000	-2 058 964
Köp av tjänster	-131 334	-177 641	-10 000	-135 214
Material förnödenh	-110 677	-101 900		-114 000
Övr verksamh kostn	-131 763	-126 600		-151 822
Summa Verksamhetens kostnader	-2 253 227	-2 287 000	-24 000	-2 460 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 692 967	-1 758 000	-24 000	-1 905 000
Övr finansiella int	78			
Övr finansiella kost	-62			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	16			
Summa Årsbidrag	-1 692 951	-1 758 000	-24 000	-1 905 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 692 951	-1 758 000	-24 000	-1 905 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 692 951	-1 758 000	-24 000	-1 905 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
84810 ÅMHM, verksamhet	-1 722 107	-1 692 951	-1 782 000	-1 905 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 555.000 euro och anslag om 2.460.000 euro.

Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för uppdragsverksamhet från landskapsregeringen samt belastas med motsvarande anslag.

Inkomster

Det finns ett stort intresse för produktion av förnyelsebar energi på Åland. Flera bolag har visat intresse för nyetableringar av framför allt vindkraftparker, men även solcellsanläggningar och vätgasanläggningar. Myndigheten förväntar sig en omfattande handläggning av bland annat miljökonsekvensbedömningar och prövning av tillstånd för anläggningar för produktion av förnyelsebar energi. Myndigheten föreslår därför en höjning av intäktsbudgeten för 2023 om 26.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser kostnader för myndighetens verksamhet.

Vindkraftparker, solcellsparker och vätgasanläggningar är några av de verksamheter som har avisat att de kommer att inkomma med miljökonsekvensbeskrivning och i förlängningen tillståndsansökningar. De kommande åren beräknas bli mycket arbetsintensiva framförallt inom miljöprövning av nya och befintliga tillstånd och ÅMHM är på grund av dessa omständigheter i behov av ytterligare en miljöskyddsinspektör.

Utrotning av den smittsamma djursjukdomen hos laxfisk IHN förväntas fortsättningsvis kräva veterinära resurser under de kommande två åren. Även utrotningsprogrammet för den smittsamma

djursjukdomen Varroa har tillkommit. Det behöver finnas en beredskap och en bred kunskap inom dessa frågor för att kunna utföra de uppgifter landskapsregeringen förordnar ÅMHH att utföra. ÅMHH har även en mycket bred veterinär verksamhet (inkl. jour dygnet runt) varav flera uppgifter kräver daglig närvaro.

Lagstiftningen är i ständig förändring och EU-lagstiftningen framför allt blir alltmer dominerande och detaljerad. ÅMHH:s lagstadgade uppdrag har därmed utökats kontinuerligt samt blivit mer komplext medan resurser för att implementera samt utföra ålagda arbetsuppgifter inte utökats i samma takt.

För närvarande inväntar ÅMHH en ny lag på livsmedelsområdet, som ersätter gällande livsmedelslag (FFS 23/2006 antagen genom ÅFS 2007:26), och som kommer att innebära nya förfaranden för livsmedelsinspektörerna. En ny vattenlag som ska ersätta vattenlagen (ÅFS 1996:61) har varit under arbete i flera år och kommer sannolikt att träda i kraft under år 2023. Lagförslaget som det ser ut idag innebär nya uppgifter för ÅMHH.

Miljö- och hälsoskyddsenheten har kostnadsökningar som följer av avtal eller inflationsrelaterad ökning inom flertalet områden.

84820 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets laboratorium, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	388 322	400 000		410 000
Övr verksamh intäkt	4 064			
Summa Verksamhetens intäkter	392 386	400 000		410 000
Personalkostnader	-543 751	-552 256		-561 585
Köp av tjänster	-131 427	-129 144		-139 050
Material förnödenh	-118 226	-121 800		-175 665
Övr verksamh kostn	-118 421	-118 800		-118 700
Summa Verksamhetens kostnader	-911 824	-922 000		-995 000
Summa Verksamhetsbidrag	-519 438	-522 000		-585 000
Ränteintäkter	0			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	0			
Summa Årsbidrag	-519 438	-522 000		-585 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-519 438	-522 000		-585 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-519 438	-522 000		-585 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
84820 ÅMHH, laboratoriet	-445 641	-519 438	-522 000	-585 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 410.000 euro och anslag om 995.000 euro varav 117.500 avser internhyra.

Inkomster

Enligt preliminärt besked ersätts landskapsregeringens stora vattenövervakningsprogram år 2022 med 225.000 euro och undersökningen av näringshalten i diken i högt belastade områden, s.k. typområden ersätts med 15.000 euro. Företag och andra privata kunder står för den största delen av de övriga inkomsterna.

Inkomstökningen jämfört med budget 2022 grundar sig på föreslaget om en höjning av ersättningen till laboratoriet för vattenövervakningsprogrammet med 10.000 euro samt en förväntad procentuell höjning av priserna i avgiftstaxan. Höjningen av landskapsregeringens ersättning ska främst täcka de högre bränslekostnaderna för bil och båt.

Utgifter

En tjänst som laboratorieanalytiker på 70 % vakanshålls av besparingskäl.

Eftersom landskapsregeringen har planerat för 10.000 euro högre ersättning för vattenövervakningsprogrammet har laboratoriet därmed höjt sin kostnadsbudget med motsvarande summa utan att nettobudgeten ökat. Därtill finns en ökning på grund av en föreslagen investering i personalens långsiktiga hälsa samt en mindre ökning för en delvis kompensation av nytillkomna kostnader. Laboratoriet har nytillkomna kostnadsökningar som följer av avtal eller inflationsrelaterad ökning.

Vid företagshälsovårdens arbetsplatsbesök vid Laboratoriet 2022 konstaterades att samtliga skrivbord bör ersättas av höj- och sänkbara sådana samt att åtminstone de mest centrala laboratoriebankarna bör bytas ut till höj- och sänkbara för att säkra personalens hälsa för vilket föreslås ett anslag om 40.000 euro.

850 Högskolan på Åland

Högskolan på Åland utbildar för arbetslivet på högskolenivå, arbetar med FUI och samverkar med andra högskolor, samhället och arbetslivet för att förstärka konkurrenskraft och skapa hållbar tillväxt på Åland. Inom sjöfartsutbildningen samverkar högskolan inom marknadsföringsenheten ASA. Hållbarhet, digitalisering, internationalisering, innovation och entreprenörskap präglar verksamheten i högskolan.

Högskolans undervisning är en studerandecentrerad undervisning som stöder dynamiskt tankesätt och förstärker och utökar individens begåvning och kompetens. Verksamheten ska sammantaget bidra till ökad kunskap, konkurrenskraft, företagande, inflyttning och innovation och ska utvecklas i samarbete med parter utanför högskolan. Högskolan bidrar till samhällsutvecklingen och den ekonomiska tillväxten på Åland.

Högskolans långsiktiga mål är formulerade i utbildningsavtalet.

Mål år 2023:

- implementera det nya kollektivavtalet för lärare samt stötta lärare och förmän i övergången till en ny arbetskultur och nya arbetssätt och -uppgifter. Under året följa upp effekterna i arbetsmiljön och -resultaten och utvärdera hur väl de utarbetade tillämpningsanvisningarna fungerar för att vid behov kunna revidera och vidareutveckla det nya systemet.
- utveckling av flerformsundervisning med omfattande digitala inslag i samtliga utbildningsprogram samt på kurserna inom öppna högskolan (EU-medel*)
- inleda den öppna högskoleleden för antagning till hospitality management, företagsekonomi, elektroteknik och maskinteknik för att möjliggöra antagning av studerande till dessa program senast i början av höstterminen 2023
- utarbeta enhetliga riktlinjer och kriterier för examensarbeten för högskolans alla utbildningsprogram
- påbörja revision av högskolans kvalitetsledningssystem inför planerad NCU-auditering 2026
- tillgänglighetsanpassa högskolan enligt gällande lagstiftning
- påbörja (som pilot) en ny masterutbildning (60 sp) inom teknik (automation och förnybara energiformer) i samarbete med yrkeshögskolan Arcada.
- ha en aktiv omvärldsbevakning gällande utbildningsbehov och -möjligheter för att stötta initiativ inom förnybara energiformer, i synnerhet vindkraft, samt att kartera externa finansieringsmöjligheter för att kunna påbörja nya utbildningslinjer samt
- skapa nya internationella samarbeten och FUI-projekt med offentliga och privata aktörer inom vindkraft och andra förnybara energiformer.

*) Medel från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

85000 Högskolan på Åland, verksamhet (VR)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	67 908			
Avgiftsintäkter	7 704 424	7 597 000		8 476 000
Erhållna bidrag	211 916	633 000		814 000
Övr verksamh intäkt	24 105	21 000		
Summa Verksamhetens intäkter	8 008 353	8 251 000		9 290 000
Personalkostnader	-4 165 017	-4 674 560		-5 207 188
Köp av tjänster	-1 568 941	-1 605 440		-2 006 700
Material förnödenh	-318 284	-497 500		-347 650
Övr verksamh kostn	-1 333 899	-1 364 000		-1 628 462
Summa Verksamhetens kostnader	-7 386 141	-8 141 500		-9 190 000
Övr ink o kap överf	75 136	15 000		15 000
Summa Intäkt ink o kap	75 136	15 000		15 000
Summa Intäkt ink o kap öv	75 136	15 000		15 000
Undervisn kultur idr	-14 176	-30 000		-30 000
Soc hälsovård utksk	-26 328	-49 500		-45 000
Summa Utgift ink o kap öv	-40 505	-79 500		-75 000
Summa Kostn ink o kap öv	-40 505	-79 500		-75 000
Summa Verksamhetsbidrag	656 844	45 000		40 000
Räntekostnader	-415			
Övr finansiella kost	-484			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-899			
Summa Årsbidrag	655 945	45 000		40 000
Avskrivn enl plan	-34 577	-45 000		-40 000
Summa Av- och nedskrivningar	-34 577	-45 000		-40 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	621 368	0		0
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	621 368	0		0

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
85000 Högskolan på Åland	525 062	621 368	0	0
Summa 8500_7 Högskolan på Åland	525 062	621 368	0	0

Budgetmotivering

Rubriken ändrad. Anslaget föreslås ändrat till ett tvåårigt reservationsanslag.

Under momentet föreslås, med hänvisning till 6 § Finansförvaltningslagen (2012:69), ett nettoanslag för verksamheten. I anslaget ingår 7.535.000 euro enligt finansieringsmodellen, varav internhyra ca 1.224.000 euro samt ersättning för fasta kostnader 185.000 euro som högskolan som resultatenhets själv ska bära såsom avskrivningar, kostnader för centrala IT-system för ekonomi- och personalförvaltning, kostnad för redovisning och löneräkning samt kostnader för företagshälsovård. Utöver verksamhetsanslaget erhåller högskolan medel från EUs facilitet för återhämtning och resiliens för satsningen på utveckling av flerformsundervisning med omfattande digitala inslag i samtliga utbildningsprogram och Öppna högskolans kurser.

Högskolan på Ålands tilldelning av budgetmedel följer finansieringsmodellen, som användes första gången år 2021. Finansieringsmodellens tre parametrar är basfinansiering, resultatfinansiering och strategisk finansiering. För år 2023 uppgår basfinansieringen till 80 %, resultatfinansieringen till 15 %

och strategiska finansieringen till 5 %. Högskolan erhåller, baserat på prestationer under de senaste fem åren, 89,5 % av resultatfinansieringen år 2023 - en minskning med ca 96.000 euro jämfört med om 100 % av resultatmålen hade uppnåtts.

Inkomster

Inkomsterna avser bland annat landskapsregeringens ersättning för köp av högskoleutbildning samt projektrelaterade inkomster.

Utgifter

Utgifterna avser i huvudsak personalkostnader, internhyra, köp av tjänster och material samt övriga verksamhetskostnader.

851 Ålands folkhögskola

Ålands folkhögskola bedriver sin verksamhet med stöd av LL (1999:53) om Ålands folkhögskola och därutöver har skolans övergripande mål formulerats i ett reglemente fastställt av Ålands landskapsregering. Verksamhetens syfte är att

- erbjuda en miljö för allsidigt lärande såväl intellektuellt, emotionellt som socialt
- göra det möjligt för studerande att påverka sin egen livssituation och skapa engagemang för att delta i samhällsutvecklingen
- främja de studerandes studieintresse och eget skapande samt att öka deras delaktighet i kulturlivet
- ge de studerande insikter i och förståelse för den åländska självstyrelsen, demilitariseringen, historien och kulturen samt att främja internationell förståelse och fredsvilja samt
- ge de studerande kunskaper och erfarenheter som stärker dem inför kommande fortsatta studier för examina och yrken.

Långsiktiga målsättningar:

- utreda hur Ålands folkhögskola i framtiden skulle kunna bli den tredje skolan under myndigheten Ålands gymnasium som idag ansvarar för verksamheten vid två skolor. Målet är att stärka varandras verksamheter och utvecklingsmöjligheter och att fokusera på vad framtiden kräver av oss som utbildningsenheter.

Mål år 2023:

- starta en studieförberedande utbildning inom blåljusverksamhet samt
- omforma/utveckla NYAlinjen mer mot specifika inriktningar som kan stödja och stärka studerandes fortsatta studier på gymnasienivå.

Beskrivning av verksamheten

Skolan ger i överensstämmelse med sin folkbildningstradition allmänbildande och studieförberedande undervisning till ungdomar och vuxna enligt principen om livslångt lärande.

Skolan har en studieförberedande linje, NYAlinjen och två specialiserade linjer, Hantverk (grundår med möjlighet till ett fördjupningsår)

Linjen Friluftsliv & skärgård (som tidigare hette Vildmark & foto och sen MåBra) har haft svårt att få sökande till utbildningen under de senaste 5 åren.

Skolan ser sig som en viktig samhällsaktör genom att starta en efterfrågad studieförberedande utbildning inom blåljusverksamhet så som polisyrket, räddningsväsendet och gränsbevakningen. Utbildningen ska förbereda den studerande inför de urvalsprov som krävs till yrkesexamina inom området. Utbildningen skulle ersätta den specialiserade linjen Friluftsliv & skärgård som försökt att hitta nya former men inte lyckats.

Kursverksamhet inom skolans olika ämnesområden kan ordnas.

Skolan bedriver grundskoleutbildning för andra än läropliktiga (Grundvux). Kommunerna köper den tjänsten av skolan. Uppdraget pågår fram till den 31.7.2024

Skolåret består av ca 170 arbetsdagar som motsvarar 34 arbetsveckor. Studieresor ingår som en del av och kompletterar den ordinarie undervisningen. Studerande med annat modersmål än svenska kan ingå i skolans samtliga linjer. Budgetåret 2023 beräknas antalet inskrivna studerande uppgå till totalt 70 på vårterminen och 62 på höstterminen.

85100 Ålands folkhögskola, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	16 646	16 744		16 912
Avgiftsintäkter	90 282	104 688		107 742
Övr verksamh intäkt	14 050	13 568		13 568
Summa Verksamhetens intäkter	120 977	135 000		138 222
Personalkostnader	-767 193	-752 552		-801 226
Köp av tjänster	-70 422	-102 840		-81 720
Material förnödenh	-58 889	-71 078		-68 700
Övr verksamh kostn	-429 342	-429 530		-429 576
Summa Verksamhetens kostnader	-1 325 845	-1 356 000		-1 381 222
Summa Verksamhetsbidrag	-1 204 868	-1 221 000		-1 243 000
Summa Årsbidrag	-1 204 868	-1 221 000		-1 243 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 204 868	-1 221 000		-1 243 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 204 868	-1 221 000		-1 243 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
85100 Ål folkhögskola	-1 211 487	-1 204 868	-1 221 000	-1 243 000
Summa 8510 Ål folkhögskola	-1 211 487	-1 204 868	-1 221 000	-1 243 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 138.000 euro och ett anslag om 1.381.000 euro inkl. internhyra om ca 420.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna härrör i huvudsak från kursavgifter och övrig kursverksamhet. 121.000 euro beräknas för skolans utbildningar och övrig fortlöpande verksamhet samt 17.000 euro för extern kursverksamhet sommartid.

Utgifter

Utgifterna avser i huvudsak personalkostnader, köp av tjänster, material, förnödenheter och varor samt övriga verksamhetskostnader.

852 Ålands musikinstitut

Ålands musikinstitut bedriver sin verksamhet med stöd av LL (1995:80, ändrad 1997/53) om Ålands musikinstitut samt reglemente och läroplan fastställda av landskapsregeringen.

Antalet sökande till läsåret 2022-2023 är 133 stycken, varav till musik 101 (70 flickor, 31 pojkar) och 11 till dans (9 flickor, 2 pojkar). Till rytmis anmälde 9 stycken sitt intresse. (5 flickor, 4 pojkar) samt till Juniorsången 12 st (9 flickor, 3 pojkar).

Elevantalet för läsåret 2022-2023 är planerat till 321 fördelat enligt följande: Musikskola och institut 257 elever, varav musik 165 och dans 92 elever samt rytmis 33 och juniorsång 12. Musikeleverna fördelar sig mellan 19 instrumentlinjer och danseleverna studerar klassisk balett eller modern dans.

Under år 2022 har en utredning inletts beträffande förutsättningarna för etablerandet av en grundläggande utbildning i scenkonst vid Ålands musikinstitut. Satsningen ingår i regeringens handlingsprogram. Förberedelser för utbildningen fortgår under 2023.

Långsiktiga mål

- utveckling av genusarbetet
- institutets verksamhet riktar sig idag till barn och unga i åldern 3 - ca 25 år. Skolan jobbar kontinuerligt med att utveckla pedagogiken för att anpassa densamma till de krav som ställs på en modern skola
- utveckling av antagningsprocessen samt
- ny läroplan för scenkonstutbildningen.

Mål år 2023

- nytt reviderat reglemente
- revidera lagen om Ålands musikinstitut
- fortsatt utveckling av undervisningen i folkmusik
- arrangera mästarkurser i folkmusik, instrumentalmusik, låtskrivning, sång och dans
- utveckling av pedagogiken i distansundervisning samt
- förstora skolans utrymmen vid Grindmattesvägen 7 med två moduler.

85200 Ålands musikinstitut, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Avgiftsintäkter	89 257	110 000		110 000
Övr verksamh intäkt	13 500			
Summa Verksamhetens intäkter	102 757	110 000		110 000
Personalkostnader	-925 726	-960 637		-998 225
Köp av tjänster	-102 155	-142 100		-142 100
Material förnödenh	-174 941	-107 023		-97 292
Övr verksamh kostn	-195 688	-198 240		-220 382
Summa Verksamhetens kostnader	-1 398 509	-1 408 000		-1 458 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 295 753	-1 298 000		-1 348 000
Summa Årsbidrag	-1 295 753	-1 298 000		-1 348 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 295 753	-1 298 000		-1 348 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 295 753	-1 298 000		-1 348 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
85200 Ål musikinstitut	-1 287 155	-1 295 753	-1 298 000	-1 348 000
Summa 8520 Ål musikinstitut	-1 287 155	-1 295 753	-1 298 000	-1 348 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 110.000 euro och ett anslag om 1.458.000 euro inkl. internhyra om ca 178.000 euro.

Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för seminarier, deltagande i projekt och försäljning av egendom som genomförs inom ramen för verksamheten samt belastas med motsvarande anslag.

Inkomster

Inkomster avser terminsavgifter för studerande.

Utgifter

Utgifterna avser kostnader för skolans personal och drift samt kostnader för:

Moduler, ca 11.000 euro netto

Föreslås att musikinstitutet via Fastighetsverket införskaffar moduler för undervisning om sammanlagt 100 m² (2 x 50 m²). Modulerna placeras vid den befintliga huvudbyggnaden vid Grindmattesvägen 7 så, att de kan sammankopplas med huvudbyggnaden och befintlig infrastruktur kan nyttjas. Ändamålet är att skapa nya undervisningsutrymmen på ett ekonomiskt fördelaktigt sätt. Skolan är i stort behov av mera utrymme. En eventuell utbyggnad ligger i verkligheten så långt fram i tiden att detta vore en bra lösningsmodell för att avskaffa utrymmesbristen. Musikinstitutet behöver designera ett utrymme som är tillräckligt stort för ensemblespel för att kunna fortsätta den digitala utvecklingen. Skolan har under läsåret 2021-2022 samarbetat med Stockholms Musikpedagogiska Institut. För att säkerställa driftsäkerheten behövs ett utrymme som möjliggör en permanent lösning istället för som nu då man behöver koppla om all utrustning för varje tillfälle. Genom lösningen med två större rum i moduler frigörs den enda större salen dvs konsertsalen för de ändamål den är tänkt till. Skolan nyttjar i dag två utrymmen på Fabriksgatan 4 som inte är ändamålsenliga och kostnaden för externa hyror kunde vid en uppsägning av dessa minskas med 6.800 euro /år och de hyror som återstår skulle bestå av intern istället för externhyror.

855 Ålands gymnasium

Ålands gymnasium har i uppdrag att erbjuda allmänbildande gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning som leder till gymnasieexamen, samt annan utbildning på gymnasienivå. Utbildningen ordnas vid skolorna Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium.

Antalet nybörjarplatser för gymnasieutbildning i den gemensamma elevantagningen är i medeltal ca 380 platser per år och grundar sig på årligt dimensioneringsbeslut av landskapsregeringen.

Långsiktiga mål

I enlighet med Ålands gymnasiums uppdrag ska gymnasieutbildningen sträva till att höja allmänbildningen, yrkeskunnandet, utveckla arbetslivet, tillgodose näringslivets behov av kunskande samt främja sysselsättningen. Utgående från uppdrag, utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland och utbildningspolitiska programmet "Kompetens 2025" har Ålands gymnasium antagit en vision om att erbjuda utbildning som bidrar till att studerande och samhället kan blomstra. Målsättningar i strategin för perioden 2020-2023 är

- flexibla studier och studievägar för alla
- relevanta och inspirerande lärmiljöer
- ett arbetsklimat och ledarskap som speglar gymnasiets värdegrund
- etablerade arenor/nätverk för samverkan med det omgivande samhället
- ökad hållbarhet samt
- synliggörande av verksamheten.

Utgående från strategin upprättas kvalitativa och kvantitativa mål för olika delar av organisationen för verksamhetsåret.

Mål år 2023

Gemensamma

- anta studerande enligt dimensioneringsbeslut
- följa upp nyckeltal (kvantitativa mål) över bl.a. utexaminerade och avbrutna studier samt
- gemensam antagning sker 2023 via Studieinfo.

Ålands lyceum

- implementering av nya läroplanen och studiemetodik
- hållbarhet och studerandes välmående samt
- informationslandskapet, källkritik och källtillit.

Ålands yrkesgymnasium

- ett arbetsklimat och ledarskap som speglar gymnasiets värdegrund
- förtydliga uppgiftsbeskrivningar och ansvar samt
- stärka personalens Vi-anda.

85500 Ålands gymnasium, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	424 046	368 000		425 000
Avgiftsintäkter	450 878	369 000		425 000
Erhållna bidrag	221 628			
Övr verksamh intäkt	6 669	13 000		100 000
Summa Verksamhetens intäkter	1 103 220	750 000		950 000
Personalkostnader	-12 685 135	-12 644 611		-12 936 178
Köp av tjänster	-1 579 321	-1 759 389		-1 685 000
Material förnödenh	-1 593 396	-1 844 000		-2 055 000
Övr verksamh kostn	-5 811 587	-5 870 000		-5 854 822
Summa Verksamhetens kostnader	-21 669 439	-22 118 000		-22 531 000
Återbet av överf	-2 709			
Summa Intäkt ink o kap	-2 709			
Summa Intäkt ink o kap öv	-2 709			
Soc hälsovård utksk	-1 243			
Summa Utgift ink o kap öv	-1 243			
Summa Kostn ink o kap öv	-1 243			
Summa Verksamhetsbidrag	-20 570 171	-21 368 000		-21 581 000
Räntekostnader	-232			
Övr finansiella kost	-637			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-869			
Summa Årsbidrag	-20 571 040	-21 368 000		-21 581 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-20 571 040	-21 368 000		-21 581 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-20 571 040	-21 368 000		-21 581 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
85500 Ål gymnasium	-20 373 414	-20 571 040	-21 368 000	-21 581 000
85590 Vuxenutb inform o kommunikatio				-400 000
Summa 8550 Ål gymnasium	-20 373 414	-20 571 040	-21 368 000	-21 981 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 950.000 euro, utgifter om 22.531.000 euro varav ca 5.720.000 euro avser internhyra.

Inkomster

Inkomsterna utgörs av intäkter från affärsverksamhet, försäljningsintäkter från yrkesgymnasiet, intäkter från elevbespisningen, hyresintäkter och influtna projektmedel.

Utgifter

Anslaget utgörs av lönekostnader, inköp av tjänster, inköp av material, hyreskostnader och övriga kostnader.

I budgetförslaget finns ett antal faktorer som påverkar nivån för år 2023. Dessa är bl.a. subventionering av datorer och läromedel enligt beslut från landskapsregeringen, närvårdarutbildningen vid Oasen, en extra klass vid Ålands lyceum samt inflationen som påverkar både inköp av tjänster och framför allt materialinköp.

Fullmakt

Under året planeras att från fastighetsverket beställa ombyggnad för maximalt 70.000 euro vilket ger en intern hyresökning om maximalt 5.950 euro per år. Ombyggnaden avser VVS-verkstan, så att befintliga omklädningsrum byggs om till verkstadsutrymme, detta för att få mera ändamålsenliga undervisningsutrymmen.

85590 Vuxenutbildning inom informations- och kommunikationsteknik (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader				-400 000
Anslag netto				-400 000

Budgetmotivering

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 400.000 euro.

Utgifter

Ålands yrkesgymnasium genomför från och med höstterminen 2022 en tvåårig utbildning inom informations- och kommunikationsteknik enligt ett koncept som benämns "grit:lab". Under år 2023 kommer huvudmannskapet helt övergå till Ålands yrkesgymnasium. Utbildningen finansieras med penningautomatmedel, se kapitel 350.

856 Ålands sjösäkerhetscentrum

Ålands sjösäkerhetscentrum verkar i enlighet med LL (2003:17) om Ålands sjösäkerhetscentrum. Ålands sjösäkerhetscentrum (ÅSC) är en självständig samordningsenhet med uppgift att planera, koordinera, organisera och marknadsföra olika typer av kurser som sjöfartsnäringen, sjöskolorna och övriga aktörer behöver. Internationella konventioner såsom STCW, tillsammans med TRAFICOM i Finlands och Transportstyrelsen i Sveriges bestämmelser, anger riktlinjer som ska följas. ÅSC, härafter kallad kursenheten, ska arbeta lyhört mot sjöfartsnäringen för att leverera aktuella säkerhetsutbildningar.

ÅSC kommer under året att stärka varumärket ASA "Alandica Shipping Academy".

ÅSC har det operativa ansvaret för driften av m/s Michael Sars. ÅSC handhar samordning mellan skolfartyget och sjöfartsutbildningen på Åland samt arbetar aktivt för försäljning av ledig kapacitet i skolfartyget till externa intressenter.

Kursenheten kommer under året att intensifiera och vidareutveckla brandövningsutbildningar för hela det åländska näringslivet och berörda förvaltningar genom att erbjuda kurser i Heta Arbeten, Allmän Brandkunskap (ABK) och första hjälp.

Långsiktiga mål

- erbjuda kursverksamhet inom sjösäkerhetsområdet i enlighet med internationella och nationella krav
- varsebli nya bestämmelser och utbildningskrav som kan komma
- integrera skolfartyget i verksamheten med ökad kvalitet och bredd
- finna nya kundgrupper inom vår närregion
- vårda och utveckla relationerna till befintliga kunder
- fortsätta en effektiv marknadsföring av ASA inom de skandinaviska länderna och lokalt
- garantera en hög säkerhetsnivå vid samtliga kurser samt
- aktivt samordna och koordinera den åländska sjöfartsutbildningen inom ramen för ASA.

Mål år 2023

- optimera ekonomistyrningen med avsikt att öka enhetens ansvar och befogenheter över det ekonomiska resultatet
- utveckla kurserna i hamn-, bassäng- och brandanläggningarna samt marknadsföra dessa lokalt och på våra närliggande marknader
- med beaktande av kundernas behov leverera aktuella säkerhetsutbildningar
- aktivt arbeta för underlättande av samarbetet inom ASA tillsammans med berörda parter
- bredda verksamheten som riktar sig till icke sjöfartsrelaterad brand- och förstahjälputbildning för åländskt näringsliv på och i anslutning till brandövningsfältet som numera ingår i ÅSC:s organisation
- fortsätta arbetet med uppgradering av såväl anläggning som utrustning för att tillgodose och leva upp till gällande kvalitetsnormer och kommande krav samt
- under året stärka och synliggöra varumärket ASA och Åland som destination för sjöfartsrelaterade utbildningar och branschunderstödd verksamhet.

85600 Ålands sjösäkerhetscentrum, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	259 829	270 000		290 000
Avgiftsintäkter	509 968	650 000		550 000
Summa Verksamhetens intäkter	769 797	920 000		840 000
Personalkostnader	-680 562	-751 025		-884 413
Köp av tjänster	-513 932	-382 789		-319 900
Material förnödenh	-140 807	-253 900		-263 000
Övr verksamh kostn	-229 478	-241 286		-245 687
Summa Verksamhetens kostnader	-1 564 780	-1 629 000		-1 713 000
Summa Verksamhetsbidrag	-794 982	-709 000		-873 000
Summa Årsbidrag	-794 982	-709 000		-873 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-794 982	-709 000		-873 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-794 982	-709 000		-873 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
85600 Ål Sjösäkerhetscentrum	-758 434	-794 982	-709 000	-873 000
Summa 85600 Ål Sjösäkerhetscent	-758 434	-794 982	-709 000	-873 000

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 873.000 euro inklusive internhyra om 229.000 euro.

Inkomster

Beräknade inkomster uppgår till 840.000 euro, varav inkomsterna från kursenheten beräknas till ca 580.000 euro och inkomsterna från rederienheten ca 260.000 euro.

Kursenheten har tillfälligt tappat ett visst kundunderlag inom STCW-verksamheten, efter pandemtidens reserestriktioner samt en uppkommen sned utbildningssituation mellan Transportstyrelsen i Sverige och TRAFICOM i Finland. Detta åtgärdades vid årsskiftet 2021-2022 och arbetet är i full gång med att återta marknadsandelar med hjälp av marknadsföring och långsiktigt arbete.

Efter pandemin tydliggjordes centrets utsatthet i och med det insulära läget, vilket ledde till att verksamheten breddades med landbaserad lokal verksamhet. Nya intäkter kommer att synas under år 2023 genom breddningen av utbildning för åländskt näringsliv och offentlig sektor.

Under år 2023 kan efterfrågan på STCW refresher-utbildningarna, till följd av femårsintervallerna, vara något lägre. Istället förväntas verksamheten att i likhet med tidigare år och med återvunna marknadsandelar utvecklas stabilt.

Utgifter

Beräknade kostnader uppgår till totalt 1.713.000 euro, varav utgifterna från kursenheten beräknas till 878.000 euro, internhyran 229.000 euro, kostnader för Alandica Shipping Academy till 94.000 euro och kostnaderna för rederienheten till 512.000 euro.

Kursenheten avser förändra verksamheten inför 2023 när det gäller personaltillsättning på samma sätt som under andra halvan av 2022. Behovet av redundans när det handlar om personal hanteras inom verksamheten i stället för att hyra in extern personal, något som visat sig såväl kostsamt som arbetsdrygt.

I utgifterna för kursenheten för år 2023 har inräknats högre energipriser för driften av brandövningsfältet samt marknadsföring för att stärka varumärket.

ASA budgeteras för första gången i sin helhet genom ÅSC. Budgeteringen har uppgjorts med avsikt att vara transparent kring kostnaderna i uppdraget. Kostnader som berör kursenheten och skolfartyget Michael Sars direkt, är inte upptagna i ASA budgetmedel, utan ligger under respektive enheter.

För uppbyggnaden och stärkandet av ASA som varumärke och Åland som destination för sjöfartsutbildning, både på det nationella och internationella planet, har det framtagits en långsiktig marknadsföringsplan för en treårsperiod, därav är det av stor vikt att tjänstesättningen fortgår under minst fyra år för att kunna utvärdera och genomföra insatserna.

I verksamhetsutgifterna för skolfartyget m/s Michael Sars ingår kostnader om 26.000 euro för köp av management-tjänster.

860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet

Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS) verkar i enlighet med LL (2006:9) om Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet. De service- och förvaltningsuppgifter som ankommer på AMS samt övergripande mål för verksamheten regleras av LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet, LL (2015:56) om sysselsättningsfrämjande utbildning, LL (2012:74) om främjande av integration och LL (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa samt LL (2006:76) om studiestöd. AMS kan också erbjuda tjänster eller ge service med stöd av budgetbeslut. På den grunden administrerar AMS exempelvis systemet med högskolepraktikanter och tillhandahåller arbetspsykologtjänster samt upprätthåller verksamheten inom ramen för Åland Living.

Utgifterna för de studiestödsförmåner som AMS ansvarar för finns upptagna under moment 50200.

AMS ansvarar, enligt beslut av landskapsregeringen, för landskapets deltagande i det formella nordiska samarbetet genom representation i Nordiska ministerrådets ämbetsmannakommitté för arbetsliv och i kommittén underlydande arbetsmarknadsutskottet. I beredningen av Finlands nationella ställningstagande gällande beslut som fattas inom EU följer AMS med arbetet inom beredningssektion EU29 Sysselsättning. Landskapsregeringen har utsett AMS till Euresmedlem enligt artikel 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/589 om ett europeiskt nätverk för arbetsförmedlingar (Eures), om arbetstagares tillgång till rörlighetstjänster och om ytterligare integration av arbetsmarknaderna.

Dessutom handhar AMS förvaltningsuppgifter med stöd av överenskommelseförordningar. Det handlar om bindande utlåtanden till arbetslöshetskassor, mottagande av lönegarantiärenden samt delbeslut kopplat till uppehållstillstånd för arbete.

Huvuduppgiften för landskapets i lag reglerade arbetsmarknadspolitiska verksamheter är att effektivt och ändamålsenligt sammanföra den som söker arbete med den som söker arbetskraft, att främja sysselsättning och kompetensutveckling, att främja en regionalt balanserad utveckling av arbetsmarknaden, att verka för kvinnors och mäns rätt till arbete på lika villkor, att motverka diskriminering på arbetsmarknaden, att underlätta för personer med svag ställning på arbetsmarknaden att få arbete och förhindra utslagning från arbetsmarknaden samt att motverka långa tider utan reguljärt arbete.

I lag angivna sysselsättningsmål är bland annat att uppnå och bibehålla en hög och jämn sysselsättning som tryggar utkomsten för landskapets befolkning och som grundar sig på ett fritt val av arbetsplats samt på utförande av ett meningsfullt arbete. Landskapet bör särskilt genom arbetsmarknadspolitiska åtgärder sträva till att främja efterfrågan och utbudet av arbetskraft i syfte att bekämpa arbetslöshet eller brist på arbetskraft. Arbetsmarknadsservicen och åtgärderna ska också vara tillgängliga för personer med olika former av funktionsnedsättningar. Landskapsregeringen antar årligen en verksamhetsplan med närmare inriktning på arbetsmarknadspolitiken i landskapet.

Den nya verksamheten med karriärvägledning (Visa vägen) har utvärderats under år 2022 och fortsätter under år 2023 som en del av AMS lagstadgade vägledning (vägledning för yrkesval och kompetensutveckling).

Landskapsregeringens bedömning var att den nya lagstadgade serviceprocessen som trädde i kraft 2.5.2022 skulle främja sysselsättningen på ett effektivt sätt samt att nuvarande personalresurser vid AMS var tillräckliga för att kunna verkställa den nya serviceprocessen på ett bra sätt. Den nya serviceprocessen för arbetssökande har medfört oförutsedda ökade administrativa uppgifter för tjänstemännen vid arbetsmarknadsserviceenheten och tilläggsresurser behövs. Den förstärkning av personalresurserna som gjordes under år 2020 bibehålls år 2023. Det har visat sig redan efter några månader att serviceprocessen har lett till en myckenhet av lagstadgat administrativt arbete som minskar på den arbetstid som kan ägnas åt egentligt kundarbete.

Mål år 2023

- minst 50 personer ska få yrkesinriktad rehabiliteringsplanering eller yrkesplanering
- minska antalet långtidsarbetslösa
- minst 30 arbetslösa ska få anställning med sysselsättningsstöd hos landskapet
- öka antalet användare av e-tjänster samt
- minst 220 personer ska få karriärvägledning.

86000 Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	27 590	10 000		10 000
Övr verksamh intäkt	677			
Summa Verksamhetens intäkter	28 267	10 000		10 000
Personalkostnader	-1 380 644	-1 408 610		-1 412 530
Köp av tjänster	-228 375	-241 290		-233 032
Material förnödenh	-48 621	-38 400		-29 400
Övr verksamh kostn	-167 768	-166 700		-180 038
Summa Verksamhetens kostnader	-1 825 407	-1 855 000		-1 855 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 797 140	-1 845 000		-1 845 000
Övr finansiella int	205			
Övr finansiella kost	-17			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	188			
Summa Årsbidrag	-1 796 952	-1 845 000		-1 845 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 796 952	-1 845 000		-1 845 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 796 952	-1 845 000		-1 845 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
86000 Arb.markn & studieservicemynd.	-1 653 179	-1 796 952	-1 845 000	-1 845 000
86050 Sysselsättn. o arb.löshet.stöd	-10 613 177	-9 408 190	-9 310 000	-6 212 000
Summa 8600_7 AMS	-12 266 356	-11 205 142	-11 155 000	-8 057 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 10.000 euro och anslag om 1.855.000 euro.

Inkomster

Föreslås inkomster om 10.000 euro för ersättningar för AMS:s handläggning av ansökningar om uppehållstillstånd för arbete och inkomster från försäljning av arbetspsykologtjänster.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 1.855.000 euro för AMS:s verksamhetsutgifter, inklusive verksamheten Åland Living samt arbetspsykologens verksamhet.

86050 Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-831 658	-800 000		-1 262 000
Anslag netto	-831 658	-800 000		-1 262 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.262.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser 935.000 euro för sysselsättningsfrämjande åtgärder. Genom anslagshöjningen ges möjlighet för att sysselsätta 30 arbetslösa arbetssökande vars behov av arbete är störst (personer med nedsatt arbetsförmåga, personer som varit arbetslösa arbetssökande över sex månader samt ungdomar som inte har fyllt 25 år och som varit arbetslösa arbetssökande över tre månader) genom anställning hos landskapet med sysselsättningsstöd i maximalt 6 månader. Se även moment 86050, Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, överföringar.

För praktikantplatser för högskolestuderande föreslås ett anslag om 327.000 euro.

Praktikantplatserna används i syfte att ge högskolestuderande möjlighet att erhålla praktik inom sitt utbildningsområde eller att knyta kontakter med arbetslivet på Åland med tanke på framtida arbetsmöjligheter. Anslaget är dimensionerat för att erbjuda cirka 60 studerande en praktikanställning om cirka 2 månader vardera samt 2 praktikanter hos Ålands ministerråd vid Finlands EU-representation i Bryssel om cirka 6 månader vardera. Praktikanterna är anställda och avlönade av AMS. Praktiken kan genomföras såväl inom privat som offentlig sektor. En studerande kan beviljas praktikantplats endast en gång.

86050 Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, överföringar (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-8 576 532	-9 700 000	1 190 000	-4 950 000
Anslag netto	-8 576 532	-9 700 000	1 190 000	-4 950 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 4.950.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 4.500.000 euro för arbetslöshetsersättningar. Ur landskapets medel erläggs grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i enlighet med landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Stödbeloppen höjs vanligen från och med den 1 januari. Anslaget har i övrigt beräknats utgående från att arbetslösheten under år 2023 fortsättningsvis kommer att ligga på en något högre nivå än före pandemin och att antalet stödberättigade därmed kommer att ligga kvar på en högre nivå.

Föreslås ett anslag om 1.423.000 euro för genomförande av sysselsättningsfrämjande åtgärder. Av anslaget redovisas 973.000 euro under moment 86050 Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, verksamhet.

Under momentet upptas anslag för de sysselsättningsfrämjande åtgärder som regleras i landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Anslaget används för stödriktade åtgärder och andra sysselsättningsfrämjande åtgärder för arbetslösa arbetssökande och täcker kostnader för bland annat sysselsättningsstöd. Sysselsättningsstöd är en individuell åtgärd som kan beviljas för anställning, arbetspraktik, läroavtalsutbildning, deltidsarbete och start av företagsverksamhet. Stödet betalas till arbetsgivaren om det är fråga om anställning, annars direkt till personen.

Från anslaget bekostas också projektinriktade åtgärder. AMS upphandlar projekt som är inriktade på särskilda kategorier av arbetslösa.

Anslaget kan även användas för att skapa möjligheter till individuella lösningar för enskilda genom sysselsättningsfrämjande utbildnings- eller valideringsåtgärder samt genom anskaffning av sysselsättningsfrämjande utbildning. Det kan handla om upprätthållande eller komplettering av befintlig kompetens, förberedelse för att starta egen verksamhet eller dylikt. Anslaget kan också användas för att vid behov erbjuda personer särskilt stöd, vägledningsinsatser och tolktjänster samt för att täcka kostnader för utredande av arbets- och utbildningsförutsättningar eller lämplighet för yrke och för specialarrangemang på arbetsplatsen för personer med nedsatt arbetsförmåga.

865 Ålands fiskevårdscentrum, Gutterop

Målet för verksamheten är att skapa goda förutsättningar för det småskaliga yrkesmässiga kust- och skärgårdsfisket samt sportfisket och fisketurismen. Arbetet förutsätter långsiktighet och kontinuitet med faktiska uppgifter om fiskbestånd och efterfrågan som grund.

Avsikten är att under år 2023 producera ca 120 000 smolt av havsöring, ca 150 000 1-somriga sikyngel och 1,2 miljoner gäddyngel. Hälften av gäddynglen produceras vid Ålands fiskevårdscentrum och hälften köps in från privata aktörer.

Landskapsregeringen bedömer att fiskyngelproduktionen vid Gutterop är en viktig fiskevårdsåtgärd i landskapet och att en fortsatt utplantering stärker förutsättningarna för fisketurismen och yrkesfisket.

Arbetet med övrig fiskevård fortsätter, såsom identifiering av lekområden och vandringsleder för fisk, samt rådgivning för bevarande, restaurering och skapande av lekområden.

86500 Ålands fiskevårdscentrum, Gutterop, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	87 153	80 000		87 000
Övr verksamh intäkt	22 856	16 930		20 316
Summa Verksamhetens intäkter	110 008	96 930		107 316
Personalkostnader	-314 226	-268 024		-266 733
Köp av tjänster	-21 390	-23 000		-27 300
Material förnödenh	-107 342	-126 871		-149 248
Övr verksamh kostn	-285 558	-285 035		-285 035
Summa Verksamhetens kostnader	-728 516	-702 930		-728 316
Summa Verksamhetsbidrag	-618 508	-606 000		-621 000
Summa Årsbidrag	-618 508	-606 000		-621 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-618 508	-606 000		-621 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-618 508	-606 000		-621 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
86500 Ålands fiskevårdscentrum	-624 788	-618 508	-606 000	-621 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 621.000 euro för driften av verksamheten vid Ålands Fiskevårdscentrum. Cirka 285.000 euro av nettoanslaget utgörs av internhyra.

Inkomster

Inkomsterna härrör från försäljning av fisk för utplantering till fiskelag och andra intressenter inklusive landskapets fastighetsverk. Hyresinkomster härrör från upplåtande av odlingsutrymme för sibirisk stör i samarbete med privat aktör.

Utgifter

Utgifterna består av kostnader för personal, foder och annat för verksamheten nödvändigt material samt underhåll av maskiner och utrustning.

870 Fordonsmyndigheten

Den övergripande planen är att tillhandahålla i LL (2018:8) om Fordonsmyndigheten angivna och av landskapsregeringen ålagda tjänster till rimlig kostnad, med en god servicenivå och med hög kompetens och öppenhet. För att uppnå detta strävar Fordonsmyndigheten efter att utveckla verksamheten med bl.a. ny teknik och att hålla nere väntetiderna för förarexamen och besiktning. Målet för året är ett högt förtroende från kunderna, fortbildning av personalen och en fortsatt god effektivitet i verksamheten.

För att ersätta det nuvarande föråldrade körkortsregistret, upphandlades ett nytt våren 2022, se moment 987000. Implementeringsprojektet förväntas vara klart under år 2023. Det nya systemet kommer att skapa bättre förutsättningar för att utveckla e-tjänster, som är till nytta för kunderna samt underlätta administrationen kring körkort. Som en fortsättning på arbetet med att förnya myndighetens register inleds under år 2023 en förstudie och kravspecifikation för ett nytt fordonsregister.

87000 Fordonsmyndigheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	8 640	15 000		15 000
Avgiftsintäkter	1 235 701	1 285 000		1 325 000
Övr verksamh intäkt	-285			
Summa Verksamhetens intäkter	1 244 056	1 300 000		1 340 000
Personalkostnader	-731 447	-802 523		-860 122
Köp av tjänster	-314 663	-345 000		-344 500
Material förnödenh	-63 167	-70 675		-53 588
Övr verksamh kostn	-1 952	-1 802		-1 790
Summa Verksamhetens kostnader	-1 111 229	-1 220 000		-1 260 000
Återbet av överf	-220			
Summa Intäkt ink o kap	-220			
Summa Intäkt ink o kap öv	-220			
Summa Verksamhetsbidrag	132 607	80 000		80 000
Summa Årsbidrag	132 607	80 000		80 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	132 607	80 000		80 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	132 607	80 000		80 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
87000 Fordonsmyndigheten	283 363	132 607	80 000	80 000
Summa 8700_7 Fordonsmyndigheten	283 363	132 607	80 000	80 000

Budgetmotivering

För Fordonsmyndighetens verksamhet föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, en nettoinkomst om 80.000 euro baserat på budgeterade inkomster om 1.340.000 euro och budgeterade utgifter om 1.260.000 euro.

Inkomster

Verksamhetsintäkterna förväntas uppgå till 1.340.000 euro och består av avgifter för registrering, registerutdrag, brickor, besiktning och förarexamen.

Som en följd av att besiktningsintervallen ändrades i och med ändringen i LL (1993:19) om besiktning och registrering av fordon som trädde ikraft den 1.3.2018, har antalet besiktningar minskat jämfört

med tidigare år. För att balansera detta höjdes vissa avgifter fr.o.m. 1.1.2022 och därmed kan myndighetens intäkter hållas på samma nivå som tidigare år.

Utgifter

Verksamhetsutgifterna beräknas uppgå till 1.260.000 euro. Utgifterna utgörs av personal- och verksamhetskostnader. I anslaget ingår bl.a. utgifter för fastighetsunderhåll, utrustning och inventarier, IT-relaterade utgifter och utgifter för fortbildning av personal.

Under de närmaste åren kommer Fordonsmyndighetens IT-system att behöva ersättas då dessa närmar sig slutet av sin livslängd. Som ett första steg ersätts körkortsregistret. Se även moment 987000 fordonsmyndigheten, investeringar.

871 Rederiverksamhet

Kapitlet utgår.

87100 Rederienheten, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-253 055			
Anslag netto	-253 055			

Budgetmotivering

Momentet utgår.

872 Vägunderhållsverksamhet

Vägunderhållsenheten inom Vägnätsbyrån sköter på beställning den praktiska driften och underhållet av lands- och bygdevägar samt underhållet av landskapsregeringens broar, hamnar och färjefästen enligt Funktions- och standardbeskrivning för driftområde Åland. Enheten utför uppdrag såväl internt inom förvaltningen som externt åt kommuner och privata kunder. Åt utomstående utförs arbeten på marknadsmässiga villkor och under förutsättning att den egna verksamheten inte blir lidande. Enheten anlitar även privata underleverantörer för utförandet av uppdrag. Se även moment 76010 och 76050.

Vägunderhållsenheten är uppdelad i två vägdistrikt, fasta Åland och skärgården. På fasta Åland är enheten placerad vid Möckelö vägstation. I skärgården finns fyra vägstationer; Brändö, Föglö, Kumlinge och Kökar. På de mindre öarna med lands- och bygdevägar har enheten privata tillsynsmän som sköter delar av underhållsarbetet.

87200 Vägunderhållsenheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	2 689 953	2 727 000		2 909 000
Summa Verksamhetens intäkter	2 689 953	2 727 000		2 909 000
Personalkostnader	-1 485 435	-1 575 630		-1 589 425
Köp av tjänster	-370 788	-389 440		-397 443
Material förnödenh	-650 402	-580 300		-732 500
Övr verksamh kostn	-183 328	-181 630		-189 632
Summa Verksamhetens kostnader	-2 689 953	-2 727 000		-2 909 000
Summa Verksamhetsbidrag	0	0		0
Summa Årsbidrag	0	0		0
Summa Räkenskapsperiodens resultat	0	0		0
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	0	0		0

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
87200 Vägunderhållet	44 436	0	0	0

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, en nettoinkomst om 0 euro, med en beräknad inkomst och utgift om 2.909.000 euro.

Inkomster

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning att de beräknade inkomsterna och ersättningarna för produktionsverksamhet samt de arbeten som utförs åt kommuner och privata kunder om sammanlagt ca 2.909.000 euro gottskrivs momentet.

Utgifter

Anslaget avser verksamhetsutgifter för vägunderhållet. I anslaget ingår internhyra av Möckelö vägstation och internhyra till Fastighetsverket avseende övriga vägstationer, sandlager, maskinhall m.fl. byggnader.

873 Verkstad och lager

Verkstads- och lagerenheten inom Transportbyrån utför underhåll och reparationer av avdelningens färjor, linfärjor, arbetsfordon, maskiner och hamnanläggningar mot beställning, se moment 75010, 75030, 76010 och 76050. Enheten bemannar linfärjelinjerna som är i landskapsregeringens egen regi och sköter även vissa administrativa arbeten och miljö- och andra tillsynsuppgifter i anslutning till linfärjorna.

87300 Verkstad och lager, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Försäljningsintäkter	2 196 184	2 500 000		2 243 000
Övr verksamh intäkt	255			
Summa Verksamhetens intäkter	2 196 439	2 500 000		2 243 000
Personalkostnader	-1 649 426	-1 793 981		-1 570 273
Köp av tjänster	-326 510	-437 452		-377 850
Material förnödenh	-192 943	-211 567		-233 727
Övr verksamh kostn	-9 594	-7 000		-10 650
Summa Verksamhetens kostnader	-2 178 473	-2 450 000		-2 192 500
Summa Verksamhetsbidrag	17 965	50 000		50 500
Övr finansiella int				-500
Räntekostnader	-15			
Övr finansiella kost	-5			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-20			-500
Summa Årsbidrag	17 945	50 000		50 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	17 945	50 000		50 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	17 945	50 000		50 000

Moment	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget inkl. TB 2022	Förslag 2023
87300 Verkstad och lager	19 770	17 945	50 000	50 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, en nettoinkomst om 50.000 euro baserat på att inkomsterna uppskattas uppgå till 2.243.000 euro, medan kostnaderna uppskattas uppgå till 2.193.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna består av intäkter från den egna verksamheten, serviceavgifter samt hanteringspåslag för lagerhållna varor. I inkomsten beaktas de direkta kostnaderna och kapitalkostnaderna motsvarande avskrivningarna på årsbasis på det kapital som är bundet i verksamheten.

Utgifter

Verksamhetsutgifterna förväntas uppgå till 2.193.000 euro och består av kostnader för personal, inköp av tjänster och materialkostnader.

Ofördelad minskning överföringskostnader

889 Återförda anslag

88900 Återförda anslag

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	45 350			
Kostnader	165 718	100 000		100 000
Anslag netto	211 068	100 000		100 000

Budgetmotivering

Återbokade bidrag används för att underlätta avförandet av bidrag som beviljats stödmottagare men som av olika skäl inte utbetalts samt för bidrag som återkrävts.

Under momentet föreslås en uppskattad minskning av överföringskostnaderna om 100.000 euro. Minskningen har i budgetförslaget styrts till posten för övriga överföringskostnader i resultaträkningen, medan kostnadsminskningen i praktiken fördelas ut till de sektorer som överföringskostnaderna ursprungligen belastat.

Detaljmotivering - Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter

890 Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster

890 Skatter och inkomster av skattenatur

Den 1.1.2021 trädde ett nytt ekonomiskt system för finansiering av självstyrelsen i kraft i och med att 7 kapitlet om Landskapet Ålands ekonomi i självstyrelselagen fick en ny lydelse (2020/33). För att täcka utgifterna för självstyrelsen återförs till landskapet Åland årligen av statsmedel ett belopp som fastställs vid en särskild avräkning, avräkningsbeloppet, samt en skatteavräkning. Genom lag (2021:22, FFS 911/2020) höjdes avräkningsgrunden till 0,47 procent från och med år 2021.

Enligt det ekonomiska systemet erhåller landskapet Åland ett avräkningsbelopp som utgör 0,47 procent av de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna med undantag för de skatter som ingår i skatteavräkningen, rundradioskatten och upptagna nya statslån. Dessutom är Ålands befolkningsandel en faktor som antingen ökar eller minskar avräkningsbeloppet. Under ett budgetår erhåller landskapet ett förskott på avräkningsbeloppet för det pågående året. Därtill slutregleras avräkningen för det föregående året efter att statsbokslutet är fastställt.

I skatteavräkning återförs till landskapet Åland de på Åland för respektive skatteår debiterade statliga förvärvs- och kapitalinkomstskatterna, källskatten som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatten och tonnageskatten. Därtill återförs den på Åland betalda lotteriskattens belopp. På skatteavräkningsbeloppet betalas månatliga förskott under budgetåret. Förskottsbeloppet beräknas med utfallet av tidigare beskattning och prognoser som grund. Skatteavräkningen slutregleras efter att beskattningen har slutförts för respektive skatteår.

Enligt ikraftträdelsestadgandena till självstyrelselagsändringen erhöles skattegottgörelse enligt de tidigare bestämmelserna för skatteåren 2019 och 2020. Skattegottgörelserna erhålls med två års eftersläpning och utföll därför under budgetåren 2021 respektive 2022. Därtill utbetalades under budgetåret 2021 den lotteriskatt som hade inbetalts från Åland under år 2020.

Av nedanstående tabell framgår utvecklingen av överföringarna enligt självstyrelselagen samt beloppet av lotteriskatten.

	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Överföringar enligt ekonomiskt system till och med 31.12.2020					
Avräkningsbelopp 1)	239 698 012	222 482 705			
Skattegottgörelse 2)	11 745 093	7 293 092	13 602 918	7 791 184	
Lotteriskatt 3)	12 583 018	12 014 761	10 207 241		
Överföringar enligt ekonomiskt system från och med 1.1.2021					
Avräkningsbelopp 4)			194 073 000	202 195 000	200 066 000
Skatteavräkning 5)			77 800 000	84 800 000	108 500 000
Överföringar sammanlagt enligt ovanstående	264 026 122	241 790 558	295 683 159	294 786 184	308 566 000
Förändring i %	-3,8 %	-8,4 %	22,3 %	-0,3 %	4,7 %

1) Åren 2019 - 2020 avser slutavräkning enligt Ålandsdelegationens beslut för respektive år.

2) År 2019 avser skattegottgörelse för skatteår 2017, år 2020 för skatteår 2018, år 2021 för skatteår 2019 och år 2022 för skatteår 2020.

3) Lotteriskatten som riksmyndigheterna uppbär av Ålands Penningautomatförening återbärs till landskapet, men ingår inte i självstyrelselagens stadganden. År 2019 avser lotteriskatt för skatteår 2018, år 2020 för skatteår 2019 och år 2021 för skatteår 2020. Lotteriskatt för skatteår 2021 och framåt ingår i skatteavräkningen.

4) År 2021 avser förskott på avräkningsbeloppet för år 2021 enligt Ålandsdelegationens beslut.

Åren 2022 och 2023 avser förskott enligt Ålandsdelegationens beslut.

5) År 2021 och 2022 avser förskott på skatteavräkningen för respektive skatteår enligt Ålandsdelegationens beslut.

År 2023 avser förskott enligt Ålandsdelegationens beslut för skatteår 2023 samt ett preliminärt belopp för den slutliga skatteavräkningen för skatteår 2021.

89000 Skatter och inkomster av skattenatur

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	301 501 939	297 026 000	1 291 000	311 930 000
Kostnader				
Anslag netto	301 501 939	297 026 000	1 291 000	311 930 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om sammanlagt 311.930.000 euro.

Inkomster

Det förskott landskapet i enlighet med 46 § självstyrelselagen erhåller på avräkningsbeloppet för år 2023 uppgår enligt Ålandsdelegationens beslut till 200.066.000 euro, vilket belopp föreslås upptaget som inkomst under momentet.

Det förskott landskapet i enlighet med 49 § självstyrelselagen erhåller på skatteavräkningen för skatteår 2023 uppgår enligt Ålandsdelegationens beslut till 96.000.000 euro, vilket belopp föreslås upptaget som inkomst under momentet. Som slutreglering av skatteavräkningen för skatteår 2021 föreslås ett preliminärt belopp om 12.500.000 euro. Det slutliga beloppet kan beräknas efter att beskattningen för skatteår 2021 har slutförts.

Från ingången av år 2021 infördes ett system med generell medieavgift i enlighet med LL (2019:103) om medieavgift. Medieavgiften ingår i förskottsuppbörden av skatter. Under år 2023 verkställs förskottsuppbörd för skatteåret 2023 respektive slutreglering av skatteår 2022. Som inkomst av medieavgift under år 2023 föreslås en inkomst om 2.514.000 euro beräknat för skatteår 2023. Se även moment 27000.

Föreslås därtill en inkomst om 850.000 euro för avgifter enligt LL (1947:6, ändrad 2002/44) om apoteksavgift i landskapet Åland.

892 Finansiella poster

89200 Finansiella poster (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	2 022 201	875 000	32 000	1 045 000
Kostnader	-372 705	-710 000		-560 000
Anslag netto	1 649 496	165 000	32 000	485 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 1.045.000 euro och anslag om 560.000 euro.

Inkomster

I inkomsterna ingår cirka 420.000 euro för räntor på lån och landskapsgarantier, cirka 200.000 euro i ränteinkomster samt ca 425.000 euro i dividendinkomster.

Utgifter

För ränteutgifter m.fl. kostnader för av landskapet upptagna finansieringslån föreslås inget anslag.

I anslaget ingår därtill 10.000 euro för att resultatmässigt avskryva osäkra kundfordringar enligt god bokföringsred. I den mån landskapet i ett senare skede erhåller betalning för fordringarna kan inkomsten påföras momentet.

Föreslås ett anslag om 450.000 euro i räntestöd för studielån, erläggande av borgensansvarsbelopp i enlighet med LL om studiestöd (2006:71).

Av anslaget föreslås 100.000 euro för ersättande av kreditförluster för landskapsgarantier och lån beviljade på landskapets ansvar. Anslaget avser även landskapets andel av Finnvera Abp:s kreditförluster för lån beviljade enligt avtal. Se även moment 61000 samt landskapsregeringens åtaganden gällande stödordningen landskapsgaranti för likviditetslån med anledning av covid-19.

Finnvera Abp är ett statsägt specialfinansieringsbolag som erbjuder riskfinansiering samt utvecklingstjänster för små och medelstora företag, främjar export och företagets internationalisering samt befrämjar regionalpolitiska åtgärder. För att möjliggöra för små och medelstora företag på Åland att ta del av Finnveras Abp:s produkter har landskapsregeringen och Finnvera Abp sedan många år tillbaka ett samarbetsavtal, där nuvarande avtal är i kraft fram till 31.12.2022.

Per 25.5.2022 uppgick Finnveras åtaganden om 11 miljoner euro där landskapets andel uppgår till 50 procent. Landskapsregeringens åtagande ifråga om landskapsgaranti för likviditetslån uppgick till 585.000 euro.

Föreslås att anslaget även kan användas för att täcka åtaganden för landskapsgarantier till lantbruksföretagare, vilka beviljats med stöd av bevillningsfullmakt under moment 61500. Vid tidpunkten för uppgörandet av föreliggande budgetförslag var inga åtaganden kända.

Vidare föreslås att anslaget även kan användas för att täcka åtaganden för ägarbostäder med borgensförbindelser under moment 71510. Vid tidpunkten för uppgörandet av föreliggande budgetförslag var inga åtaganden kända varför inget anslag har upptagits i detta skede.

89230 Landskapets fastighetsverk

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	5 270 000	6 000 000		4 500 000
Kostnader				
Anslag netto	5 270 000	6 000 000		4 500 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 4.500.000 euro samt mål och fullmakter för Fastighetsverket enligt nedanstående motiveringar.

Inkomster

Landskapsregeringen ska besluta om Fastighetsverkets resultatmål och intäktsföringsmål efter att budgeten beslutats, men eftersom ett förskott av avkastningen kommer att uppbäras för år 2023 bör resultatmål och intäktsföringsmål beslutas samtidigt som förskottet på avkastningen beslutas av lagtinget. Landskapsregeringen föreslår att resultatmålet uppgår till 4.770.000 euro och att intäktsföringsmålet beslutas till 4.500.000 euro. Intäktsföringsmålet uppgår till 94,3 procent av resultatmålet. Överskottet utgår främst utifrån de kalkylerade internräntorna som ingår i de hyresbelopp som debiteras respektive förvaltningsenhet, men påverkas även av eventuellt

överskott eller underskott i verksamheten i övrigt. I samband med att bokslutet för Fastighetsverket fastställs tas ställning till eventuell ändring av inkomstföringen till landskapets budget.

Energieffektiveringar och hållbar utveckling

År 2023 finns en betydligt större osäkerhet beträffande kostnaden för främst elektricitet men även värme i landskapets fastigheter. Energieffektiveringsåtgärder i samarbete med verksamheterna i fastigheterna är en prioriterad aktivitet under år 2023. Landskapsregeringen uppmanar fortsättningsvis Fastighetsverket att göra satsningar inom förnybar energi, smarta vatten- och avloppslösningar, hållbara byggnadsprojekt och klimatsmarta transportmetoder.

Investeringarnas maximibelopp och de viktigaste projekten

För planerat underhåll upptas 6.000.000 euro för år 2023. Det finns ett stort underhållsbehov i landskapets fastigheter och framför allt på sjukhuset men även vid landskapets skolor. Även den pågående energiomställningen med utfasning av olja inklusive byten till energieffektivare uppvärmning, ventilation och solcellsanläggningar ingår i planerade underhåll. I samarbete med ÅHS har Fastighetsverket gjort besiktningar, behovsutredningar och volymstudier för en ny modern sjukhusbyggnad. Förstudierna om en nybyggnad fortsätter under år 2023, inga medel upptas i detta skede. I samarbete med Högskolan på Åland samt Ålands gymnasium har det gjorts en förstudie om ett framtida campus. Inga specifika medel för fortsatt arbete upptas i detta skede.

Föreslås att Fastighetsverkets investeringar får medföra utgifter om totalt högst 7.340.000 euro under år 2023. Fastighetsverket får vidare ingå förbindelser som under det följande räkenskapsåret får medföra utgifter om högst 6.000.000 euro. Tabellen nedan visar en preliminär fördelning av utgifter per projekt och planerat underhåll.

Landskapsregeringen föreslår att en idéävling genomförs för utveckling av området vid Lemströms kanal för att arrendera ut området för verkställighet av det vinnande förslaget. Verktällighet av utveckling av området vid Lemströms kanal förutsätter landskapsregeringens godkännande.

Fastighetsverket har möjlighet till omdisponering av den totala investeringsfullmakten om 7.340.000 euro inkluderande möjlighet att efter samordning med Ålands landskapsregering köpa in fast egendom för landskapets behov.

Utgifter	2023	2024	Beställare/Moment
Eckerö post- och tullhus	100 000		Landskapsregeringen/50010
Isoleringsrum ÅHS	1 000 000		ÅHS/84000
VVS-verkstad Ålands gymnasium	70 000		Ålands gymnasium/85500
Moduler Ålands musikinstitut	170 000		Ålands musikinstitut/85200
Planerat underhåll	6 000 000	6 000 000	Fastighetsverket
Totalt	7 340 000	6 000 000	

Lån och likviditetshantering

Föreslås att Fastighetsverket inte upptar långfristiga lån under år 2023.

Fastighetsförsäljningar och fullmakter för långtidsarrenden

Landskapsregeringen begär i detta skede ingen fullmakt för utarrendering av markområde för anläggande av solcellspark på fastigheten Stornäset i Grelsby. Landskapsregeringens bedömning är att miljöpåverkan och effekterna på stamnätet behöver analyseras ytterligare innan en fullmaktsbegäran till lagtinget kan inlämnas.

Landskapsregeringen föreslår att Fastighetsverket erhåller följande fullmakter:

- Avyttring av landskapets del av Svinö holme, totalt 56,33 hektar land och 28,72 hektar vatten. Fastighetsbeteckning 478-403-3-0. Avsikten är att avyttringen verkställs genom markbyten med Mariehamns stad. Verktällighet förutsätter landskapsregeringens godkännande samt

- Fullmakt att för gästhamns- och turistverksamhet arrendera på 30 år maximalt 1,0 hektar mark av fastigheten Kastelholm II (771-412-1-35) och maximalt 0,8 hektar vattenområde av fastigheten Slottssundet (771-412-2-126).

89250 Avkastning av Ålands Penningautomatförenings verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter	15 000 000	20 000 000		32 700 000
Kostnader	-361 514	-2 079 000		-13 876 000
Anslag netto	14 638 486	17 921 000		18 824 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 32.700.000 euro samt ökning av reservering ur penningautomatmedel med 13.876.000 euro.

Inkomster

Med hänvisning till kapitel 350 föreslås en inkomst om 32.700.000 euro.

Utgifter

Med hänvisning till kapitel 350 föreslås en reservering av penningautomatmedel om 3.876.000 euro att i första hand användas till tryggnad av vattenförsörjning, vattenförbättrande åtgärder, äldreomsorgsinvesteringar och e-förvaltningsprojekt. Därtill föreslås 10.000.000 euro "fonderas" för att trygga den tredje sektorns framtida verksamhet.

893 Avskrivningar, nedskrivningar och justeringsposter

89300 Av- och nedskrivningar samt justeringsposter (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Intäkter				
Kostnader	-17 581 173	-9 755 000		-13 840 000
Anslag netto	-17 581 173	-9 755 000		-13 840 000

Budgetmotivering

Föreslås ett förslagsanslag om 13.840.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser avskrivningar enligt plan för tillgångar som är underkastade förslitning. Avskrivningar görs på immateriella tillgångar, byggnader och konstruktioner, vägar och annan infrastruktur, transportmedel, arbetsmaskiner samt övriga maskiner och inventarier.

Avskrivningarna belastas centralt föreliggande moment förutom avskrivningar som hör till ÅHS, moment 84000 samt Högskolan på Åland, moment 85000.

Under momentet intäktsförs en upplösning av investeringsreserveringen för Vårdöbron med ett belopp om 160.000 euro.

Detaljmotivering - Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar

200 Landskapsregeringen och regeringskansliet

9212 Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen

921200 Digitalisering och informationsteknologi, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-117 493	-273 000		-230 000

Budgetmotivering

Med beaktande av kvarstående anslag från tidigare år föreslås ett anslag om 230.000 euro.

Utgifter

I enlighet med skrivningarna i 2022 års budget upptas kvarstående anslag om 150.000 euro för förverkligande av Ålandstrafikens digitaliseringsresa i föreliggande budgetförslag. Resterande del av anslaget avser kostnader för systemutvecklare.

Fullmakt

I enlighet med skrivningarna i 2022 års budget upptas kvarstående anslag om 150.000 euro för förverkligande av Ålandstrafikens digitaliseringsresa i föreliggande budgetförslag. Resterande del av anslaget avser kostnader för systemutvecklare.

Kostnaden för projektet Ålandstrafikens digitaliseringsresa är svårbestämd, men uppskattas i det här skedet till cirka 700.000 euro fördelat över tre år. För att genomföra projektet upptogs 400.000 euro under år 2021 och 150.000 euro för år 2022. Resterande cirka 150.000 euro upptas i 2023 års budgetförslag.

9252 Serviceverksamhet

Kapitlet utgår.

925210 Serviceverksamhetsinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto				

Budgetmotivering

Momentet utgår.

300 Finansavdelningens förvaltningsområde

9340 Särskilda lån och investeringar

934000 Övriga finansinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-1 065 000	-739 000	81 000	-400 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 400.000 euro.

Inkomster

Momentet kan påföras inkomster av försäljning av aktier.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 400.000 euro för att förstärka det egna kapitalet i Kraftnät Åland Ab i enlighet med den nedtrappningsmodell som beskrevs i budgeten för år 2021.

Fullmakt

Landskapsregeringen bemyndigas att sälja aktier till skäligt pris och vad som bedöms ändamålsenligt avseende verksamhetens syfte och ägarförhållanden.

934080 Övriga lån (F)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	2 827 711	22 214 000	-15 000 000	2 200 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 2.200.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser amorteringar på lån. Vid tidpunkten för uppgörandet av budgetförslaget finns inget lån som har förmedlats ur Nordiska Investeringsbankens regionallånekvot.

Utgifter

Momentet kan påföras amorteringar av regionallån från Nordiska Investeringsbanken, vilka motsvaras av inbetalningar under föreliggande moment, se inkomster ovan. Vid tidpunkten för uppgörandet av budgetförslaget finns inget lån som har förmedlats ur Nordiska Investeringsbankens regionallånekvot.

9350 Penningautomatmedel

935010 Lån ur penningautomatmedel (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-2 973 000			-850 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 850.000 euro.

Utgifter

Anslaget utges som lån för aktivitetsfrämjande och sysselsättningsskapande investeringsprojekt. Lånet kan även utges för socialvårds-och idrottsanläggningar samt liknande projekt. Se även kapitel 350.

Lån utges till kommuner, föreningar och sammanslutningar. Räntan föreslås uppgå till 3 %.

400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde

9440 Naturvård

944000 Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-99 000	-300 000		-300 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 50.000 euro och ett anslag om 350.000 euro.

Inkomster

Inkomsten om 50.000 euro avser EU finansiering kopplat till åttaårigt IP Life-projekt, IP Life BIODIVERSEA, se närmare under utgifter nedan.

Utgifter

Områden i landskapets ägo som lämpar sig för naturskyddsområden utvärderas och inrättas under året.

Landskapsregeringen avser arbeta för alternativa möjligheter för att uppnå högre andel skyddade områden dels genom fastighetsväxling, dels genom att stärka det frivilliga ägandet kring skogen.

En benchmarkingprocess inleds för att ta fram en vägledning för alternativa skyddsformer för områden och utreda hur man har gått till väga för att skydda områden i andra delar av EU. Denna benchmarkingprocess ska sedan stå som grund för fortsatt skyddande av områden.

Huvudmålet med anskaffande av områden för naturskyddsändamål är att säkerställa att oexploaterad och oförstörd natur och biodiversitet bevaras för kommande generationers ålänningar och att Åland även i framtiden ska attrahera besökare såväl som inflyttare. Naturreservaten fyller även ett syfte i att de väcker allmänhetens intresse för biologisk mångfald och biodiversiteten. De bidrar även till samhället med ekosystemtjänster så som pollination, fiskbestånd och dricksvatten.

Områdena som skyddas ska inte få ett striktare skydd än vad som är nödvändigt för att bevara den biologiska mångfald som området besitter, det vill säga att fritidsfiske, jakt, anläggande av vandringsleder, bouldering och så vidare, kan tillåtas så länge som de inte påverkar områdena och dess biodiversitet negativt.

Vid sidan av att landskapsregeringen förvärvar områden och skyddar de som redan ingår i landskapsregeringens ägor, föreslås även ett anslag för inrättande av frivilligt skyddad mark inom kortare tidsperspektiv. Detta tas upp under moment 44000 Naturvård.

Anslag ska i enlighet med ovan även användas för skyddsområden inom marina områden. Utseendet och anskaffningen av dem ska delvis ske inom det pågående projektet Åland SeaMap för vilket föreslås 50.000 euro. Utredningar och anskaffningar är också planerade att ske inom ramarna för ett pågående åttaårigt IP Lifeprojekt, IP Life BIODIVERSEA för vilken dels noteras inkomster om 50.000 euro, dels utgifter om 200.000 euro. Dessa två projekt sker inom olika delar av det åländska vattenområdet och överlappar inte varandra. Förutom ökat skydd inom de marina områdena bidrar projekten med viktig bakgrunds-information till planering av infrastrukturprojekt såsom vindkraftparker ute till havs, utformning av oljeskydd och möjlig övrig verksamhet inom havsområden.

Utöver anslagen för de ovan nämnda projekten ingår ett anslag om 100.000 euro under momentet.

500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde

9540 Ålands museum

954000 Inköp av konst (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-30 192	-25 000		-25 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 25.000 euro.

Utgifter

Anslaget föreslås för att uppfylla målsättningarna för Ålands konstmuseum vad gäller inköp av konst, omfattande såväl utövande som tidigare verksamma och framlidna konstnärer. Särskild uppmärksamhet fästs vid jämställdhets- och mångfaldsperspektiv för att uppnå representativ balans i konstsamlingen. Konstinköpen ska inkludera traditionell bildkonst, modern foto- och videokonst samt konstinstallationer.

Det är av vikt att det finns en kontinuitet i inköpen till konstsamlingen. Samlingen kan därmed följa den utveckling som sker på fältet vilket återspeglar de strömningar som sker i samhället under olika epoker.

Föreslås med hänvisning till 6 § i finansförvaltningslagen (2012:69) att inkomster av avkastningen från Irene och Halvdan Stenholms donationsfond kan gottskrivas momentet. Avkastningen ska användas för inköp av värdepapper och konst.

954010 Kulturarvs- och museiverksamhetsinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-254 487	-320 000		-128 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 128.000 euro för investeringar inom Ålands museums verksamhetsområde.

Utgifter

Uppbyggandet är Ålands museums nya samling av åländskt konsthantverk och design fortgår enligt en sjuårig plan. Särskilt uppmärksamhet riktas mot en materialkategori per år för såväl inköp som dokumentation. Under år 2023 är det glashantverket som är prioriterat. Inköp till samlingen ska omfatta nu levande och verksamma hantverkare och designers, men särskild vikt måste riktas mot att förvärva representativa verk av tidigare verksamma och framlidna utövare, då dessa helt saknat representation i Ålands museums samlingar sedan tidigare. För inköp och dokumentation föreslås ett anslag om 20.000 euro.

För byte av bil föreslås ett anslag om 35.000 euro. Den äldre av Ålands museums transportbilar föreslås bytas mot en miljövänligare personbil för lätta transporter. Inköpet minskar användningen av fossila bränslen i enlighet med det strategiska miljömålet 6. Inköpet beräknas minska kostnaden för km-ersättningar vid bruk av privat bil.

Utställningsutrymmet i nedre våningen i Eckerö post- och tullhus tas i bruk inför säsongen 2023. Utställningsbelysning med miljövänliga LED-lampor inköps och installeras i nedre våningen under renoveringens första etapp. Anslaget täcker armaturinköp för bägge våningar, d.v.s. även etapp två som förverkligas inför säsongen 2024. För hela investeringen föreslås ett anslag om 73.000 euro.

600 Näringsavdelningens förvaltningsområde

9640 Främjande av skogsbruket

964000 Övriga investeringar för skogsbruket (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto		0		

Budgetmotivering

Momentet utgår.

700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde

9745 Oljeskydd

974500 Oljeskyddsinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-26 900			

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag.

Inkomster

Utgifter

Arbetet med en ny oljeskyddsplan pågår fortfarande, beaktande ett initiativ om framtida samarbete med Gränsbevakningsväsendet. Det står i dagsläget ännu oklart i vilken omfattning den kommande Miljöskyddsfonden i Finland kommer att kunna bevilja landskapsregeringen likadana bidrag för anskaffning av bekämpningsmaterial som Oljeskyddsfonden tidigare kunnat. Vid eventuella förändringar i resursbehov under året avser landskapsregeringen att återkomma i tilläggsbudget.

9750 Kostnader för sjötrafik

975000 Fartygs- och färjeinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-3 845 454	-995 000		-1 485 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.485.000 euro.

Utgifter

Landskapets tonnage omnämns i utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 6 och dess färdplan. Vid nyanskaffning går därför landskapsregeringen in för alternativ till fossilt bränsle. Ett syfte med de investeringar som görs inom befintligt tonnage är även det att minska fossilbränsleförbrukningen. Tonnaget i skärgårdstrafiken är i behov av förnyelse på grund av bl.a. ökade krav på tillgänglighet och säkerhet, ålder och kapacitetsbrist. Idag äger landskapsregeringen åtta frigående färjor, vilka har en medelålder på drygt 30 år. Även på linfärjesidan behövs förnyelse av samma orsaker. De åtta linfärjorna har en medelålder på 41 år.

Klimatmålen i EU innebär att hela EU ska vara koldioxidneutralt till år 2050. Även skärgårdstrafiken behöver ställas om till fossilfri drift. En långsiktig investeringsplan för skärgårdstrafiken är således nödvändig och kommer att tas fram utgående från den omställningsplan som presenterats. Kostnaderna för att ställa om skärgårdstrafiken är mycket omfattande. För att en omställning ska vara möjlig krävs även infrastruktursatsningar i elnätet och i hamnar.

Av anslaget föreslås 600.000 euro för anskaffning av två linfärjepropelleraggregat, 435.000 euro för renovering, modernisering och uppgradering av utrustning, 75.000 euro för framtagande av en specifikation på en fossilfri linfärja och 75.000 euro för uppdatering av specifikationer för nya frigående färjor i syfte att förbereda nyanskaffning.

De tidigare reserverade medlen, för konvertering av linfärjan på Embarsundslinjen till lindragen med eldrift från det fasta elnätet, bedöms i dagsläget vara otillräckliga. För att kunna genomföra en upphandling av konvertering föreslås 300.000 euro för linfärjan. Den totala uppskattade kostnaden, inkluderande tidigare beviljade medel, beräknas därmed till 600.000 euro för linfärjan samt 200.000

euro för hamnbyggnader med elanslutningar. Se även moment 976000; Infrastrukturinvesteringar.

9760 Kostnader för väghållning

De övergripande målen för investeringarna i infrastrukturen är att

- förbättra trafiksäkerheten för fordons- och gångtrafikanter genom att förebygga olyckor till följd av brister i trafiksystemet
- tillgodose landskapets transportinfrastruktur på lång sikt genom att bibehålla och förbättra förutsättningar för tillväxt och utveckling för alla på hela Åland
- uppfylla gällande fordonslaster i transportnätet vid nyinvesteringar samt
- förbättra trafiksäkerheten till god standard för trafikområden som påverkas när investeringar genomförs.

Projekten bidrar till att uppfylla utvecklings- och hållbarhetsagendans strategiska utvecklingsmål 1, 4 och 5 genom att skapa sysselsättning lokalt, öka transportsektorns konkurrenskraft genom att ta bort konkurrenshämmande begränsningar i trafikinätet och ge samma förutsättningar att verka och leva för ålänningarna.

976000 Infrastrukturinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-16 569 018	-18 950 000		-17 650 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 17.650.000 euro.

Enligt tidigare budgetbeslut i lagtinget och av landskapsregeringen antagna åtgärdsprogram är ett 30-tal större och mindre bro-, hamn- och vägprojekt aktuella. I tidigare budgetar har anslag upptagits för hela eller delar av projekten. Vid tidpunkten för beredningen av föreliggande budgetförslag bedöms de planerade totala utgifterna under år 2023 uppgå till ca 24,15 miljoner euro. Vid utgången av år 2022 bedöms ca 6,5 miljoner euro återstå av tidigare budgeterade anslag, vilket belopp överförs i bokslutet till år 2023 som en reservering. Landskapsregeringen föreslår att dessa anslag kan användas för att täcka projektrelaterade kostnader. Med beaktande av kvarstående anslag från tidigare år föreslår landskapsregeringen ett ytterligare anslag om 17,65 miljoner euro för år 2023.

Landskapsregeringen föreslår samtidigt att eventuella omfördelningar av tidigare budgeterade anslag inte ska påverka möjligheten att förverkliga de projekt som lagtinget tidigare beviljat anslag för. Förverkligandet av projekten sker i enlighet med investeringsplanen som landskapsregeringen fastställer. Vid behov återkommer landskapsregeringen i ett senare budgetförslag med tilläggsanslag då dessa projekt ska verkställas.

Under tidigare budgetår givna fullmakter för att ingå bro-, hamn- och vägbyggnadsentreprenadavtal belastar de två följande finansåren med ca 45 miljoner euro. Anslag för utgifter som uppstår först under senare budgetår p.g.a. ingångna entreprenadavtal upptas i följande års budgetförslag. Projekten förverkligas därmed med beaktande av tillgängliga anslag under år 2023, prioritering och i vilken ordning de är klara att genomföras samt fullmakten som föreslås i föreliggande budgetförslag nedan om att ingå nya avtal.

Inkomster

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, att inkomster från externa intressenter vilka är direkt förknippade med exempelvis kabelbrunnar, rör för kabeldragningar och liknande projekt som inte ska belasta landskapet gottskrivs momentet.

Utgifter

Väginvesteringar

Anslaget används till planering och projektering, investering och beläggningsarbeten samt för mindre trafiksäkerhets- och förbättringsåtgärder. Med anslaget förverkligas tidigare beslut att färdigställa huvudvägarnas ombyggnad samt att grundförbättra och belägga glesbygdsvägarna. Medlen används även för reinvesteringar i syfte att upprätthålla befintlig infrastruktur. För att underlätta möjligheten till hållbara transporter och att uppfylla utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 5, 6 och 7 kommer utbyggnaden av gång- och cykelvägnätet prioriteras längs huvudvägarna. Genom att knyta ihop cykelvägnätet mellan våra hamnar stöds besöksnäringen samtidigt som pendlingen underlättas.

För beläggning, grundförstärkning, vägförrättning samt trafiksäkerhetsåtgärder avsätts ca 3,50 miljoner euro och för reinvestering i vägnätet avsätts ca 2,68 miljoner euro. Till detta kommer kostnader för tidigare beviljade projekt, projektering, utredningar, vägdatabas och mindre ombyggnader till planering och projektering, investeringar, maskiner och beläggningsarbeten.

Bro-, hamn- och tunnelinvesteringar

Brouthbytesprojektet 2017-2027 (BrUt 1727) som omfattar 19 broar och syftar till att tillgodose landskapets transportinfrastruktur på lång sikt fortsätter.

Entreprenaden för att byta ut Bomarsundsbron i Sunds kommun väntas avslutas under början av år 2023. Projektet att byta ut Bomarsundsbron till en motsvarande bågbro är kostnadsberäknat till ca 8,52 miljoner euro, varav ca 410.000 euro avsätts år 2023.

Entreprenaderna för att byta ut Djurholmssundsbron och Långholmsströmsbron pågår och förväntas vara färdigställda under år 2023. Projekten är kostnadsberäknade till 5,26 miljoner euro respektive 3,43 miljoner euro, varav 1,52 miljoner euro respektive 1,72 miljoner euro avsätts år 2023.

Kostnadskalkylerna för utbytet av Kastörsbron och Askörsbron har ökat, främst på grund av att de entreprenadupphandlingar som genomförts under åren 2021/2022 visat att kostnadsnivån för infrastrukturbyggande i den åländska skärgården ligger på en högre nivå än förväntat. Kostnadsökningen är förorsakad av stigande världsmarknadspriser på råmaterial samt att tillgången på resurser som behövs i entreprenaderna är begränsad både i entreprenörs- och underentreprenörsledet. Totalkostnaden för utbytet av Kastörsbron beräknas till ca 4,5 miljoner euro och Askörsbron till ca 5,9 miljoner euro. Förfrågningsunderlagen för utbyte av Kastörsbron och Askörsbron projekteras under år 2022 och entreprenadupphandlingarna planeras genomföras så att entreprenaderna startar i slutet av år 2023 för Askörsbron och i slutet av år 2024 för Kastörsbron. För dessa broar beräknas ca 1,77 miljoner euro förbrukas år 2023.

Arbetet med att ta fram underlag för en reparationsentreprenad av Lemströms kanalbro inleddes under år 2022. Målsättningen är att ha förfrågningsunderlaget klart för första etappen till sommaren 2023. För projektet beräknas ca 625.000 euro förbrukas år 2023. Totalt beräknas projektet att kosta 2,6 miljoner euro.

Under år 2021 har arbetet med del två av projektet BroUt 1727 startat genom att insamlingen av underlagsmaterial längs BV30, Järsövägen, inletts. Utbytet av broarna längs BV30, Järsövägen, kommer att ingå i ett större projekt som också omfattar åtgärder för att höja säkerheten för oskyddade trafikanter mellan Mariehamn och Järsö och trafiksäkerheten som helhet samt grundförbättring av BV30, Järsövägen. Under år 2022 har en förstudie startat för hela vägsträckan. För år 2023 beräknas 890.000 euro att förbrukas i projektet, vilket ingår i summan under väginvesteringar.

Under år 2021 upphandlades förnyande av färjfastena på Åva och Jurmo, Brändö kommun. Projekten beräknas vara klara sommaren 2023. För dessa färjfasten beräknas ca 2 miljoner euro förbrukas för Åva och ca 150.000 euro för Jurmo under år 2023.

Många hamnar och färjvästerna är i dåligt skick och i behov av förnyelse eller omfattande renovering. I hamnrenoveringsprojektet kommer under år 2023 projekteringen av förnyande och renovering av kritiska färjvästerna i skärgården att fortsätta: i samband med detta anpassa färjvästerna till dagens trafikbehov och kommande förnyande av fartygen. För Kumlinge norra färjväst inleddes förstudien år 2021 och projekteringen gjordes klar under år 2022. Projektet kommer att bjudas ut på entreprenad år 2023 och beräknas vara klart år 2024. Projektet är kostnadsberäknat till ca 5,5 miljoner euro, varav 2,1 miljoner euro avsätts för år 2023.

För hamnarna på Lappo och Enklinge inleddes förstudien under år 2022 och projekteringen fortsätter under år 2023. Entreprenaden beräknas inledas år 2024. Projekten är kostnadsberäknade till ca 4,9 miljoner euro per färjväst, varav ca 0,55 miljoner euro per färjväst är avsatta för år 2023.

Ombyggnaden av Sottunga färjväst utförs under år 2023 och är kostnadsberäknat till ca 3,1 miljoner euro varav ca 2,5 miljoner avsätts för år 2023. Överö färjväst anpassas till kommande trafikbehov vilket beräknas kosta ca 250.000 euro.

Övriga mindre bro- och hamnprojekt, som utbyte av tätskikt på broar, utbyte av rörbroar och anpassningar av färjvästerna, förväntas kosta ca 900.000 euro under år 2023.

För övriga projekt såsom en solcellsanläggning om ca 100 kWh för verkstaden, vägunderhållet och Fordonsmyndigheten på Möckelöområdet, renoveringar av bryggor och likande mindre investeringsprojekt avsätts 385.000 euro.

Under året återaktiveras arbetet med Prästösundsbron.

Inom projektet fast förbindelse till Föglö påbörjas en förstudie, inklusive geotekniska och geologiska undersökningar i syfte att kartlägga förutsättningarna för projektets genomförande. För arbetet ingår ett anslag om 500.000 euro. Materialet ska även ligga till grund för en ansökan om extra anslag.

Fullmakt

Med beaktande av att ett flertal av ovanstående investeringsprojekt är fleråriga föreslås att landskapsregeringen kan ingå entreprenadavtal under år 2023 som sammanlagt belastar de följande finansåren med högst 45 miljoner euro.

80 - 88 Myndigheter samt fristående enheter

9825 Ålands polismyndighet

982500 Investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-92 413	-564 000	-10 000	-217 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 217.000 euro.

Utgifter

Av anslaget avses 40.000 euro för byte av bil, ett anslag om 108.000 euro för återbetalning av utrustning till Landskapets fastighetsverk samt 69.000 euro för fortsatt utveckling av nödalarmsystemet Ålarm.

Systemlösningen för hantering av nödsamtal och nödmeddelanden

Ålarms fortsatta utvecklingsbehov under år 2023 gällande informationssäkerheten som framkommit vid en säkerhetsauditering uppskattas till 69.000 euro.

Upphandlingen av Ålarm sträcker sig till år 2024 med option om ytterligare två år. Som förberedelse för utgående kontraktperiod ses alternativa utvecklingsmöjligheter av Ålarm över för att framtidssäkra systemet på ett kostnadseffektivt sätt. Under andra hälften av år 2023 behöver en integration av Ålarm med Erica alarmsystem inledas, alternativt behöver en ny upphandling av alarmsystem påbörjas.

Kameraövervakningsutrustning

Kostnaden för inflyttningen till nya polishuset belastade polismyndigheten under år 2022 men enligt överenskommelse införskaffade och installerade Landskapets fastighetsverk övervakningsutrustning som inte är en del av fastigheten utan hör till verksamheten. Utrustningen ska återbetalas år 2023.

Fordon

Myndighetens fordon behöver uppdateras. Avsikten är att införskaffa ett elfordon. Bil som ersätts säljs i enlighet med tidigare praxis.

9840 Ålands hälso- och sjukvård

984000 Hälso- och sjukvårdsinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-2 583 384	-530 000		-1 846 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.846.000 euro.

Utgifter

Anslaget för investeringar avses använt enligt följande ungefärliga fördelning

- tandvårdsstolar och skåp ca 110.000 euro
- ultraljudsapparater ca 295.000 euro
- diatermiapparater ca 60.000 euro
- diskmaskiner för instrumentvård ca 50.000 euro
- fullkostnadsmodell och datalager ca 150.000 euro
- beredskap och säkerhet ca 250.000 euro
- arbetsplatser allmänna och medicinteknik (IT) ca 571.000 euro
- utveckling av lagerprogrammet ca 130.000 euro
- nödvatten ca 70.000 euro samt
- isoleringsutrymme, medicinsk teknisk utrustning ca 160.000 euro.

Tandvårdsstolar

Det finns ett behov att byta ut 2 tandvårdsstolar samt skåp för instrument.

Ultraljudsapparater

Det finns ett kontinuerligt behov att byta ultraljudsapparater i organisationen. Apparaterna är specifika för olika kliniker och användnings-områden. Just nu är behovet av förnyelse på Medicin-, Barn & Ungdoms-, ANOPIVA och Radiologiska kliniken.

Diatermiapparater

Operationsavdelningen har en diatermiapparat per operationssal. Fyra av dessa är nu så gamla att man inte längre kan få tag i reservdelar och vid eventuellt haveri måste ny maskin anskaffas akut. De fyra äldsta maskinerna bör därför snarast bytas ut med en kontrollerad upphandling för att undvika driftsstörningar på grund av brist på diatermiapparater. Med maskinerna ingår även rökutsug för att evakuera skadliga och carcinogena gaser som uppstår vid diatermi.

Diskmaskiner för instrumentvård

Del 2 av investeringsanslag som innehåller installationskostnader för utbyte av diskmaskiner vid instrumentvårdsavdelningen, vilket är ett omfattande arbete.

Fullkostnadsmodell och datalager

För att räkna ut och uppdatera fullkostnadspriser vid ÅHS används en excelmodell. Modellen är föråldrad och tillåter t.ex. inte flexibilitet i att skapa nya priser. Modellen uppdateras manuellt med såväl ekonomisk data som statistik. En manuell uppdatering är mycket arbetsdrygt och innehåller brister i säkerheten vid överförande av information. En ny fullkostnadsmodell behöver skapas och automatiseras mha av datalager som kopplas till såväl ekonomisystem som vårdinformationssystem.

Datalagret ska innehålla anonymiserad information i syfte att enkelt få ut statistik och övriga underlag.

Beredskap och säkerhet

Den aktuella världspolitiska situationen har lett till att de hot som funnits sedan tidigare växer sig allt starkare. ÅHS behöver anpassa sig till den nya situationen. Nödvändiga åtgärder vidtas för att höja säkerhetsnivån och beredskapen.

I investeringsanslaget ingår inköp av backuplösning, utökad redundans för journalsystemets produktionsmiljö och kringliggande tjänster, förbättrad test- och reservmiljö för journalsystem och kringliggande tjänster, Disaster recovery, överbelastningsskydd, ny logghanteringslösning, sårbarhets- och patchhantering och nätverkssegmentering.

Arbetsplatser IT allmänna

Investeringsanslaget innehåller byte av MicroPC:n, laptops, skärmar, skrivare och kopiatorer. Allt som behövs för en sammantagen arbetsplats. Just nu finns ett större behov att förnya då ett stort antal maskiner inte klarar av windows 11. 520 PC:n av totalt ca 600 klarar inte en uppgradering till windows 11. Uppdaterade arbetsstationer minskar risken för störningar i verksamheten och kräver betydligt mindre underhåll. Våra ca 100 laptops behöver ett kontinuerligt utbyte.

Arbetsplatser IT medicinteknik

Dessa arbetsplatser är specifika (medicinsktekniska krav). Utbyte av befintliga arbetsplatser samt att ny teknik kräver ny utrustning. Dessa arbetsplatser finns i dagsläget inom följande kliniker; ANOPIVA, Ögon, Öron och Tandvården.

Utveckling lagerprogrammet

Fas 1 av uppgradering av ÅHS lagerprogram för centrallagret gjordes under åren 2020 och 2021. Fas 2 innebär en utveckling och effektivisering av lagersystemets funktionalitet och rapportering inom organisationen och externt.

Isoleringsutrymme, medicinskteknisk utrustning

Det nya isoleringsutrymmet kräver viss medicinskteknisk utrustning såsom t.ex. övervakningsmonitorer, defibrillator, EKG-apparat, infusions- och volympumpar.

Nödvatten

En vattentank behöver köpas in för att utöka möjligheterna för att trygga nödvatten vid eventuella störningssituationer. Investeringen ses som en del av beredskapsarbetet.

9848 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

984810 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto				-40 000

Budgetmotivering

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 40.000 euro.

Utgifter

Myndigheten har behov av att byta ut en äldre tjänstebil mot en ny eldriven mindre paketbil.

9850 Högskolan på Åland

985000 Investeringsutgifter (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-136 667	-500 000		0

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 300.000 euro samt inkomster om 300.000 euro.

Inkomster

Inkomster avser finansiering från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens, se utgifter nedan.

Utgifter

Investeringar inom ramen för EU:s facilitet för återhämtning och resiliens uppgår till 300.000 euro under år 2023 och omfattar bl.a. följande

- investeringar av testsystem (för simulation, AI, solenergi, vindenergi och bergvärme) till de planerade utbildningarna i teknik och
- uppgradering av högskolans digitala undervisningssystem inkl. klassrums- och laborieutrustning, modern AV-studio för produktion av undervisningsmaterial och genomförande av undervisning, digitala plattformar och andra verktyg för undervisning.

9855 Ålands gymnasium

985500 Investeringsutgifter (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto		-100 000		-160 000

Budgetmotivering

Föreslås ett investeringsanslag om 160.000 euro för anskaffningar.

Utgifter

Anslaget avser inköp av svarv till yrkesgymnasiet för 60.000 euro, investeringar inom IT för 50.000 euro och en kransimulator till sjöfart för 50.000 euro.

9856 Ålands sjösäkerhetscentrum

985600 Ålands sjösäkerhetscentrum, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto				

Budgetmotivering

Momentet utgår.

9860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet

986000 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-226 132	-100 000		-100 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 100.000 euro.

Utgifter

För fortsatt utveckling av IT-systemet som används vid handläggning av arbetslöshetsförmånsärenden (ALF) föreslås ett anslag om 50.000 euro. Med detta anslag har 200.000 euro avsatts.

För fortsatt utveckling av IT-systemet som används vid handläggning av studiestödsärenden (STUART) föreslås ett anslag om 50.000 euro. Med detta anslag har 400.000 euro avsatts.

9870 Fordonsmyndigheten

987000 Fordonsmyndigheten, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2021	Budget 2022	TB 2022	Förslag 2023
Anslag netto	-72 394	-200 000		

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag.

Utgifter

Anslaget föreslås användas för att ersätta det befintliga, föråldrade körkortsregistret med ett nytt. I kostnaden ingår projektledning, kravställning, upphandling, utveckling, testning, migrering och implementation av ett nytt system samt kostnader för tillfällig intern resurs för deltagande i projektet under tiden projektet pågår.

Kostnaden för projektet har varit svåruppskattade. I budget 2021 avsattes 250.000 euro för ändamålet och i budget 2022 avsattes 200.000. Föreslås att kostnader för projektet under år 2023 täcks av tidigare anslagna medel.

SIFFERSTAT

		Anslag 2023	Inkomster 2023
VERKSAMHET OCH ÖVERFÖRINGAR			
100	Lagtinget	-4 687 000	0
101	Lagtinget	<u>-2 536 000</u>	<u>0</u>
10100	Lagtinget, verksamhet	-2 536 000	0
111	Lagtingets kansli	<u>-1 504 000</u>	<u>0</u>
11100	Lagtingets kansli, verksamhet	-1 480 000	0
11130	Lagtingets bibliotek, verksamhet	-24 000	0
112	Lagtingets övriga utgifter	<u>-389 000</u>	<u>0</u>
11210	Lagtingets Östersjösamarbete, BSPC, verksamhet	-24 000	0
11220	Dispositionsmedel	-110 000	0
11290	Till lagtingsgruppernas disposition för kansliändamål	-255 000	0
120	Landskapsrevisionen	<u>-218 000</u>	<u>0</u>
12010	Landskapsrevisionen, verksamhet	-218 000	0
130	Ålands delegation i Nordiska rådet	<u>-40 000</u>	<u>0</u>
13010	Ålands delegation i Nordiska rådet, verksamhet	-40 000	0
200	Landskapsregeringen och regeringskansliet	-15 334 075	898 075
200	Lantrådet och ministrarna	<u>-895 000</u>	<u>0</u>
20010	Landskapsregeringen, verksamhet	-822 000	0
20020	Dispositionsmedel	-73 000	0
210	Regeringskansliet	<u>-3 718 000</u>	<u>110 000</u>
21010	Regeringskansliet, verksamhet	-3 718 000	110 000
212	Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen	<u>-4 290 000</u>	<u>109 000</u>
21200	Utgifter för digitalisering och informationsteknologi	-4 290 000	109 000
215	Kommunikationsverksamhet	<u>-176 000</u>	<u>36 000</u>
21500	Kommunikationsverksamhet	-101 000	33 000
21510	Ålands representation i Helsingfors, verksamhet	-75 000	3 000
220	Främjande av jämställdheten	<u>-69 000</u>	<u>0</u>
22000	Främjande av jämställdheten, verksamhet	-69 000	0
225	Främjande av integration	<u>-59 000</u>	<u>0</u>
22500	Främjande av integration	-59 000	0
230	Valkostnader	<u>-200 000</u>	<u>0</u>
23000	Valkostnader, verksamhet	-150 000	0
23000	Valkostnader, överföringar	-50 000	0
232	Understödjande av politisk verksamhet	<u>-195 175</u>	<u>178 175</u>
23200	Understödjande av politisk verksamhet och politisk information	-195 175	178 175

Sifferstat

		Anslag 2023	Inkomster 2023
240	Brand- och räddningsväsendet	-568 000	<u>0</u>
24000	Brand- och räddningsväsendet, verksamhet	-30 000	0
24010	Landskapsstöd för materielanskaffningar (R)	-538 000	0
250	Personalarbete och arbetsmiljö	-547 900	<u>202 900</u>
25000	Utbildning, företagshälsovård, arbetarskydd, personalaktiviteter och personalpolitiska åtgärder	-547 900	202 900
252	Serviceverksamhet	-354 000	<u>38 000</u>
25210	Serviceverksamhet	-354 000	38 000
260	Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter	-612 000	<u>216 000</u>
26000	Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter	-250 000	0
26003	Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland	-135 000	0
26004	Ålandsdelegationen	-11 000	0
26005	Interreg Central Baltic Programme 2021 - 2027	-84 000	84 000
26006	Nordiska Skärgårdssamarbetet	-132 000	132 000
265	Konsumentskydd	-3 000	<u>0</u>
26500	Konsumentskydd, verksamhet	-3 000	0
270	Radio- och TV-verksamhet	-2 514 000	<u>0</u>
27000	Radio- och TV-verksamhet (F)	-395 000	0
27000	Radio- och TV-verksamhet, överföringar (F)	-2 119 000	0
280	Lagberedningen	-1 133 000	<u>8 000</u>
28010	Lagberedningen, verksamhet	-1 133 000	8 000
300	Finansavdelningens förvaltningsområde	-76 505 000	22 834 000
300	Allmän förvaltning	-3 062 000	<u>234 000</u>
30010	Finansavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-3 062 000	234 000
330	Landskapsandelar och stöd till kommunerna	-23 850 000	<u>0</u>
33000	Landskapsandelar och stöd till kommunerna (RF)	-23 850 000	0
340	Säskilda understöd	-200 000	<u>200 000</u>
34000	Säskilda understöd (F)	-200 000	200 000
350	Penningautomatmedel	-4 638 000	<u>0</u>
35000	Penningautomatmedel (R)	-4 638 000	0
380	Pensioner och pensionsavgifter	-41 975 000	<u>22 400 000</u>
38000	Pensioner och pensionsrelaterade utgifter (F)	-41 975 000	22 400 000
390	Gemensamma förvaltningskostnader	-2 780 000	<u>0</u>
39050	Förändring av semesterlöneskuld och andra bokföringsmässiga korrigeringar (F)	0	0
39099	Internhyra	-2 780 000	0
400	Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	-31 691 500	229 500
400	Allmän förvaltning	-2 054 000	<u>17 000</u>
40010	Social- och miljöavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-2 054 000	17 000

Sifferstat

		Anslag 2023	Inkomster 2023
410	Övriga sociala uppgifter	<u>-14 029 000</u>	<u>0</u>
41000	Övriga sociala uppgifter, verksamhet	-215 000	0
41010	Övriga sociala uppgifter, överföringar (F)	-13 814 000	0
415	Kommunernas socialvårdsområde	<u>-9 186 000</u>	<u>0</u>
41500	Kostnadsbaserade landskapsandelar och stöd inom socialvårdsområdet (F)	-9 186 000	0
420	Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter	<u>-165 000</u>	<u>0</u>
42000	Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter, verksamhet	-135 000	0
42000	Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter, överföringar	-30 000	0
430	Allmän miljövard	<u>-112 000</u>	<u>0</u>
43000	Allmän miljövard, verksamhet	-112 000	0
440	Naturvård	<u>-620 500</u>	<u>18 500</u>
44000	Naturvård, verksamhet	-565 500	18 500
44000	Naturvård, överföringar	-55 000	0
445	Penningautomatmedel för social och miljöverksamhet	<u>-4 510 000</u>	<u>0</u>
44510	Penningautomatmedel för social verksamhet (R)	-3 890 000	0
44520	Penningautomatmedel för miljöverksamhet (R)	-620 000	0
450	Vattenförsörjning och vattenvård	<u>-801 000</u>	<u>194 000</u>
45000	Vattenförsörjning och vattenvård, verksamhet	-801 000	194 000
460	Cirkulär ekonomi	<u>-52 000</u>	<u>0</u>
46000	Cirkulär ekonomi, verksamhet (R)	-27 000	0
46000	Cirkulär ekonomi, överföringar (R)	-25 000	0
470	Miljöhälsovård	<u>-162 000</u>	<u>0</u>
47000	Miljöhälsovård	-162 000	0
500	Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	-43 081 000	604 000
500	Allmän förvaltning	<u>-4 519 000</u>	<u>26 000</u>
50010	Utbildnings- och kulturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-4 519 000	26 000
502	Studiestöd	<u>-8 404 000</u>	<u>80 000</u>
50200	Studiestöd (F)	-8 404 000	80 000
505	Biblioteksverksamhet	<u>-172 000</u>	<u>2 000</u>
50500	Bibliotek	-172 000	2 000
510	Allmän ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet	<u>-770 000</u>	<u>0</u>
51000	Landskapsandelar och stöd för medborgarinstitut och kulturverksamhet (F)	-728 000	0
51010	Ålands kulturdelegation	-42 000	0
511	Kultur- och kulturmiljöförvaltning	<u>-696 000</u>	<u>3 000</u>
51100	Kultur- och kulturmiljöförvaltning	-696 000	3 000

Sifferstat

		Anslag 2023	Inkomster 2023
515	Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott	<u>-2 512 000</u>	<u>0</u>
51500	Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott, verksamhet (R)	-92 000	0
51500	Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott, överföringar (R)	-2 420 000	0
516	Penningautomatmedel för kulturell verksamhet	<u>-2 340 000</u>	<u>3 000</u>
51600	Penningautomatmedel för kulturell verksamhet (R)	-233 000	3 000
51600	Penningautomatmedel för kulturell verksamhet, överföringar (R)	-2 107 000	0
520	Landskapsandelar och stöd för utbildningsverksamhet	<u>-13 444 000</u>	<u>0</u>
52000	Landskapsandelar för kommunernas utbildningsverksamhet (F)	-13 444 000	0
535	Utbildningsverksamhet	<u>-9 701 000</u>	<u>75 000</u>
53500	Vuxenutbildning	-1 530 000	0
53510	Utvecklingsarbete inom utbildning	-636 000	75 000
53520	Högskoleutbildning	-7 535 000	0
540	Ålands museum	<u>-523 000</u>	<u>415 000</u>
54000	Ålands museum	-523 000	415 000
600	Näringsavdelningens förvaltningsområde	-17 779 000	5 517 000
600	Allmän förvaltning	<u>-2 443 000</u>	<u>404 000</u>
60010	Näringsavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-2 443 000	404 000
610	Näringslivets främjande	<u>-1 594 000</u>	<u>305 000</u>
61000	Näringslivets främjande, verksamhet (R)	-175 000	0
61000	Näringslivets främjande, överföringar (R)	-1 000 000	0
61100	Ålands landsbygdscentrum	-419 000	305 000
615	Främjande av livsmedelsproduktion	<u>-1 326 000</u>	<u>0</u>
61500	Främjande av livsmedelsproduktion, verksamhet	-14 000	0
61500	Främjande av livsmedelsproduktion, överföringar (R)	-962 000	0
61550	Avbytarservice (F)	-350 000	0
621	Europeiska Unionen - ERUF och ESF	<u>-1 962 000</u>	<u>785 000</u>
62100	Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014 - 2020 (R-EU)	0	0
62102	Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2021 - 2027 (R-EU)	-1 962 000	785 000
623	Europeiska Unionen - Program för landsbygdens utveckling, EJFLU	<u>-8 453 000</u>	<u>3 084 000</u>
62300	Europeiska Unionen - EJFLU, 2014 - 2020 (R-EU)	0	0
62302	Europeiska Unionen - EJFLU, 2021 - 2027 (R-EU)	-8 303 000	3 084 000
62390	Leaderfinansiering med penningautomatmedel (R-EU)	-150 000	0
625	Europeiska Unionen - Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, EHFVF	<u>-1 180 000</u>	<u>590 000</u>
62500	Europeiska Unionen - EHFF, 2014 - 2020 (R-EU)	0	0
62502	Europeiska Unionen - EHFVF, 2021 - 2027 (R-EU)	-1 180 000	590 000
640	Främjande av skogsbruket	<u>-524 000</u>	<u>150 000</u>
64000	Främjande av skogsbruket, verksamhet	-174 000	150 000
64000	Främjande av skogsbruket, överföringar (R)	-350 000	0

Sifferstat

		Anslag 2023	Inkomster 2023
650	Jakt- och viltvård	-139 000	<u>159 000</u>
65000	Jakt- och viltvård, verksamhet (R)	-50 000	159 000
65000	Jakt- och viltvård, överföringar (R)	-89 000	0
670	Främjande av fiskerinäringen	-158 000	<u>40 000</u>
67000	Främjande av fiskerinäringen, verksamhet	-108 000	40 000
67000	Främjande av fiskerinäringen, överföringar	-50 000	0
700	Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	-40 052 000	2 390 000
700	Allmän förvaltning	-2 718 000	<u>33 000</u>
70010	Infrastrukturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-2 718 000	33 000
710	Planläggnings- och byggnadsväsendet	-50 000	<u>0</u>
71000	Planläggnings- och byggnadsväsendet, verksamhet	-50 000	0
715	Bostäder och byggande	-500 000	<u>0</u>
71500	Stöd för byggnadsrelaterade åtgärder (R)	-300 000	0
71510	Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)	-200 000	0
720	Samhällsteknik	-1 362 000	<u>657 000</u>
72000	Elsäkerhet och energi, verksamhet	-707 000	657 000
72010	Främjande av hållbar energiomställning, överföringar (RF)	-560 000	0
72030	Samhällsteknikutveckling, verksamhet	-95 000	0
740	Ålandstrafiken	-493 000	<u>0</u>
74000	Ålandstrafiken, verksamhet	-493 000	0
745	Oljeskydd	-150 000	<u>0</u>
74500	Oljeskydd	-150 000	0
747	Övrig trafik	-7 150 000	<u>500 000</u>
74700	Övrig trafik, verksamhet	-4 700 000	500 000
74700	Övrig trafik, överföringar	-2 450 000	0
750-751	Kostnader för sjötrafik	-22 178 000	<u>1 200 000</u>
75010	Upphandling av sjötrafik	-18 909 000	1 200 000
75030	Upphandling av linfärjetrafik	-2 914 000	0
75100	Understöd för varutransporter i skärgården	-355 000	0
760	Kostnader för väghållning	-5 451 000	<u>0</u>
76000	Landskapsunderstöd för byggande och förbättrande av kommunalvägar (R)	-1 000 000	0
76010	Utgifter för drift och underhåll av vägar	-2 701 000	0
76030	Utgifter för underhåll av farleder och fiskefyror	-950 000	0
76050	Utgifter för drift och underhåll av färjfasten, bryggor, broar, hamnar och byggnader	-800 000	0
80-88	Myndigheter samt fristående enheter	-172 504 040	28 410 038
820	Ålands statistik- och utredningsbyrå	-983 000	<u>286 000</u>
82000	Ålands statistik- och utredningsbyrå, verksamhet	-983 000	286 000

Sifferstat

		Anslag 2023	Inkomster 2023
822	Datainspektionen	<u>-185 000</u>	<u>0</u>
82200	Datainspektionen, verksamhet	-185 000	0
823	Ålands energimyndighet	<u>-56 000</u>	<u>56 000</u>
82300	Ålands energimyndighet, verksamhet	-56 000	56 000
825	Ålands polismyndighet	<u>-10 072 000</u>	<u>458 000</u>
82500	Ålands polismyndighet, verksamhet	-10 072 000	458 000
826	Ålands ombudsmannamyndighet	<u>-259 000</u>	<u>46 000</u>
82600	Ålands ombudsmannamyndighet, verksamhet	-259 000	46 000
827	Lotteriinspektionen	<u>-114 000</u>	<u>114 000</u>
82700	Lotteriinspektionen, verksamhet	-114 000	114 000
831	Upphandlingsinspektionen	<u>-102 500</u>	<u>2 500</u>
83100	Upphandlingsinspektionen, verksamhet	-102 500	2 500
840	Ålands hälso- och sjukvård	<u>-105 332 000</u>	<u>8 530 000</u>
84000	Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet	-105 332 000	8 530 000
848	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet	<u>-3 455 000</u>	<u>965 000</u>
84810	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, verksamhet	-2 460 000	555 000
84820	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets laboratorium, verksamhet	-995 000	410 000
850	Högskolan på Åland	<u>-9 305 000</u>	<u>9 305 000</u>
85000	Högskolan på Åland, verksamhet (VR)	-9 305 000	9 305 000
851	Ålands folkhögskola	<u>-1 381 222</u>	<u>138 222</u>
85100	Ålands folkhögskola, verksamhet	-1 381 222	138 222
852	Ålands musikinstitut	<u>-1 458 000</u>	<u>110 000</u>
85200	Ålands musikinstitut, verksamhet	-1 458 000	110 000
855	Ålands gymnasium	<u>-22 931 000</u>	<u>950 000</u>
85500	Ålands gymnasium, verksamhet	-22 531 000	950 000
85590	Vuxenutbildning inom informations- och kommunikationsteknik (R)	-400 000	0
856	Ålands sjösäkerhetscentrum	<u>-1 713 000</u>	<u>840 000</u>
85600	Ålands sjösäkerhetscentrum, verksamhet	-1 713 000	840 000
860	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	<u>-8 067 000</u>	<u>10 000</u>
86000	Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, verksamhet	-1 855 000	10 000
86050	Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, verksamhet	-1 262 000	0
86050	Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, överföringar (F)	-4 950 000	0
865	Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp	<u>-728 316</u>	<u>107 316</u>
86500	Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp, verksamhet	-728 316	107 316
870	Fordonsmyndigheten	<u>-1 260 000</u>	<u>1 340 000</u>
87000	Fordonsmyndigheten, verksamhet	-1 260 000	1 340 000

Sifferstat

		Anslag 2023	Inkomster 2023
872	Vägunderhållsverksamhet	<u>-2 909 000</u>	<u>2 909 000</u>
87200	Vägunderhållsenheten, verksamhet	-2 909 000	2 909 000
873	Verkstad och lager	<u>-2 193 000</u>	<u>2 243 000</u>
87300	Verkstad och lager, verksamhet	-2 193 000	2 243 000
	Ofördelad minskning överföringskostnader	100 000	0
889	Återförda anslag	<u>100 000</u>	<u>0</u>
88900	Återförda anslag	100 000	0
	Verksamhet och överföringar sammanlagt	-401 533 613	60 882 613
89	SKATTEFINANSIERING, FINANSIELLA POSTER OCH RESULTATRÄKNINGSPOSTER		
890	Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster	-28 276 000	350 175 000
890	Skatter och inkomster av skattenatur	<u>0</u>	<u>311 930 000</u>
89000	Skatter och inkomster av skattenatur	0	311 930 000
892	Finansiella poster	<u>-14 436 000</u>	<u>38 245 000</u>
89200	Finansiella poster (F)	-560 000	1 045 000
89230	Landskapets fastighetsverk	0	4 500 000
89250	Avkastning av Ålands Penningautomatförenings verksamhet	-13 876 000	32 700 000
893	Avskrivningar, nedskrivningar och justeringsposter	<u>-13 840 000</u>	<u>0</u>
89300	Av- och nedskrivningar samt justeringsposter (F)	-13 840 000	0
	Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter sammanlagt	-28 276 000	350 175 000
9	INVESTERINGAR, LÅN OCH ÖVRIGA FINANSINVESTERINGAR		
200	Landskapsregeringen och regeringskansliet	-230 000	0
9212	Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen	<u>-230 000</u>	<u>0</u>
921200	Digitalisering och informationsteknologi, investeringar (R)	-230 000	0
300	Finansavdelningens förvaltningsområde	-1 250 000	2 200 000
9340	Särskilda lån och investeringar	<u>-400 000</u>	<u>2 200 000</u>
934000	Övriga finansinvesteringar (R)	-400 000	0
934080	Övriga lån (F)	0	2 200 000
9350	Penningautomatmedel	<u>-850 000</u>	<u>0</u>
935010	Lån ur penningautomatmedel (R)	-850 000	0

Sifferstat

		Anslag 2023	Inkomster 2023
400	Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	-350 000	50 000
9440	Naturvård	<u>-350 000</u>	<u>50 000</u>
944000	Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)	-350 000	50 000
500	Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	-153 000	0
9540	Ålands museum	<u>-153 000</u>	<u>0</u>
954000	Inköp av konst (R)	-25 000	0
954010	Kulturarvs- och museiverksamhetsinvesteringar (R)	-128 000	0
700	Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	-19 135 000	0
9745	Oljeskydd	<u>0</u>	<u>0</u>
974500	Oljeskyddsinvesteringar (R)	0	0
9750	Kostnader för sjötrafik	<u>-1 485 000</u>	<u>0</u>
975000	Fartygs- och färjeinvesteringar (R)	-1 485 000	0
9760	Kostnader för väghållning	<u>-17 650 000</u>	<u>0</u>
976000	Infrastrukturinvesteringar (R)	-17 650 000	0
80-88	Myndigheter samt fristående enheter	-2 663 000	300 000
9825	Ålands polismyndighet	<u>-217 000</u>	<u>0</u>
982500	Investeringar (R)	-217 000	0
9840	Ålands hälso- och sjukvård	<u>-1 846 000</u>	<u>0</u>
984000	Hälso- och sjukvårdsinvesteringar (R)	-1 846 000	0
9848	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet	<u>-40 000</u>	<u>0</u>
984810	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, investeringar (R)	-40 000	0
9850	Högskolan på Åland	<u>-300 000</u>	<u>300 000</u>
985000	Investeringsutgifter (R)	-300 000	300 000
9855	Ålands gymnasium	<u>-160 000</u>	<u>0</u>
985500	Investeringsutgifter (R)	-160 000	0
9860	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	<u>-100 000</u>	<u>0</u>
986000	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, investeringar (R)	-100 000	0
9870	Fordonsmyndigheten	<u>0</u>	<u>0</u>
987000	Fordonsmyndigheten, investeringar (R)	0	0
	Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar sammanlagt	-23 781 000	2 550 000
	Anslag och inkomster totalt ovanstående	-453 590 613	413 607 613

Landskapsregeringen och utvecklings- och hållbarhetsagendan

Lagtinget har det övergripande politiska ansvaret för förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan, dess vision Alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar, och de sju strategiska utvecklingsmålen som ska uppnås senast 2030.

Landskapsregeringen ansvarar för att proaktivt agera katalysator och koordinator för förverkligandet av agendan i samhället i sin helhet. I rollen som katalysator ingår att prioritera satsningar som tydligt bidrar till att uppnå agendans sju strategiska utvecklingsmål. De strategiska utvecklingsmålen, inklusive delmål och färdplaner, ligger till grund för regeringens strategiska riktning och för de verksamheter som bedrivs inom landskapsförvaltningen.

Landskapsregeringens allmänna förvaltning har integrerat de strategiska utvecklingsmålen, inklusive dess delmål respektive färdplaner, i verksamheterna. Det väsentligaste för ledningen vid Ålands landskapsregerings allmänna förvaltning är att internt skapa förutsättningar för målet om tillit och delaktighet samt genom att förvalta och utveckla självstyrelsen se till att alla på Åland har inflytande och delaktighet i byggandet av det åländska samhället.

Inom ramen för nätverket bärkraft.ax samverkar landskapsregeringen och dess förvaltning med övriga aktörer i samhället kring förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan. Det sker i ett flertal forum i nätverket, bland annat i utvecklings- och hållbarhetsrådet, där lantrådet, minister med ansvar för utvecklings- och hållbarhetsagendan och förvaltningschefen är medlemmar. Utvecklings- och hållbarhetsrådet har i sin tur tillsatt arbetsgruppen för koordinering och rapportering, som dels ansvarar för att koordinera implementeringen av färdplaner för uppnåendet av respektive strategiskt utvecklingsmål, dels ansvarar för att rapportera aktuell status för implementeringen. I arbetsgruppen för koordinering och rapportering ingår tjänstemän från landskapsförvaltningens samtliga avdelningar.

Sju färdplaner för implementeringen av de strategiska utvecklingsmålen togs fram under 2020 och aktuella versioner finns tillgängliga på bärkraft.ax. Färdplanerna innehåller de åtgärder som identifierats som nödvändiga för att de strategiska utvecklingsmålen och dess delmål ska uppnås senast 2030. Färdplanerna är dynamiska och revideras enligt behov. De åtgärder som förverkligas inom landskapsregeringens verksamheter budgeteras och planeras i landskapsregeringens ordinarie verksamhetsprocesser. I denna bilaga under respektive mål redogör allmänna förvaltningen för de åtgärder i färdplanerna som landskapsregeringen är helt eller delvis ansvarig för.

	aug-21		jan-22		aug-22	
Antal åtgärder totalt	169		169		175	
Genomförda åtgärder	14	8.28%	15	8.88%	24	13.71%
Åtgärder under arbete	76	44.97%	77	45.56%	95	54.29%
Inte påbörjade åtgärder	79	46.75%	77	45.56%	56	32.00%

I augusti 2022 fanns det sammanlagt 175 åtgärder i färdplanerna. Varje åtgärd har ett årtal och en status. Årtalet visar på när arbetet har påbörjats eller planerats in. Definitionen av statusarna är följande:

- "Inte påbörjad" – Åtgärden har identifierats men en omfattande planering eller budgetering för åtgärden har ännu inte genomförts.
- "Under arbete" – Åtgärden har påbörjats och budgetmedel finns.
- "Genomförd" – Åtgärden anses vara implementerad eller avslutad

Mål 1 Välmående människor vars inneboende resurser växer

Att blomstra handlar om något djupare än materiell välfärd och att allt skulle vara roligt jämt. I det åländska samhället skapas förutsättningar för människor att komma till sin rätt och att trivas.

Delmål:

1.1 Alla har tillgång till det som för var och en bidrar till fysisk och psykisk hälsa, meningsfullhet och goda relationer. God och jämlik vård och omsorg är garanterad för alla. Tillgången till det som inte främjar fysisk och psykisk hälsa begränsas.

1.2 Genom hela livet har alla tillgång till kvalitativ utbildning, konst, kultur och andra bildningsformer som främjar var och ens och allas vårt gemensamma blomstrande.

1.3 Alla ungdomar och vuxna har sysselsättning i form av studier, arbete eller annan syssla.

1.4 Alla barn, ungdomar och vuxna tar efter förmåga ansvar. Beroende på ålder och förmågor sker detta bland annat genom att vi tar hand om vårt välbefinnande och konsumerar måttfullt. Vi hjälps åt att spegla och bekräfta egenskaper som förnöjsamhet och lyhördhet.

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2023 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:

Landskapsregeringen fullgör sin planerings-, lednings- och övervakningsfunktion angående den sociala verksamheten bland annat genom att kontinuerligt se över och vid behov revidera lagstiftningen inom området. En omfattande revidering av aktuell lagstiftning planeras. Lagstiftningen utvecklas med målsättningen att alla ska ha grundläggande förutsättningar för välmående och ha potentialitet för ens inneboende resurser att växa samt för att uppnå tillgänglighet och delaktighet för alla i samhället. Därtill arbetar

landskapsregeringen med strategier för att förutse och bedöma risker och därigenom en utveckling av de tidiga förebyggande insatserna, liksom en fortsatt satsning på det sektors- och myndighetsövergripande samarbetet. Exempel på ovanstående är målsättningen att inleda arbetet med att ta fram ny funktionshinderslagstiftning, förnyande av utkomststödslagen och framtagande av ett strategiskt, långsiktigt program för äldreomsorgen. Under året presenteras därtill förslag till åtgärder för att uppnå målsättningen om sysselsättning för alla.

Inom hälso- och sjukvården görs arbete för att utifrån ett systematiskt och långsiktigt perspektiv främja hälsa, livskvalitet och hållbar utveckling utifrån befolkningens behov. En viktig målgrupp i folkhälsoarbetet är barn och unga och deras välmående. Arbetet fokuserar på vilka åtgärder och insatser som behövs samt analys av behovet av myndighetssamordning inom området barn och ungas hälsa. Därtill avses en uppdatering av landskapslagstiftningen om hälso- och sjukvård påbörjas.

Mål	År	Åtgärdens namn	Status	Ansvarig aktör	Budget 2023
Mål 1 - Välmående	2020	Individanpassad utbildning	Inte påbörjad	LR, kommunerna, Ålands näringsliv	
Mål 1 - Välmående	2020	Personcentrerad vård	Inte påbörjad	LR/ÅHS, KST, kommunerna	
Mål 1 - Välmående	2020	Kompetenssäkring	Under arbete	LR, KST, kommunerna	
Mål 1 - Välmående	2020	Socialvårdslagsimplementering	Under arbete	LR/Socialvårdsbyrån och Näringsavdelningen/AMS	
Mål 1 - Välmående	2020	Hållbarhet i läroplanen	Under arbete	LR/Utbildningsbyrån, högskolan, gymnasiet och kommunerna	
Mål 1 - Välmående	2020	Utbildningsalternativ för personer med funktionsnedsättning	Under arbete	LR/Utbildningsbyrån, högskolan och gymnasiet	
Mål 1 - Välmående	2020	Skolavhoppsstrategi	Under arbete	LR/Utbildningsbyrån	
Mål 1 - Välmående	2020	Hållbar offentlig upphandling	Under arbete	LR/Finans, offentlig sektor, kommunerna	
Mål 1 - Välmående	2020	Aktiva närmiljöer	Under arbete	LR, kommuner	
Mål 1 - Välmående	2020	Kulturpolitiskt program	Under arbete	LR/Kulturbyrån	
Mål 1 - Välmående	2020	Kulturlagstiftningsrevidering	Under arbete	LR, Kulturbyrån	
Mål 1 - Välmående	2020	Policy för främmande språk	Inte påbörjad	Regeringskansliet	
Mål 1 - Välmående	2021	Flexjobb	Inte påbörjad	LR	Projektet "Sysselsättning för alla" ersätter åtgärden. Projektet avslutas våren 2023.

Landskapsregeringen och utvecklings- och hållbarhetsagendan

Mål 1 - Välmående	2021	Flexibla transporter	Inte påbörjad	LR/Infrastruktur, kommunerna, tredje sektors aktörer	
Mål 1 - Välmående	2021	Multiprofessionellt team	Inte påbörjad	KST, skoldistriktet och ÅHS	Hanteras inom projektet "Barn och ungas hälsa och välmående".
Mål 1 - Välmående	2021	Strategisk barnpolitik	Inte påbörjad	LR/socialvårdsbyrån	Upptas resurs
Mål 1 - Välmående	2021	Kompetensutveckling för yrkesverksamma	Under arbete	LR, högskolan, gymnasiet, Ålands näringsliv, Företagarna på Åland	
Mål 1 - Välmående	2021	Utbildningspolitiskt program	Under arbete	LR/Utbildningsbyrån	
Mål 1 - Välmående	2021	Tillgänglighets- anpassning	Under arbete	LR, kommunerna m.fl. aktörer	Inom ramen för verksamheten
Mål 1 - Välmående	2022	Sysselsättning för alla	Under arbete	LR/Socialvårdsbyrån och Näringsavdelningen/AMS	Personalresurs och budgetmedel t.o.m. april
Mål 1 - Välmående	2022	E-hälsa	Under arbete	LR/Hälso- och sjukvårdsbyrån	Inom ramen för verksamhet. Särskilda medel för arbetet med lagstiftning.
Mål 1 - Välmående	2022	Barn och ungdomars välmående och hälsa	Under arbete	LR/Hälso- och sjukvårdsbyrån	Budgetmedel och personalresurs för hela året
Mål 1 - Välmående	2022	Folkhälsost strategi	Under arbete	LR/Hälso- och sjukvårdsbyrån	Inom ramen för verksamheten
Mål 1 - Välmående	2023	Barns och ungdomars välmående och hälsa	Inte påbörjad	LR/Hälso- och sjukvårdsbyrån	Budgetmedel och personalresurs finns.
Mål 1 - Välmående	2023	Undersökning av befolkningens hälsa och välbefinnande	Inte påbörjad	LR/Hälso- och sjukvårdsbyrån	Budgetmedel finns.
Mål 1 - Välmående	2023	Hälso- och sjukvårdslagen uppdateras	Inte påbörjad	LR/Hälso- och sjukvårdsbyrån	Intern personalresurs + budgetmedel för köp av tjänster.
Mål 1 - Välmående	2024	Arbetsmiljö- utvärdering	Inte påbörjad	LR/Hälso- och sjukvårdsbyrån	
Mål 1 - Välmående	2024	Folkhälsost strategi	Under arbete	LR/Hälso- och sjukvårdsbyrån	

Mål 2 Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället

Inga varaktiga framsteg kan nås i ett sammanhang präglad av konflikt och våld. Välgrundad mellanmännisklig tillit och fredliga relationer utgör grunden för långsiktig bärkraft.

Delmål:

2.1 Diskriminering och korruption förekommer inte.

2.2 Alla tar ansvar för att avskaffa alla former av fysiskt, sexuellt och verbalt våld, särskilt i nära relationer.

2.3 Ingen lever i en ekonomiskt utsatt position och de ekonomiska klyftorna minskar. Alla har ett hem som skänker glädje och ro.

2.4 Likvärdigt arbete ersätts med lika lön. Jämn fördelning av det oavlönade hem- och omsorgsarbetet.

2.5 Åland är barn- och äldrevänligt och personer med funktionsnedsättning upplever trygghet, frihet och tillgänglighet.

2.6 Jämställdhet och jämlikhet har uppnåtts. Kvinnor, män och inflyttade är representerade i beslutande organ.

2.7 Beslutsfattandet är deltagandebaserat. Förtroendet för samhällsinstitutioner respektive valdeltagandet är högt. Ålands invånare, förenings- och näringsliv samt myndigheter är delaktiga i att utforma samhället. Barn hörs i frågor som rör dem.

2.8 Kultur, idrott och andra föreningsaktiviteter förenar människor och skapar delaktighet.

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2023 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:

Arbetet med tillit och ökad delaktighet fortsätter. Landskapsregeringen kommer att särskilt satsa på att utöka delaktighet för vissa grupper. Det görs bl.a. genom insatser för att öka den digitala kompetensen och genom att skapa trygga miljöer för välmående barn, elever och studerande inom barnomsorgen, skolan och utbildningar.

Arbetet för att motverka våld och sexuellt våld fortsätter genom olika kunskapshöjande insatser. Ålands landskapsregering fortsätter arbetet för att förbättra jämställdheten, för livssituationen och livsvillkoren för flickor, kvinnor och HBTQIA -personers rättigheter i synnerhet.

Ett äldrepolitiskt program för Åland antas år 2023. Genom programmet inleds ett strategiskt och långsiktigt arbete med frågor som berör äldres delaktighet i samhället. Exempelvis frågor gällande diskriminering av äldre och tryggandet av tillgång till god service och vård för äldre. Arbetet med att förnya klientavgiftslagstiftningen fortsätter med målet att uppnå mera jämlika och skäliga klientavgifter, särskilt gällande vissa serviceformer som främst berör äldre personer. Ny lagstiftning tas fram med syfte att uppnå ökad likabehandling, delaktighet och deltagande i samhället för personer med funktionsnedsättning.

Delaktigheten ökas genom att vallagstiftningen förnyas i syfte att bland annat möjliggöra röstning vid några ambassader utomlands samt i Helsingfors, vilket ökar tillgängligheten och delaktigheten. Konkreta åtgärder

kommer att vidtas i syfte att säkerställa ett så jämställt folkvalt lagting som möjligt. LR kommer under 2023 att satsa på information om lagtings- och kommunalvalet för inflyttade på Åland i syfte att öka valdeltagande hos en grupp som är underrepresenterad bland väljarna.

Digitaliseringen av blanketter och informationsmaterial, bland annat arkivmaterial fortsätter.

Mål	År	Åtgärdens namn	Status	Ansvarig aktör	Budget 2023
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2021	Jämställdhetsutbildning	Under arbete	LR, kommunerna	Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2021	Barnrättskonsekvensanalys	Under arbete	LR/Regeringskansliet/DO	Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2021	Medborgardialoger	Under arbete		Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2021	Öka intresse för demokrati	Under arbete	Ålands Fredsinstitut, LR med flera	Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2022	Välkomstcenter	Inte påbörjad	LR/ Regeringskansliet, Utbildningsavdelningen (/Visa vägen), KST tillsammans med andra aktörer	Personalresurs/AMIF-bidrag
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2022	Samhälls- och hälsokommunikatörer	Inte påbörjad	LR och kommunerna	AMIF-bidrag
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2022	Jämställd skola och fritid	Under arbete	LR, Feministparaplyet	PAF-bidrag
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2023	Digitalisering av arkivmaterial	Inte påbörjad	Allmänna byrån/Ålands landskapsarkiv	Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2023	Jämställt lagting	Under arbete	Regeringskansliet/partierna	Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2023	Röstning vid ambassader utomlands	Under arbete	Regeringskansliet	Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2023	Mera offentlig information på engelska	Inte påbörjad	Regeringskansliet	Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2023	Ny lagstiftning för personer med funktionsnedsättning	Under arbete	LR	Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2023	Integrationsprogram	Inte påbörjad	LR	Personalresurs

Mål 2 - Tillit och delaktighet	2023	Lika lön	Inte påbörjad	LR/Regeringskansliet och Finansavdelningen	
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2023	Digitala blanketter	Inte påbörjad	LR/digitaliseringsenheten	Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2023	Äldrepolitiskt program	Under arbete	LR/socialbyrån	Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2023	hbtqia -certifiering	Under arbete	Regnbågsfyren	PAF-bidrag
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2023	Uppföljning av jämställdhets- och likabehandlingsplaner	Under arbete	Ålands ombudsmannamyndighet	Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2025	Inkomstutjämnings-system	Inte påbörjad	LR/ Socialvårdsbyrån	Personalresurs
Mål 2 - Tillit och delaktighet	2025	Social kreditgivning	Inte påbörjad	LR/ Socialvårdsbyrån, kommunerna	Personalresurs

Mål 3 Allt vatten har god kvalitet

Vatten är en grundförutsättning för allt liv. På Åland finns en utbredd insikt om betydelsen av ett friskt Östersjön med alla dess vikar samt tillgången till friska sjöar för rent dricksvatten.

Delmål:

- 3.1 Alla på Åland har kunskap om och tar ansvar för att åländska vatten uppnår god kvalitet.
- 3.2 Ålands röst i Östersjön är proaktiv. Åländska aktörer och individer samverkar med övriga Östersjöregionen för att påverka och uppnå vatten av god kvalitet.
- 3.3 Näringslivet på Åland använder hållbara cirkulära lösningar och bidrar till minst halverade utsläpp av näringsämnen till 2030 (jämfört med 2015).
- 3.4 Hänsyn till klimatförändring och dess konsekvenser integreras i alla utvecklings- och planeringsprocesser som påverkar vattenbruk och havsanvändning.
- 3.5 Människoskapade nettoutsläpp av fosfor och kväve till vatten har minst halverats år 2030 (jämfört med 2015).
- 3.6 Internbelastningen av fosfor i sjöar och vikar har identifierats och åtgärder pågår för minskningar.

3.7 Människoskapade kretsloppen av näringsämnen är till största delen slutna. Åland är ledande i Östersjöregionen gällande cirkulärt omhändertagande av näringsämnen 2030 och exportör av näringsämnen 2051.

3.8 Läckage av farliga ämnen, såsom läkemedel, växtskyddsmedel, hushållskemikalier, mikroplaster och gifter till vattenmiljön har minskat till icke skadliga nivåer. Nedskräpningen av vattenmiljön har upphört.

3.9 Ett samlat helhetsperspektiv på VA-användningen som säkerställer att handlingsplaner och åtgärder innebär förbättringar av vattenkvaliteten.

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2023 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:

Miljöbyråns verksamhet är i stort sett synonym med hållbarhetsarbetet, varför sammanfattningen kan utläsas i avdelningens budgetförslag 2023 (framförallt avseende moment 45000).

Många åtgärder för att förbättra våra vatten löper kontinuerligt från år till år och det tar även lång tid innan vi med hjälp av olika indikatorer kan påvisa en förbättrad vattenmiljö. Under 2023 fortsätter genomförandet av "Vattenåtgärdsprogrammet 2022–2027", med fokus på att minska näringsutsläppen till grundvatten, sjöar, kustvatten och hav.

Landskapsregeringen kommer att slutföra revideringen av vattenlagen och uppdatera lagstiftningen inom VA-området samtidigt som arbetet med en vattentjänstlag för Åland fortskrider. Målsättningen är att under året uppdatera en VA-plan, samt föreskrifter och regelverk för avloppspumpstationer. Enskilda avlopp inom dricksvattentäkternas avrinningsområden kartläggs i samarbete med övriga ansvariga aktörer.

Landskapsregeringen deltar i utvecklandet av det internationella vattenvårdsarbetet främst genom deltagande HELCOM-möten, Nordiska ministerrådet och internationella samarbetsprojekt. Redan pågående projekt har inriktningen att effektivisera skyddet av den marina miljön, främja en hållbar användning av naturresurserna samt att samordna en hållbar och klimatanpassad havsplanering runt Östersjön. Nya fleråriga projekt planeras starta under 2023, där fokus ligger på att genomföra konkreta vattenförbättrande åtgärder. I samarbete med berörda parter inleds arbetet med att stärka livsmiljöer för att långsiktigt gynna de ekosystemtjänster som hälsosamma fiskbestånd och biologisk mångfald bidrar med i kust och hav. Ett projekt inleds för omhändertagande av vass för att minska näringsbelastningen, förbättra den biologiska mångfalden och skapa ekosystemtjänster.

Mål	År	Åtgärdens namn	Status	Ansvarig aktör	Budget 2023
Mål 3 - God vattenkvalitet	2020	Kemikalie- och oljeskydd	Under arbete	LR, Miljöbyrå, Näringsavdelningen, Infrastrukturavdelningen, regeringen, sjöfartsorganisationer, gods- och transportföretagen samt mål 7	
Mål 3 - God vattenkvalitet	2020	Uppdaterad vattenlagstiftning	Under arbete	LR, regeringen, Miljöbyrå	Personalresurs

Mål 3 - God vattenkvalitet	2020	Fler vattenskyddsområden	Under arbete	LR	Personalresurs
Mål 3 - God vattenkvalitet	2020	Hållbar dricksvattenförsörjning	Under arbete	LR, Ålands vatten, kommuner, övriga vattenbolag	140 000
Mål 3 - God vattenkvalitet	2020	Trygga grundvattenskyddet	Under arbete	LR, Miljöbyrån	Personalresurs
Mål 3 - God vattenkvalitet	2020	Enskilda avlopp	Under arbete	LR, Ålands VA-samarbete, kommuner	
Mål 3 - God vattenkvalitet	2020	Kretsloppsanpassat jordbruk	Under arbete	LR, regeringen, Jordbrukets intresseorganisationer såsom ÅPF och Hushållningssällskapet, Ålands livsmedelsproducenter, mål 7 Hållbar konsumtion och produktion	81 000
Mål 3 - God vattenkvalitet	2020	Minska näringsförluster	Under arbete	LR, regeringen, Jordbrukets intresseorganisationer, mål 7 Hållbar konsumtion och produktion	120 000 (del av)
Mål 3 - God vattenkvalitet	2020	Öka näringsfällor	Under arbete	LR, regeringen, kommuner, markägare, mål 7 Hållbar konsumtion och produktion	120 000 (del av), 125 000 (del av)
Mål 3 - God vattenkvalitet	2020	Cirkulär fiskodling	Under arbete	LR, Fiskeribyrån, regeringen, Fiskodlarnas intresseorganisationer, mål 7 Hållbar konsumtion och produktion	
Mål 3 - God vattenkvalitet	2020	Miljövänliga växtskyddsmedel	Under arbete	LR, Jordbruksbyrån, Jordbrukets intresseorganisationer, mål 7 Hållbar konsumtion och produktion	
Mål 3 - God vattenkvalitet	2020	Miljövänlig upphandling	Under arbete	LR, regeringen, kommuner och offentliga förvaltningar, mål 7 Hållbar konsumtion och produktion	

Mål 3 - God vattenkvalitet	2021	Industriell symbios	Under arbete	LR, Näringsavdelningen, regeringen, Landsbygdsutvecklingen, näringslivet, mål 7 Hållbar konsumtion och produktion	
Mål 3 - God vattenkvalitet	2021	Samordning av utvecklingsplaner och program	Under arbete	LR, Förvaltningschef John Eriksson, HÅ	
Mål 3 - God vattenkvalitet	2021	Kunskap vatten	Under arbete	LR, ÅPF, kommuner	Personalresurs
Mål 3 - God vattenkvalitet	2021	Förbättrade vattenområden	Under arbete	LR, Miljöbyrån, regeringen, Rädda Lumparn	125 000 (del av)
Mål 3 - God vattenkvalitet	2021	Klimatanpassat lantbruk	Under arbete	LR, Miljöbyrån, Näringsavdelningen och Infrastrukturavdelningen, Jordbrukets intresseorganisationer såsom ÅPF och Hushållningssällskapet, samt Skogsägarnas intresseorganisationer, mål 7 Hållbar konsumtion och produktion	
Mål 3 - God vattenkvalitet	2021	Förbättrad jordhälsa	Under arbete	LR, Jordbruksbyrån, regeringen, Jordbrukets intresseorganisationer, Ålands livsmedelsproducenter, mål 7 Hållbar konsumtion och produktion	120 000 (del av)
Mål 3 - God vattenkvalitet	2022	Hållbart VA-Åland	Under arbete	LR, åländska kommuner inom VA-samarbetet som leds av Ålands vatten	22 000 för uppdatering av VA-plan
Mål 3 - God vattenkvalitet	2022	Åländska rösten	Under arbete	LR, Lagtinget, regeringen, kommuner, näringslivet	Personalresurs
Mål 3 - God vattenkvalitet	2023	Miljövänlig konsumtion	Inte påbörjad	LR, Näringsavdelningen, regeringen och mål 7 Hållbar konsumtion	
Mål 3 - God vattenkvalitet	2023	Skydda marina vatten	Inte påbörjad	LR, Miljöbyrån, regeringen samt mål 4	350 000 (del av)

Mål 3 - God vattenkvalitet	2023	Förbättrat energiutnyttjande	Inte påbörjad	LR, Miljöbyrån, Näringsavdelningen, Infrastrukturavdelningen, regeringen, livsmedelsproducenter, mål 6 samt mål 7
Mål 3 - God vattenkvalitet	2024	Skydda fiskelekplatser	Inte påbörjad	LR, Fiskeribyrån, Miljöbyrån, Näringsavdelningen, Husö biologiska station och Visit Åland, mål 4 biologisk mångfald och ekosystem i balans.
Mål 3 - God vattenkvalitet	2025	Nya reningstekniker	Inte påbörjad	LR, Miljöbyrån, Näringsavdelningen, Infrastrukturavdelningen, regeringen, kommuner, Mariehamns stad, Ålands VA-samarbete samt mål 7

Mål 4 Ekosystem i balans och biologisk mångfald

Biologisk mångfald är en avgörande grund för jordens livsuppehållande system och vår nuvarande och framtida välfärd vilar på denna grund. Biologisk mångfald bidrar till ökad motståndskraft i ekosystemen.

Delmål:

4.1 Alla som bor och verkar på Åland har insikten om att djur, växter och ekosystem har ett egenvärde i sig själva. Kunskap om biologisk mångfald, ekosystem i balans samt särskilt värdefulla arter och biotoper är hög inom alla samhällssektorer.

4.2 Ekosystem och biologisk mångfald är integrerade i alla utvecklings- och planeringsprocesser för mark- och havsanvändning (s.k. regional grönstruktur) och används som redskap för att mildra effekter av klimatförändringarna, motverka habitatfragmentering och -förstöring samt säkerställa gröna korridorer.

4.3 Miljöpåverkan av invasiva arter är så låg att på Åland naturligt förekommande arter och biotoper inte hotas.

4.4 Havs-, kust- och landområden samt särskilt skyddsvärda biotoper och arter på Åland är skyddade minst till den nivå och omfattning som EU:s regelverk kräver.

4.5 Naturförlusten har avstannat. Områden där särskilt skyddsvärda biotoper eller arter tidigare förekommit har antingen återställts eller så har dessa arter och biotoper återinförts eller återskapats inom områden som särskilt lämpar sig för dessa förekomster.

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2023 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:

Miljöbyråns verksamhet är i stort sett synonym med hållbarhetsarbetet, varför sammanfattningen kan utläsas i avdelningens budgetförslag 2023 (framförallt avseende moment 44000 och moment 944000).

Mål	År	Åtgärdens namn	Status	Ansvarig aktör	Budget 2023
Mål 4 - Biologisk mångfald	2020	Informationskampanj gällande invasiva arter	Under arbete	Miljöbyrån, Näringsavdelningen, Ålands kommuner	Personalresurs
Mål 4 - Biologisk mångfald	2020	Citizen science: skyddsvärda arter	Under arbete	Miljöbyrån	Personalresurs
Mål 4 - Biologisk mångfald	2020	Naturvårdsförordning	Under arbete	Regeringen	
Mål 4 - Biologisk mångfald	2020	Citizen science: invasiva arter	Under arbete	Miljöbyrån	80 000
Mål 4 - Biologisk mångfald	2020	Utökat offentligt naturskydd	Under arbete	Ålands landskapsregering, Ålands lagting, Miljöbyrån	Personalresurs
Mål 4 - Biologisk mångfald	2021	Goda naturbetesincitament	Inte påbörjad	Ålands landskapsregering	60 000 (del av)
Mål 4 - Biologisk mångfald	2022	Informations- förmedling, skyddade arter	Under arbete	Miljöbyrån	Personalresurs
Mål 4 - Biologisk mångfald	2023	Fortsatta museala utställningar	Inte påbörjad	Ålands landskapsregering	Personalresurs
Mål 4 - Biologisk mångfald	2023	Fler naturskyddsområden	Inte påbörjad	Privata sektorn, miljöbyrån, skogsbruksbyrån	350 000
Mål 4 - Biologisk mångfald	2023	Naturvårdslag	Under arbete	Landskapsregeringens miljöbyrå	Personalresurs
Mål 4 - Biologisk mångfald	2023	Utökat privat naturskydd	Under arbete	Miljöbyrån och skogsbruksbyrån	100 000
Mål 4 - Biologisk mångfald	2024	Lagstiftning om upphandling	Inte påbörjad	Upphandlingsenheten	

Mål 5 Attraktionskraft för boende, besökare och företag

Attraktionskraft förutsätter framåt rörelse. En annan förutsättning är en användning av ordet "vi" på ett välkomnande sätt: det är ett "vi" som är till för alla som vill bo och verka på Åland, och det är ett "vi" som öppnar upp för världen.

Delmål:

5.1 Åland ska ha 35 000 invånare.

5.2 Åland ska ha 14 000 arbetsplatser i privata näringslivet.

5.3 Åland ska ha 300 000 övernattande besökare årligen*.

* I kommersiell logianläggning. Besökare främst från närregionerna.

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2023 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:

Landskapsregeringen budgeterar årligen anslag till olika åtgärder som ökar Ålands attraktionskraft för boende, besökare och företag vid sidan av de som nämns i färdplanen. Företagsfinansieringen ger åländska företag möjligheter att konkurrera med företag i omvärlden och ökar samtidigt utbudet och attraktionskraften för boende och besökare. Den synlighet som bl.a. destinationsmarknadsföringen ger stöder målsättningen om ökad befolkning och främjar företagen. De nya finansieringsprogram som godkänns under hösten 2022 ger de kommande åren goda förutsättningar för större satsningar på ökad attraktionskraft.

Landskapsregeringen intensifierar, förstärker och prioriterar ytterligare arbetet med en strategisk, övergripande och samordnande satsning för att öka Ålands attraktionskraft i samarbete med övriga aktörer i landskapet. Detta genomförs via ett två års projekt med samordningsansvar för Ålandsbilden, berättelsen om Åland samt att nödvändiga rekryteringsinsatser genomförs mot relevanta målgrupper i våra närområden. Därtill initieras en förstudie om hur flygtrafiken österut och västerut kan garanteras, säkerställas och bidra till klimatomställningen i framtiden.

Mål	År	Åtgärdens namn	Status	Ansvarig aktör	Budget 2023
Mål 5 - Attraktionskraft	2020	Tall Ships Races 2024	Under arbete	Mariehamns stad och ÅSS	Budget för marknadsföring
Mål 5 - Attraktionskraft	2020	Filmproduktioner	Under arbete	Kulturbyrå/Filmkommissionär	
Mål 5 - Attraktionskraft	2020	Högskolan 2.0	Under arbete	Högskolan på Åland	EU:s resilienspengar

Mål 5 - Attraktionskraft	2020	Kollektivtrafik 2.0	Under arbete	Infrastrukturavdelningen, LR	Personalresurs
Mål 5 - Attraktionskraft	2020	Strategisk fysisk strukturutveckling	Under arbete	Infrastrukturavdelningen, LR	Personalresurs
Mål 5 - Attraktionskraft	2021	Berättelsen om Åland (storytellingprojekt)	Inte påbörjad	LR, Visit Åland, Åland Living, Team Attraktionskraft	Ev. personalresurs
Mål 5 - Attraktionskraft	2021	Attraktionskraft för "Mariehamn +"	Under arbete	Mariehamn, Jomala, LR	Fysisk strukturutveckling
Mål 5 - Attraktionskraft	2021	Riktlinjer för kulturella och kreativa näringar	Inte påbörjad	Kulturbyrån/Näringsavdelningen	Budget finns för ansökningar om projektfinansiering från ERUF
Mål 5 - Attraktionskraft	2021	Åland 100	Under arbete	Kulturbyrån	
Mål 5 - Attraktionskraft	2021	Strukturer för nya/växande företag	Under arbete	Näringsavdelningen, Ålands Näringsliv och Högskolan på Åland	Budget för företagsstöd och utvecklingsprojekt
Mål 5 - Attraktionskraft	2021	Satsning på företag inom digitalisering, automation och AI för export	Under arbete	Näringsavdelningen och Ålands Näringsliv	Budget för företagsstöd och utvecklingsprojekt
Mål 5 - Attraktionskraft	2023	Welcome Center	Inte påbörjad	Team Attraktionskraft	Ev. personalresurs

Mål 6 Kraftigt minskad klimatpåverkan

Åland ska vara klimatneutralt senast år 2035.* Syftet är att leva upp till Parisavtalet och ta ansvar för kommande generationer. Samtidigt skapas nya tillväxtmöjligheter och stärkt konkurrenskraft.

Delmål:

- 6.1 80 % lägre växthusgasutsläpp (exklusive övrig sjöfart**) jämfört med 2005.
- 6.2 50 % lägre växthusgasutsläpp från vägtrafiken jämfört med 2005.
- 6.3 100 % av elanvändningen kommer från fossilfria energikällor.
- 6.4 Ingen fossil uppvärmning av byggnader.

* Utsläppen av växthusgaser minskar och upptaget i kolsänkor ökar så att utsläppen senast år 2035 är högst lika stora som upptaget. Upptaget fortsätter därefter att öka medan utsläppen fortsätter att minska.

** All sjöfart utom skärgårdsfärjorna.

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2023 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:

Landskapsregeringen arbetar kontinuerligt med de prioriterade åtgärderna i målets färdplan för den största möjliga effekten för att uppnå delmålen.

Det är väsentligt med ett välfungerande samarbete med hela det åländska samhället och även med nationella och internationella myndigheter och företag. Förutom landskapsförvaltningen är de landskapsägda Fastighetsverket och Kraftnät Åland centrala samarbetspartners. En nära dialog med kommunerna och näringslivet är etablerad för samordning av åtgärder för att uppnå målen. En samarbetspart för landskapsregeringen är Flexens Oy Ab med Smart Energy Åland testplattformen för innovativa nya energisystemlösningar. Ytterligare samarbeten med samhället har bildats i och med sammansättningen av målets team, som även leds av en extern målansvarig utsedd av utvecklings- och hållbarhetsrådet.

Ett viktigt instrument för att driva genomförandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan och utfasningen av växthusgasutsläpp är landskapsregeringens ekonomiska stödstruktur för privatpersoner och företag. Landskapsregeringens infrastrukturavdelning ansvarar för beredningen av stöden så att de har största möjliga totaleffekt för hållbarhetsarbetet. Stödstrukturen evalueras och utvecklas kontinuerligt för att uppnå detta. Bland annat planeras att företagsstödet för hållbar resursanvändning vidareutvecklas 2023.

Ett lagstiftnings-pm rörande klimatlag för Åland har utarbetats och inlämnats till lagberedningen. Klimatlagen ska vara grunden för det arbete som krävs för att Ålands utsläpp av växthusgaser ska minska till nivåer som uppfyller Parisavtalet.

Energikommissionen, som bildades under 2022, fortsätter sitt arbete för att sammanföra och stödja aktörerna i omställningen mot ett mer hållbart samhälle.

Landskapsregeringen har beställt en utredning om växthusgasutsläpp. Utredningen kommer att identifiera de mest effektiva åtgärderna för att minska på utsläppen. Landskapsregeringen samarbetar med Flexens även med att utveckla en energiportal för att pedagogisk kunna presentera energirelaterad data och dess utveckling.

Med medel från EU:s fond för återhämtning och resiliens driver landskapsregeringen projekt Sunnanvind, vars uppdrag är att möjliggöra storskalig havsbaserad vindkraft i Ålands havsområden. Projektets samhällspotential är väldigt stor, men projektet spänner även över en lång tidsperiod. Projektet och dess kringeffekter kommer på längre sikt att påverka mål 6. Detta kommer dock inte nämnvärt att ske under 2023.

Även för investeringsstöd för etablering av solcellsanläggningar har landskapsregeringen medel tillgängliga från EU:s fond för återhämtning och resiliens. Stödordningen för detta investeringsstöd utarbetas och stödet utannonseras under 2022. I och med etablering av solcellsanläggningar finns det mycket goda förutsättningar för att Energi- och klimatstregins solenergimål på 17 MW kan uppnås.

Mål	År	Åtgärdens namn	Status	Ansvarig aktör	Budget 2023
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Fossilfri skärgårdstrafik	Under arbete	LR-Infra, Ålands lagting	-
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Reglering av laddinfrastruktur	Inte påbörjad		-
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Fossilfria fordon i offentlig sektor	Inte påbörjad	LR med flera	
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Vindkraft	Under arbete	LR-Infra	Produktionsstöd för befintliga vindkraftverk. EU-finansiering för att möjliggöra havsbaserad vindkraft
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Solenergi	Under arbete	LR-Infra	1 000 000€ EU-finansiering.
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Energilagring	Under arbete	Smart Energy Åland	-
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Klimatlag	Under arbete	LR, lagtinget	-
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Utredning om växthusgasutsläpp	Under arbete	LR-Infra	-
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Stöd till laddinfrastruktur	Under arbete	LR-Infra	Medel har budgeterats

Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Kollektivtrafik-utveckling	Under arbete	LR-infra ansvarar för utvecklingsprojektet, men det förankras brett inom det åländska samhället.	
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Utbyte av fossila uppvärmningssystem	Under arbete	LR-Infra	Medel har budgeterats
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Energieffektivisering	Under arbete	LR-Infra	*)
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2022	Hållbart byggande	Under arbete	LR-Infra	-
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2023	Alla offentligt upphandlade person- och godstransporter som utförs på väg drivs fossilfritt	Inte påbörjad	LR med flera	
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	2023	Kolsänkor	Inte påbörjad	LR-Näring, miljö	-

Mål 7 Hållbar konsumtion- och produktion

Hållbar konsumtion- och produktion är en tvärgående fråga, som bidrar till uppnåendet av samtliga sex övriga strategiska utvecklingsmål. Med konsumtion avses såväl privatpersoners, offentlig sektors, företags som andra organisationers konsumtion av både varor och tjänster.

Delmål:

7.1 Mängden avfall som uppkommer på Åland har minskat till max 1,2 ton per person per år.

7.2 Alla företag och organisationer har integrerat hållbarhet, resurssnålhet och cirkularitet i kärnan av sin verksamhet.

7.3 Alla offentliga organisationer praktiserar hållbar offentlig upphandling.

7.4 Alla bygger och renoverar på ett hållbart, resurssnålt och cirkulärt sätt.

7.5 Nyttodjurens naturliga beteende främjas genom att deras naturliga behov som mat och rörelse tillgodoses.

7.6 Åtminstone 80 % av befolkningen har en resurssnål och återanvändande livsstil.

7.7 Åtminstone 80 % av befolkningen äter en lokalproducerad kost som enligt aktuella rekommendationer är till gagn för både människors och planetens hälsa.

7.8 Åtminstone 80 % av befolkningen undviker att köpa varor som innehåller skadliga kemikalier.

7.9 De konsumtionsbaserade luftutsläppen av koldioxidkvalenter har minskat till 4 ton per person och år senast 2030 och 2 ton per person och år senast 2040.

Sammanfattning av vad landskapsregeringen avser göra under 2023 för att bidra till uppnåendet av det strategiska utvecklingsmålet:

Landskapsregeringens finansiering riktas i huvudsak till den produktion som sker lokalt i primärnäringarna och inom förädlingen. Den kommande färdplanen för hållbar turism lyfter fram centrala områden för att främja en hållbar turismnäring på Åland. Lagstiftningsmässigt förnyas djurskyddslagen, vilket sammantaget påverkar många av delmålen. Team hållbar konsumtion kommer att ägna sig åt privatpersoners attityder och konsumtionsbeteende samt hållbart byggande.

Mål	År	Åtgärdens namn	Status	Ansvarig aktör	Budget 2023
Mål 7 - Hållbar konsumtion och produktion	2022	Hemester	Inte påbörjad	Ålands landskapsregering och Visit Åland	Underlag framtas och budget finns
Mål 7 - Hållbar konsumtion och produktion	2022	Flegångs-förpackningar för take away	Inte påbörjad	Målansvarig & processledare mål 7 tillsammans med miljöbyrån vid LR	
Mål 7 - Hållbar konsumtion och produktion	2022	Färdplan för hållbar turism 2030	Under arbete	Ålands landskapsregering och Visit Åland	Personalresurs och budget finns
Mål 7 - Hållbar konsumtion och produktion	2022	Utbildning och information om hållbart byggande	Under arbete	Byggbranschen, utbildningsväsendet, banker, försäkringsbolag, landskapet och kommunerna.	

Mål 7 - Hållbar konsumtion och produktion	2022	Strategi för hållbart byggande	Under arbete	LR bygg- och energiteamet, Fastighetsverket, den åländska fastighets- och byggbranschen.	
Mål 7 - Hållbar konsumtion och produktion	2022	Samhällsfinansierad rådgivning	Under arbete	LR, kommunerna	
Mål 7 - Hållbar konsumtion och produktion	2022	Hållbarhetsanalys för offentligt stöd	Under arbete	LR, kommunerna	

Teknisk information om budgetförslaget

Indelning i avsnitt i detaljmotiveringen

Detaljmotiveringsavsnitten är indelade så att först visas allmänna förvaltningens avdelningar, därefter myndigheter och fristående enheter.

- Inkomster och utgifter för verksamhet och överföringar visas i samma avsnitt i budgetförslaget för år 2023. Av rubriken till momenten framgår om anslaget avser verksamhet eller överföringar.
 - I moment för **verksamhet** ingår inkomster och utgifter för landskapets egen verksamhet som antingen bedrivs i egen regi eller genom upphandling av tjänster. Exempel på sådana utgifter är löner och lönebikostnader, köp av varor och tjänster samt anskaffning av maskiner och inventarier under 50.000 euro. Posterna ingår i resultaträkningen.
 - I moment för **överföringar** ingår utgifter som inte ger någon direkt motprestation, men indirekt hjälper landskapet att fullfölja sina uppgifter. Hit räknas t.ex. bidrag och överföringar till kommuner, övrig offentlig sektor, näringslivet, hushållen, allmännyttiga sammanslutningar samt bidrag från EU-fonderna. Posterna ingår i resultaträkningen.
- I **avsnittet om skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter** upptas t.ex. inkomster av avräkning och skattegottgörelse samt ränteintäkter och dividender. Även anslag för avskrivningar upptas i avsnittet. Posterna ingår i resultaträkningen.
- I **avsnittet om investeringar, lån och övriga finansinvesteringar** ingår olika typer av budgetutgifter som ger landskapet tillgångar av olika slag. Förslitning underkastade tillgångar överstigande 50.000 euro upptas som en investering och aktiveras i balansräkningen och kostnadsförs genom planmässiga avskrivningar. Anslag upptas i allmänhet endast för det som ska förverkligas under året, dock så att man i planen uppger totalkostnaden för ett projekt som inleds under budgetåret och som fordrar anslag under kommande år för att kunna förverkligas. Lån och övriga finansinvesteringar används för lån som beviljas av landskapets medel samt t.ex. för inköp av aktier och värdepapper. I avsnittet ingår även inköp av eller intrångsersättning för naturskyddsområden. Posterna ingår i balansräkningen.

I den tryckta upplagan av budgetförslaget åtskiljs olika avsnitt med färgade mellanblad.

Anslagens beteckningar och jämförelser årsvis

I såväl detaljmotiveringen som sifferstaten betecknas förslagsanslag med (F), vanliga reservationsanslag med (R) och EU-programanslag med (R-EU). Nytt för budgetförslaget för 2023 är att tvååriga verksamhetsanslag (VR) införs för förvaltningsenheter som formellt verkar som så kallade resultatenheter, vilket för närvarande endast omfattar Högskolan på Åland. Detta för att möjliggöra hanteringen av myndighetens årliga över- respektive underskott på ett ändamålsenligt sätt.

Förslagsanslag används främst för lagbundna utgifter vars omfattning är svåra att bedöma. De får överskridas om det är nödvändigt för att uppfylla det aktuella anslagets ändamål.

Reservationsanslag används för utgifter som sträcker sig över flera år, dock högst 4 år. Dessa får inte överskridas, men oanvänd del kan överföras till senare budgetår. Anslagstypen används främst för investeringar, lån och övriga finansinvesteringar, men även för vissa anslag för överföringsutgifter där det är av vikt att ett årsskifte inte ska vara ett hinder för verkställandet.

Teknisk information om budgetförslaget

Ett reservationsanslag som är avsett att finansiera ett EU-program, betecknas (R-EU), kan användas till dess att programmet avslutats samt får överskridas om det är nödvändigt för att uppfylla det aktuella anslagets ändamål.

De bidrag som beviljats och registrerats enligt förbindelseprincipen, men som inte kommer att utbetalas, återbokas för budgetmoment som hör till EU-programmen för åren 2021-2027 mot det moment där bidrag beviljats. Denna återföring beskrivs inte separat under berörda moment.

Tvååriga reservationsanslag får användas för verksamhetsinkomster och -utgifter. Dessa får inte överskridas, men oanvänd del överförs till följande budgetår.

Anslag utan beteckning är årliga och får inte överskridas eller överföras till ett senare budgetår.

För varje moment anges uppgifter om motsvarande anslag i senaste bokslut och budgeten för pågående år, inklusive de justeringar som gjorts i tilläggsbudget. Rörande bokslutsuppgifterna bör det noteras att uppgifterna som visas är framtagna med kontointervall för verksamhetens intäkts- och kostnadskonton, överföringarnas intäkts- och kostnadskonton o.s.v. Detta innebär att om ett anslag för överföringar har påförts verksamhetsintäkter eller -kostnader ingår inte dessa belopp i bokslutsuppgifterna för momentet i fråga.

Om ett anslag tidigare inte varit upptaget i budgeten anges detta med texten "Momentet nytt" i detaljmotiveringen. Då ett moment utgår ur budgeten anges detta i detaljmotiveringen.

Budgetmomentnumreringen är lika såväl för inkomster som för utgifter. Budgeten uppgörs så att den som huvudregel är bindande på bruttonivå, d.v.s. inkomster och utgifter skilt för sig. Om det finns särskild anledning kan nettobudgetering undantagsvis tillämpas. Undantaget framgår då klart i motiveringen med en hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §). Budgeten uppgörs i mervärdesskattehänseende netto, d.v.s. så att mervärdesskatten inom gottgörelsesystemet inte belastar respektive budgetmoment. Endast icke avdragbar mervärdesskatt så som representation, eller kostnader för uthyrningsfastigheter ska belasta budgeten. För att tydliggöra behovet av finansiering med budgetmedel visas inkomster som positiva tal och utgifter som negativa tal. Anslagen under momenten visas endast som totalanslag.

Budgetanslagens numrering

Verksamhetsinkomster och verksamhetsutgifter, respektive överföringsinkomster och överföringsutgifter skiljs åt i den första kontodelen, affärsbokföringskonto. Budgetanslagets numrering kan således vara lika såväl för verksamhet som för överföringar, men de separeras och redovisas på olika moment i budgetförslaget tack vare den första kontodelen, objekt 1. Budgetanslag som är för investeringar, lån och övriga finansinvesteringar särskiljs så att budgetanslaget alltid börjar på siffran 9.

Teknisk information om budgetförslaget

Budgetanslagens sifferindelning följer följande systematik (budgetanslaget börjar på siffran/siffrorna):

1. Lagtinget
2. Landskapsregeringen och regeringskansliet
3. Finansavdelningen
4. Social- och miljöavdelningen
5. Utbildnings- och kulturavdelningen
6. Näringsavdelningen
7. Infrastrukturavdelningen
8. Myndigheter och fristående enheter

Andra siffran anger som huvudregel vilken avdelning myndigheten lyder under, t.ex. 83 visar på att det är en myndighet under finansavdelningen. En myndighet som bytt avdelning som den lyder under kan ha avvikande numrering. 82300 Ålands energimyndighet hör under infrastrukturavdelningen.

89. Finansiering och resultaträkningsposter
9. Investeringar. Avdelningens/myndighetens ovanstående nummer, budgetanslag, föregås av siffran 9

Budgeten och löneutgifterna

Vid uppgörandet av detta budgetförslag är avtalsförhandlingarna inte slutförda. Vid budgetlöneberäkningen inom allmänna förvaltningen samt underlydande myndigheter har beaktats en lönejustering om 2,00 %.

Pensionspremierna enligt LL (1995:71) om landskapet Ålands pensionsfond har beräknats enligt 18,2 % av de av förskottsinnehållning underkastade löneutgifterna, vilket är samma nivå som år 2022. De som nyanställts efter den 1.1.2008 försäkras i ett privat arbetspensionsbolag. De direkta sociala avgifterna är 2,26 % för år 2023 och motsvarande avgift var 2,23 % för år 2022.

Enligt tjänstemannalagen (2013:45) görs inrättande och indragning av tjänster genom en behovsprövning och för de externa myndigheterna avger avtalsbyrån ett utlåtande om förslaget. Genom att landskapsregeringen inom fastställda ramar för verksamheten kan fatta beslut om tjänsteregleringarna skapas ett flexibla system utan att tjänsteinnehavarnas rättsliga ställning i förhållande till arbetsgivaren i sak förändras.

Inkomst i form av dagpenningar som inflyter vid en anställds tjänstledighet med lön på grund av sjukdom, moderskaps- eller faderskapsledighet samt civiltjänstgöring har i budgetförslaget beaktats netto under respektive moment för personalutgifter. Nettoföringen av dagpenningar innebär samtidigt att kostnader för eventuella vikarier i nämnda fall ska belasta respektive moment för personalutgifter.

Hantering av fullmakter i budgeten

Utgående från 54§ i Lagtingsordningen kan i budgeten beviljas en till beloppet och ändamålet avgränsad fullmakt att under finansåret ingå förbindelser om utgifter för vilka anslag tas in i budgetarna för de följande finansåren.

Utgående från detta föreslår landskapsregeringen följande preciseringar för att undvika en omfattande gränsdragningsproblematik:

Teknisk information om budgetförslaget

Fullmakt begärs av lagtinget för fleråriga investeringar och för större kostnadsposter av engångskaraktär som sträcker sig över flera finansår. Fullmakt begärs däremot inte för löpande verksamhetskostnader även om dessa kostnader är fleråriga till sin karaktär, exempelvis beroende på ingångna avtal. Dessa årliga kostnader beskrivs i stället i detaljmotiveringen tillsammans med övriga verksamhetskostnader såvida beloppen är av betydande karaktär.

Lagtingets samtycke och fullmakter i budgetförslaget 2023

Detaljmotivering - Verksamhet och överföringar

24010 Landskapsstöd för materielanskaffningar (R)

Fullmakt

I enlighet med gällande fordonspan för materielanskaffningar, föreslås att landskapsregeringen ges rätt att under år 2023 ge förhandsbesked om landskapsstöd till materielanskaffningar under år 2024 om högst 163.000 euro till Kumlinge kommun för anskaffning av ny släckningsbil (65 %).

34000 Särskilda understöd (F)

Fullmakt

Föreslås även att landskapsregeringen befullmäktigas att överföra eventuella fastigheter som tillfaller landskapet genom danaarv till respektive berörd kommun.

50010 Utbildnings- och kulturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Fullmakt

Den ombyggnad av Eckerö post- och tullhus som beslöts om i budgeten för år 2021 pausades för att ge utrymme för färdigställandet av Bomarsunds besökscentrum. I föreliggande budgetförslag föreslås att fullmakten kvarstår, men att åtgärden utförs etappvis. Under hösten 2022 återupptas ombyggnaden och rummen i byggnadens nedre våning beräknas att återställas enligt ursprungsritningarna våren 2023. Installationen av handikapphiss utgår i denna etapp. Kostnaden för åtgärderna beräknas uppgå till 100.000 euro, vilket skulle medföra ökade hyreskostnader om ca 7.000 euro per år. Kostnaden för halva år 2023 beräknas till ca 3.500 euro.

61000 Näringslivets främjande, överföringar (R)

Fullmakt

Föreslås en bevillningsfullmakt om högst 10.000.000 euro för landskapets åtagande i de krediter och garantier som beviljas till åländska företag bland annat enligt samarbetsavtal med Finnvera Abp. Landskapets åtagande uppgår i enighet med gällande avtal till 50 procent av Finnvera Abps åtaganden.

Nya garantier kan även beviljas med anledning av effekterna från covid-19 utbrottet samt de effekter som kan uppstå för det åländska näringslivet med anledning av den pågående ryska invasionen av Ukraina och sanktionerna mot Ryssland och Belarus.

Sedan tidigare har landskapet åtaganden om ca 11 miljoner euro i enlighet med samarbetsavtalet med Finnvera Abp. Landskapsregeringens åtagande ifråga om landskapsgaranti för likviditetslån uppgår till ca 600.000 euro.

Landskapets totala åtagande kan därmed som högst uppgå till ca 21,6 miljoner euro. Anslag för eventuella kreditförluster till följd av åtagandena belastas moment 89200.

61500 Främjande av livsmedelsproduktion, överföringar (R)

Fullmakt

Föreslås en bevillningsfullmakt om högst 1.000.000 euro för nya lån med räntestöd för lån för produktionsinvesteringar i byggnader samt för visst lösöre. Se motiveringen under rubriken räntestöd ovan.

Föreslås därtill att det under året får beviljas nya räntestödslån om sammanlagt högst 300.000 euro för lån beviljade med anledning av skördeeskador i enlighet med landskapslagen (1980:44) om räntestödslån vid skördeeskador. Se motiveringen under rubriken skördeeskador ovan.

71510 Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)

Fullmakt

I enlighet med motiveringen ovan föreslås att för produktion av hyresbostäder räntestödslån för sammanlagt högst 10 miljoner euro beviljas under året.

Därtill föreslås att landskapsborgen får utges för nya ägarbostadslån, hyresbostadslån och energieffektiviseringslån. Det totala åtagandet av tidigare borgensförbindelser och sådana som utges under året får uppgå till högst 90 miljoner euro vid årets slut, vilket innebär en saldoökning om högst 10 miljoner euro.

För kostnader för att täcka åtaganden för ägarbostäder med landskapsborgen, se moment 89200.

72010 Främjande av hållbar energiomställning, överföringar (RF)

Lagtingets samtycke

I enlighet med LL om landskapets finansförvaltning (2012/72) anhåller landskapsregeringen om lagtingets samtycke till att, med utgångspunkt i den fastställda havsplanen, utarrendera delar av landskapets allmänna vatten för havsbaserad vindkraft för en tid om högst 50 år och på de villkor landskapsregeringen i övrigt beslutar. Till sistnämnda del avser landskapsregeringen att fortlöpande samråda med lagtingets finans- och näringsutskott. Behov av samråd föreligger även vad gäller bl.a. planen för utarrenderingen av havsområdena samt det underlag som utarbetas för offentlig konkurrensutsatt budgivning för vindparksområden.

76000 Landskapsunderstöd för byggande och förbättrande av kommunalvägar (R)

Fullmakt

Bron i Dånösund är i stort behov av utbyte. Kostnaden för en ny bro beräknas uppgå till 3.950.000 euro. Landskapsregeringen föreslår att landskapet åtar sig att finansiera den nya bron i enlighet med 19 § LL (1964:16) om kommunala vägar. För ändamålet upptas ett anslag om 1.000.000 euro i föreliggande budgetförslag och resterande 2.950.000 euro upptas i budgetförslaget för år 2024.

85500 Ålands gymnasium, verksamhet

Fullmakt

Under året planeras att från fastighetsverket beställa ombyggnad för maximalt 70.000 euro vilket ger en intern hyresökning om maximalt 5.950 euro per år. Ombyggnaden avser VVS-verkstaden, så att befintliga omklädningsrum byggs om till verkstadsutrymme, detta för att få mera ändamålsenliga undervisningsutrymmen.

Detaljmotivering - Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter

89230 Landskapets fastighetsverk

Investeringarnas maximibelopp och de viktigaste projekten

För planerat underhåll upptas 6.000.000 euro för år 2023. Det finns ett stort underhållsbehov i landskapets fastigheter och framför allt på sjukhuset men även vid landskapets skolor. Även den pågående energiomställningen med utfasning av olja inklusive byten till energieffektivare uppvärmning, ventilation och solcellsanläggningar ingår i planerade underhåll. I samarbete med ÅHS har Fastighetsverket gjort besiktningar, behovsutredningar och volymstudier för en ny modern sjukhusbyggnad. Förstudierna om en nybyggnad fortsätter under år 2023, inga medel upptas i detta skede. I samarbete med Högskolan på Åland samt Ålands gymnasium har det gjorts en förstudie om ett framtida campus. Inga specifika medel för fortsatt arbete upptas i detta skede.

Föreslås att Fastighetsverkets investeringar får medföra utgifter om totalt högst 7.340.000 euro under år 2023. Fastighetsverket får vidare ingå förbindelser som under det följande räkenskapsåret får medföra utgifter om högst 6.000.000 euro. Tabellen nedan visar en preliminär fördelning av utgifter per projekt och planerat underhåll.

Landskapsregeringen föreslår att en idéävling genomförs för utveckling av området vid Lemströms kanal för att arrendera ut området för verkställighet av det vinnande förslaget. Verkställighet av utveckling av området vid Lemströms kanal förutsätter landskapsregeringens godkännande.

Fastighetsverket har möjlighet till omdisponering av den totala investeringsfullmakten om 7.340.000 euro inkluderande möjlighet att efter samordning med Ålands landskapsregering köpa in fast egendom för landskapets behov.

Utgifter	2023	2024	Beställare/Moment
Eckerö post- och tullhus	100 000		Landskapsregeringen/50010
Isoleringsrum ÅHS	1 000 000		ÅHS/84000
VVS-verkstad Ålands gymnasium	70 000		Ålands gymnasium/85500
Moduler Ålands musikinstitut	170 000		Ålands musikinstitut/85200
Planerat underhåll	6 000 000	6 000 000	Fastighetsverket
Totalt	7 340 000	6 000 000	

Lån och likviditetshantering

Föreslås att Fastighetsverket inte upptar långfristiga lån under år 2023.

Fastighetsförsäljningar och fullmakter för långtidsarrenden

Landskapsregeringen begär i detta skede ingen fullmakt för utarrendering av markområde för anläggande av solcellspark på fastigheten Stornäset i Grelsby. Landskapsregeringens bedömning är att miljöpåverkan och effekterna på stamnätet behöver analyseras ytterligare innan en fullmaktsbegäran till lagtinget kan inlämnas.

Landskapsregeringen föreslår att Fastighetsverket erhåller följande fullmakter:

- Avyttring av landskapets del av Svinö holme, totalt 56,33 hektar land och 28,72 hektar vatten. Fastighetsbeteckning 478-403-3-0. Avsikten är att avyttringen verkställs genom markbyten med Mariehamns stad. Verkställighet förutsätter landskapsregeringens godkännande samt
- Fullmakt att för gästhamns- och turistverksamhet arrendera på 30 år maximalt 1,0 hektar mark av fastigheten Kastelholm II (771-412-1-35) och maximalt 0,8 hektar vattenområde av fastigheten Slottssundet (771-412-2-126).

Detaljmotivering - Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar

921200 Digitalisering och informationsteknologi, investeringar (R)

Fullmakt

I enlighet med skrivningarna i 2022 års budget upptas kvarstående anslag om 150.000 euro för förverkligande av Ålandstrafikens digitaliseringsresa i föreliggande budgetförslag. Resterande del av anslaget avser kostnader för systemutvecklare.

Kostnaden för projektet Ålandstrafikens digitaliseringsresa är svårbestämd, men uppskattas i det här skedet till cirka 700.000 euro fördelat över tre år. För att genomföra projektet upptogs 400.000 euro under 2021 och 150.000 euro för 2022. Resterande cirka 150.000 euro upptas i 2023 års budgetförslag.

934000 Övriga finansinvesteringar (R)

Fullmakt

Landskapsregeringen bemyndigas att sälja aktier till skäligt pris och vad som bedöms ändamålsenligt avseende verksamhetens syfte och ägarförhållanden.

976000 Infrastrukturinvesteringar (R)

Fullmakt

Med beaktande av att ett flertal av ovanstående investeringsprojekt är fleråriga föreslås att landskapsregeringen kan ingå entreprenadavtal under år 2023 som sammanlagt belastar de följande finansåren med högst 45 miljoner euro.

Återstående reservationsanslag

	Budget 2022	TB 1-3 2022	Summa t.o.m. TB3	Reserverade anslag	Tillgängliga anslag totalt	Använt år 2022*	Återstående
24010 Landskapsstöd materialanskaffningar			0	-752 718	-752 718	-272 125	-480 593
33000 LR andel o stöd kommunerna	-16 000 000		-16 000 000	-1 584 106	-17 584 106	-14 133 774	-3 450 332
35000 Penningautomatmedel	-5 129 000	300 000	-4 829 000	-7 684 560	-12 513 560	-4 549 309	-7 964 251
39000 It-drifts o utvecklingskostn			0	-380 563	-380 563	-74 065	-306 498
44510 Paf-medel sociala sektorn	-3 800 000		-3 800 000	-608 028	-4 408 028	-3 473 096	-934 932
44520 Paf-medel miljösektorn	-600 000		-600 000	-153 023	-753 023	-561 543	-191 480
46000 Cirkulär ekonomi	-27 000		-27 000	-47 096	-74 096	-20 950	-53 146
51500 Paf-medel ungdom och idrott	-2 255 000		-2 255 000	-300 045	-2 555 045	-2 191 937	-363 107
51600 Paf-medel kultur	-3 111 000	-300 000	-3 411 000	-1 050 740	-4 461 740	-2 972 856	-1 488 884
61000 Näringslivets främjande	-1 520 000		-1 520 000	-6 340 637	-7 860 637	-1 559 471	-6 301 167
61500 Främj av livsmedelsproduktion	-1 254 000	-475 000	-1 729 000	-1 130 520	-2 859 520	-992 094	-1 867 426
62102 EU, ERUF och ESF 2021-2027	-1 177 000		-1 177 000	-1 302 000	-2 479 000		-2 479 000
62300 EU, EJFLU 2014-2020	-6 468 000		-6 468 000	-3 650 763	-10 118 763	-1 726 429	-8 392 334
62390 Leaderfinansiering m paf-medel	-100 000		-100 000	-168 496	-268 496	-97 213	-171 283
62500 EU, EHFF 2014-2020			0	-1 445 088	-1 445 088	-977 679	-467 410
62502 EU,EHFFV 2021-2027	-590 000		-590 000	-590 000	-1 180 000		-1 180 000
64000 Främjande av skogsbruket	-572 000		-572 000	-796 352	-1 368 352	-501 206	-867 146
65000 Jakt- och viltvård	20 000		20 000	-100 335	-80 335	43 579	-123 913
71500 Stöd byggn relaterade åtg	-380 000	-1 000 000	-1 380 000	-199 618	-1 579 618	-532 461	-1 047 158
72010 Främj hållbar energiomställn	-1 600 000	1 000 000	-600 000	-2 311 586	-2 911 586	-115 085	-2 796 502
921200 Digitalisering o inform teknol	-273 000		-273 000	-482 507	-755 507	-126 989	-628 518
925210 Serviceinvesteringar			0	-80 000	-80 000	-151	-79 849
934000 Övriga finansinvesteringar	-739 000	81 000	-658 000	-400	-658 400	-519 834	-138 566
935010 Lån ur PAF-medel			0	-6 067 000	-6 067 000	-16 500	-6 050 500
939000 It-systemanskaffningar			0	-511 287	-511 287	-98 543	-412 744
944000 Naturskyddsområden	-300 000		-300 000	-224 614	-524 614	-420 000	-104 614
954000 Inköp av konst	-25 000		-25 000	-21 072	-46 072	-22 138	-23 934
954010 Kultur o museiverksamh invest.	-320 000		-320 000	-930 964	-1 250 964	-582 405	-668 560
964000 Förh.fin, övr lån, inv. skogsb			0	-10 000	-10 000		-10 000
975000 Fartygs- o färjinvesteringar	-995 000		-995 000	-4 891 565	-5 886 565	-328 638	-5 557 927
976000 Infrastrukturininvesteringar	-18 950 000		-18 950 000	-5 391 623	-24 341 623	-7 832 082	-16 509 541
982500 Ål Polismyndighet investeringar	-564 000	-10 000	-574 000	-215 650	-789 650	-519 158	-270 492
984820 ÅMHM-lab investeringar			0	-13 979	-13 979	-215	-13 765
985000 HPÅ investeringar	-500 000		-500 000	-1 517 002	-2 017 002	-506 214	-1 510 788
985500 Ål Gymnasium investeringar	-100 000		-100 000	-348 649	-448 649	-14 516	-434 133
985600 ÅSC investeringar			0	-287 720	-287 720	-171	-287 549
986000 AMS investeringar	-100 000		-100 000	-56 050	-156 050	-140 748	-15 302
987000 Fordonsmyndigheten invest.	-200 000		-200 000	-177 606	-377 606	-46 179	-331 427
Allmänna förvaltningen totalt	-67 629 000	-404 000	-68 033 000	-51 823 961	-119 856 961	-45 882 192	-73 974 769
984000 ÅHS	-530 000		-530 000	-3 674 579	-4 204 579	-1 147 658	-3 056 922
Totalt	-68 159 000	-404 000	-68 563 000	-55 498 541	-124 061 541	-47 029 849	-77 031 691

* Använt år 2022, transaktioner t.o.m. 19.10.2022. Innehåller beslutade men ej utbetalda utgifter där förbindelseprincipen inte tillämpats

Resiliensmedel

	EU-finansiering totalt	Budgeterat 2021 - 2022	Förslag 2023	Återstod
OWF-baserat energisystem och fossilfri energiproduktion	2 700 000			653 000
72000 Elsäkerhet och energi, verksamhet		400 000	647 000	
72010 Främjande av hållbar energiomställning, överföringar (RF)		400 000	600 000	
Byte av vårdinformationssystem	4 624 000 *			2 324 000
984000 ÅHS, investeringar		2 300 000	-	
Förstärkning av högskolans attraktionskraft genom förädlad utbildningserbjudande och moderniserad digital pedagogik	2 700 000			317 000
85000 Högskolan på Åland		909 000	664 000	
985000 Högskolan på Åland, investeringar		510 000	300 000	
Totalt	10 024 000	4 519 000	2 211 000	3 294 000

* Finlands slutliga belopp för återhämtning minskade till 1 822 527 000 euro. Ålands andel uppgår till 0,55 % vilket innebär 10 024 000 euro, dvs. 176 000 euro lägre än det ursprungliga beloppet. Minskningen påverkar budgeten för ÅHS VIS-projekt.

Årsverken

Budgetförslag	2021	2022	2023
10100 Lagtinget, verksamhet	30,0	30,0	30,0
11100 Lagtingets kansli	8,7	8,9	8,9
12010 Landskapsrevision, verksamhet	2,0	2,0	2,0
20010 ÅLR, verksamhet	8,0	8,0	7,0
21010 Regeringskansliet, verksamhet	34,7	36,5	44,5
21200 Digitalisering o inform teknol	6,8	8,0	10,9
22500 Främjande av integration	0,3	0,0	0,0
26003 Utvecklo tillväxtp hållb Åland	0,8	0,9	0,9
26005 Central Baltic 2021-2027	1,0	1,0	1,0
26006 Nordiska skärgårssamarbetet	0,0	0,0	1,0
27000 Radio- o TV-verksamhet	0,1	0,0	0,0
28010 Lagberedning	12,0	12,0	12,0
30010 Finans, verksamhet	41,6	39,7	41,5
40010 Soc- och miljö, verksamhet	25,0	24,5	28,0
50010 Utb och kultur, verksamhet	57,5	54,5	57,2
51010 Ål Kulturdeleg o nord.kultursa	0,1	0,3	0,2
51100 Kultur o kulturmiljöförvaltn	0,8	0,0	0,0
51500 Paf-medel ungdom och idrott	0,1	0,0	0,0
51600 Paf-medel kultur	2,9	3,0	0,7
60010 Näringsavdelningen, verksamhet	34,6	33,7	33,8
61100 Ålands landsbygdscentrum	1,0	1,0	1,0
70010 Infrastruktur, verksamhet	31,4	31,7	35,7
74000 Ålandstrafiken	5,0	5,0	6,0
75010 Upphandling av sjötrafik	0,0	0,0	1,0
82000 ÅSUB	11,0	11,0	11,0
82200 Datainspektionen	1,0	1,0	1,0
82300 Ålands energimyndighet	0,3	0,3	0,3
82500 Ålands polismyndighet	91,6	91,5	94,4
82600 Ålands Ombudsmannamyndighet	2,6	2,6	2,6
82700 Lotteriinspektionen	1,0	1,0	1,0
83100 Upphandlingsinspektionen	1,0	1,0	1,0
84000 ÅHS	840,1	838,0	849,3
84810 ÅMHM, verksamhet	27,5	26,3	28,5
84820 ÅMHM, laboratoriet	9,0	9,0	9,0
85000 Högskolans på Åland	61,1	65,4 *	70,4 *
85100 Ål folkhögskola	13,7	13,6	13,9
85200 Ål musikinstitut	16,3	16,2	16,4
85500 Ål gymnasium	221,7	220,3	214,2
85600 Ål Sjösäkerhetscentrum	9,3	11,0	13,8
86000 AMS	26,9	27,6	26,0
86050 Sysselsättn. o arb.löshet.stöd	1,0	0,5	3,4
86500 Ål fiskodling,Guttorp	5,3	5,0	5,3
87000 Fordonsmyndigheten	15,0	15,3	15,0
87200 Vägunderhållet	28,5	30,5	30,8
87300 Verkstad och lager	34,3	34,0	30,5
Totalt	1 722,4	1 721,8	1 761,0

* varav 4 tjänster är helfinansierade med medel ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens